Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Kemény Zoltán

1967 JUN 15

A kölni Wahlraf-Richards Múzeum kiállítást rendez az 1965-ben elhunyt, Magyarországon felnőtt és művészeti tanulmányait Budapesten elvégzett Kemény Zoltán alkotásaiból. Kemény Zoltán fizikai, kémiai, geológiai, mineralógiai, botanikai és mikrobiológiai elemeket is beillesztett művészetébe, amelyért néhány évvel ezelőtt megkapta a Velencei Biennálé nagydíját.

helyen újabb esőket, zivatarokat várhatunk, a hajnali minimum előreláthatólag 5—10, a délutáni maximum 15—20 fok között lesz.

Kemény Ödön

Plakátja szerepel az Ernst Múzeumban, a múlt év legjobb plakátjaiból rendezett kiállításon

Kritika 1972 május
20. old.

Kemény Sándor

festőművész

Dunántúli Művészszövetség kiállításán - Kaposvárott a Turul-szálló nagytermében - képével szerepel.
Kisebb tanulmányok.

Pesti Hirlap
1930.IV.9.

v. Kenéry Simon
festő

Kiállit a Vitézi Rend képző- és iparmüvész tagjainak müveiből rendezett kiállitáson a Technológia termeiben.

Ujság 1935.V.12.

v. Kemény Simon

Háborús akvarelljeivel keresel a
Vitézi Rend tagjainak kiállításán.

Nemzeti Újság 1935. V. 12.

Kemény Simon, vitéz
festő Baja

Berzsenyi 1943. feb.
munkácsi kiáll.

Szilaj (Hortobágy), olaff
Itatás a Hortobágyon, olaff
A halál masinája "
Alszeg (Erdélz) "
Hadak utján, vizf.
Halásztanya, pasztell
Árnyék, olaff
Hajnal a Duna kiöntéseiben, olaff
Tél, pasztell
Huszár-járőr hóviharban, pasztell
Tél a tolnai hegyekben, olaff
Tél az erdőben, olaff
Tarlóhántás, olaff

Füstölőedények, kerekeken álló VIII. 112

Kemény Simon

Őszi szántás c.
képe, a Nemzeti
Kulturánkat védő
Társaság kiállításáról
repr.

Művészet. 1938. 20. l.

Ξ.

Kemény Simon ♀

pestő Baja

Berzsenyi 1933. dec. kiáll

Hadak utján (2 db)
Duna télen, Mi van
benne?, vízfest-
mények-

♀ vitéz

MDK

vitéz Kemény Simon festő

Naplemente a Kamarás-Dunán
Hadak utján. Genova
Hadak utján. Éjjeli támadás, Chirow
Hadak utján. Chirow
Hadak utján. Napkelte a Kárpátokban
Hadak utján. Campoformido
Hadak utján, Selo

Képző- és Ip.müvészeti kiáll. Budai Vigadó 1933.
dec. 5 l.

MDK

Kemény Simon építész

Magánép. Épitő Ipar 1909. márc. 7. 94. l.

MDK

vitéz Kemény Simon, festö
Baja.

Hadak utján.	Aquarell.
Hadak utján.	"
Duna télen.	"
Mi van benne.	"

Turul-szálló. Kaposvár.-Berzsenyi Irodalmi és Művészeti Társaság dunántuli téli tárlata. 1933. dec. hó.

Kemény Simon

MDK

Szinyei emlékünnepély, Szinyei Társ. Akadémia.
1941. febr.

Kemény Simon

festő

lásd élete

Képző- és Iparmű-
vész Vitézek kiáll

tárgym. Bp. 1933
dec.

Doszkár János és Ferenc

Háztatarozási, építési és átalakitási

vállalata

Budapest.

Iroda:
IV. Veres Pálné-u. 40.
Telefon 117-04

Telep:
IX. Márton-u. 3/B.
Telefon József 8-53.

Kemény - Szemere Madeleine

Kemény Zoltán

Özvegye

-> Kemény Zoltánt

MŰVÉSZET 1985/8/34

Vlemény Tamás, Ybl-díjas építész

Az Építőművészek Szövetségének Székházában ma kiosztották az idei Ybl Miklós díjakat. – A siófoki vásárcsarnokért tüntették ki Bajnai Zsolt-tot. – Az Ózdi Oxigéngyár tervezéséért Vlemény Tamást.
(említve).

Esti Magazin.

1980. márc. 31. Kossuth 18.30 /M/.

Kemény Vilma báróně.

Az 1885 ki orsz. Kiállitáson feltünt művészi porczellán festésével.

Dr Szendrei János. A mappa majolika. Pesti napló 1885. 240. s.

Nem magyar honosokat nem

* A választói jogosultság az **illető rovatban** egy 1-es szám beirásával jelölendő meg.

Kemény Vilma báró

Kuun Géza grófné
festő ci
faragó
Maroszemet

l.

Lykaközöns

40. l.

Így mentett meg az osztálysorsjáték egy emberéletet. Száz és száz embert tesz gazdaggá és boldoggá minden félévben soksok nyereményével. Ön is legyen azzá főárúsításunk sorsjegye által.

Az új sorsjátékban **23 ezer nyeremény** kerül kisorsolásra, közel **6 millió** forint összegben. Köztük az **500.000, 300.000, 200.000, 100.000, 50.000, 40.000, 35.000, 30.000, 25.000, 15.000, 10.000** forint stb. Mérlegelje, mit jelentene Önnek a mai gazdasági helyzetben, ha történetesen egy, egyetlen sorsjeggyel ötszázezer forintot, vagy a többi sok nagy nyeremények egyikét nyerné meg.

A mellékelt szerencsekalap, a mi közkedvelt szerencseszámainkkal ellátott szerencsekártyáinkat tartalmazza. Válassza ki Ön is a szerencseszámait, írja fel a mellékelt rendelőlapra és küldje be hozzánk és akkor szerencséje remélhetőleg nemsokára útban lesz Önhöz.

A sorsjegyek ára osztályonként: 1/1 Ft 32, 1/2 Ft 16, 1/4 Ft 8.

MDK

br. Kemény Vilma

A porcelángyártás... Vas. Ujs. 1885. 28.sz.
430-32.l.

Kemény Zoltán

neve említve a

117. oldalon

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp. Magvető 1972

Kemény Zoltán

egyfori lanszírozója volt
Fachetti, a párizsi Fachetti Galéria
tulajdonosa

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp.Magvető 1972

118. old.

Kemény Zoltán, [ ]

Megemlítve: boszág Lili „egyetlen művészrokonának Kemény Zoltánt vallja.

Szabadi Judit: Képgyűjtés és hitvallás 158-161.

JELENKOR, Pécs, 1971. február XIV/2

Kemény Zoltán
szobrán

~ külföldön él

Banner Zoltán: Modern nyugor műv.
Korunk 1970. 458.

Vaszary Zoltán

Részt vett a "XX. sz. magyar származásu müvészek külföldön" c. kiállitáson.

Mücsarnok, 197o.

Major Máté: Külföldi magyar müvészek kiállitása

Nagyvilág 7o/11 1715. old.

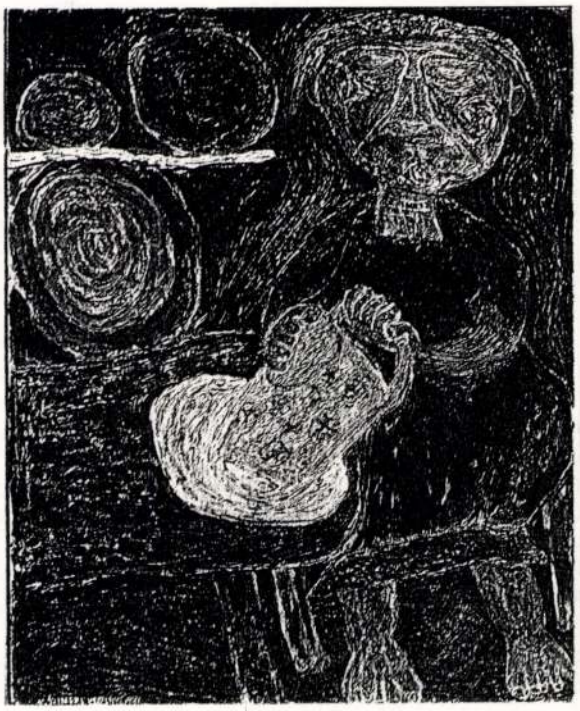

Kemény-Szemere Madeleine: Krumplit reszelő asszony, 1947,
olaj, vászon, Szépművészeti Múzeum

Kemény-Szemere Madeleine:
Asszony az ablak előtt, 1972,
tus, színes kréta, szén, 1086×770 mm,
Szépművészeti Múzeum

rültek Kemény-Szemere művek. A Cobra valóban nem stílus, de közös vonásokat, amelyek természetesen az induláskor voltak karakterisztikusabbak, senki sem tagadott. Bizonyos jellemzők leolvashatók Madeleine művein is: az elvonatkoztatás mértéke és iránya, az expresszivitás, közelítés a harmadik dimenzió felé, a groteszk iránti vonzalom, a gyermeki egyszerűsítés. Amiben eltérőt és egyénit nyújtott: a tompább kolorit, a meghökkentő kerülése, objektivitás helyett épp az együttérzés, alkalmasint szeretet vagy szánalom groteszk alakjai iránt. Játékosságában is őrizte *Réti* és Fényes szellemi útravalóját, a művészet felelősségteljes komolyságát.

Egyéni tárlatai voltak: 1947-ben — Galerie des Eaux Vives, Zürich —, 1950-ben — Galerie Mai, Párizs —, 1952-ben — Galerie 16, Zürich —, 1954-ben — Galerie Baldwin-Kingrey, Chicago —, 1955-ben — Galerie 16, Zürich.

Közben Kemény Zoltán a fémdomborművekben megtalálta igazi műfaját és Madeleine önzetlen szerelemmel föladta saját ambicióit, hogy minden erejével segíteni tudja férjét meredeken ívelő nemzetközi karrierjében és 7 évig tartó versenyfutásában a burjánzó rákos sejtek ellen. 1965-ben, férje halála után nem volt ereje újból ecsetet venni a kezébe. A hagyatéknak élt, segítette férje monográfusait. *Hans-Jörg Heusser Zoltán Kemény Das Frühwerk 1943—1953* című könyve megjelenését már nem érte meg. Nem lévén gyermekük, ajándékként helyezte „biztonságba" férje korai műveit azokban a múzeumokban, amelyekben már őriztek Kemény-fémdomborműveket. Kivétel a *Szépművészeti Múzeum*, övé lett 1984-ben az egyetlen fémdombormű (*Menekülő vonalak*, 1955), amely Kemény halálakor még nem volt eladva. A nagylelkű ajándék a rajzokon kívül még festményeket, kollázsokat és szobrokat tartalmaz. Heusser által katalogizált 329 műből kereken 150-et.

A nyolcvanas évek elején a neo-informel hullámban feléledt az érdeklődés a Cobra iránt, kiállításokat nyitottak Párizstól Tokióig szerte a világban. Madeleine-től is kölcsönkérték egy-két régebbi alkotását. Vevők is jelentkeztek, végül valamennyit megvásárolta *K. van Stuijvenberg*, a neves Cobra-gyűjtő Caracas-ban. A művésznő a Szépművészeti Múzeumnak két festményét és 11 rajzát ajándékozta.

Zürichi magányában inkább francia barátaihoz húzott, nem tartott kapcsolatot a magyar emigrációval. Nemzedékére jellemzően, akcentus nélkül beszélte anyanyelvét és elveiben, szokásaiban, mozdulataiban meghatóan őrizte a régi pesti közép-polgári múltat.

Korai, önkéntes visszavonulása értékes művektől fosztott meg mindannyiunkat.

Merre az életmű?

Bortnyik Nagymező utca 3. sz. alatti műtermét 1977-ben kis híján emlékmúzeummá avatták. Mivel a javaslatot Aczél György végül elutasította, a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatójának támogatásával Esztergom került szóba, ahol Bortnyik mellett Gadányi Jenő, Vörös Géza, Bajor Ágost stb. kollekcióival egy Modern Galéria megalakítását vették tervbe. Így kerültek a műteremben még megmaradt bútorok, tárgyak, könyvek Esztergomba. Átvételét a Városi Tanács elnökhelyettese forszírozta azzal a kevéssé titkolt szándékkal, hogy a Keresztény Múzeum régi, úgymond klerikális jellegét ellensúlyozza.

Itthon Bortnyik fő művei megfelelő helyen és súllyal szerepelnek a Nemzeti Galéria állandó kiállításán. Külföldön pedig Ausztriától Amerikáig alkotásai szívesen kölcsönzött darabok az avantgárd tárlatokon, s egy-egy műve állandóan látható például a dániai Louisianában és a mönchengladbachi német múzeumban. Budapestről a centenáriumi kiállítás anyaga jövőre Berlinbe megy, majd egy másik válogatás készül a Missouri Columbia Museum of Art & Archeology-ba.

A Petőfi Irodalmi Múzeumban látható bemutató impozánsan jelzi a hazai Bortnyik-anyag bőségét képzőművészeti téren, de fájdalommal jelzi a fordított helyzetet újonnan felfedezett fotóművészetét illetően. Az aktuális történetek értékeink fokozott megbecsülésére, védésére is figyelmeztetnek. □

EGY ELFELEDETT FESTŐNŐRŐL

Kemény-Szemere Madeleine és a Cobra

Cifka Brigitta

1993. február 10-én elhunyt Zürichben, a Budapesten, 1906. július 10-én, *Szemere Lenké*nek született *Madeleine Kemény-Szemere*. 1924-ben lett a Képzőművészeti Főiskola növendéke. Tisztelettel és szeretettel szólt élete végéig *Fényes Adolf*ról, akinek szociális érzékenységére is rezonált, a nyári szünetben elutazott Salgótarjánba, ahol — távoli ismerősétől úgy hallotta — van bőven bányász- és cigánymodell. Jórészt itt fogant az 1925 szeptemberében, az *Ernst Múzeum XXXII.* csoportkiállításán szereplő 38 rajza és 21 festménye. Meglepően sok kelt el közülük. *Púpos kisfiú* című képét *Kosztolányi Dezső* vásárolta meg, a vevők listáján két grafikánál *Bedő Rudolf* neve olvasható.

1927-ben, 21 évesen, újból teret kapott az Ernst Múzeum LXXXIX. csoportkiállításán. Itt is csak a címeket ismerjük, a művek nyomtalanul eltűntek.

Üres zsebbel, egyedül érkezett 1930-ban Párizsba. Barátnője példáját követte, amikor ruhákat kezdett tervezni. Anélkül, hogy valaha is kiszabott volna akár csak egy köténytyt is, sikeresen kilincselt rajzaival különböző szalonokban. Összeismerkedett egy, a művészetből kiábrándult, alkalmi munkákból tengődő csinos festővel: *Kemény Zoltán*nal. Ezentúl együtt dolgoztak. Madeleine — aki új keresztnevét hibásan kiállított magyar útlevelének köszönhette — tervezte továbbra is a ruhákat, amiket már nem jelzésszerű alakok viseltek, hanem Kemény keze nyomán mozgó, cselekvő, bravurosan prezentált hölgyek. 1933-ban házasságra léptek. Immár korszerű divatrajzaikkal nevet szereztek a szakmában, vezető magazinok foglalkoztatták őket, mint a *Vogue*, a *Jardin des Modes* és a zürichi *Annabelle*. Az utóbbi 1942-ben alkalmazta férjét, és kisegítette a háború elől délfrancia, semleges zónába menekülő házaspárt. Madeleine Bernben húzta meg magát, mert Zürichben munkahely híján nem kapott letelepedési engedélyt.

1943-at írtak, amikor új életet kezdtek Zürichben, és mindketten 13 évi szünet után újból alkotó munkába fogtak. Madeleine a berni Kunsthalle *Ausländische Maler in der Schweiz* kiállításán (1945) léphetett először közönség elé. Ez időben kerültek kezébe *J. Dubuffet*-reprodukciók, amik arról győzték meg, hogy ő „az egyetlen kortárs festő, aki újat hozott". Párizsban személyesen is találkoztak, és Dubuffet meghívta a *l'Art Brut* 1948-as tárlatára a Galimard Kiadóhoz. Munkái ott megtetszettek az alakuló Cobra-mozgalom egyik vezéregyéniségének, *Corneille*-nek és a házaspár részt vett az amszterdami *Stedelijk Museum* nevezetes *experimentális művészet*-kiállításán 1949-ben.

„Nem létezik Cobra-stílus" állították maguk a csapat tagjai, és kitartottak véleményük mellett 1982-ben, a Musée d'Art Moderne de la ville de Paris *Cobra 1948—1951* tárlata alkalmával is, amikor ugyancsak bemutatásra ke-

Kemény-Szemere Madeleine
Gy. Múz. 1993/12

Kemény Zoltán, szobrán

Megemlítve.

Miklós Pál: Képzőművészeti Krónika

542-549.

JELENKOR, Pécs, 1974. június

XVII
6.

Kemény Zoltán

A bázeli nemzetközi művészeti vásár: az Art 6'75 kiállításon szerepeltek a művész alkotásai.

Bajkóné Révész Zsuzsa: Magyar művészek Bázelben.

Ország Világ, Budapest, 1975. szept. 17.

Kemény Zoltán

Fényszóbrai a példa rá, hogy az anyagok újfajta megmunkálásmódja, felhasználása jelentősen bővíti a művészi hatás körét.

Szabolcsi Miklós: A neoavantgarde kérdéseihez; Valóság, 1969. 12. sz. 60. l.

Kemény Zoltán

Neve emlitve.

Vekerdi László: Szakkeikonainkról; Valóság, 1971. 7. sz. 86. l.

Kemény Zoltán

A tárgyak világa lírai rendbe szerveződik róla.

Németh Lajos: A tárgyi világ jelentéskörének módosulása; Valóság, 1970. 5. sz. 76. o.

Kemény Zoltán

Szabor-képeit említi a szerző.

Nagy Zoltán: A pop art megítéléséhez; Valóság, 1970. 5. sz. 71. l.

Kemény Simon festőművész
Szinyei Társaság rendes tagja, 1932
Szinyei Merse Pál Társaság VII. kiállitása
Nemzeti Szalon, 1940. jan.febr.

látható. Karminpiros alapon szürke talajon áll a ruhátlan Krisztus, karját felemelve, vérző sebeit mutatja. Mögötte barna kereszt a kínszenvedés eszközeivel.

A lap külső szélén növényi díszítés között egy madár, egy ülő szarvas és egy kékruhás férfi.

282a lap: Későbbi írással hangjegysor szöveg. A külső szélen alul, bejegyzés „Per Michaelem Heugll Succentorem scholae Anno domini 1569/25 die Augusti".

282b lap: S iniciálé (170×176 mm) zöld keretben, aranyalapon kék betű. A betű belsejében a *Diadalmas Krisztus* ábrázolása látható. Aranyalapon, magas sárga trónon ül Krisztus, rózsaszín ruhában, zöldbélésű kékesszürke palástban. Glóriával övezett fején arany korona. Jobbját áldóan fölemeli, balkezében aranyalma és jogar. A lap alsó és külső szélén stilizált levéldíszítés között négy zenélő, szőkehajú, nagyszárnyú angyal furulyával, hárfával, gitárral, hegedűvel a kezükben. (362. kép.)

294b lap: (Grates nunc omnes reddamus Domino Deo) G iniciálé (180×186 mm) sárgafakóróra csavarodó kék tekercsszalaggal díszített rózsaszín keretben aranyalapon zöld betű. A betű belsejében *Krisztus a pokol tornácán* látható. A szürke téglás, pirostetős pokolkapu előtt áll Krisztus zöldbélésű fehér palástban.

Kemény Zoltán

A modern magyar „világképteremtők" közt Gyarmathy Tihamér kiemelt helyet biztosít számára.

Körkérdés; Képzőmű. Almanach 1, Corvina 1969, 119.l.

25.

Magyar Iparmüvészeti Főiskola
rtási ideje alatt látogathassa
ályok betartása mellett igénybe

.nap.

Farkas Domonkos sk.
őigazgatóhelyettes

Kemény Zoltán, [festő, nobrán]

Idézve, megemlítve.

Vekerdi László: Sík Csaba: Rend és kaland 86-89

ZATÁJ. Szeged, 1983. július

XXVII
7.

Kemény Zoltán

Két fényrelicfje szerepelt a zürichi műgyűjtők
idei tárlatán.

lm: Hajnal Gabriella falisszőnyege a Zürichi műgyűj-
tők tárlatán; Műgyűjtő", 1972/2.sz. 54.l.

Kemény Zoltán

A Tisza Bútoripari Vállalat szolnoki gyáregysége által kivitelesett teroci szerepeltek a győri Műcsarnok kiállításán („Művész az iparban").

Hérch; Ipari Művészet, 1973/1. sz. 31. l.

Kemény Zoltán
szolván

Szerepelt a „Külföldön élő magyarok"
c. kiállításon. /1970/

Témselietjei.

Képrőmű v. Almanach 3. 80.
Corvina 1972.

Kemény Zoltán

„Optimista kép"

1962. Sárgaréz-lombornú

Rép.

Képrőmű. Almanach 3.

Corvina 1972

Kanéry Zoltán

Lakásberendezési terve („Otthon '73"); kivitelezte a Tisza Bútoripari Vállalat.

Ipari Művészet, 1973/3. sz. 11. l.

Nemény Zoltán

Szerepelt a magyarországi XX. századi művészet bemutatói kiállításon (Szépművészeti Múzeum).

Magyar Hírlap 1970. 11. 28. 7. p.

Kemény Zoltán

Műveit megtalálhatjuk a párizsi Musée
d'Art Moderne termeiben.

Sik Csaba: Gábel, Csáky, Vajda. The New
Hungarian Quarterly, Budapest, 1973. 51. sz.

1781

Kemény Zoltán, [ ]

Megemlítve.

B. I.: Egy lektor naplója 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1972. nov. 29.

Kemény Zoltán, nobrán

1942-től Zürichben élt. (Erdélyben nületett.) Szerepel a Mai svájci festők és nobrászok c. kiállításon a Műcsarnokban.

— : Svájci képzőművének kiállítása Budapesten 9.

Népszabadság, Bp. 1974. márc. 2.

71° Anno
N. .....
L'ECO DELLA STAMPA
(L'Argo della Stampa: 1912 - L'Informatore della Stampa: 1947)
UFFICIO DI RITAGLI DA GIORNALI E RIVISTE
FONDATO NEL 1901 - C.C.I.A. MILANO N. 77394
Direttori: Umberto e Ignazio Frugiuele
VIA GIUSEPPE COMPAGNONI, 28
20129 MILANO
Telefono 723.333
Casella Postale 3549 - 20100 Milano
Telegr.: Ecostampa - Milano - C/C/Postale 3/2674
LEGGASI A TERGO
LEGGASI A TERGO
1021
AVVENIRE
20124 MILANO
PIAZZA DUCA D'AOSTA 8 B
DIR. RESP. ANGELO NARDUCCI
Zoltan Kemeny
13 APR 1972

I fatti dell'arte

di GIORGIO MASCHERPA

Kemeny e Chadwick

CRONACA GIOVANI

Per inaugurare la sua nuova galleria milanese di via Sant'Andrea 19, (n'ebbe un'altra alcuni anni fa, in via Manzoni) Bruno Lorenzelli Junior ha scelto una importante mostra di Zoltan Kemeny, lo scultore magiaro — ma svizzero d'adozione — morto cinquantottenne nel 1965. Si è detto « scultore », ma bisognerà almeno ricordare che Kemeny amava definire quadri » le sue opere proprio perchè esse sono concepite come pannelli da appendere. Altrettanto vero è, poi, che sono tridimensionali e soprattutto, che recano inconfondibile una incombenza di materia che altrimenti che plastica non sapremmo definire; ma è altrettanto vero che in qualche modo, queste sculture s'apparentano ai dipinti per via di quell'infinità di elementi metallici che confluiscono nella composizione, fitti come pennellate (queste sue « città » metalliche intessute di figure a voluta, a ricciolo, a cilindro emergente). Perchè alla base della problematica espressiva di questo slavo — che fino al 1942 eccelleva soltanto nell'arte applicata — c'è per certa il movimento, la dinamica degli elementi compositivi, come cogliere sensazioni ed emozioni di forme in divenire, di figure che si formano per continua aggiunta di elementi come corpi viventi in crescita. Ne risulta una monumentalità sempre in dubbio, sempre minacciata da un possibile, prossimo divenire che è alla base del fascino di queste opere.

Quanto all'inglese Lynn Chadwick (Londra, 1914) anch'egli, come Kemeny, ebbe il suo « successo rivelatore » alla Biennale veneziana vicendone il Gran premio internazionale nel '56 (l'ungherese lo vinse invece nel '54). Le sue figure antropomorfe, combinate, intessute, dialoganti l'una con l'altra, recano l'impronta di millenari idoli preistorici ma, a renderle del tutto d'oggigiorno, ecco le basi delle statue divenirne membra essenziali, il corpo diventare una sorta di ironica, paradossale presenza umana priva di fronzoli e di noiose descrizioni e ricca invece di quell'inconfondibile e sempre inatteso fascino che si vuol chiamare « movimento potenziale ».

L'Africa ha giovato a **Maria Luisa De Simone,** pittrice pavese operante a Milano. Al contatto con i caldi splendori kenyoti il suo naturalismo intenso s'è come alzato di registro, e variato e moltiplicato nella gamma ora ricca di tutt'intera la serie dell'arcobaleno più squillante. E se la serie dei suoi olii reca l'impronta di quell'incantesimo, la serie dei suoi acquerelli ne esalta i valori più puri e immutabili, la natura tout-court insomma. La mostra della De Simone, in corso alla galleria Diarcon (via Spiga 9) comprende anche alcuni interessanti mosaici realizzati dall'artista a Ravenna.

PRESENTAZIONE

Tra i fondatori del surrealismo, pittore mai sazio d'esperienza e di scoperta, il francese André Masson è oggi uno dei più « grossi » nomi dell'arte francese. La galleria del « Club amici dell'arte » (via Manzoni 40) e la Libreria Einaudi (galleria Manzoni) espongono adesso una sua ampia, documentata e suggestiva personale antologica con olii, disegni e stampe spesso di grande importanza. Se il maggior risalto l'hanno qui i dipinti degli « anni ruggenti », tra il venti e il quaranta, la parte più affascinante della rassegna ci sembra quella riservata ai disegni, a quella linea fluida, « tutta d'un fiato » che è così tipicamente francese, ricca d'eleganza e di cartesiana chiarezza.

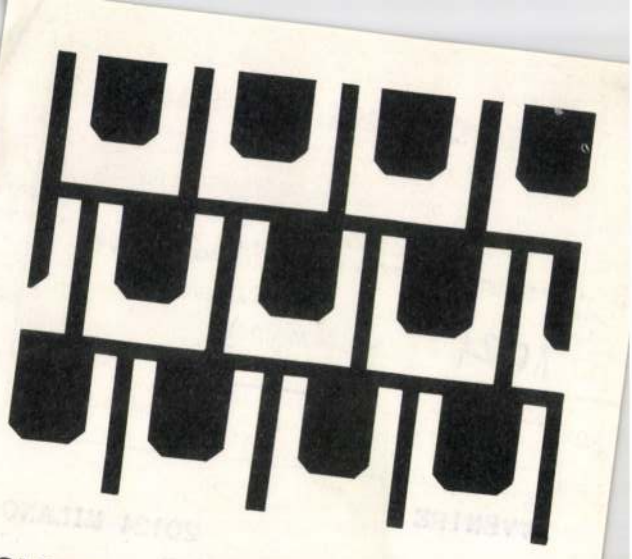

OLIVETTI SCRITTURA ELETTRICA

Una completa linea di macchine per scrivere elettriche per tutte le esigenze e destinazioni. Per i documenti e la corrispondenza degli uffici di direzione: a spaziatura proporzionale. Per l'intenso lavoro quotidiano, per l'alta produttività degli uffici: con nastro di tessuto, con nastro di polietilene e scrittura in carattere ottico. Ed anche macchine elettriche per l'uso professionale e privato.

molto pericoloso: « Non bisogna illudersi di poter facilmente ricuperare lo svantaggio di un gol, solo perchè ciocheremo a San Siro. Io so che è una squadra molto insidiosa, perchè sa sfruttare abilmente il contropiede ».

l.b.

● **I giocatori del Catania** hanno desistito dallo sciopero già proclamato dopo che una commissione di calciatori rossazzurri si è incontrata con il presidente dimissionario Massimino.

● **Grecia-Italia** per calciatori dilettanti, già in programma per ieri ad Atene, è stata rinviata a oggi, per motivi organizzativi, con inizio alle ore 16,30.

● **Per Palmese - Massiminiana** (Serie D), che sarebbe al centro di un presunto illecito sportivo, si è appreso che la pratica stessa è in possesso dell'Ufficio Inchiesta della Federcalcio.

pre convinto ... ter stenta.

Il discorso è prevalentemente tecnico, con sfumature, però, psicologiche. Non è da oggi che Mazzola dichiara le sue ambizioni ed anzi in proposito ha delle teorie. « Una mezz'ala — ci dice Sandro — è tanto più valida, quanto più copre uno spazio maggiore in campo. Una mezz'ala — insiste — deve essere centrocampista e mezza punta insieme. Questo è il mio ideale... »

— D'accordo, ma non sempre si riesce a far coincidere l'ideale con la realtà...

« Purtroppo, me ne sto rendendo conto in questi ultimi tempi quanto sia difficile riuscirci — ha osservato Mazzola —. Soprattutto giocando in un'Inter che ha già molti centrocampisti, che si affollano in una determinata fascia centrale, lasciando troppo spesso isolati gli attaccanti, cioè Boninsegna e Jair, op-

ta, io sono pronto, ... di Glasgow c'è la partita con la Fiorentina... »

Già, la Fiorentina: l'Inter ha ripreso ieri mattina la preparazione. Invernizzi ha constatato le buone condizioni generali, in particolare quelle di Giubertoni, apparso decisamente in fase di recupero. Lo stopper interista dovrebbe rientrare domenica prossima, per l'incontro con i viola. Molto probabili anche i ritorni in prima squadra di Jair e di Bertini, i quali vennero lasciati a riposo domenica scorsa, contro il L.R. Vicenza.

qualsiasi campionato, può ... re fortuna o sfortuna. E' vero, abbiamo fatto un gol al Napoli in extremis, quando non ci speravamo più. Ma quante ne abbiamo presi, egualmente all'ultimo minuto, che ci sono costati dei punti? Ed è fortuna, l'episodio del gol contestato di Marassi? O dell'autorete finale che ci costò la vittoria a Varese? Facciamo la classifica del girone di ritorno, e vediamo un po' chi ha conquistato più punti. Tutto per fortuna? ».

I granata guardano con un certo distacco alla prossima partita con l'Atalanta (così come alle successive), ed è il solo sistema per non farsi prendere dall'« ansia del primo posto », che è il pericolo principale nel quale il Torino ora può incappare.

Certo Vycpalek ha ancora una volta ribadito che « lo scudetto andrà a chi saprà dimostrare di avere i nervi più saldi. Al punto in cui siamo — soggiunge — possiamo vincere il titolo, come possiamo perderlo. Tutto dipende da noi, visto che nessuno ci ha mai fatto dei regali. Se sapremo conservare la nostra compattezza morale, credo che nonostante tutto riusciremo a spuntarla ».

Vycpalek ha poi precisato che a Mantova la Juventus dovrebbe trovarsi in una situazione tattica più favorevole di quanto non sia stata quella di Marassi. « Il Mantova — ha spiegato — è in lotta per salvarsi, un pareggio probabilmente non gli basterà. Se vogliono conservare probabilità di farcela, i virgiliani debbono vincere almeno le partite in casa. E per vincere, devono attaccare. E se attaccano, si scoprono ».

ALLA « 200 MIGLIA » DI IMOLA

Kawasaki più veloce del mondo

IMOLA, 12 aprile

la « 200 Miglia » di Imola, che si o Ferrari domenica 23 aprile, è della Kawasaki, che parteciperà stigiosa di queste, considerata do, è la 750 cc. con telaio monoallo specialista Erik Offenstadt, tra i migliori nelle gare amerio.

all'ex campione mondiale delle a ora prevalentemente alle gare alla Kawasaki; quella che guidefica molto veloce, di cui è stato

ota Casa del Sol Levante, sarà e Carr, anch'egli in sella ad una

SA, della Tryumph, della BMW, della MV, della Honda, della Suviene a completare l'imponente tante appuntamento motociclisti-

Il 20 aprile torna la boxe al Palalido

Dopo tante discussioni, che hanno avuto l'unico pregio di screditare l'ambiente, la boxe torna a Milano per il giorno 20 aprile al Palalido. Organizza la sigla Tana-Ardito sotto tutela di Branchini, i cui migli saranno impegnati contro avversari discretamente validi, almeno all'apparenza. Il clou è quello di Azevedo-Jonathan, un nigeriano che vanta tanti successi in Spagna (l'aveva preso Branchini, ma la FPI gli negò il nulla osta per vizio cardiaco!). Anche Lopopolo-Capella (Argentina) in programma, quindi Bentini-Smerilli e Valsecchi-N'Djaje (Nigeria) nei superwelters e l'immancabile Shittu in apertura.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 338-048, 337-748, 340-776
1973 NOV 15

MEZŐGAZDASÁGI MÉRNÖK
Gödöllő

Keményné Zoltán

A KÉPZŐMŰVÉSZETI KÖR ALKOTÁSAIBÓL.

1021

KEMÉNY ZOLTÁN TUSRAJZA

NEMES ISTVÁ

1951. szeptember 15 — 1973. november 7. E két dátum közé szorult az életed...

Tegnapelőtt délelőtt még kirándulást szerveztél Mosonmagyaróvárra, délután együtt beszélgettünk és örültünk a néhány napos szünetnek... s tegnap halálhíred hozta a kegyetlen távirat: ... „Nemes István, a gépészmérnöki kar negyedéves hallgatója, 7-re virradó éjjel meghalt!"...

A megdöbbenés és a fájdalom mindannyiunkat megbénított, az amúgy is kihalt kollégiumban megdermedt a csend...

szobában, az asztalodon egy-két napja készített elektromérési jegyzőkönyvet találtunk. A fényképedre, abban az útlevélben leltünk rá, amelylyel még egyszer sem utaztál külföldre...

Nem tudtuk, nem akartuk elhinni, hogy örökre elmentél, akkor, amikor lassan már sínre került az életed...

A szekrényedben ott árválkodik a sárga trikód, amelyben velünk fociztál, a fekete bőrdzsekid, amiben randevúra mentél, a polcodon a tuskészleted, amivel éjszakákat rajzoltál át, a könyveid, jegyzeteid, amelyekből félévenként több tucat évfolyamtársad készült fel a vizsgákra...

Nem ülsz majd többé megszokott helyeden az előadásokon, gyakorlatokon. Hiányozni fogsz hallgatótársaidnak, tanáraidnak, barátaidnak...

Holnap utazunk szülőfaludba, Rábahidvégre, hogy végső búcsút vegyünk tőled. Egy régi mondás szerint, az elválás nem a búcsúzásban, hanem a feledésben van. Mi nem felejtünk el, emlékedet kegyelettel megőrizzük!

Kemény Zoltán

Monotipia (repr.)

Bácskay József: Bemutatkozik: A képzőmű-
vészeti kör.

Mezőgazdasági Mérnök, Gödöllő, 1943. nov. 15.

Kemény Zoltán

A magyar származású művész művei szerepelnek a Műcsarnokban azon alkalomból, hogy kultúrális egyezmény keretében bemutatták a mai svájci festők és szobrászok alkotásait.

Losonci Miklós: Fővárosi Kiállításakon.

Pestmegyei Hírlap, 1974. márc. 13.

KEMÉNY ZOLTÁN, szobrász

OPTIMISTA KÉP, c. müvemehajlitott sárgarézszalagjaira nagyon nehéz lenne a tárgyi világból vettelfigadható hasonlatot találniLeirása ezért kép nélküli beszéddel történik. 43.old

BEKE KÁSZLÓ: Müleirás és müelemzés 40.old

VALÓSÁG, a TIT. folyóirata, XV.évf. 1972. 5.szám
Budapest

Kemény Zoltán

Arany, tett, érdem. 1969. Vörös és sárgaróz. 100×130 cm
Optimista kép. 1962. Sárgaróz domborúval. 52×68 cm

Képzőművészeti Almanach 3, Corvina 1972

Kemény Zoltán

„Arány, tett, érzelem"

1969. Vörös és sárgaséz.

100 X 130 cm. Repr.

Képrőmű v. Almanach 3.

Corvina 1972.

Kemény Zoltán

Bálint Endre az utóbbi idők jelentékeny művei közül az ő „ennetóniát" kedveli leginkább; gépi patronokból, sablonokból, szögekből, lemezekből készült „walkmásont".

Kérhéidés; Képszöm. Almanach, Cornina 1969, 114. l.

MAGYAR IPARMÜVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.11-

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a
Könyvtárát a könyvtár nyitvata
és a könyvtárra vonatkozó szab
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó. .

f

Veméky Zoltán (Svájc)

Az 1964-es Velencei Biennálé díjazottja.

Nóray Katalin: Tájékoztatás a XXIV. Velencei Biennáléról;
Képzőművészeti Almanach, Corvina 1969, 92. l.

25.

Magyar Iparmüvészeti Főiskola
rtási ideje alatt látogathassa
ályok betartása mellett igénybe

.nap.

Farkas Domonkos sk.
őigazgatóhelyettes

Kemény Zoltán

Ország Lili öt érzi egyetlen művészrokonának.

Szabadi Judit: Ország Lili festészete; Képzőművészeti Almanach 1, Corvina 1969, 128. l.

MAGYAR IPARMŰVÉSZETI FŐISKOLA
Budapest, XII. Zugligeti u.11-

. . . . . .

Kérésére engedélyezem, hogy a
Könyvtárát a könyvtár nyitvata
és a könyvtárra vonatkozó szab
vehesse.

Budapest, 1971. . . . . .hó.

Kemény Zoltán

Neve Kassák mellett Mohly-Nagygal, Vajdával, Schöfferrel és Vasarellyel szerepel együtt.

Bálint Endre: Kassák Lajosról; Vigília Almanach 1, Corvina 1969, 53. l.

Kemény Zoltán ipazmüvész

neve emlitve

„Putka Mária: Mai ipazmüvészetünk"

Tulér 1966 január 11 8. old.

Kemeny Zoltán

Részt vett a Modern Múzeum kiállításán.

lz. Kürti Katalin: Modern és divatos képzőmüvészeti alkotások Párizs, Köln, Amszterdam múzeumaiban.

Alföld 1971/9 96 old.

Kemény Zoltán

Hárs László néhány évvel ezelőtt guny tárgyává tette munkásságát.

Dévényi Iván; Körkérdés; Képzőművészeti Almanach 2, Corvina 197o, 1o8.l.

Kemény Zoltán

Remo Rossi svájci szobrászmüvésszel folytat interjut Frank János, s ennek kapcsán mondja el, hogy a müvész alkotásai szerepelnek a locarnói Jelenkori Müvészet Muzeumában. 1964-ben Remo Rossi rendezte a Kemény-kiállitást a Velencei Biennálén. Kemény Zoltán divatrajzolóként kezdte Párisban. Müvészetéről az a véleménye, hogy volt benne "valami érezhetően magyar. Mélyére tekintve a népmüvészet. Egy keleti nyelv,- a plasztika nyelvére lefordítva. Svájc képvesiletében vett részt a Velencei Biennálén.

Élet és Irodalom, Bp. 1971. okt. 9.
XV. évf. 41. sz. 6. lap

Kemény Zoltán

Nélkülözések között élt feleségével, "sohasem volt pénzük" -mondja Remo Rossi,- mig a Velencei Biennálé nagy díját el nem nyerte. Ezután százezreket, milliókat adtak egy-egy szobráért Nem sokáig élvezhette a sikert, a dijazás első évfordulóján meghalt, ötvennyolc éves korában, 1965-ben.

Frank János: "A mesterség iskolája" c. interjuja.
Élet és Irodalom, Bp. 1971. okt. 9.
XV. évf. 41. sz. 6. lap

Kemény Zoltán, szobrász, festő,

a Műcsarnokban megnyílt kiállításával kapcsolatban megemlítve

s' jelentőségének elemzése.

(1970. aug. - szept.)

Beke László: Külföldi magyar művészet?

1-6. o.

KRITIKA, Bp. 1970. október VIII/10.

Kemény Zoltán, szobrász, festő

Szerepel a Műcsarnokban. (1970. aug.–szept.)

Már öt éve halott, mégis „kortársunk"
„Egyedül álló műfajt (és művészetet) sikerült
létrehoznia ..."
Beke László: Kiolföldi magyar művészet?

1-6. o

KRITIKA, Bp. 1970. október VIII/10.

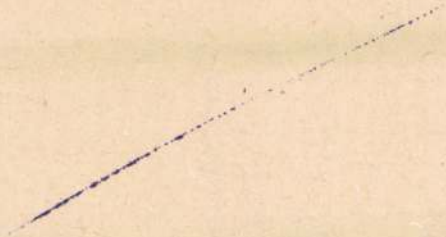

Kemény Zoltán, szobrász, festő

· Optimista kép : Rep

-: Külföldi magyar művének kiállítása

Műmelléklet : 4.

KRITIKA, Bp. 1970. október

VIII/10

Kemény Zoltán, nobrán

Erdélyben született. 1952 óta Zürichben élt, ugyanott halt meg 1965-ben.
Szerepel a Műcsarnok tárlatán.

↓

– : Mai svájci festők és nobránok

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1974. márc. 1.

Kemény Zoltán, festő, szobrász

Megemlítve.

Bodri Ferenc: Képzőművészeti Krónika

Sík Csaba: Rend és Kaland

340–342.

JELENKOR, Pécs, 1973. április XVI/4.

Kemény Zoltán

Sík Gabi „Rend és kaland" c. könyvében bemutatja a modern művészet Magyarországról elszármazott képviselőinek munkásságát.

D. Gy.: Képzőművészeti könyvek.
Vigília, Budapest, 1943. júl.

Kemény Zoltán

külföldön élő magyar müvész alkotása
megtalálható a Szépmüvészeti Muzeumban.

Magyar Hirlap 1975 14o/6

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán is Párizsban
metszette üvegtárgyait.

Fekete Judit: Huszéves tervek - mai tervezők.
Művészet, 1976. május - 23.oldal.

Remény Zoltán

Sik Csaba Rend és Kaland cimü kötetében (Magvető 1972) a közelmúlt és a jelenkor képzőművészetével – főleg az avantgarde mozgalmakkal és mesterekkel – foglalkozó esszék és cikkek sorakoznak. Sik impanáló felkészültéggel mutatja be könyve lapjain a modern művészet Magyarországról elszármazott protagonistáinak (Remény Zoltán stb.) munkásságát.

D.I. Képzőművészeti könyvek.

Vigilia 1973/7 496 old.

Kemény Zoltán

A külföldön élő magyar müvészről és müvészetéről ir Sik Csaba: "Rend és kaland" cimü könyvében. Vadas József: „Rendhagyó kaland" c. ismertetésében megjegyzi, hogy a müben szereplő magyar müvészek az ellenforradalmi Magyarország légkörétől menekülve hagyták el az országot, még a harmincas években.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. juni. 9.
XVII. évf. 23. sz. 12. lap.

a modern képzőművészet irányzatairól szóló-

Kemény Zoltán
fesső

Első ízben alletotta ki a Museum
Kemény Zoltán munkait.

Sik Csaba: Hidegbe zárt képek ünügyén.
Művészet, 1973. április – 10 oldal.

Kemény Zoltán
fetlő.

„Arány, lett, esselem"
(vegyes)

Horváth György: Magyar származási művészek külföldön.
Nők lapja, 1970. szeptember – 39 szám.

Kemény Zoltán
grafikus

Reliefjeit mutatta be a
tárlaton.

Horvath György: Magyarszámmarási művészek helfoldón
Nők hapja, 1970. szeptember – 39 szám

Kemény Zoltán

Bútortervező, részt vesz a kiállítá-
son

Jubileumi Iparművészeti Kiállítás
Műcsarnok, 1975. jún – júl.

Kemény Zoltán

Részt vesz a kiállításon

Jubileumi Iparművészeti kiállítás
1975. jún – júl.

Kemény Zoltán

A Szépművészeti Muzeumban az állandó tárlaton nem szerepel Orbán Dezső, Szenes Árpád, Kemény Zoltán, Hajdu István, Vörös Béla

Rajztanitás 1974/1/28

Bodri: Modern művészet állandó tárlata Budapesten

Kemény Zoltán szobrász

A magyar születésű művész Svájcban dolgozott s vált a modern plasztika egyik jelességévé. A Műcsarnokban bemutatott Svájc mai festészete és szobrászata-kiállításon a szerepelnek művei.

Miklós Pál: Képzőművészeti Krónika.
Jelenkor, Pécs, 1974. 6. 545 old.

Kemény Zoltán.

A magyar képzőművészet egyetemessége abban rejlik, hogy a realizmus teljes skáláján alkot Medgyessy Ferenc testiséghez kapcsolódó eseményeitől Kemény Zoltán világhírre jutott anyagkísérletezéséig.

Sosonci Miklós: Kiállítótermekben.

Pestmegyei Hírlap, 1975. febr. 4.

Kemény Zoltán, festő

L.: Vasarely

R. Révész Zs.: Művészeti ... 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1975. aug. 6.

Kemény Zoltán

Az „ősi jelenségnek" modern ipari megoldására több példa volt a közelmúltban, így például Kemény Zoltán az ipari tomeggyártás termékeinek dombornű struktúráit alakította ki.

Ács József: Tudományos érdeklődésű művész.

Magyar Szó, 1975. ápr. 15.

Kenény Zoltán

Az 1957-es velencei Biennálé makrónati nagydíját
ő nyerte el.

A Hét, 1971. jan. 22. 2. évf. 4. sz. 9 p

Kemény Zoltán

Neve Székely Vera tanítómesterekként említve.

A Hét, 1971. jan. 22. 2. elf. 4. sz. 9. p.

Kemény Zoltán

A hatvanas években külföldre távozott. Előbb Franciaországba, majd Svájcba ment.

A Hét, 1973. dec. 21. 4. elő. 51 sz. 10 p.

MDK

Kemény Zoltán [ ]

Bemutatnak műveiből a
Jubileumi kiállításon.

— : Hír 8.

Népszabadság, Bp. 1970. febr. 28.

Lengyel Zoltán

Külföldön dl. Herbert Read:
Modern szobrászat c. könyvében

Bodri. Ferenc: Művészeti Lányok

Jelenkor 1969 10 sz. 913 old.

Kemény Zoltán

Június hóban nagyszabású magyar bútorkiállítás volt Moszkvában az ARTEX, az OKISZ és a Könnyűipari Minisztérium rendezésében. A kiállítást K. Z. tervezte.

Ipari Művészet, 1966. 2-3. sz., 71. l.

MDK

Kemény Zoltán, [szobrász]

Szerepel a Műcsarnokban.

—: Műalkotások vendégségben

6.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970. aug. 29.

Kemény Zoltán

Monumentális fémreliefjeivel szerepel a Mücsarnokban rendezett, -a "XX. századi magyar müvészek külföldön" c.- kiállitáson, melyről "Magyar származásu müvészek" cimmel Perneczky Géza ir. "Az öt esztendeje elhunyt, Svájcba elszármazott müvész egyre jelentősebbnek és klasszikusabbnak tetszik"-irja a továbbiakban a kritika.

Élet és Irodalom, Bp. 1970. szept. 5.
XIV. évf. 36. sz. 13. lap.

Kemény Zoltán, szobrász, festő

MDK

Szerepel.

Róna Gyula: Magyar szimbolista művének kiállítása a Műcsarnokban 7.

Népszabadság, Bp. 1970. szept. 19.

Kemény Zoltán, hobván

Szerepel a Műszarnokban.

Harangozó Márta: Képek, hobvok öt világrészből

2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1970 aug. 31.

MDK

Kemény Zoltán szobrász

Svájcban ért. Nemrég halt meg:
Ezek lélek (fémkelief 1957, szepró)

Szerepelni fog ősszel az alábbi tárlaton

S. M.: Századunk Szilfoldra szakadt
nagy magyar művészeinek kiállítása
Bp-en

Magyar Hírek 1970 I. 24

Kemény Zoltán

Emlékek

Az Eiffel-torony utóda
Párizs új jelképe
Ifjúsági Magazin 1970. május. 6p.

Kemény Zoltán

Külföldön élő magyar művék jól ismert volt hazáján rívül.

Bálint Endre: The Szentendre School

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1970. 38 k. 1878

Kemény Zoltán
szobrász

Méltatás: – Domlormüvei
díszítőművészeti alkotásoknak
tekintendők

~~Dobrédy Tóth~~ Maksay László: A nonfiguratív...
Művészet, 1970. junius – 3 lap

Kemény Zoltán

fémplasztikáiból a párizsi Musée d'Art Moderne egy állandó termet nyitott meg. (Weltkunst, 1968. évf. 658. l.)

Bedő Rudolf: Az 1968.évben megjelent külföldi folyóiratok szemléje. Müvtört.Ért. 1969.4.sz. 325-337.l.

328. l.

Kemény Zoltán

Szerepelni fog az alábbi táslatban a Szépművészeti Múzeumban

(f.f.): Külföldön élő magyar művészek táslata

Esti Hírlap 1969 XII. 31

Kemény Zoltán

Emlitve

Szabolcsi Miklós: A neoavantgard Réideseiher

Valóság Bp. 1969. dec. 60 l.

Kemény Zoltán
szobrász

Nyugat-Európában él,(?) magyar származású. Herbert Read megemlékezik róla „Modern szobrászat" c. könyvében.

Bodri Ferenc: Művészeti könyvek
Jelenkor, Pécs 1969 X. 914.

MDK

Kemény Zoltán, szobrász

fiatalon halt meg Svájcban.

A jubileumi kiállításon nezepelnek

majd művei.

– : Világszerűle magyar művészekkel

2.

ESTI HIRLAP! B. 1970. febr. 27.

MDK

Kemény Zoltán [ ]

A Svájcban fiatalon elhúnyt művész műveiből is kiállítanak ang.-ban.

U.L.: Százezer magyar látogatót vártnak Nyugatról 9.

Népszabadság, Bp. 1970 márc. 22.

Kemény Zoltán

Külföldön mint non-figuratív művész vált ismertté.

Nemeth Lajos: Modern magyar művészet [illegible] 1968 ~~1998~~ 103. l.

Kemény Zoltán

a nemrég elhunyt mester fémművei Párizs és Bruxelles ben ismertek.

Genthon I.: Monumenti Artistici Ungheresi All'Estero. Acta Historiae Artium, Budapest, 1970. 1-2 sz.

141.

Keményy Zoltán

Sík Csaba: Zoltán Keményy. — The New Hungarian Quarterly, 1966. 7 évf. 24. sz. 193-198. l.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Írt. 1969. 3. sz. 243-284. l./ 254. l.

Kemény Zoltán

Emlitve

Major Máté: Külföldi magyar művészet kiállítása.

Nagyvilág, Ps. nov. 1715-1720. l.

Kemény

Emlétve

Major Máté: Külföldi magyar mű-
vészet kiállítása

Nagyvilág, Bp. 1970. nov. 1715-1720. l.

KEMÉNY ZOLTÁN

„OPTIMISTA KÉP" (EML.)

„ARÁNY, TETT, ÉRZELEM" -"-

C. MŰVEI SZEREPELNEK A MŰCSARNOKBAN

BEKE LÁSZLÓ: KÜLFÖLDI MAGYAR MŰVÉSZET?

KRITIKA, 1970. OKT.

Kemény Zoltán

Említve

Harangozó M.: Képek, probrakőt
világrészből
Esti Hírlap, Bp. 1970. aug. 31.

Kemény Zoltán

Szekepelni fog a Külföldön élő magyar művészek Tárlatán a Szépmův. Mukemiban (ang. 20-tól)

Hétfői Hírek 1970 VIII. 10

Kemény Zoltán

"Arány, Jett, érzelem

Horváth György: Megerszámmazási műnészek külföldön

Nők Lapja, Bp. 1970. sep. 20. 14-15. l.

KEMÉNY ZOLTÁN

Fém-reliefje, amellyel elnyerte a Velencei Biennálé nagydíját, most az alábbi tárlatton szerepel.

Artner Tivadar: Külföldön élő magyar művészek kiállítása a Műcsarnokban.

Békés Megyei Népújság, 1970, szept. 27.

KEMÉNY ZOLTÁN

„ARÁNY, TETT, ÉRZELEM"

VÖRÖS-ÉS SÁRGARÉZ DOMBORMŰ, REPR.

MAGYAR HÍREK, 1970. OKT. 17.

Kemény Zoltán

Szerepel a Műsarnokban aug. 29-én megnyíló külföldön élő magyar művészek tárlatán

Hétfői Hírek 1970 VIII. 17

Kemény Zoltán

Füglister, R.L.: Kemény Zoltán emlékkiállitás. Musée National d'Art Moderne. /Neue Züricher Zeitung, 1967. dec.2./ - Valóság, 1967.1o.évf.2.sz.127.l.

Az 1967.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ert. 197o.1.sz.68-1o7.l./

1o5. l.

1o5 l.

Kemény Zoltán

1

szül.: 1907, Banica – 1965, Zürich. Szobrász és festő. Eredetileg műasztalos volt 1927-30 között a képzőm. Főiskolán Vaszary Jánosnál tanult. 1930-40 között Párisban élt. A háború alatt kezdett reliefeket csinálni, szürrealista stílusban. Egyéni hangját fém-reliefjein találta meg. 1964: elnyerte a Velencei Biennálé nagy díját.

XX. századi magyar származású művészek ~~kiállítása~~ külföldön. Bp., Műcsarnok, 1970. Bev.: Dr. Bogdán József. 34. l.

Kemény Zoltán

2

Kiállított művei:

(repr. ↓)

Optimista kép 1962. sárgaréz domlormű 52×68 cm

Idő az időkben " vasdomlormű 106×76 "

(repr.)

Arány, tett, érzelem 1964 vörös és sárgaréz 100×133

XX. századi magyar származású művészek ~~kiállítása~~ külföldön.

Bp. 1970. Műcsarnok. Bev.: Dr. Bogdár József. 34. l.

Kemény Zoltán

Szájcban halt meg néhány éve

Kekepel az alábbi Tárlaton

D. J. hagyat szásmakásu, XX.

sz-i művészek kiállításán Bp-en

Vigilia 1970 XI. sz. 781 old.

Kemény Zoltán

Optimista kép a műve (szerző) szerepel a „Külföldi magyar művészek" kiállításán

Kritika 1970 X.

Kemény Zoltán
szobrán

Külföldre telepedett.

Magyar műv. tört. 9. 42.
Képrőműv. Kiad. 1971.

Kemény Zoltán

A konstruktivizmust is magába olvasztotta, sőt e nemben a legjelentősebb kelet-európaiak közt van a helye. A párizsi Musée d'Art Moderne-ben Brâncuşin kívül egyetlen kelet-európai szobrásznak sincs külön terme, csupán neki.

48. l.

Bálint E: Konstruktivista tendenciák a magyar művészetben; Magyar Műhely, 968. IX-15.

Kemény Zoltán

Fémreliefjeivel lett világhírű. Párizsban metszi üvegeit egy ideig.

T. Marik Klára: Mai magyar üvegművészet, Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 3. l.

Kemény Zoltán
nolsán-festő

A kiállításon három fém táblóját
mutattát be.

Bauer Jenő: Magyar származásu művészek külföldön.
Művészet, 1971.február - 36.lap

Kemény Zoltán, szobrász

az 1964-es Velencei Biennálén nagydíjat nyert, néhány éve halt meg Svájcban.

D. I.: Képzőművészet
Vigília, 1970. nov. 781. l.

Kemény Zoltán, szobrász

- munkái a Magyar Nemzeti Galéria
XX. sz-i művészek kiállításán
typ-en

D 1.: Képzőművészet
Vigília, 1970. nov. 781.l.

Kemény Zoltán
szobrász

Képszobrai szerepelnek a tárlatos

Losonci Miklós: Külföldi magyarok a Mücsarnokban.
Müvészet, 1971.február - 35.lap

Kemény Zoltán bútortervező

szerepel az Iparművészeti

Tanács Kiállításán

-Napló-

Magyar Nemzet 1970 december 11
4. old.

Kemény Zoltán

neve emlétve

Vigilia 1969 december
852. old.

Képlőművészet

Kemény Zoltán

Az 1964-es velencei Biennálén
nagydíjat nyert, művével szerepelt a
„Magyar társadalmi XX. századi művészet"
vándortárlaton a Műcsarnokban

Képzőművészet

Ujvidék 1970 november
781. old.

MDK

Kemény Zoltán, [..]

Megemlítve (: „a legutóbbi évek – egyik – szuverén művéne")

Németh Lajos: Új törekvések a magyar képzőművészetben 34-37. o.

KRITIKA, BP.] 1969. április VII/4.

Kemény Zoltán

hűvei vannak a modern
hűvészet Palotájában Párisban

Bracsok István: A hűvészet örök

Somogyi Néplap 1971 I. 16

Kemény Zoltán

szerepel a Külföldön élő magyar képzőművészek kiállításán és képzőművészeti táborában. Megnyitó: augusztus 20-án

-Napló-

Magyar Nemzet 1970 február 28
4. old

Kemény Zoltán

Szobrait április-június hónapban a kölni Wallraf-Richartz Múzeum mutatta be.

Japán Művészet, 1967. 2. sz. 37. l.

Kemény Zoltán

Fém-reliefjei szerepelnek az alábbi tárlaton.

Artner Tivadar: Külföldön élő magyar művészek
kiállítása a Műcsarnokban

Veszprémi Napló, 1970, okt. 3.

Kemény Zoltán

Optimista kép; Idő az időkben;
Szány, tett, észlelem c. fémkom-
pozíciója (eml.)
Szerepel az alábbi táslaton

H. fy: Kiállítása hűsaknatban:
hagyok orásmarásu művészet
külföldön

hagyok Nemzet 1970 IX. 8 4. old.

180

Kemény Zoltán

Két fényképfelvétel a Sidney Janis Gallery, New York, 1960-as fotósorozatának negatívjáról. Fekete-fehér reprodukció.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 99p.

Kemény Zoltán

Önálló kiállításainak képjegyzéke:

Galerie Facchetti, 1955,

Kunsthaus, Zürich, 1959, kövegbe-
nyomott fekete-fehér fényképreprodukció

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon,
Neuchâtel, 1960. 10 l 98 l

Kemény Zoltán 178

„Megdolgozott fejek", 1950 és
„A gyávák emlékére", 1950, kövegbe-
nyomott fekete-fehér reprodukciók.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon.
Neuchâtel, 1960. 101 l 97 l.

177

Kemény Zoltán

„Ismeretség", 1946 és
„Tűzérek", 1947, fekete-fehér
kőnyomatban sokszorosított reprodukciók.

Zoltán Kemény. Editions du Griffon.
Neuchâtel, 1960. 101 l

96 l.

Kemény Zoltán

176

„Toj", 1928 és

„Nagyanyám asztala", fekete-fehér

reprodukció: kövegbenyomott!

Zoltán Kemény. Editions du Griffon,

Neuchâtel, 1960. 1011

95 l.

175

Kemény Zoltán

79 sz. „Harminc idő", 1959, 129x175 cm., vörösréz és vas. Galerie Facchetti, Paris. Egész táblán fehete-fehér reprodukció.

Zoltán Kemény. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 1011 1011.

Kemény Zoltán 174

78. sz. „A nap folytatása," 1959, 120 x 149 cm., sárgaréz, Galerie Fachchetti, Paris. Egész táblán fehete-fehér reprodukció.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l 101 l.

Kemény Zoltán

77. sz. „Szertelen rezgés", 1959, 80 x 110 cm., vas, Sidney Janis Gallery, New York. Fekete-fehér reprodukció egész táblán.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l

101 l.

172

Kemény Zoltán

75. sz. „A távoli közelben", 1959.
103 x 134 cm., vörösréz, Galerie
Facchetti, Paris, gyűjteménye. Feke-
te-fehér reprodukció egész táblán.

Zoltán Kemeny. Editions du Griffon.
Neuchâtel, 1960. 101 l. 101.

MDK

Kemény Zoltán, [ ]

szerepelni fog.

(f.f.): Külföldön élő magyar művének bírálata 2.

ESTI HIRLAP, Bp. 1969. dec. 31.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kemény Zoltán

FRANKFURTER RUNDSCHAU

1965 JUN 22

Dienstag, 22. Juni 1965, Nr. 141

/1021

Die Verwirklichung des Zoltan Kemeny

Wie wir bereits meldeten, ist Zoltan Kemeny in seiner Wahlheimat Zürich am 16. Juni im Alter von 58 Jahren gestorben.

Vor genau einem Jahr erhielt er den Großen Preis der Biennale. Für jene sensiblen Gebilde aus Metallstangen und -röhren und gewölbten Blechen, die dem Eisen eine neue Qualität gaben: eine manchmal fast traumhafte Zartheit, eine nervöse Vibration, die gegen die Grobheit des Materials gewonnen wurden.

1907 in Ungarn geboren, erlernte er in Budapest zunächst das Schreinerhandwerk; die Beziehung zu seinem späteren Werkstoff, dem Metall, ist also nicht ursprünglich — sie ist aus dem Widerspruch des Geistes geboren, der den Widerstand der Härte nicht annehmen will. Mit siebzehn Jahren begann er in Budapest Architektur zu studieren — und wenn seine Reliefs eine so feinfühlige Beziehung zur Wand wie zum Raum haben, wenn sie die Fläche durch eine vibrierende Oberflächengestaltung mit der dritten Dimension vermitteln, so spürt man noch die Hand des Architekten. Immer wieder strebte Kemeny auch nach Aufgaben in großen architektonischen Zusammenhängen: die monumentale Raumskulptur von 120 Meter Länge im Foyer des Frankfurter Theaters, goldschimmernde Messingtrommeln, die zu Wolken geballt die Decke des hohen schmalen Wandelgangs verhüllen; ein Wandrelief in der Wirtschaftshochschule von St. Gallen und das 35 Meter lange Kupferrelief, das er 1964 für die Expo in Lausanne schuf.

Der zwanzigjährige Kemeny besuchte dann drei Jahre die Kunsthochschule und ging dann 1930 nach Paris, wo er als Modezeichner und Designer arbeitete. 1942 kam er nach Zürich und erwarb dort 1957 Schweizer Bürgerrecht. Seine Malerei, zunächst unter dem Einfluß von Matisse, später von Dubuffet, blieb im gefällig Dekorativen. Er brauchte einen spröderen Stoff, um sich zu verwirklichen. So begann er 1950 mit farbigen, leuchtenden Reliefs, montierte Materialien auf einen Glasgrund, hinter dem Lichtquellen plaziert wurden. Erst 1954 fand er schließlich die endgültige Form des Reliefbildes aus Metall, die ihm internationalen Ruhm einbrachte.

Skulptur fordert den freien Raum, in dem sie als Kraftzentrum sich behauptet. Kemeny wollte etwas anderes. Wie der Maler, ging er von der Raumgrenze aus, die zweidimensional ist. Anders als der Maler, der diese Grenze transparent macht, indem er sie in Bilder auflöst, wollte Kemeny von den Rändern her den umfaßten Raum sensibilisieren. Die Grundfläche seiner Reliefs wiederholt das Motiv der Wand, sie ist ein Abschluß nach hinten. Vor ihr gerät die Materie in eine flimmernde Bewegung; Buckel und Grate und vorstehende punktuelle Elemente ragen wenig über die Fläche hinaus, sind aber so raffiniert auf wechselnde Lichtreflexe bezogen, da sie optisch stets ein wenig unscharf bleiben und sich gleichsam in einer fluktuierenden Bewegung befinden. So entwickelt sich ein Gespräch zwischen dem Raum und seiner Grenze, das die tote Strenge der Koordinaten aufhebt und den Menschen körperlich spürbar einbezieht: er fühlt sich berührt von magnetischen Kräften, die ihn selbst in eine Lage zu seiner Umwelt bringen.

HANS HEINZ HOLZ

Gretchenfragen der Marktwirtschaft

Aktionsgemeinschaft treibt Gewissenserforschung bei den Parteien

Durch eine geballte Ladung an wirtschafts- und sozialpolitischen Fragen sollen die Parteien und Verbände der Bundesrepublik zu einer klaren Stellungnahme gegenüber der sozialen Marktwirtschaft veranlaßt werden. Das ist das Ziel der neuesten Schrift der Aktionsgemeinschaft Soziale Marktwirtschaft unter dem Titel „Fragen an die Parteien im Wahljahr", die am Montag der Oeffentlichkeit übergeben wurde.

Der Vorsitzende der Aktionsgemeinschaft, Wolfgang Frickhöffer, erklärte vor der Presse in Frankfurt, die Zeiten seien vorbei, in denen die Parlamentarier sich vorbehaltlos zur Marktwirtschaft bekannt hätten. Eine Wiederholung des „mutigen Schrittes", den Erhard nach der Währungsreform getan habe, sei unter den heutigen Umständen undenkbar. Der CDU warf Frickhöffer

In dem Frageprogramm, das sämtlichen Bundestagsabgeordneten, den Parteien, Gewerkschaften und Verbänden zugesandt wird, werden für die Wirtschaftspolitik als übergeordnete Leitprinzipien stabiles Geld, Eigentum und bewegliche Preise, stetige Konjunktur und hoher Beschäftigungsgrad, Leistungswettbewerb mit Startgerechtigkeit, vernünftig geplante Infrastruktur-Maßnahmen und subsidiäre Anpassungshilfen im Strukturwandel gefordert.

Eindeutig nimmt die Aktionsgemeinschaft gegen die zur Zeit betriebene Subventions-Stützen entstünden, widerspreche eindeutig dem Sinn der Marktwirtschaft. An Stelle dieser Maßnahmen fordert die Aktionsgemeinschaft einen „liberalen Anpassungsinterventionismus" parallel zum Marktgeschehen, der den landwirtschaftlichen Betrieben gezielt bei den Umstellungsschwierigkeiten helfen soll. Das verlange aber, so wird zu bedenken gegeben, eine ständige, planvolle und umfassende Strukturanalyse und nicht — wie bisher — eine Praxis, die die Probleme vor sich herschiebe und plötzliche unvernünftige „Befriedigungsmaßnahmen" kurz vor den Wahlen ergreife.

bt

Der Wettbewerb

Leistungsschwache Unternehmen

Die Konzentration in der Wirtschaft und die damit verbundene Machtzusammenballung in wenigen Händen ist eines der heiß umstrittenen Themen in der wirtschaftspolitischen Diskussion. Während auf der einen Seite die Mahner stehen, die die Gefahren beschwören, die für den Wettbewerb durch die Konzentration entstehen, zeigen sich auf der anderen Seite die Anhänger der Konzentration mit dem Argument, diese diene der Rationalisierung. Wie sich diese Probleme für das Bundeskartellamt darstellen, erfuhren wir in einem Interview mit dem Präsidenten dieser Bundesbehörde, Dr. Günther.

Frage: Herr Dr. Günther, schon mehrfach haben Sie erklärt, die deutsche Wirtschaft leide unter „Wettbewerbsmüdigkeit und verharmlose die Monopolbestrebungen zur Ausschaltung des Wettbewerbs. Können Sie sagen, in welchen Bereichen diese Bestrebungen besonders deutlich zutage treten? Und sind auch im Pressewesen solche Tendenzen festzustellen?

Dr. Günther: „Wettbewerbsmüdigkeit" ist ein Schlagwort. Vielleicht sollte man von einem Nachlassen der Wettbewerbsintensität sprechen. Wenn nun innerhalb der Bundesrepublik die Wettbewerbsintensität um einiges

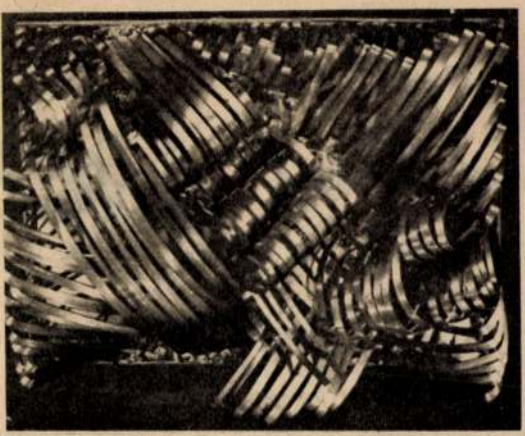

Kemény Zoltán: Optimista kép, sárgaréz dombormű, 52×68 cm, 1962

Magyar Hírek
1970 XII. 25

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán: Idő az időkben, vasdombormű, 106×76 cm, 1962

nd útnak ARGE

LE EGY KARRIERRŐL, A MAGYAROK JÓH

hatna, s érdeklődésre tarthatna számot az éppen Ön által javasolt riportsorozatban. És — noha 1916-ban avatták államtudományi doktorrá — a komor záróakkorddal, hogy „ideje lejárt", végképp nem értünk egyet! Gondolatgazdag, érdekes tudósításaira a jövőben is számítva, kívánunk jó egészséget és szeretettel üdvözöljük.

S. M.

Kemény Zoltán

1961 JUN 18

Magyar Hirdető.
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

— **Zürichben 58 éves korában meghalt** Kemény Zoltán festő- és szobrászművész. A budapesti képzőművészeti főiskolán tanult, 1930-tól 1940-ig Párizsban élt, majd Zürichben telepedett le. Tavaly a velencei biennálé nagydíjával tüntették ki.

Az egyezmény szerint a két ország tájékoztatja egymást

Kemény Zoltán abstrakt festőművén.

Megyer Vermut.

1947. VI. 22.; III. zol. 139. a.

4. old.

(: Bezármoló :)

MDK.

Kemény Zoltán

Vayerné Z.Ágnes cikke a müvészről

Müvészett 1965 május 44 lap.

Semény Zoltán

Nyerne Z. Agnes cikke a művészetről

Művészet 1965 május 44 lap.

M.D.K.

Kemény Zoltán
szobrász

Ö Svennyolc éves korában, Zürichben meghalt, az 1964. évi velencei Biennale nemzetközi szobrász-nagydíjának a nyertese.

—: In memoriam

Művészet, 1965. aug.-16 lap.

Kemény Zoltán nobrász.

1907-ben szül. Erdélyben, a Hunyad Megyei Banicán. Antalos majd építész, később diva Hervező. Párisba ment. 1942 óta Svájcban él. A 1964-es velencei Biennálé nobrámati nagydíját kapta.

Vigilia, 1964, 8 n., 499 old.

KEMÉNY Zoltán

szobrász

Kiállitása Párisban, Galerie Mai, 1950. jun. 13-ig. A kritikus /P.D./ szerint szokatlan anyagokkal: üveg, föld/?/ rozsdás bádog, száraz fü/?/ dolgozik, brutális módon. Barbár, de van fantáziája és izlése.

ARTS. 1950. május 26.

MDK

Kemény

1927. "medaglia commemorativa"-t kapott

UME 3. kiáll. N.Szal. 1931. febr.

yessisakos, órapárkányos tornya előtt
szög három oldalával záruló tápilléres
1639-1748. Terítő, 1658. Épült a XV.
közt, bővitették 1818-ban. Egykor

templomi. Bp. 7942, 738, 747, 551/1 —

MDK

Kemény

Képzőmüv. Főisk. kiáll. Esti Kurir, 1924. dec. 9.

MBK

Komény

Kapucíny. Pošta. Kníhl. Beta Kuvit, 1924.
dec. 9.

Kemény Zoltán

M.D.K.

Grafikus

A Svájcban közelmultban elhunyt művész is a Bauhus törekvéseket valósította meg művein.

Bauer Jenő: Modern külföldi plakátok kiállítása. Művészet, 1966. február – 37 lap

Zoltán Kemeny
festő

M.D.K

A Museum Fridericanumban
a jelenlegi nyugati művészet-
ről áttekintést adó művek
között szerepel a magyar művész.

Sobymár István: Documenta III.
Művészet, 1965, január – 22 kap

M.D.K.

Kemény Zoltán
szobrász

1964-ben a magyar szarma-
zású svájci szobrász vitte el a
nagydíjat.

Vayer Lajos: Az idei velencei biennale...
Művészet, 1966. november – 15 lap

MDK.

Kemény Zoltán

Vásárhelyi müvészrpoblémák

Tiszatáj 1966 szept.

Kemény Zoltán

Vészhelyi Művészproblémák

Tisztelt [illegible] asszony.

Kemeny Zoltán
Grafikus

M.D.4

Méltatás.

Rácz István: Országhili
Művészet, 1967. augusztus - 34 lap

Kemény Zoltán

1964-es Velencei Biennálé nagydiját elnyerte fémrel

liefjeivel.

A Larousse lexikon emliti.

Vigilia 1966. VIII. 561.l.

Kemény Zoltán

A magyar származásu svájcban élő müvész megmozgatott absztrakt dekorativ kompozicióival 1964-ben a velencei biennále szobrászati nagydiját nyerte el.

Maksay László: A velencei biennále
Rajztanitás 1967. II. 24.1.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kemeny Zoltan

NEUE ZÜRCHER ZEITUNG

1965 JUN 18

1021

Zoltan Kemeny gestorben

Hs. Der seit 1942 in Zürich ansässige, 1957 in dieser Stadt eingebürgerte Maler, Plastiker und Architekt Zoltan Kemeny ist, wie wir erst jetzt erfahren, am 14. Juni in einer Zürcher Klinik nach schwerem Leiden gestorben. Kemeny wurde 1907 in Banica (Transsilvanien) geboren; nach Studien in Ungarn war er von 1930 bis 1942 in Paris als Architekt und Industriezeichner tätig. Seit Anfang der fünfziger Jahre erhielten seine Malereien immer stärkeren reliefartigen Charakter; auf Holzgrund montierte, verschiedenfarbige Metalle verwandelten das Bild in plastische Landschaften, die ihre Wirkung aus der Vielfalt der Farben, der Licht- und Schatteneffekte und der Stofflichkeit der Materialien und ihrer rhythmischen Anordnung auf dem Geviert bezogen. Kemeny ist durch solche Arbeiten, die auch eine Integration von Malerei, Plastik und Architektur bezwecken, berühmt geworden; seine Werke befinden sich in Museen von Europa und Amerika. Hauptwerke von ihm schmücken eine Wand der Handelshochschule in St. Gallen und die Decke des Foyers im Frankfurter Theater. 1964 wurde dem Künstler an der Biennale von Venedig die höchste Auszeichnung verliehen.

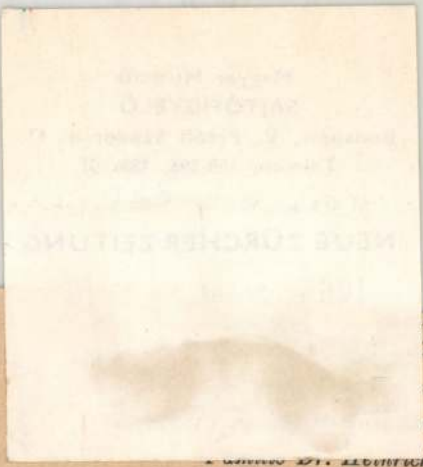

imund-
es und
chedler
ndsche
Familie Dr. Heinrich Wald
und Angehörige

Abdankung: Freitag, den 18. Juni
im Krematorium Züri
Allfällige Blumenspenden bitten wir im Kr

Trauerzirkulare und Danksagungskarten

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

BÉKÉSMEGYEI NÉPUJSÁG

1966 JUN-3.

1021

Tv-fesztivál Prágában

Június 21—29 között 24 ország 67 televíziófilmjét mutatják be a prágai tv-fesztiválon. Összesen 48 televíziótársaság nevezett be a fesztiválra, túlnyomórészt dokumentumfilmekkel. A svájci televízió például a Vöröskereszt megalapítójáról, Henri Dunant-ról mutat be filmet, s egy másik filmjében a magyar származású kiváló szobrász, Kemény Zoltán műveit ismerteti.

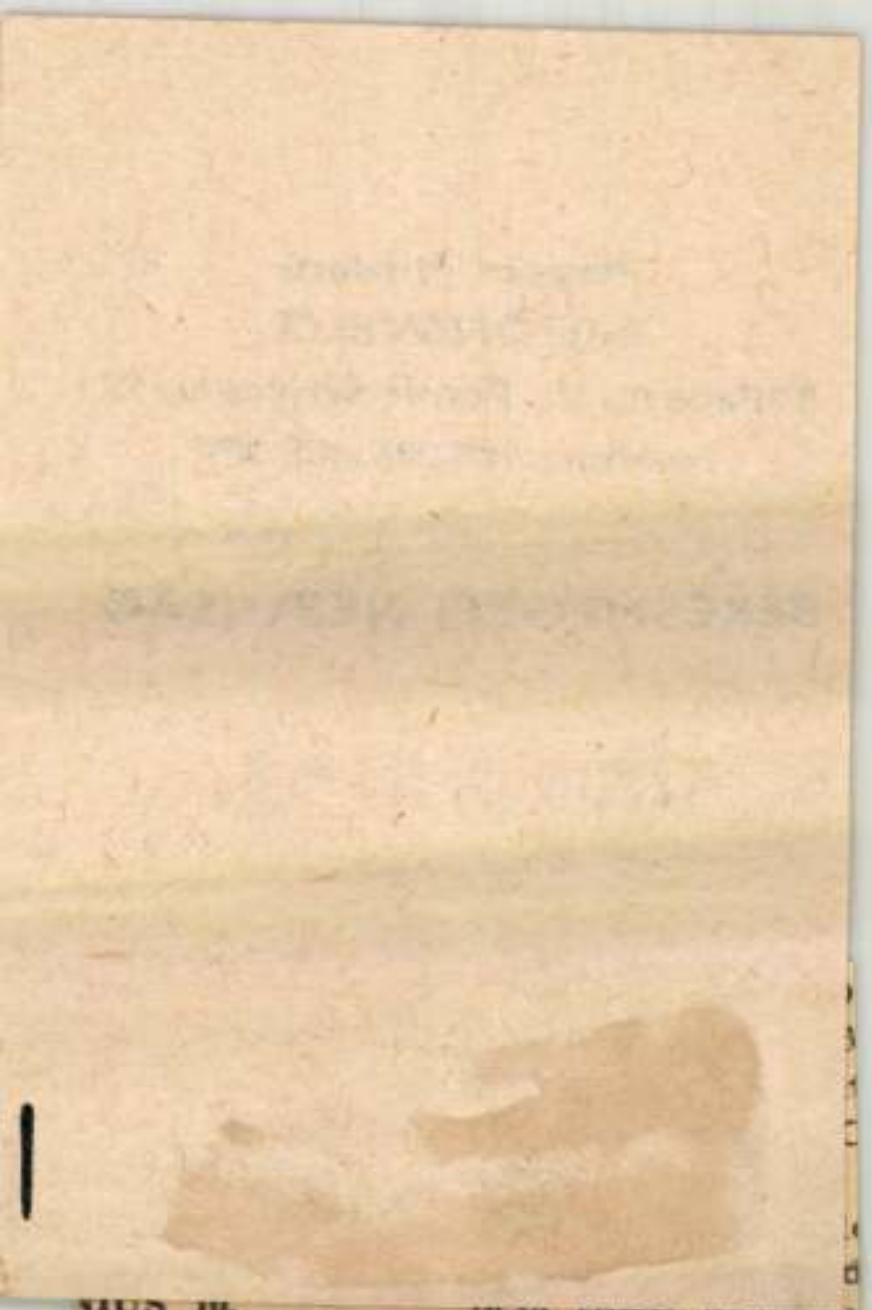

dió: 8.20 Mit főz- ból. 11.40 Írók a fü
peraravészletek. 8.55 gött. 12.00 Művészlet
orintos bankjegy? Pillantás a nagyvilá
beszélés. 9.20 Né- Hi-Lo's együttes
Az óvodások mű- 13.10 Szeleburdiék
Kamarazene. 11.00 Rádiójáték gyermek
11.10 Édes anya- Bálint Ágnes. 14.00 I
.15 Tánczene. 12.15 kai dalok. 14.25 Ma
zsika. 13.00 Ami a 15.00 Küzdelmek, vit
nei műsoraiból ki- Epizódok a szövegk
Kamarazene. 14.40 az operaszerző egy
séi. 15.00 Üzenetek. sének történetéből.
agyar vers. Vörös- retthangverseny.
y: A merengőhöz. Gozsdu Elek regén
eteleinkből. Sanzo-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kemeny Zoltan

LE SOIR 19 JAN

1021

AU PALAIS DES BEAUX-ARTS

La rétrospective Zoltan Kemeny

Après le Musée français d'art moderne, le palais des Beaux-Arts de Bruxelles accueille la rétrospective Zoltan Kemeny : une centaine de puissants reliefs muraux et de dessins.

Qui est Kemeny ? Né à Banica (Transylvanie) en 1907, il fut, dans sa jeunesse, ouvrier menuisier, puis il fit des études d'architecture à Budapest. Il vint à Paris en 1930. Dessinateur en fer forgé et en verre gravé, constructeur d'appareils d'éclairage, dessinateur de mode : telles furent, jusqu'en 1942, ses principales occupations. Il se fixa alors à Zurich. De 1942 à 1954, Kemeny se mit à la peinture, puis il multiplia les reliefs en laiton et des compositions réalisées avec des matériaux divers, pour, enfin, travailler le métal et imposer, en une dizaine d'années, la diversité et l'autorité de moyens d'expression personnels au point où jaillit l'esprit d'un style.

Kemeny mourut le 14 juin 1965. C'est donc aussi au rendez-vous d'une ombre que nous convie le palais des Beaux-Arts. Ce qui frappe tout d'abord dans l'ensemble des hauts reliefs en laiton, en cuivre rouge, en fer, en bois et clous, c'est la perfection artisanale du travail en un temps où nombre de créateurs d'avant-garde, qui nous viennent de l'étranger, se contentent, comme l'écrivait un confrère, de « vider la poubelle ».

Cette perfection technique fut toujours pour Kemeny le vigoureux support d'un sentiment lyrique frémissant, d'une approche du surnaturel. Des titres comme *Banlieue des anges*, *Broyeuse de peur*, *Couleur douleur*, *Rose de Saturne*, *Métallo-Magie*, *Porte-Bonheur*, *Deux ailes* et *Château d'air* nous font entrevoir les préoccupations humaines et philosophiques du maître disparu.

En 1961, il déclarait qu'il avait cherché par tous les moyens à se libérer de la tradition culturelle à l'intérieur de laquelle il avait été formé. Il ajoutait que ses recherches englobaient une partie de la science : physique, chimie, géologie, minéralogie, botanique, microbiologie.

Je ne distingue pas, écrivait-il, entre éléments techniques et nature; tous les éléments que je capte optiquement — avec ou sans microscope électronique — sont pour moi une réalité de la nature. La nature est aussi temps, espace, lumière. »

Il est souvent question, dans ses notes, d'images en relief, mais il s'est défendu de vouloir reproduire des paysages imaginaires. Certes, nous pouvons à notre guise découvrir nos propres paysages imaginaires dans les hauts reliefs animés ou tourmentés de Zoltan Kemeny.

Il nous est possible, comme le rappelle Bernard Dorival, de capter les visions et les intuitions de l'artiste, en acceptant de le suivre dans ces « mondes originels à la racine de règnes qui ne semblent pas encore nettement différenciés».

C'est bien un sentiment de plénitude qu'on emporte de cette exposition qui tranche, par sa perfection de médaille admirablement frappée, sur de nombreux ensembles souvent dominés par la poussière des greniers et les souvenirs des ensorcelants funambules du groupe « dada ».

Ici, point de sourires ambigus, mais une noble conscience de l'effort et un plaisir bouleversé de la découverte.

Paul CASO.

comme s'il s'agissait d'une amie.

ST OUVERT

uverture du 46e Salon de l'automobile.
ures exposés.

du aux arguments de M. Collard et s'il n'avait pas fait certaines promesses au cours de son entretien avec le président du P.S.B....

...ET GOUVERNEUR A NAMUR

La question a été soulevée, mardi soir, rue de Naples, au cours de la réunion des dirigeants et des ministres P.L.P. Et M. Vanaudenhove aurait dit à ce propos quelque chose comme : « J'ai la parole de M. Vanden Boeynants que le prochain gouverneur du Hainaut sera un P.L.P. ».

Mais, immédiatement, l'affaire rebondit : il se pourrait, dit-on, qu'au gouvernement on n'ait admis qu'un seul poste de gouverneur restant aux socialistes, ce serait insuffisant; et que, dans cette optique et à défaut du Hainaut, on penserait à eux pour le poste de gouverneur à Namur.

Le problème, ainsi, est évidemment déplacé. Et il semble bien que M. Vanaudenhove aura toute la question à rediscuter avec son partenaire de la coalition.

ETONNEMENT A FORES

Les usagers du train qui mène chaque matin, vers 8 heures, à Bruxelles, des écoliers, des ouvriers, des employés forestois n'en reviennent pas.

Depuis quelques jours, ce train arrive à l'heure ! Nous avons entendu, mercredi matin, tout un wagon rempli d'exclamations de surprise. Et nous avons supposé que le train étant arrivé aussi ponctuellement aux stations précédentes c'est tout le train qui était bondé de gens stupéfaits.

Et à la sortie, dans les gares de la Jonction, on posait la question :

— Combien de temps cela va-t-il durer ?

Kemény Zoltán

KEMÉNY ZOLTÁN, szobrász

Kemény Zoltán: "Idő az időben",cimü alkotása./vas/.
Fekete repr. 25.old

László Miklós: Külföldön élő magyar mesterek-Budapesten 24.old

Muzsák,Múzeumi Magazin, 1970. 2.sz. Bpest

Kemény Zoltán

"A tárlatrendező magányossága" cimmel Frank János a különféle tárlatok rendezésével kapcsolatban három nevet emlit meg: Victor Vasarely, Kemény Zoltán és Gergely István müvészek szerepelnek cikkében. A három müvész a Párizsi Iskola mücsarnoki kiállitásán vett részt. Frank János beszámolóját lásd: Gergely István belsőépitész nevénél.

Élet és Irodalom, Bp. 1976. május 22.
XX. évf. 21. sz. 12-13. lap.

KEMÉNY ZOLTÁN, szobrasz

Aug.20-án a Szépmüvészeti Múz-ban a X..sz-ban idegen ben élő magyar xxxx művészek kiállitása.-Ausztraliából Orban Dezső;a Nyolcak tagja,az egykori Atelier iskola alapitója.Zürichben 1965-ben elhunyt Kemény Zoltán,a ve lencei Biennálén nagydijas fémreliefjei.A londonban el- hunyt Péri László szobrai.Buday György grafikus.Szalay Lajos,stb.müveivel. 24.old

László Miklós: Külföldön élő magyar mesterek Buda- pesten. 24.old

Muzsák, Múzeumi Magazin, 1970. 2.sz. Bpest.

KEMÉNY ZOLTÁN, szobrász

Aug.20án a Külföldön élő magyar mesterek Budapesten,c. kiállításon szerepel-A Velencei Biennálén nagydijat nyer fémreliefjei.-Müasztalos,üvegmetsző,divattervező,art bru brut figurák -rongyból,homokból,ragasztóból,szürrealista alakok alkotója. 24.old

László Miklós: Külföldön élő Magyar mesterek Budapesten 24.old

Művészet, Művészet Magazin, 1970. 2.sz. Brut

Kemény Zoltán

Aug.-ban ujból találkoztak Szadán az ATE képzőművészeti kör tagjai. Az alkotó sokat dolgozott a nyáron, a zárókiállításon képei szerepeltek: „Tükrözödés" – „Tápasti fák" – „Kalapos férfi" – „Marika néni" (emlétve) Üdeség, fröneség jellemző olajképeire a grafikáira.

László Lilla: alkotók Szadán.

Mezőgazdasági Mérnök, Ködöllő, 1976. szept. 17.

Kemény Zoltán

A siófoki Müvelődési Központ és Könyvtár, valamint a Magyar Képzőművészek Szövetségének folyóirata által rendezett nyári tárlaton részt vett Gyurcsek Ferenc és Kő Pál, Kemény Zoltán is.

Magyar Hirlap 1976-183-4
Wagner:Müvészet a Müvészetben

Kék mezőben szárnyaló fehér sirály — amely akár nyitott folyóirat is egyben — ez áll a katalógus címlapján és a kiállítás plakátján, amelyet Kemény Zoltán, a lap tördelőszerkesztője tervezett.

Wagner István

Kemény Zoltán

Etienne Hajdu és Kemény Zoltán művészetében
ismétlődő formaritmusok és jelek kötőanyaga
jellemzi

Forrás 1976/5/6/74
Banner: Egy önéletiró szobrász

Kemény Zoltán

az emberiség sorsához szimbolumokkal
szerkezetekkel viszonyul alkotásaiban

Forrás 1976/5/6/73
Banner: Az önéletrajziró szobrász

Kemény Zoltán, nobrán

L.: Varga Imre

P. Szücs J.: Radnóti ....

7.

Népszabadság, Bp. 1976. szept. 22

Kemény Zoltán

Festőművész
szobrász

Egyénisége uj iskola alapjánt
szolgált egyben Lázárcgitette az „uj"
kereséséhez

Kornuk

1975 414 oldal

Kemény Zoltán, festő
hobrán

L. Csernus T.

683-706

Béládi M: Bevezetés a nyugati magyar irodalomba
Jelenkor, Pécs, 1981. júl-aug. XXIV/7-8

mDK

406. Kemény Zoltán,ép.

Szül.: Budapest,1889 Okl.kelte: 1913 Sz.: 5245

A m.kir.József Müegyetemen oklevelet, absolutoriumot vagy oklevélhonositást nyert épitészek névjegyzéke 1873-1928-ig.

EP-IP - ÉP-MÜV. 1931.márc.1. 41.1.

Kemény Zoltán szobrász M.D.K.

Zürichben 58 éves korában meghalt a magyar származásu szobrász .

A tavalyi Velencei Biennálén nagydijjal tüntették ki.

1954-től szoborkompozicióihoz csak fémet használt.

Velencében találkozott Barcsay Jenő, Csohány Kálmán Segesdi György magyar müvészekkel.

Magyar Nemzet 1965. junius 20. 10.1.

./.

Kemény Zoltán, tipográfus és grafikus.

a művész a „Művészet" c. folyóirat tervező-szerkesztője. A 37 éves Kemény Zoltán munkáit a József Attila Könyvtár, Miskolc, állította, ki a kiállított tervek közt látható az „Új Tükör" tervpályázatára készített néhány próbaoldal is. (említve).

Székely Tamás: Kemény Zoltán „Tipografikái." József Attila Könyvtár, Miskolc.

Tükör, Budapest, 1978. aug. 6,

Kemény Zoltán, tipográfus

A Miskolci Városi Könyvtár József Attila Klubkönyvtára kiállítássorozat keretében mutatja be a könyvhöz kapcsolódó művészeteket és a könyv művészeit. A havonta váltó tárlatok sorában a közelmúltban a 150 éves Akadémiai Kiadó tipográfiai műhelyével ismerkedhetett a közönség, az elmúlt hetekben pedig Kemény Zoltán tipográfus, a Művészet című folyóirat tervező szerkesztője munkáinak adott otthont az intézmény kiállítóterme.

– Mindenből – mindenből

38.

Napjaink, Miskolc, 1978. aug.

XVII/8

Kemény Zoltán, tipográfus

L: Gadányi Jenő

8.

—: O Kiállítás

Esti Hírlap,

Bp. 1978. júl. 20.

Kemény Zoltán, tipográfus

A Művészet c. folyóirat és
a Művészet '76, '77 c. évkönyvek
tipográfus tervezője.

H. K.: Művészet '77 31.

Kritika, Bp. 1978. október 78/10.

Kemény Zoltán

- a Komuk, művészi törekvéseinek a közlésére is nézve -gondoljon

Említve: Incze János, Szervátiusz Jenő, Vida Géza, Szolnay Sándor, Nagy Imre, Nagy István, Nagy Albert, Tihanyi, Berényi, Kmetty Czigány, Fülöp Antal Andor, Mohi Sándor, Kós András, Balázs Péter, Csontváry, Szőnyi István, Krizsán, Gyárfás Jenő, Balogh Péter, Bortnyik Vasarely Victor, Moholy-Nagy, Kassák Dési Huber István, Kemény Zoltán Thorma János, Mattis Teutsch János Klein József

Jakabovics Miklós: Művészeti monográfiákról és a képzőművészeti közne velésről

606 old

mk 1978/7

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán „tipográfiái" szerepelnek a miskolci József Attila könyvtárban.

Szőke Tamás: Kemény Zoltán „tipográfiái"
Új Tükör, 1978. augusztus 6 – 3. lap.

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán tipográfus és
grafikus a Művészet című fo-
lyóirat tervező- szerkesztője.

Székely Tamás: Kemény Zoltán „tipográfiái"
Ily Tibor, 1978. augusztus 6-3. lap.

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán tipográfus és grafikus a „Művészet" című folyóirat tervező-szerkesztője.

Székely Tamás: Kemény Zoltán „tipográfiái".
Ny Tükör, 1978. augusztus 6 – 3 lap.

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán „tipográfiái"-t mutatták be a miskolci József Attila Könyvtárban.

Szikely Tamás: Kemény Zoltán tipográfiái
Új Tükör, 1978. augusztus 6 - 3. lap.

Kemény Zoltán

A 37 éves Kemény Zoltán
nagy figyelmet szentel a
„célszerűen elrendezett folyó-
irat – oldal párok, vagy az
emblémák megalkotásának.

Székely Tamás: Kemény Zoltán „tipografikái".
Új Tükör, 1978. augusztus 6 – 3 lap.

Kemény Zoltán, grafikus, tipográfus

Hazánk felszabadulásának 35. évfordulója alkalmával pályázatot hirdetett a Képző- és Iparművészeti Szövetség és az Interpressgrafika szerkesztősége – napi- és hetilapok ünnepi számait díszítő grafikák készítésére – a zsűrii tagjai: Bálványos Huba, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége grafikai szakosztályának titkára, Czeri Lajos, a művészeti alap osztályvezetője, Kemény Zoltán és Bereczky Loránd, az Interpressgrafika szerkesztőségének tagjai.

(kcs): Díjnyertes grafikák.
Esti Hírlap, 1980. ápr. 30.

Kemény Zoltán, grafikusművész

Orosz, litván, cseh és más keleti festők, szobrászok egész sora megy Párizsba s a század elején a művészet élvonalába kerül. Ők alkotnak új irányzatokat nyugaton. Mert a nyugatnak volt szüksége éltető erőre, arra a táplálékra, amit az ősi erejét, vonásait őrző kelet adhatott. Ide tartozik Izsóbel Béla, Kemény Zoltán, Kolos-Váry és mégtöbben.

Borghida István: A művészet semmilyen ágában sem olyan fontos a közvetlen kapcsolat más központokkal, mint a képzőművészetben.

Korunk, 1979. febr. 73. old.

Kemény Zoltán, [építész]?

megemlítve.

8.

Rác T. János: Kétszáz személyes ünnepség...

Népszabadság, Bp. 1977. nov. 15.

Kecskeméti Sándor

Hegesztett samott

Terebess Gábor: Körüljárható barikád és szoborrá vált edény.
MŰVÉSZET, 1979. december - 10. lap.

Kecskeméti Sándor: Hegesztett samott (1100 C°), ∅ 16 cm, 1979

Kemény Zoltán

A MŰVÉSZET '77 c.könyv
boritója

L.: Somfai István

P.Szücs Julianna: A nélkülözhető és a nélkülözhetetlen szép.
MŰVÉSZET, 1980.november - 2.lap.

Művészet 77
Művészet 77

Kemény Zoltán – Sompai István

A Művészet '77 című könyvbontója (repro)

P. Szücs Juhanna: A nélkülözhető és nélkülözhetetlen sigs.
Művészet, 1980. november – 2. lap.

Kemény Zoltán

az olcsó butorok terveire hirdetett pályázaton díjjal kitüntetett hálóbutorterve

repr.

Magyar Iparművészet

1926. 93. l.

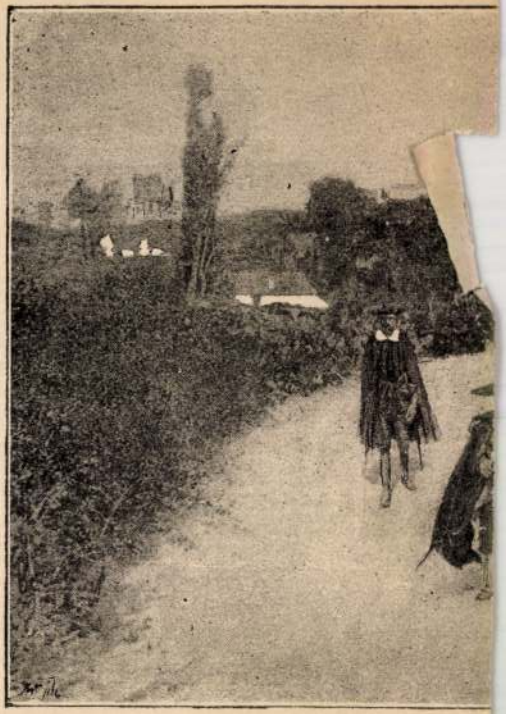

CARBONERO MORENO. JELENET, ALARCON PEDRO A

Kemeny Zoltán

Autoreverzó

1924-26.

Eimisk 1930. 84. l.

Kard, bronzból. TV. 130.

M.D.K

Kemény Zoltán
belsőépítési

Lakásbútor tervekkel foglalkozik.

Kovács Ilsuzsa: Lakásunk bútorai
Művészet, 1963. augusztus - 27 lap.

M.D.K.

Kemény Zoltán
iparművész.

Konyha berendezéseit állította
ki a tárlaton

Kovács Izolda: A IV. Iparművészeti Kiállítás belsőépítészete.
Művészet, 1966. április – 26 lap

Kemény Zoltán
grafikus

"Leningrád és környéke"
címmel kiadványhoz Kemény Zoltán készítette a rajzokat.

—: Kulturális Tükör
Tükör, 1975. ~~május~~ június 24 - 12 oldal

Kemény Zoltán
iparművész

A Tisza Bútoripari Vállalat
kivitelezésében Kemény Zoltán
~~[illegible]~~ nyhabútortervei szerepelnek
a tárlaton.

B. I.: Modern iparművészet...
Vök Lapja, 1975. jul. 5-8 oldal.

Kemény Zoltán

Palmira Togliatti megjei könyvtárban rendezték meg a „Szép magyar könyv 1974" c. kiállítást, melyen szerepel burkoló- és kötésterve. (említve).

Somogyi Néplap, 1975. okt. 25.

Kemény Zoltán
grafikus

A magyar művészetet csinálja,
ahol él.

Kurthy Sándor: A nonfiguratio művészet világában
Művészet, 1972. március – 8 oldal.

Kemény Zoltán, grafikus, typográfus.

Banner Zoltán, e cikk írója a szatmári Galériában látható Lugosi László és Lugosi Edit kiállítás megtekintésekor emlékezik: „Életem egyik legeszméltetőbb művészi élményét idezve: Kemény Zoltán puskaporfüst-patinás tölténytár-dombormű-kompozicióival való párizsi találkozásomat a Modern Művészetek Múzeumában!"

Banner Zoltán: Az ostromlott hely
Utunk, 1980. okt. 17.

Kemény Zoltán (+ 1965) szobrász

Zürichben élt. 1964-ben a velencei biennálén magyarnak kapott

Bojás Iván: „Mindig hű sokon"

Magyar Hirlap 1969 XI. 16.

Kemény Zoltán (1)

1965 jún 18-án halt meg.

1907. márc. 21. Banica (Erdély) szül., majd Opálosra költöznek. Apja állomásfőnök. Michel Ragon monográfiájában meg jelentőséget tulajdonít a vasút közelségének

1915. Anad. Szomszédjuk, egy csatáképfestő meg hatással van rá.

1917. Gimnázium, egy vízfestő tanítványa. 10 éves korában a cestere kirakatában kiállítja műveit.

1921. Apját Szolnokra helyezik, ő asztalosinak ben.

1923-ban szabadul, Pesten lesz asztalosszeged, és technikai rajz-tanfolyamot végez. Bútortervezőnek készül.

1924. Az Ip. Főiskola belsőépítészeti tanfolyama. I. díj egy lakberend. pályázaton.

1927. Ipamüv. pályázat nyertese, így fél évig utazik az országban, népművészetet tanulmányoz. Ipmüv. Főiskolára iratkozik, de visszatér a festésben. Vaszary-tanítvány lesz a Képzőmüv. Főiskolán.

1930. Megunja a főiskolát, Párizba megy. A festészet helyett azonban az építészet megadja meg. Megélhetési gondok, végül diszettervező

1933. Feleségül veszi Szemere Lenke festőművésznőt.

Sik Csaba: Kemény Zoltán

Magnető-almanach 1965/3. ~~28~~ 279-80. l.

~~Sit Gota~~

Kemény Zoltán (2)

1940. Marseille. Diretterverő
1942. Zürich, diretterverő, de fest is, nagyrův. inspiracióju figuratív.
1945. Első kiállítása a Zürichi Galerie des Eaux-Vives-ben.
1946. Párizsi kiállítás (Kléber-galéria). Magismerkedik Dubuffet-vel.
1949. Relief-sorozatot állít ki műtermében.
1950. Párizs, Mai Galéria. Közös kiáll. feleségével.
1951. Kiséletek a fény alkalmazására. Kiállít a Zürichi Galerie 16-ban.
1954. Először kezd a reliefekben kizárólag fémet használni
1955. Zürichben, Párizsban kiállítja első „images en relief"-jeit.
1957. Szobaszépeinek kiállítása: Párizs, Fachetti-galéria.
1959. Zürich. Retrospektív kiáll.
1960. New-York: egyéni kiáll. Albumra jelenik meg. Michel Ragon előszavával.

Sik Csaba: Kemény Zoltán
Magvető-almanach 1965/3. 280.-2. l.

Kemény Zoltán (3)

1962-3. Retrospektív kiáll: Düsseldorf, Hannover, Berlin, a hollandiai Kröller-Müller Múzem.

1963. Fal-relief a St. Galleni Főiskolának. Nagymérettű mű a Lausanne-i nemzeti kiállításra. Dekoráció a frankfurti szintek halljába.

A svájci korunk öt és. Bernard Luginbühlt jelöli a 32. Velencei Biennálára.

1964. Biennálé nobrdmati nagydíja.

Siz Csaba: Kemény Zoltán

Magvető-almanach 1965/3. 282. l.

Kemény Zoltán 1

Svájcban élő magyar születésű művész, ki tanulmányait először a bpesti Díszítő művészeti iskolában kezdte, majd a Képző művészeti Főiskolán folytatta; azután Párizsba ment.-

Rosa Maria Carless: The 1964 Venice Biennale.

The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1965. 17. n. 176 l.

Kemény Zoltán

Párizsban mint rajzoló kovácsolt vasmunkákat tervezett, később kirakat és divattervezőként működött. 1942-ben Zürichbe költözött, tervező és egy svájci divattap szerkesztőjeként dolgozott.

Rose Maria Carless: The 1964 Venice Biennale

The New Hungarian Quarterly, Budapest.
1965. 17. sz. 176 l.

Kemény Zoltán

1942-ben festészettel is kezdett foglalkozni, de csak később találta meg újlifejezési formáját, a dombormüves képet. Ismertté vált kollázsaival és festményeivel, amelyekbe egész szokatlan tárgyakat helyezett el: homok, kő, szóróz növény-gombokat stb.

Rosa Maria Carless: The 1964 Venice Biennale

The New Hungarian Quarterly, 1965. 17. sz. 1771

Kemény Zoltán

Később a „talált tárgyak" helyett, kovácsolt vaselemeket használt fel; kemény művei nem figuratívek, nem mondhatók jelentéktelennek. A Berlin-i Nationalgalerie műveit az 1964-es velencei Biennaléra küldte be.

Rosa Maria Carless: The 1964 Venice Biennale. The New Hungarian Quarterly, Bp. 1965. 17. sz. 177 l.

Kemény Zoltán

Az 1964-es velencei Biennaléra a zürichi Kunsthaus is több vas és rézdombormüvet juttatott el, amelyek a svájci pavillonba mutattak be. Ez alkalommal kemény a nemzetközi szobrászati díjat nyerte el.

Rosa Maria Carless: „The 1964 Venice Biennale. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1965. 17 n. 177 l

Kemény Zoltán

A művész 1907.márc.21-én született egy erdélyi falucskában, Banicán. Apja vasuti állomásfőnök volt. Nagy a jelentősége annak, hogy olyan környezetében töltötte gyermekéveit, amelyen a technika rajtahagyta kezenyomát.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979.december - 34.lap

Kemény Zoltán

A müvész korán kezd rajzolgatni,"mestere" egy cimtábla festő,aki a környék iparosainak dolgozik. 1921-ben apját Szolnokra helyezik, a müvészt asztalos inasnak adják.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET,1979.december - 34.lap

Kemény Zoltán

A művész lakberendezési pályázat nyerteseként kapott ösztöndijából félévig járja az országot és tanulmányozza a népmüvészetet. A népmüvészet hatása alatt maradt mindvégig.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap

Kemény Zoltán

A müvész rövid időt tölt az Iparmüvészeti Főiskolán, majd átiratkozik a Képzőmüvészetire, ahol is Vaszary János volt a mestere.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET, 1979. december - 34. lap

Kemény Zoltán

A művész 1930-ban Párisba utazik, a párisi tapasztalatok elkedvetlenitik,a művészet állapota elcsüggeszti, a megélhetési gondok messze üzik álmait, rajzolóként egy vasgyárban helyezkedik el, majd a világitó testek,elektromos készülékek prototipusainak elkészitését kapja feladatul.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET,1979.december - 34.lap

Kemény Zoltán

Az akkori gazdasági válság hamarosan rákényszeriti, hogy uj foglalkozás után nézzen, mert az elsők között került az utcára. Divattervező lesz.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap

Kemény Zoltán

A relief elemeit gyakorta úgy rendezte el, hogy a néző mintegy felülnézetből lássa őket.

Sik Csaba: Kemény Zoltán útja.
Művészet, 1979. december – 34. lap.

Kemány Zoltán

A naivitás biztonsága rövid idő után nem elégiti ki a müvészt éppugy mint a polgári egzisztencia állóviz nyugalma, a nosztalgikus emlékek helyett egyre inkább kifejeződni akarnak a társadalmi tapasztalatai,a világról szerzett ismeretei.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET,1979.december - 34.oldal.

Kemény Zoltán

Leszedi a roncstelepre került autók hütőrácsait, diszléceit, gyüjtögeti a szépen formált gépalkatrészeket, megpróbálja a különböző darabokat a kubista collázs mintájára összeállitani.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap

Kemény Zoltán

Megtervezi a relief-elemeit, a benne élő vizuális látomás molekuláit. legkisebb egységeit, és amikor összeálleszti őket, örömmel fedezi fel: felesleges az aprólékos tervrajz, hiszen maguktól rendeződnek el a felületen.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap

Kemény Zoltán

A müvész reliefjei nem figurálisak, nem absztraktok, mindezideig felfedezetlen valóságból erednek, de annak nem tükörképei, hanem a müködési elvben hasonló rokonvilágai. A forma helyett a formák kapcsolata, együttélése, beleilleszkedése az egészbe, játssza a főszerepet.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap

Kemény Zoltán

Később a relief elszakad az alakjától, kilép a térbe és talpazatra áll. Az 1965-ben készült "Gyürük" meghajló rudra erősitett, elöl legömbölyitett téglalapjain a szegecselés, a forrasztás hegei tündökölnek.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET, 1979. december - 34.lap.

Kemény Zoltán

Kemény müvész helyett kézmüvesnek vallotta nagát, egymást váltó nemzedékek örökösének. Élete utolsó éveiben készitett háromdimenziós plasztikáiban a természeti képzetet alig engedi szóhoz jutni a technikai.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34.lap.

Kémény Zoltán

Kemény utja a festészettől a plasztikán át az épitészetig ivel, illetve ivelt volna, ha iszonyu tempóju fejlődését félbe nem szakitja a halál.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34.lap.

Kemény Zoltán

Kemény a század nagy felfedezőinek és értelmezőinek egyike volt. Noha svájci állampolgárként nyert nagydijat a Velencei Biennálén, mindig magyarnak vallotta magát, jogunk van tehát büszkének lenni rá.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34.lap.

Kemény Zoltán

Szinezett homok, salak, kavics, rongy, madzag, fémhulladék a müvész képeinek anyaga. A felület rajzolata rendkivül erőteljes és brutális, már-már domborszerü.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. oldal.

Kemény Zoltán

Akisérletezés lázas időszaka kezdődik a müvésznél. Már nem magával küzd, hanem a müvészettel, amely egész életét követeli. Személyes élete azonosul munkájával.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. oldal.

Kemény Zoltán

A müvész szeretné, ha a fény lenne a kompozició meghatározó eleme, ezért vászon, fa helyett üveglapra ragasztja a Kertész-sorozatban használt anyagokat.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET, 1979. december - 34. lap

Kemény Zoltán

A művészt maga a mozgás és a sebesség az, ami az emberi gondolatnak teret tud adni. Az mikroszkopjában megfigyelt sejt, fémmolekula tehát nem másolásra bírtatta, hanem azzal ~~[illegible]~~ inspirálta, hogy szobortéperin a formák ritmusóval az élet lényeget fejezze ki.

SIK OSABA: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán világának, bár nem szkontalan, nincs köze egyetlen irányzathoz, iskolához sem.

SIK CSABA: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

Kemény az egész élővilág
írgatta, művészetének leg-
fontosabb tárgya a természet
szabad szemmel nem látható
rejtett arca", amit csak mikrosz-
kóppal vagy távcsővel láthatunk.

SIK CSABA: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST IX. ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 340-726
1978 AUG 1.

DIÓSGYŐRI MUNKÁS

Kemény Zoltán grafikus, tipográfus

1021

Kemény Zoltán 1941-ben született, a középiskola elvégzése után 1960-tól 12 éven keresztül a budapesti Révai Nyomdában dolgozott, ahol cinkográfus szakképesítést szerzett, majd a nyomda grafikai és tipográfiai tervezőcsoportjának lett grafikusa. A Kossuth, a Medicina, a Gondolat és Corvina kiadók számára készített könyvborító- és tipográfiai terveket. Több hazai és külföldi tipográfiai, illetve grafikai pályázaton vett részt eredményesen. 1972-től mint grafikus dolgozott, a következő évtől pedig a Művészet című folyóirat tervező-szerkesztője. Újság, folyóirat, könyv, embléma és betű tervezésével foglalkozik.

Kemény Zoltán tipográfus kiállítását július 20-án nyitotta meg a József Attila Könyvtár kiállítótermében Rideg Gábor, Művészet című folyóirat főszerkesztője. Kemény Zoltán tipografikus kiállítását - látogatók egyébként szeptember 9-ig tekinthetik meg.

A Révai Nyomdát elhagyva 1972-től rövid ideig reklámnyomtatványokat tervezett. A Művészet című folyóirathoz kerülése óta fontos feladatának érzi a képzőművészeti folyóirat tipográfiai arculatának kialakítását, az évek során való formálását. Hasonlóan érdekes feladata a laphoz kapcsolódó évkönyvek megtervezése. A folyóirat éves kiállításainak tervezésében is tipográfusként vesz részt.

Megnyitó beszédében Rideg Gábor feltette a költői kérdést: A szép magyar könyv méltán Európa-hírű, de vajon elmondhatjuk-e ugyanezt a nyomtatott szó és a vele egyenértékű sokszorosított kép másik „formájáról", vagy családjáról, a magyar újságokról, folyóiratokról?

Nem, de — vethetik közbe — az egyik nem mérhető a másikhoz, nem azonos feltételekkel indul egy képzeletbeli versenyben a könyv és az újság, és én mint gyakorló szerkesztő — hangsúlyozta Rideg Gábor — ezt igazán tudhatnám. Valóban, hogy mérhető össze az elmélyült műgonddal formálható egyedi könyv és az események nyomában loholó, frisseséget, mozgékonyságot mindenekfölött érvényesíteni kívánó újság, vagy akár a kevésbé „újdonác", de mégis folyamatos megjelenési kényszerrel „sújtott" folyóirat?

Nem beszélve arról, hogy a magyar könyvművészetnek milyen nagy hagyományai vannak: Tóthfalusitól, Tevántól, Kner Imrétől a nemrég elhunyt Lengyel Lajoson át a ma élő mesterekig, Haiman Györgyig, Szántó Tiborig. Ugyanakkor nem tudunk arról, hogy a magyar sajtótörténet „szépsége" miatt tartana számon egyetlenegy újságot, folyóiratot is (az egyetlen kivétel talán csak az író-költő-képzőművész Kassák Lajos szerkesztette avantgarde folyóirat, a „Ma").

Vajon igazán törvényszerű volna ez a szembeszökő és a szó legszorosabb értelmében is „látványos" különbség? Kemény Zoltán eddigi tevékenysége, a vele végzett több éves együttes munka tapasztalatai azt bizonyítják, hogy lehetséges a szép könyv és a funkcióit tiszteletben tartó, annak érvényesülését elősegítő, esztétikailag is magasrendűen megformált újság és folyóirat közötti, látszólag mély szakadék áthidalása. Ha más nem is, talán a Művészet „szép könyve" (mi több, kategóriájában nagydíjas szép könyve) metamorfózisa is meggyőzhet erről.

S hogy műformák és műformál között a betű művészetében nem lehetnek különbségek, arra igazolásul szolgálhat Kemény Zoltánnak az „újság"-szerkesztésen kívüli egyéb tevékenysége. Egy, az indulásán már túljutott, mégis csupán pályája kezdetén tartó tervezőművész kiállítását ajánlatos a szélesebb nagyközönségnek is megismerni. Kitűnő rajzkészsége ellenére is megmarad az alkalmazott grafikáknál. Hamarosan betűtervezőként is bemutatkozik. Évek óta tervez egy szép, gro.zk betűcsaládot: 1980-ban a békéscsabai grafikai biennálén mutatja be. A megszokott világos, normál és félkövér fokozat mellett lesz két grádus, s elkészíti a cirill és görög változatot is, és megoldja az összes ékezetproblémát is.

B. Gy.

— Ez a brigád mindig az élen szeretne maradni —, mondta *Suta Emil* párttitkár azon a hangulatos ünnepségen, amit az energia ifjúsági klubban rendeztek a brigádtagok önmaguk és a vendégek részére. — És ami a legfontosabb; rendkívül nagy összetartás van a kollektívában. Egységes egészet alkot ez a brigád, nincs közöttük kilógó, a közösségbe nem illő ember.

Fehér asztal mellett mindig oldottabb a hangulat. Ezt tapasztaltam ezen az ünnepségen is, bár a vidámság, a viccelődés mellett komoly dolgokról is szó esett. *Vértessy Tibor*, a gyáregység főmérnöke értékelte néhány szóban a brigád eredményeit. Elmondta, hogy a Lenin szocialista brigád évek óta egyenletesen magas színvonalon oldja meg a rábízott feladatokat, a hengerészek nehéz, de precíz munkájában mindig példaadóak voltak, ami nemcsak a mennyiségi mutatókban, hanem a minőségi adatokban is tükröződött. Ennek eredménye, hogy 1977-ben már harmadízben nyerték el a vállalat kiváló szocialista brigádja címét.

Halász Lajos, a brigád vezetője olyan kollektívának a vezetője, amire a gyáregység, sőt az egész vállalat mindig számíthatott, és számított, ezért nem tűnt ünneprontásnak, amikor a főmérnök felhívta a figyelmet az idei első fél év során tapasztalt kis hiányosságokra is, kifejezve a reményét, hogy a brigád, híven eddigi eredményeihez, a második félévben javít a munkáján.

— Mi úgy érezzük magunkat, mint egy család, legyen szó munkáról, vagy szórakozásról —, mondta *Halász Lajos*. — Itt, ha valakinek valamilyen problémája akadt, nyugodtan szólhatott a brigádnak, mentünk segíteni.

Sokszor elgondolkoztam már azon; mitől igazán brigád egy brigád? Mi tartja össze az embereket, mitől válnak kollektívává? Ahogy elfigyeltem ezt a társaságot — korábban — lent a hengersoron, vagy most az ünnepségen összeállt a válasz. Egyadta a másik alkalmat. Harminchat évi munka után a brigád elbúcsúztatta a nyugdíjba menő Czakó Istvánt, aki ezen a délutánon vette át a Kiváló Dolgozó kitüntetést is.

1942-ben került a DIMÁVAG nagyedzőjébe, aminek a nagy részét 1950-ben átvette a kohászat. Edzősegédből végül is 1955-ben forrasztár lett, és 1963 óta előforrasztárként látta el a munkáját.

— Akkoriban, ha nyolc óra alatt 60 tonna bányatámot legyártottunk, már örültünk, most ha egy óra alatt nem érjük el a 60 tonnát, már bosszankodunk. Ezzel lehet a legjobban érzékeltetni a változást — mondta.

A beszélgetés alatt elmondta még, hogy az előforrasztárnak állandóan résen kell lenni, vigyázni kell az anyagra, különösen, ha csiszolt acélt kapnak. A brigádról így emlékezett:

— Ez egy olyan kollektíva, akikre szívesen fogok visszaemlékezni mindig. Valószínű, bejárok majd hozzájuk, de most már nagyon jó lesz az unokákkal is foglalkozni. Amikor a gyerekek megtudták, hogy nyugdíjas leszek, felkiáltottak: de jó, legalább most már nem kell óvodába járni, mert velünk lesz a nagyapa.

Szereti a fiatalokat. Ez nemcsak az unokákról vallott néhány szóból derült ki, hanem — ahogy a főmérnök elvtárs elmondta — a fiatal munkatársakkal is szívesen foglalkozott. Így tanított be egy fiatalembert, *Balla Istvánt* is, aki átveszi tőle a munkát, abban a brigádban, amely most már a vállalat kiváló brigádja cím harmadszori elnyerése után országos kitüntetést, elismerést szeretne elérni.

Sz. L.

[redacted] építése
ezer tonnáva
átalakítás n
az épületkarb
ség dolgozói
kemence és
nok más ala
vezetékkel é
lyent az új m

Ennek ellen
halad az áta
zonyítja az is, hogy az egyik csarnokban már e hónapban megkezdődik a munka, a másik üzemrészt — amely a tervek szerint 1979. közepére készült volna el — ez év októberére adják át.

képpen a nulláról kellett indulni, megteremteni a piacnak s a gyártónak az összhangját. A közös nevező megtalálása egyáltalán nem volt könnyű feladat. E munka gyümölcse a tavalyi, s idei esztendőben kezdett iga-

Tájékoztató a kon

A kombinált acélmű beruházás indulásáról, a további feladatokról készített tájékoztató jelentést az LKM pártbizottsága — *Majtényi Lajos* pb-titkár elnökletével — július 28-án vitatta meg. A testület ülésén a városi pártbizottság képviseletében részt vett *Rábai István* elvtárs is. A napirend előterjesztői *Tóth Lajos* fejlesztési főmérnök és *Tállyai Kálmán* vb-felelős voltak. A napirend megtárgyalásánál jelen volt *Herendi Rezső* műszaki igazgató és *Hegedűs Imre* beruházási főmérnök is.

Szóbeli kiegészítőjében *Tállyai Kálmán* többek között elmondotta, hogy sajnos, még nem sikerült megkötni a szocialista szerződést a kivitelező vállalatokkal. Az oxigéngyár építése is elhúzódott, jelenleg egyéves csúszás van. A konverter indulásánál ez pedig döntő fontosságú. Egy hete vonult fel csak — 14 fővel — a 22. sz.

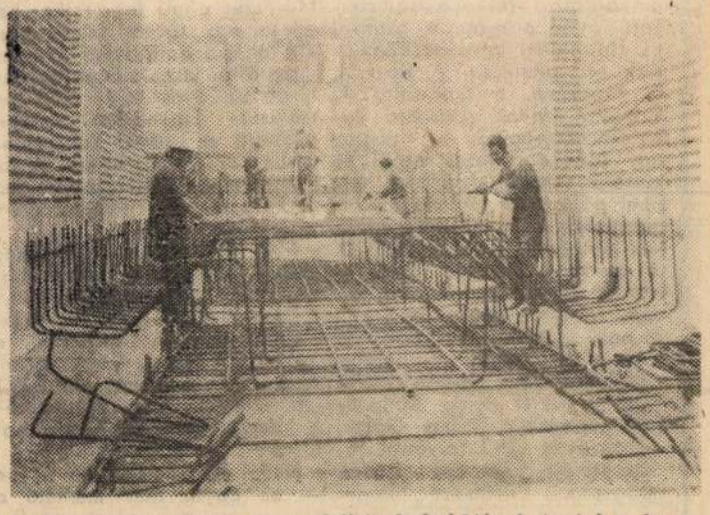

Stefán István kőműves szocialista brigádjának tagjai a konverterpálya alapozásán dolgoznak.

Szigetvári Sándor felvétele

Kemény Zoltán, tipográfus.

□ KEMÉNY ZOLTÁN, tipografikus kiállítása július 20-án, csütörtökön délután 6 órakor nyílik Miskolcon, a József Attila Könyvtár kiállítótermében. Megnyitja: Rideg Gábor, a Művészet című folyóirat főszerkesztője.

—: □ Kemény Zoltán

2

Esti Hírlap,

Bp. 1978 júl. 18.

Kemény Zoltánról

Kemény Zoltán munkáinak
szépsége és művészete eredeti-
ségében rejlik, eredetisége pedig
világnak teljességével és egysége-
vel magyarázható.

SIK CSABA: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

Volt hogy középkori városról készült
légi felvétel adott neki ösztönzést a
szerves növekedés érzetét kifejező sza-
heret megtervezésére.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

Kemény Zoltánnak vannak reliefjei, amelyeken biológiai alakzatokat, sziklafalból kingró baraltoszlopokat, a fa évgyűrűnek modulált ismétlődését imitálta.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

"Pacifique" (repro)

Sik Csaba: Kemény Zoltán útja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

"Fémmágia" (repro)

Sik Csaba: Kemény Zoltán útja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

"Vérző szimpátia"
(repró)

Sík Csaba: Kemény Zoltán útja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

„Mindenki király"
(repro)

Sík Csaba: Kemény Zoltán útja.
Mű vészet, 1979. december – 34. lap.

Kemény Zoltán

Valamikor vasztaloslegény volt a mű-
vészettől távol esett magyar kisvárosban.
Élete utolsó évtize debeni teljes és egységes lá-
tomás élt benne korunkról.

Sík Csaba: Kemény Zoltán útja.
Művészet, 1979. december – 34. lap.

Kemény Zoltán

A müvész, müvészi tudatosságának tanuságtétele mindig az életmü problémáját világitja meg: Mélységet és Magasságot, Az ég füvei, Érzelmek gravitációja, A picike belseje, Szerkezetek születése, A távol közel van, Eltávolodás, Másik és nem idegen világ,

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. oldal

Kemény Zoltán

A tér és forma átalakulását a
művész tetőzte be a változó
vagy ismétlődő, készen talált
vagy maga által előregyártott
elemek burjánzanak a felületen.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. oldal

Kemény Zoltán

A német megszállás elöl menekülve,családjával a müvész Zürichbe költözik. Szakmai jóhire elkiséri,hamarosan munkát talál.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET,1979.december - 34.lap.

Kemény Zoltán

A művész egy nap ecsethez nyul, minden szabadidejében ettől kezdve rendületlenül fest.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

A müvész gyermekkori emlékképeket, a cégtábla festő voltjában tanultakra figyelmezve, tudomást sem véve a jelenről és a jelen müvészetéről.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

Az 1943-ban festett nagymama asztala naiv festő munkája. A festő kemény a primitiven, a népmüvészeten kivül nem akar ismerni más hagyományt.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

A müvész a természetit és technikait találkozni kényszeritette és megszüntetteorganikus és geometrikus ellentéteket,közelebb hozván ezáltal egymáshoz festészetet és szobrászatot is.

Sik Csaba: Kemény Zoltán útja.
MÜVÉSZET,1979.december - 34.oldal.

Kemény Zoltán

A müvész relifjeit szinezte,ritkábban festékkel,gyakrabban égetéssel,maratással. Olyan ravasz technikával, hogy szinesnek tetszenek a monokrom müvek is.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET,1979.december - 34.oldal.

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán

A plasztika jelentősége egyre nő a modern művészetben. Századunk több jelentős szobrászt ismer, mint a gotika óta eltelt idő együttvéve. A kubisták kollázstechnikája, a relif forradalmát eredményezte.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. oldal.

Kemény Zoltán

A müvész nem egyszer csupán az arányok szokatlanságával teremtett formakapcsolatokat. Még drámaibb hatást ért el azonos elemek ujrázásával.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MÜVÉSZET, 1979. december - 34. oldal.

Kemény Zoltán

A meghatottság érzését, az idill áhitatát felváltja az iróniáé, amely egyszerre szól a müvész alkotásaiban, a kornak és az emberi állapotnak.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. oldal.

Kemény Zoltán

rollarzok, lépek, szobrok, rajzok: Bp.-Lepin.

85-III. 22-V. 26. Tevd. kat. Cifka Brigitta.

Bp. Lepin, 1985 [4] p. ill.

KEMÉNY Zoltán

kiáll. Szépnüvészeti M., 1985
ism. BÁN András: Papirladémon és részecskegyorsítás.
= M. Nemzet, 1985. ápr. 26. 7.

KEMÉNY Zoltán

kiáll. Bp., Szépmüvészeti Muzeum, 1985

ism. Cifka Péterné: A vászontól a dombormüig.
= Müvészet, 26, 1985, 8. 34 - 36. ill.

MAGYAR HIRLAP

1992.05.05.

Létkérdések

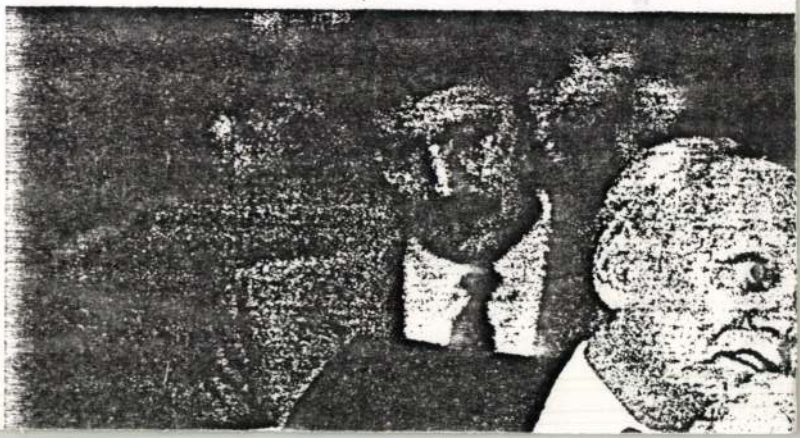

Kemény Zoltán

Szekfű András: Kemény Zoltán hagyatéka.
= Új T. 1935. szept. 15. 22. ill

Kemény Zoltán szobrai

P. Szücs Julianna

A másik Kemény

Kiállítás a Szépművészeti Múzeum

új nemzeti gyűjtőt

[Kemény Zoltán szobrai]

Népszabadság, 1985. ápr. 24. 7.

exhibition of The Eight, which
1909, was chosen as the top-
Galilei Circle, the most pro-
group of the times, in January,
ress by Károly Kernstok, the
, summed up the group's pro-
"A kutató művészet" ("Art in
the next lecture, which,
d in the form of a compact
subsequently published in
already quoted from various

A MŰCSARNOK TISZTELETTEL MEGHÍVJA

ZOLTAN KEMENY

MŰVEINEK KIÁLLÍTÁSÁRA 1996. OKTÓBER 22-ÉN KEDDEN 19 ÓRÁRA

A KIÁLLÍTÁST NAGY ILDIKÓ MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ NYITJA MEG

MŰCSARNOK, BUDAPEST XIV., HŐSÖK TERE

A KIÁLLÍTÁS 1996. NOVEMBER 10-IG HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-TŐL 18 ÓRÁIG LÁTHATÓ

A MEGNYITÓT A TÖRLEY TÁMOGATJA

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

XX. SZÁZADI GYŰJTEMÉNY

Budapest, Hősök tere

KEMÉNY ZOLTÁN

kollázsok, képek, szobrok, rajzok

időszaki kiállítás
1985. III. 22–V. 26.

Ára: 6,– Ft

A kiállítást rendezte és az ismertetőt írta: Cifka Brigitta

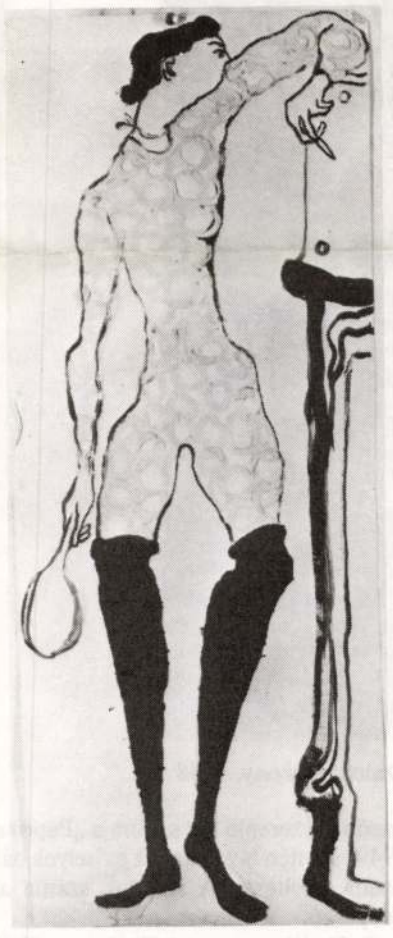

Fekete harisnyák, 1945

A Szépművészeti Múzeum időszaki kiállításon mutatja be Kemény Zoltán (1907–1965) szobrait, festményeit, kollázsait és rajzait, válogatást abból a közel 400 művet számláló adományból, mellyel a művész özvegye Kemény-Szemere Madeleine önzetlenül és nagyvonalúan gazdagította kortárs gyűjteményünket. A műfaji különbözőség az alkotói út egymást követő szakaszait is jelenti, a maga választotta felosztásban: a Festmények 1943–1948, a Relief-kollázsok 1947–1953, és a Domborműképek 1953–1965 periódusát. A viszonylag késői pályakezdést elhomályosította a relief-kollázs korszak izgalmas termése, melynek jelentősége méltatlanul háttérbe szorult, amikor, a magát mindvégig festőnek valló Kemény, mint a fémdombormű műfajának megújítója nemzetközi sikereit aratta és a kritikusok új fejezetet nyitottak vele a modern szobrászat történetében.

Úgy pályájára, mint életére is jellemzők a jól elhatárolható, változatos szakaszok. 1907-ben született, a banicai állomásfőnök negyedik gyermekeként. A család 1921-ben költözött ki Erdélyből és telepedett meg Szolnokon. Itt abbahagyja az Aradon megkezdett gimnáziumot, asztalosműhelyben dolgozik, közben rajzol és fest, ahogy azt Aradon egy „csatakép" meg egy cégérfestőtől tanulta. 1923-tól Budapest életének újabb színtere. Az Iparművészeti Iskolán bútortervezést és belsőépítészetet tanul, a pedagógusnak is kiváló Kaesz Gyulától. 1927-ben beiratkozik a Képzőművészeti Főiskolára. Festőnek készül, mesterével megint szerencséje van, Vaszary János megismerteti vele a kortárs művészet legfrissebb eredményeit is. 1930-ban az-

La petite femme, 1946

zal a szilárd elhatározással utazik Párizsba, hogy új életet kezd.

A francia fővárosban Kemény eleinte váltogatja kenyérkereső foglalkozásait, kovácsoltvas munkákat tervez, világítási berendezéseket konstruál, volt utcai árus is, amíg befutott divattervező lett. 1942-től Zürichben él, folytatja sikeres divattervezői munkáját, majd szerkeszti is az „Annabelle" c. folyóiratot 1960-ig, ekkor nyílt csak módja a független művészéletre.

A svájci letelepedés nagy fordulatot hoz életébe, 13 évi szünet után újból ecsetet vesz a kezébe. Mintha először próbálgatná a táblakép festészet lehetőségeit. Felderengenek a múltból az aradi cégérek: „Fűszerbolt a vörös kígyóhoz, 1943". Majd visszanyúl a középkori francia faliszőnyegek bájos alakjaihoz: „A nemesek, 1944", a hímzett, szőtt textilek idézése az első faktúrafestései. A több irányú útkeresés legpregnánsabb iránya a népművészeti ihletésű naiv szürrealizmus: „Bartók Béla emlékére, 1946". Egy későbbi levele szerint „A magyar népművészetnek örökké a hatása alatt maradok, valamikor az volt az ambícióm a képírásban, mint Bartók Bélának a zeneírásban".

Egyéni festői karaktere sajátos iróniában bontakozott ki, mely közelebb áll, érthetően, a Zürichben továbbélő dadaista humorhoz, mint a szürreális „Ironic Painting"-hez (René Magritte Renoir periódusa, Francis Picabia képei a 30-as években). Kemény humora soha nem cinikus, hátborzongató vagy brutális, csupán a mesterkéltség vagy álság kicsúfolása. Viccelődés a „divat"-ról, a bizonyára sokszor terhes kenyérkereseti forrásáról. Groteszkül mutogatja lábait „A fekete harisnyák, 1945" modellje, miközben elgyőnyörködhetünk az elcsigázott hölgy fölényes biztonsággal, mondhatni rajzolt körvonalán, a kép finom dekorativitásában. „La petite femme, 1946" még föl sem cseperedett, de már a pipereasztal előtt csücsül. Sorra kerülnek foglalkozásokhoz tapadó viszás magatartások, a hamisan szónokló politikus, a pusztán babérokért fáradozó költő, és végül, de nem utolsósorban, a művészet „fentköltségének" hazug szalon attitüdje: „A görög művészet, 1945", az „Anatómiai lecke, Rembrandt után, 1949". Nincs szó nála társadalomkritikáról, csak mosolyogtató a felékszerezett kövér hölgy affektálása mert „Madame Or nem szereti a báránysültet". Kemény a szokástól eltérően kifeszítetlen vásznakra festett, egyre erőteljesebb színekkel, egyre bővebben kenve a festéket, mintegy közelítve a harmadik dimenzióhoz. Kompozícióit számos dekoratív elemmel vegyítve mindig az emberi alakra összpontosulnak.

1946-ban, Párizsban összeismerkedik Jean Dubuffet-vel, aki ekkor lép nyilvánosság elé Hautes Pâtes sorozatával. Közönség és kritika egyaránt felhorkan látván miként áll össze gipszből, homokból, kátrányból stb. a „fal", melyre Dubuffet ráadásul ákom-bákomokat kapar, mint iskolás gyerekek a padra. Az azóta közkeletűvé vált l'art brut, Keményre rögtön termékenyítően hatott – de nem azonosult az irányzattal, soha nem is vállalt semmi közös szereplést barátjával és társaságával.

Birtokba venni az új lehetőségeket, visszavonult műtermébe dolgozni Candide bölcs intelme szerint „művelni kertjét". 1949-ben otthonában mutatja be titkos kertje fantasztikus termését, a relief-kollázsokat, majd egy év múlva Párizsban a nagyközönség előtt is megjelenik a Kertész, meg barátai és a Kert.

Folytatta az ironikus hangvételt, ugyanakkor a szokatlan anyagok bevonása megsokszorozta alkotásainak kifejezőerejét, változatosságát, fokozta a többértelmű közlés lehetőségét. Kedvelt témaköre a Voltaire idézetnél tágabban értendő: a Kert – mint valójában is – a rendezett, áttekinthető természet, a Kertész Barátai szakmájuk anyagából formált mesterek, a kőmives, a bádogos, az asztalos stb. Az anyagában is valóságos, az igazság útján járó mesteremberek és a korábbi, hamisan űzött foglalkozások szereplői közti ellentét-összefüggés nyilvánvaló.

A kiállításon a sorozatból a „Kertész barátnői, 1947" látható. A szorosan egymás mellett álló hat „barátnő", enyhén groteszk, nagy szemekkel kedvesen bámul a nézőre. Egyformák – de mégsem. Az ismétlődés, nem mint puszta repetíció, hanem mint vitális élmény, később a fémdomborművek lényegi jellemzőjévé válik. A „barátnők" frontalitása, festett bábteste egyiptomi múmiákra emlékeztet. Az olajfestményen a néhány milliméter vastag földszórás szintén a múltba vezető képzettársítást segíti. Ősi kultúrák lényegre redukált jelképei is gyakran tűnnek fel a relief-kollázsokon, a szabálytalan alakúak, a régészeti leletek fragmentum voltát is idézik.

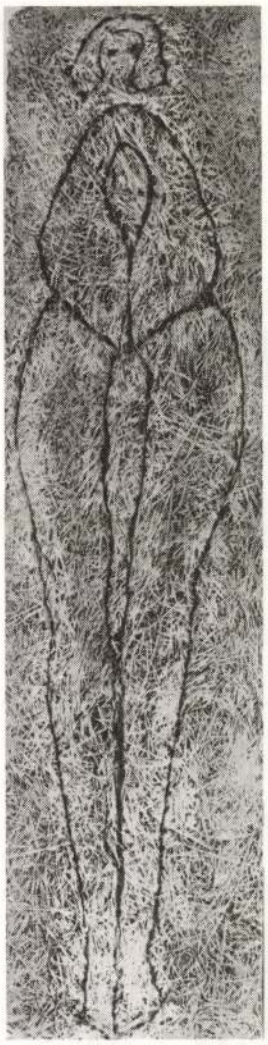

Szalma-asszony, 1948

Az adomány, kiállításon is szereplő két szobra a „Paprika, 1949" és a „Profil, 1949" szintén távoli korok és helyek bálványainak XX. századi átköltései. A szobrok száma az egész életműben elenyésző.

A legtöbb Kemény relief-kollázs pavatexből, fűrészporból, préselt preparált lemezből – építkezésnél használt szigetelőlapokból készült. Ez könnyen véshető, hántolható, reliefszerűen megmunkálható, alkalmas alap a festéshez is és megbízhatóan ragasztható rá mindaz a matéria, amit a művész bő kelléktárából, legyen az föld, növény, gipsz, textil vagy ruhagomb, kifinomult anyagérzékenységgel kiválaszt. A 40-es évek végén, a többször felbukkanó motívumokat nagy találékonysággal újabb és újabb köznapi anyagokkal játsza végig. „A szalma-asszony, 1948" vastag préselt szalmalemezen, mint egy sztélén, jelenik meg, még-

A kertész barátnői, 1947

pedig mindkét oldalon. A különböző irányú hosszabb-rövidebb növényszárak véletlen hozta, eleven struktúrája izgalmas ellentétben áll a festett, körvonalra redukált idol egyszerűségével.

Kemény 1953-ban alkotta első fém „domborműképeit" és élete végéig nem lett hozzájuk hűtlen. Előbb azonban, a kollázs periódus záróakkordjaként mellőzi a figurális ábrázolást, az „Asszonyok és gyermekek, 1947" iróniamentes, tehetetlennek tűnő bábjait is, és személyes alkotói élményei, tapasztalatai az absztrakt művészethez vezetik. Legszebb példázatai a tárlaton a „Bizonytalan formák, 1950", a barna pavatexre ragasztott halványlila gipszformák harmonikus együttese, meg a „Jelek, 1947" több ágra bomló köteleinek szabad ritmusa, az egyenetlen, finoman színezett földes alapon.

A fémdomborművek, nem továbblépést azt absztrakcióban, hanem a szintézist jelentik Kemény életművében. Úgy is mint az eddigi termés összegzése, úgyis mint a Párizsi Iskola akkori, művészettörténetileg már megfogalmazott tendenciája, – legfőként mint természet és technika, anyag és szubjektum, festészet és plasztika kitárázott szimbiózisa.

Telítődött korának konstruktív szellemével, technikai jelentőségével. „Ipari fémelemekre van szükségem és elkerülöm a hagyományos technikákat. Azt óhajtom, hogy munkám visszatükrözze a kort – vagy évszázadot – melyben élek." A racionális célra készült elemeket, vagy azoktól animálva, a maga gyártotta csavarokat, fogaskerekeket, szegeket, csöveket, huzalokat kiemeli funkciójukból, megszokott azonosságukból, hogy egy költői kifejezés eszközévé avassa őket. Az elemek nem a technika dicsőítését szolgálják – ez épp ellenkezne Kemény szemléletével – hanem a mikró és makró világról szóló kijelentéseinek hordozói, az állandóan tapasztalható vagy csak a modern természettudomány (ami iránt behatóan érdeklődött) által fölfedett természeti törvények megjelenítői. A természeti törvények rangjára emeli egyéni érzéseit is. Az organikus lét, növekedés elválaszthatatlan a technika szerkesztett világától. „Nem teszek különbséget a technikai elemek és a természet közt... A természet is idő, tér, fény." A keményi absztrakciónak ez a természeti vonása, a realitás mint állandó inspiráció forrás, sok ember számára érthetőbbé tette az

Jelek, 1947

Mme Or nem szereti a báránysültet, 1945

absztrakt művészetet, felmutatta az absztrakciónak mondhatni egy tudományos igazolását. A vas molekuláinak titkos mozgása, kőzetek struktúrája, a fák évgyűrűi, a levélerezetek, a tenger hullámai – mindmegannyi törvényszerű, ám örökké változó ismétlődés. Az ismétlődés kompozíciós rendszerének alapgondolata. Széles körű kézműves tanultsága legyőz minden akadályt, használ vasat, ólmot, fát, rezet, tud olvasztani, forrasztani, kovácsolni. A reliefek felülete festői hatású, néha elemei is festőiek, rendszerük viszont architektonikus. Egyszerre hat a formák egymásközti harmóniája vagy feszültsége, a fém csillogása, a oxidálások színe vagy ha ez kevésnek bizonyul, a festett színek. Kemény mindig is festőnek tekintette magát, hiába, mert a közönség és a kritika egyaránt, mint korunk egyik vezető szobrászát ismerte el és 1964-ben is a szobrászat nagydíját nyerte el a XXXII. Velencei Biennalén. „Nincs merev határ festészet és szobrászat közt – írja – naponta tízezer látvány van szemünk előtt, anélkül, hogy dimenziót analizálnánk, mivel nem az a lényeg bennük."

Lignes en fuite (A menekülő vonalak), 1955

A 217 katalogizált fémmunkája közül a „Lignes en fuite" című lett, az adomány révén a Szépművészeti Múzeum tulajdona. A többi már rég európai vagy amerikai múzeumokba, magángyűjteményekbe került. A „Lignes en fuite" (A menekülő vonalak) 90x120 cm nagyságú sárgaréz dombormű 1955-ben készült és szerepelt a párizsi Galerie Facchetti, még abban az évben megnyíló kiállításán, Kemény fémdomborműveinek első nyilvános bemutatóján. A „vonalak" két oldalról belapított, kovácsolt sárgaréz csövek, sárgaréz lemezre forrasztva. Az árnyékot vető plasztikus „vonalakon" csillog a fény, a hatást fokozó szürke, zöld, kék foltok, kémiai beavatkozás eredményei. A figyelő szemet a dombormű közepe vonzza először, követi az átlós hullámzást le-föl, majd hirtelen megtorpan a szem – a hullámok megszakadnak –, hogy egy elipszis mentén támadt űr után, folytassák torlódó, szétváló sodrásukat – a megszakítható, de feltartózhatatlan dinamikus mozgást. A „Lignes en fuit" méltón reprezentálja Kemény érett művészetét: költői hevületét, fantáziáját, természeti analógiáit, emberi tapasztalatait, mesterségbeli jártasságát – a szintézist.

A domborművek alkotói folyamatát rajzokon kíséri végig. A munkát apró vázlatokkal kezdte, folytatta 1:1 méretű koordinátákkal ellátott tervvel. A kézbevett fém ellenállhatatlanul rögtönzésre csábította, a változtatásokhoz újabb skiccek készültek, esetleg még ugyanazon a papíron számítgatta a súlyelosztást, a méreteket, vagy vázolgatta a rögzítés módjait. Özvegye több mint 300 ilyen szép rajzzal, értékes műhelytitokkal gazdagította grafikai gyűjteményünket.

Kemény meglett emberként 13 évi szünet után kezdett ismét festeni, az építészet iránti vonzódása még hosszabban szunnyadozott benne. 1963–64-ben születtek monumentális művei, a St. Galleni Főiskola, a laussane-i vásár svájci pavilonja és a legjelentősebb a frankfurti Városi Színház számára. Az utóbbi a „Composition spatiale" a színház, egyik oldalán csupa üveg társalgójának 120 m hosszú, 12 m széles mennyezete. A gomolygó felhőkre emlékeztető sárgaréz elemek térbeli hullámzása 10 m. Esti fényben lenyügöző látványt nyújt az épület homlokzatán és a belső térben, ahol az üvegfalon visszatükröződik a „racionális térben az irracionális". Alvar Aaltóval tervezett közös munkáját, a Zürichben bekövetkezett korai halála hiúsította meg.

Kemény Zoltán életműve teljes és a jövőnek is reményteljes világképet mutat, művészi bizonyítékát a személyiség, a természet és a technika fenttartható harmóniájáról.

Szépművészeti Múzeum – Budapest, Hősök tere
(telefon: 429-759)
Nyitva: 10–18 óráig, hétfőn zárva
Belépődíj: 5,– Ft, szombaton díjtalan
Diákoknak és katonáknak ingyenes

A kiadványt szerkesztette: dr. Zentai Lorándné
Fotó: Szenczi Mária
Felelős kiadó: dr. Szabó Miklós főigazgatóhelyettes
MAHIR – Zalai Nyomda Zalaegerszeg 85 1261 o

Kemény Zoltán

Fényképfiai most szerepeltek először magyarországi kiállításon. Erősen hatott az utána következő generációk szemléletmódjára.

Passuth Krisztina: Külföldön élő magyar származású művészek kiállítása; Képző műv. Almanach 3, 80. l.

KEMÉNY ZOLTÁN, szobrasz

"IDŐ A TÉRBEN", c. műve. - kubisztikus vasdombormű, leírható vázóképpel: "olyan mint egy falu felülnézetből" 43. old

BEKE LÁSZLÓ: Műleírás és műelemzés ∅ 40. old

VALÓSÁG, A TIT. folyóirata, 1972. XV. évf. 5. szám. Budapest

Kemény Zoltán szobrász M.D.K.

18 éves korában került az Iparmüvészeti Iskolába , később 3 évig Vaszary növendéke volt., a Képzőmüvészeti Főiskolán.

1942-ben telepedett le véglegesen Svájcban!

1945-től szereplet kiállitsokon

k.a.: Egy különös magyar müvész európai pályfutása

Magyar Nemzet 1965. junius 20. 10. 1.

Kemény Zoltán MDK

A főváros olcsó butorokra hirdetett pályázatának nyertesei

Magyar Iparművészet 1927. 87.o.

Kemény Zoltán M.D.K.

festő és szobrász. Husz éve külföldön él, Párizsban és más városokban voltak kiállitásai. Jelenleg Zürichben él.

vö. Zürich, Kunsthaus: Ausstellungskatalog 1959.

Kemény Zoltán

Méltatás. Idézetek vallomásából, leveléből. A szabaskiper elemzése.

Sik Csaba: Kemény Zoltán

Magvető-almanach, 1965/3. 282-8. l.

Kemény Zoltán

Szül. 1907, Banica (Erdély.) 1930–40: Párizs.
Ezután Zürich! Vasból és rézből készült plasztikák.
1964-es velencei Biennálé szobrászati nagy díja.
Nyilatkozata a frankfurti szintház előcsarnokának mennyezetplasztikájáról (1963)
(Zoltan Kemeny: Deckenskulptur im Frankfurter Theaterfoyer. Frankfurt am Main, 1963)

Gorba Géza: Indulatok és elméletek
Magvető-almanach, 1967/1. 215-6. l.

Kemény Zoltán

repr. { A jóreménység rügyei (1957)
Szeptember (1965)
A Frankfurt-am-Main-i Szinház előcsarnka (1963)

Magvető-almanach, 1965/3. 281, 283, 287. l.

Kemény Zoltán

külföldön élő nonfigurativ nolván.

Magyar szobrászat 1920-1945. Kiállítás, Székesfehérvár. Kat. bev.: Kovács Péter, K. Kovalovszky Márta. Székesfehérvár, 1966. 34 l., 7 t. / A huszadik század magyar művészete./

8-l

MDK.

Kemény Zoltán

szobrász

Mértalás

Solymár István: Csikytibor és Kemeze Tamás kiállítása

Művészet, 1968. április - 43 kap

Kanadai M.M. 1967 november 9

1021

MONTREALI MÉRLEG:

Magyar művészek sikere a kanadai kiállításon

Kemény Zoltán

A NAPOKBAN zárta be kapuit a minden eddiginél nagyobb szabásu világkiállitás, a montreáli "Expo 67". Magyarország nem vett részt a kiállitáson, ehelyett nagysikerü Magyar Hetet rendezett Montreálban. Mégis örvendetes, hogy a fél évig nyitvatartó Expo-n sok magyar vonatkozásu eseményre is sor került. A világ magyarsága a kiállitás számos alkotásán hagyta ott kezenyomát, s most, amikor az Expo rendezői a legkülönfélébb statisztikákat értékeléseket állitják össze, érdemes nekünk is mérleget vonni a magyarok szerepléséről.

A montreáli Ébner György mérnöki irodája számos épület, pavilon [illegible] részt [illegible] lamint az Auditorium terveit. Ébner irodája körülbelül 1 mil- [illegible] kapott és a többi között közremüködött az Egyesült Államok [illegible] NSZK pavilonjainak tervezésében is. A világkiállitás jacht-kikötőjének a "Marina"-nak egyik vezető épitője Vecsei Imre volt. A szabadtéri szinpadot szintén két magyar, a Vargus—Barács kettős épitette, a világkiállitás sportstadionjának épitése pedig Budavári Ferenc [illegible] füződik.

[illegible] és aranyérmet kapott Mózes [illegible] az Expo Szinház világitásának nagyszerü megoldásával a külsőre egyébként szimpla épületet a legszebbek közé emelte. A világkiállitás [illegible] megoldásu világitási testeit szintén magyar, a montreali Fodor Miklós vállalata tervezte és szállitotta. A svájci pavilonban az előtér falán hatalmas fém-kompozició fogadta a látogatókat — Kemény Zoltán szobrászművész alkotása. Tölgyessy Viktor ottawai fiatal magyar szobrász alkotásait az Afrika-tér bejáratánál állitották fel. A kanadai pavilon hires éttermének, a "Tundrá"-nak terveit Kovács Rudolf vancouveri mérnök készitette, a hatalmas mesterséges szigeteken elültetett nagy fákat pedig a Solti-féle kertészet szállitotta Torontóból. Az afrikai világot megelevenitő kenyai kiállitás egyik rendezője Törzs Iván volt, aki az amerikai televizióban bemutatott nagysikerü dzsungelsorozatot is rendezte.

Egész sor pavilonban találkozhattunk talpraesett magyar hostessekkel. A neves külföldi vendégek egyik kisérője a több nyelvet beszélő Anno Judit volt. A kanadai pavilonban Vörösvári Csilla, a televizió központi pavilonjában pedig Halász Gyöngyvér képviselte a magyar nyelvet. Ontario tartomány pavilonjában három magyar lánynyal találkoztunk, s dolgozott magyar kisérő a mexikói, a nyugat-német, az amerikai és a Kodak-pavilonban is. Az Expo bábszinházában Hincz Gusztáv torontói magyar bábos szórakoztatta a kis vendégeket.

Bővelkedtek magyar nevekben a világkiállitás kulturális rendezvényei is. Az Expo Szinház vendégei esténként tapsolhattak Lehár "Mosoly országá"-nak, amelyet a winnipegi Hirsch János fiatal rendező vitt szinpadra a milanoi Scala-val. A nemzetközi filmfesztiválon jó kritikát kapott a "Hogy szaladnak a fák" cimü magyar film, s a nemzetközi tudományos kisfilmfesztiválon négy magyar filmet is bemutattak.

Nagy sikere volt Szőnyi Erzsébetnek és 15 tanitványának, akik a világkiállitáson bemutatták a hires Kodály-féle zenepedagógiai módszereket, továbbá Durkó Zsoltnak, aki a zeneszerzők fesztiválján nyert értékes dijat. Müvét a budapesti Bartók vonósnégyes adta elő, a közönség és a szakértők nagy elismerése mellett. A nemzetközi karikatura-, valamint a fényképkiállitáson magyarországi és külföldi magyar fotómüvészek egyaránt sikerrel szerepeltek.

MAGYAR HIRDETŐ SAJTÓFIGYELŐ

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
XIII
AVANTI
Kemény Zoltán
1021

PREMIATE ALLA BIENNALE DEL '64

Magnifiche sculture di Zoltan Kemeny

La pittura surrealista di R. Margonari

Presso la «Galleria Lorenzelli» di Bergamo, via San Michele 1-a (telefono 248.667) sono esposte un gruppo di magnifiche sculture di Zoltan Kemeny. L'insigne artista nacque a Banica, in Transilvania, il 21 marzo 1907 e morì a Zurigo il 14 giugno 1965. Durante la Biennale di Venezia del 1964, Kemeny venne insignito dalla giuria del massimo riconoscimento artistico.

La scultura di Kemeny si caratterizza per lo straordinario estro creativo dello scultore, il quale con il metodo dell'assemblage ha prodotto delle opere ricche di fantasia, usando sistemi costruttivi originali con incredibile capacità plastica e senso del colore. Infatti, generalmente, le varie combinazioni degli oggetti usati dall'artista per comporre le sue sculture, sono di diverse colorazioni dovute alle patine dei metalli che, nell'insieme creano un senso espressivo in funzione dei valori plastici delle sculture stesse. E' una mostra stupenda che consigliamo di visitare.

Guido Le Noci, della «Galleria Apollinaire» (via Brera n. 4 - telefono 862.821) espone una gioiosa serie di pannelli in feltro plastico, tirati in serie dall'editore Danese, sui quali sono state riportate in serigrafie delle figure di oche, lupi, orsi, mele, pere, etc., create da Ezio Mari e destinate all'arredamento degli ambienti per i bambini. E' una mostra veramente felice, visitandola si prova un piacere straordinario ed è difficile resistere alla tentazione d'acquistare un pannello per i nostri figli, anche perchè il prezzo è modesto e le opere sono stupende.

Angelo Bozzola espone una serie d'interessanti esperienze alla «Vismara», via Brera 30 (tel. 80.79.80). Francesco Vincitorio, nel presentarlo in catalogo sottolinea il sottile e misterioso operare dello scultore, grazie ad una manualità paziente ed operosa che nobilita la materia bruta.

Luigi Parisio alla «Vinciana», via Gesù 6, si presenta con le sue ultime produzioni che sono intense negli accordi cromatici, eleganti nello svolgersi elaborato e quasi arabescato delle forme che manifestano un'intima essenza e una nuova visione del suo mondo espressivo.

Renzo Margonari è un pittore mantovano che rivela pari doti creative. La sua pittura è lucida, intensa, di gusto surrealista con delle riproposte attuali di contestazione. E' dotato di linguaggio proprio, simbolico, allusivo e perviene alla definizione di immagini circonstanziate, lineari nei significati. Così come rifiuta le codificazioni delle mode artistiche, Margonari rifiuta il disimpegno, l'evasione estetica e concepisce il suo lavoro con una stretta aderenza all'evoluzione storica e presente.

De Micheli, nel catalopo della mostra che è visibile alla «Galleria Agrifoglio», via Montenapoleone 21 (tel. 70.90.66) scrive tra l'altro: Margonari è un artista che adopera la fantasia, e cioè la nostra facoltà più capricciosa e imprevedibile, come il più valido strumento di precisione per una indagine del reale. Una fantasia quindi con tutte le sue frecce puntate contro la crosta terrestre e non verso i cieli: una fantasia tutt'altro che neutrale. I dipinti di Margonari sono eseguiti con una rara perizia tecnica e con un livello qualitativo che li rende pregiati, originali e unici. E' una mostra da visitare.

Mario Tozzi si ripresenta all'Anunziata, via Manzoni 46 (tel. 791.102) con opere di recente produzione. La ieraticità statica delle figure femminili che popolano il mondo di Tozzi si rivolge più al nostro intimo senso poetico interiore che alla nostra fredda razionalità. Tozzi è un artista di suggestione, profondo e complesso, che ricrea misteriosi arcani e favole metafisiche con potenza plastica e coscienza architettonica. I colori di Tozzi sono scabri, smorzati, opachi, con effetti d'affreschi e sottili modulazioni cromatiche. Dopo molti anni di silenzi, Tozzi si sta riscattando con insperati successi.

Alla «Sant'Ambrogio» (già Gussoni), via Manzoni 41 (tel. 639.984) il noto pittore Giandante X espone una personale che presenta una ricca serie di dipinti recenti. Nature morte, montagne, visioni, figure, fiori, stupendi nell'impianto formale e per la ricchezza cromatica, chiarificano una rara concordanza di risultati ch'esaltano la personalità creativa e fantastica d'uno dei nostri pittori più interessanti di questi ultimi anni.

FRANCO PASSONI

APERTO A ...V

Dai mutilat... un forte app...

Celebrato il cinquantenario dell'assoc... omaggio dell'amministrazione comu...

C'erano vittime di due guerre mondiali, di altre avventure belliche nazionali, eroi della Resistenza. Centinaia di delegati dell'Associazione nazionale mutilati e invalidi di guerra sono convenuti al XVIII congresso nazionale che si è aperto ieri al teatro Lirico e che continuerà i suoi lavori fino al 6 dicembre nella sede della Casa del Mutilato in via S. Barnaba.

Moltissimi i vecchi, sulla settantina e passa, reduci della prima guerra mondiale, e parecchi uomini di mezza età. Su tutti sono impressi i segni della sofferenza. E il congresso ha voluto innanzitutto esprimere ancora una volta la condanna della guerra, che questa gente porta tangibilmente su di sè, l'auspicio della pace per tutti i popoli del mondo.

La manifestazione, a scadenza triennale secondo lo statuto societario, ha questo anno un significato particolare: si celebra infatti il cinquantenario dell'Associazione, sorta nell'aprile del 1917 proprio a Milano, in un appartamento della Galleria, per iniziativa di un gruppo di operai, che intendevano creare una mutua assistenza e solidarietà tra coloro che dalla guerra uscivano storpiati o inabili al lavo

Alla cerimonia inaugurale erano presenti, di fronte alla sala e ai palchi gremiti e imbandierati del teatro Lirico, il presidente nazionale della Associazione, l'avv. Pietro Ricci, il presidente della sezione di Milano, il compagno Mario Fassi, vecchio militante socialista, il delegato regionale Mario Castoldi. Portava il saluto dell'Amministrazione comunale milanese l'Assessore anziano, il compagno Aldo Aniasi. Vi era anche, in rappresentanza della Federazione mondiale ex-combattenti, che raggruppa venti milioni di iscritti, il suo presidente, il francese Alberto Morel.

All'inizio dell'inaugurazione l'avv. Ricci ha letto il testo di un telegramma di saluto inviato ai congressisti dal presidente Saragat, dove è espresso tutto il riconoscimento della nazione per il sacrificio dei mutilati e invalidi di guerra e la solidarietà nei confronti delle loro rivendicazioni. Dopo il saluto della sezione milanese della Associazione portato dal compagno Fassi, che ha ricordato anche l'origine della organizzazione, l'assessore Aldo Aniasi ha manifestato il deferente omaggio dell'Amministrazione civica e quello di tutta la città.

I mutilati e gli invalidi, ha soggiunto, con la loro abnegazione hanno operato per la difesa di valori ed ideali dell'intera comunità italiana. E' giusto che questa accolga oggi le loro richieste di assistenza, di migliori condizioni di vita e di un pieno inserimento nella società, che non costituiscono rivendicazioni settoriali ma rappresentano un tributo a chi ha assolto tanto coraggiosamente il proprio dovere civico. 400.000 sono oggi coloro che si trovano in queste condizioni, e per tutti dobbiamo fare in modo che sia salvaguardato il diritto al lavoro, la disciplina dei licenziamenti, l'assistenza agli orfani di guerra.

Ha quindi preso la parola il presidente della Federazione mondiale ex-combattenti, un vecchio alto e asciutto lucidissimo. Egli ha detto che va ricercata un'intesa e una stretta collaborazione fra le associazioni di tutti i Paesi per intensificare l'opera a favore della pace. Il nostro mondo oggi — ha affermato Albert Morel — è «folle», e nonostante tutti i tragici insegnamenti del passato continua a percorrere la strada della guerra; vi sono conflitti

E' un libro su problemi e fatti di attualità scientifica

AURELIO C. ROBOTTI

Le vie dello spazio

LIRE 1800

Il versamento dell'importo può essere effettuato sul conto corrente postale n. 2/37800.

ERI

Edizioni Rai Radiotelevisione Italiana - Via Arsenale 21 - Torino

ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 252 49 37

Zoltán Kemeny

Construire
Zürich (CH)
Tir.h.245 325

21.April1982

1021

Catalogues

Zoltan Kemeny

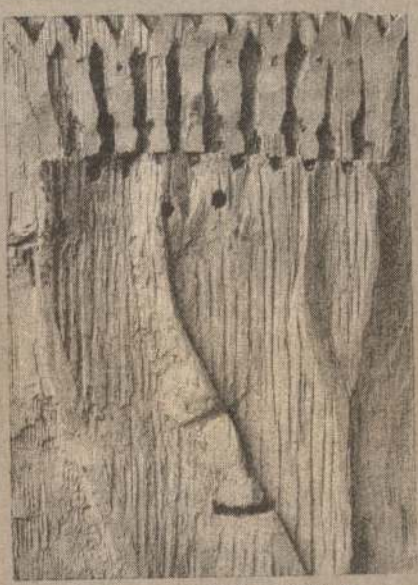

*Z. Kemeny. **Roi de bois**, 1948, bois sculpté, 43 × 32 cm.*

Avec l'exposition Zoltan Kemeny, visible *jusqu'au 9 mai*, le *Kunstmuseum de Berne* nous offre une étape importante, sinon capitale dans la découverte du travail de cet artiste majeur du XXe siècle (mort en 1965): les peintures figuratives (1943 à 1948) et les reliefs-collages (1947 à 1953), étonnants de verve satirique; les unes et les autres œuvres sont pratiquement inconnues du grand public. Dans le catalogue, superbe publication cartonnée (18 francs pendant l'exposition, richement illustré), outre un texte général de J.-C. von Tavel, une étude de H.-J. Heusser, «Zoltan Kemeny, le public de l'art et la peinture ironique», éclaire cet aspect particulier de l'art de Kemeny, qui, selon l'auteur, s'oppose au «sérieux» des sculptures plus tardives. Un texte plein d'imprévus, ce qui est rare dans la critique d'art actuelle...

L. P. G.

tes, les arrhes furent restituées, mais client souhaita connaître les moyens qu pourrait user contre ce marchand sa scrupules. «Ils sont malheureusement lusoires», devait lui répondre «Construi Conseil», car le seul dommage résulta de la rupture du contrat, que la loi l'aut riserait à invoquer, est difficile à prouv dans la pratique. A savoir, démontr qu'une voiture aux caractéristiques ide tiques ne se trouve sur le marché qu'à u prix plus élevé.

S'ils recèlent souvent bien des traqu nards, les contrats de vente par acompt présentent au moins l'avantage pou l'acheteur de pouvoir être annulés p écrit dans les cinq jours qui suivent le conclusion. Toute renonciation à ce dro est nulle et non avenue. Mais attention, délai de réflexion de cinq jours n'est g ranti que dans le cadre des contrats d vente par acomptes au sens strict, soit l conventions prévoyant un minimum d quatre versements.

Construire Conseil

Problèmes juridiques?

Difficultés avec votre employeur, votre propriétaire, les autorités, votre partenaire?

*«Construire Conseil» vous renseignera gratuitement – **en français** – sur vos droits.*

Téléphonez au (01) 42 51 23, le matin, de 8 h. 30 à 12 heures, du lundi au vendredi.

Ou écrivez à «Construire Conseil», Case postale 6840, 8023 Zurich.

Kemény Zoltán

A párisi Fachetti Galériából indult.
Velencei Biennale nagydíjasa.

Vigilia 1968. aug. 566.l.

Kemény Zoltán [ ]

Az Iparművészeti Tanács vitaján

felkérésre hozzászól.

–: Tanácskozás a lakáskultúráról 2

MDK

ESTI HIRLAP Bp., 1966, dec. 9.

Kemény Zoltán

→ Kurucz D. István

MŰVÉSZET 1985/5/37

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

A Szépművészeti Múzeum
meghívja Önt

Kemény Zoltán

kiállításának megnyitójára
1985. március 22-én, 15 órára

◇

A kiállítást megnyitja:
dr Bereczky Lóránd
a Magyar Nemzeti Galéria főigazgatója

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

SZÉPMŰVÉSZETI MÚZEUM

MAHIR – Zalai Nyomda Zalaegerszeg 85 1211 o

KEMÉNY ZOLTÁN

szobrok festmények kollázsok grafikák

Kenúny Zoltán

Néray Katalin: Velence: bieználé az avantgarde
után

Művészet, 1983. február

Kemény Zoltán

P. Kucs Julianna: A másik Kemény
Kiállítás a képnüv.
Múzeum uj szerzeményeiből

Népszabadság, 1985. IV. 24

Kerény Zoltán

kiállítása a debreceni Kossuth
Lajos Tudományegyetem díszudvarán

Népszabadság, 1985. 10. 26.

Kemény Zoltán szobrász

□ Kemény Zoltán szobrait, festményeit, kollázsait és grafikáit bemutató kiállítás nyílik meg ma a Szépművészeti Múzeumban.

Népszabadság, 1985. III. 22.

Kemény Zoltán

cikket.

— **A Szépművészeti Múzeumban** pénteken megnyílt Kemény Zoltán kiállítása. A múzeum új időszaki kiállítása az 1965-ben elhunyt Kemény Zoltán szobrait, festményeit, kollázsait és rajzait mutatja be.

Magyar Nemzet 1985. III. 23.

A MÁSIK KEMÉNY Zoltán

Kiállítás a Szépművészeti Múzeum új szerzeményeiből

Az egyik *Keményt* még úgy-ahogy ismerjük. Ő volt az, aki „zseniális autszájderként" elnyerte az 1964-es velencei biennálé szobrászati fődíját. Ő volt az, aki a boldog békeévtizedben gátlástalan természetességgel ott folytatta a műfajok összemosását, ahol félszáz évvel korábban az avantgarde ősei abbahagyták. Ő volt az, aki, mint optimista művészgenerációjának méltó képviselője, csökönyösen hitte a „természet rejtett" arcának, a mikroszkopikus és makrokozmikus, a szerves struktúrájú és kristályos szerkezetű világnak a leképezhetőségét. És nem utolsósorban ő volt az, aki franciás ízlése és svájci állampolgársága, nyugatnémet megbízásai és olasz sikerei ellenére majdhogynem elsőként keresett kapcsolatot az „óhazában maradt" és éppen ocsúdófélben lévő művészettel. Röviden, a fémszobrász Keményt ismertük. A szögekből óriás domborművet kalapálót, a lemezből hullámmozgást hajlítót, a frankfurti színház világhíres dekoratőrét és az intim tereket feldíszítő, lüktető mozgású kis kompozíciók mesterét.

Az utóbbi egyetlen névjegyet azért becsempészett a hagyatékból származó és a *Szépművészeti Múzeumnak* ajándékozott műcsoportba. A *Menekülő vonalak* bonyolult harmóniája villantott fel valamit abból a nagyvilági, és nagyon sikeres mesterből, akinek mégsem adatott meg az arriválás dicsőségét hosszan élvezni: a velencei díj után egy évre halt meg. És úgy lett halott, hogy a világ számára egyszer és mindenkorra megmaradt annak az érdekes és érzékeny mesternek, aki a forrongó hatvanas években a forró hegesztőpáka segítségével valósággal felmondta és szimbolikus jellé formálta a természettudományos élményt.

Pedig volt egy másik Kemény Zoltán is, csak éppen róla alig tudtunk eddig. Az egykori Vaszary-tanítványról, a szerencsét próbáló, Párizsba vetődő vándorról, a pénzkereső foglalkozásokba alámerülő és a művészettől ideiglenesen csömört kapó nyugtalan lélekről, és végül a nem kis bátorsággal-leleménnyel-akaraterővel *„come back"*-et végrehajtó vérbeli képzőművészről, a második világháború alatti és utáni évek egyik leleményes krónikásáról.

Igaz, a „krónikás" kifejezésben mintha kicsinylés lenne. A Szépművészeti Múzeum kétteremnyire mért bemutatójából mégis ennek a periódusnak a dokumentálása a felrázóbb. Kemény „fejlődéstörténete" ugyanis itt érhető tetten, sőt olyan fejlődési modell körvonalait sejteti, amely ritkaságában is érvényes, sőt tipikus. Sorsa a borostyánkővé sűrűsödött fenyőgyantáéra emlékeztet. Nyomás nélkül talán elenyészett volna. A pressziónak köszönheti megtisztult anyagát, megszilárdult belső állagát.

A „régi" Kemény leginkább Vaszary-tanítvány volt. Elmélkedhetnénk ugyan „asztalosi" múltjáról, divattervezői pályakanyaráról vagy alkalmazott grafikusi működéséről, de ez a lényegről terelné el a figyelmet. A lényeget olyan festmények mutatják, mint a *Jósnő születésnapjára* című kép groteszkre festett tapétamintázata, mint a *Mme Orr nem szereti a báránysültet* című kép síkba fordított, tömör jellemrajza, mint *A kis hölgy* című kép matisse-osan könnyed és matisse-osan mély kultúrájú lebegő modernsége. Ezek a képek nem remekművek, de nagyon ígéretesek. Mint ahogy *Bálint Endrétől Tóth Menyhértig, Szántó Piroskától Barcsay Jenőig* kezdetben valamennyien tartózkodtak a remekművek kifestésétől, és mint ígéretes Vaszary-tanítványok integrálódtak — már ahogy tudtak — abba a művészeti életbe, amely nem kedvezett éppen a Vaszary-típusú festészeti rebelliónak, következésképpen az elárvult és már a pubertáskorban ellenzékivé minősített festőknek.

Tudom, az a Tóth Menyhért és az a Barcsay, akire az első terem Kemény Zoltánja hasonlít, még a borús harmincas évek közepét idézi. Nem azt a háborútól megalázott és emberi megrázkódtatásoktól agyongyötört művészeti világfővárost, amely kínjában hol a kreatív idegbetegeket hívta élményének kifejezéséhez segítségül, hol a gyermekrajzok agresszívebb fajtáját. A Kemény vékonyan festett furcsa figurái, földszínek közül hirtelen kivirító, látványos poénjai bizonyos fáziskésést mutatnak. Még úgy modernek, mintha fasizmusok sose lettek volna, még kevésbé koncentrációs táborok és szőnyegbombázások.

Valahonnan azonban Keménynek is indulnia kellett. A Vaszary-féle modernizmushoz hátrált tehát vissza, és nem tette rosszul. Úgy látszik, ez volt az a termékeny alap, amelybe nyugodtan belehullhatott akármilyen mag, az szépen termést hozott. És főleg olyat, amely érzékenyen alkalmazkodott a helyi klímához.

Barátnők, 1945.

Így esett, hogy míg a mi Vaszary-tanítványaink az átélt események nyomán kialakították a maguk feszes és látomásos, fenyegetettségtől és közösségi gondoktól vezérelt stílusukat — az eseményeket nagyon leegyszerűsítve: az európai iskolát és környékét —, addig Kemény, az „idegenbe szakadt" Vaszary-tanítvány kialakította a maga világbavetettségének individuális lenyomatát a francia *Dubuffet* és az *„art brut"* környékén egy udvariatlanul meghökkentő, de nagyon hatásos és nagyon erős tiltakozást kifejező stílust. Ha a Mme Orr típusú Keményképe artisztikus volt, néhány évvel később az *Idol* már az artisztikum valamennyi európai normáját megtagadta. Ha *A kis hölgy* még felhasználta a legrafináltabb színharmóniákat, a *Szalmaasszony* már nem használt föl semmilyet. Csak a növény rostjaiba vésett körvonalakkal jelezte az elhagyhatatlan lényeget: a felhívó jellé egyszerűsített női princípiumot.

A tömött pénztárcával rendelkező, gyors reflexű európai múzeumok persze nem a finom hatásokra törekvő tézist és nem is a lehelet-harmóniákat radikálisan tagadó antitézist vásárolták, ők a szintézisre voltak vevők, a brutális anyagból mindenek ellenére is szépséget csiholó, falra szerelt szobrokra, az első természetet a másodikhoz nemesítő fémkompozíciókra, a befutott és méltán befutott, fény-árnyék hatásokra számító reliefekre.

Talán mi is szerettünk volna ebből a fajta Kemény-műből többet. Róla szóló tanulmányaink *Zibolen Ágnes* és *Sik Csaba* jóvoltából majdhogynem a nyugat-európai méltatásokkal egy időben íródtak. Pedig a hatvanas évek derekára még aligha volt jellemző a szinkron keresése, zavartalan méltánylása. *Kemény-Szemere Madeleine-nek*, a művész özvegyének nagylelkű ajándékát szemlélve most még sincs panaszra okunk. Olyan gyűjteményünk kerekedett a korai művekből, amely könnyen bizonyítékká válhat mindazok számára, akik eddig hiába keresték az összeköttetést az első és második avantgarde mozgalom, a közép-kelet-európai fejlődés és az egyetemes igazodás között. Majdnem azt írtam, hogy ér és óceán között. De a hasonlat mögött meghúzódó értékviszonyt csak úgy érzem érvényesnek, ha a nagy vízhez rögtön hozzáképzelem a patakokat azért megkímélő tengernyi olajfoltokat is.

P. Szücs Julianna

HÍREK

FORDULAT A BONTÓPERBEN?

Jó hírt kaptunk tegnap a Magyar Távirati Irodától: a Fővárosi Hús-nagykereskedelmi Vállalat egy új részleg üzembe állításával a korábbinál több hús bontására, darabolására vállalkozik. A boltokba kerülő sertéshúsnak eddig mindössze öt százalékát szállították bontva, s most arra törekszenek, hogy az üzletekbe kerülő húsnak legalább 25 százaléka ilyen legyen. A húsnagykereskedelem elhatározása azért is lényeges — hangzik a magyarázat —, mert mint köztudott, gyakori vita tárgya, hogy miért ad a hentes a kimért színhúshoz a megengedettnél több zsiradékot.

Ez a vita a vevők zsebére megy, akik ugyan azt is tudják, hogy a kereskedelem és a hentes közötti bontóper is évtizedek óta folyik. Érthető, ha azért szurkolnak, hogy ez az áldatlan állapot egyszer véget érjen. Remény már van. Az ígéret szerint legalább 25 százalékos! Tessék mondani, nem lehetne tíz százalékkal, esetleg hússzal, harminccal még több?

P. Gy.

HAZAÉRKEZETT Szíriából az a magyar ifjúsági delegáció, amely Varga-Sabján Lászlónak, a KISZ KB titkárának vezetésével részt vett a Szíriai Forradalmi Ifjúsági Szövetség IV. kongresszusán. A küldöttség megbeszéléseket folytatott a szervezet vezetőivel és átadta a kongresszusnak a magyar fiatalok üdvözletét.

KILENC SZOCIALISTA ORSZÁG légi közlekedési vállalatának vezérigazgatója kezdett tanácskozást kedden Gdanskban. Megvizsgálják, miként bővíthetik a műszaki, gazdasági együttműködést, s megvitatják a szocialista országok és más európai államok közti légi szállításokkal kapcsolatos kérdéseket.

NÉGYNAPOS ÜLÉSÉT kedden kezdte meg Budapesten a víz- és szennyvíztisztító berendezések sokoldalú gyártási, fejlesztési és értékesítési együttműködésének összefogására alakult Intervodoocsisztka Nemzetközi Gazdasági Társulás tanácsa. Az értekezleten áttekintik a szervezetben részt vevő hét KGST-ország 12 tagvállalatának a közös munkában elért eddigi eredményeit és új feladatait.

MUNKÁSKÓRUSOK ÉS GYERMEKKAROK több mint ezer énekese vesz részt az angyalföldi Láng Művelődési Központban a kétnapos dalostalálkozón. A XIII. kerületben immár kilencedik alkalommal rendezik meg a seregszemlét.

AZ AKROBATIKUS SZIKLAMÁSZÓK nemzetközi találkozóját szombaton és vasárnap a Lillafüred melletti, felsőhámori sziklafalakon rendezik meg. Eddig tíz ország legjobb hegymászói jelentkeztek, hogy a hatvan méter magas, szinte teljesen függőleges terepen eldöntsék, ki a legjobb hegymászó.

LEVÉLTÁRI TANÁCSKOZÁS kezdődött meg tegnap Budapesten. Az UNESCO és a Levéltárak Nemzetközi Tanácsa által szervezett I. európai levéltári konferenciának a TOT Oktatási és Továbbképzési Központja ad otthont. A négynapos eszmecserén a magyar delegáción kívül ötven külföldi szakember vesz részt.

BÁNYÁSZATI SZAKMAI NAPOT rendeztek meg tegnap Pécsett a Baranya megyei Pártbizottság székházában. A tanácskozáson a bányászat fejlesztésének időszerű kérdéseiről tárgyaltak.

KITÜNTETÉS. Az Elnöki Tanács Nagy György nyugalmazott vállalati igazgatót, az alkoholizmus elleni mozgalomban végzett több évtizedes kimagasló munkásságának elismeréseként a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntette ki.

KELEMEN ENDRE egyetemi tanárt, a Semmelweis Orvostudományi Egyetem I. számú Belgyógyászati Klinikájának tudományos tanácsadóját tüntették ki az 1985. évi Jancsó-emlékéremmel. A kitüntetést a Szegedi Orvostudományi Egyetem világhírű Kossuth-díjas professzorának, Jancsó Miklós akadémikusnak a tiszteletére alapították.

RUDAS IMRE érdemes művészt, a Magyar Állami Operaház nyugalmazott fagottművészét, volt zenekari felügyelőt, a Filharmóniai Társaság zenekarának volt ügyvezető igazgatóját — 80. születésnapja alkalmából — bensőséges hangulatú házi ünnepségen köszöntötték kedden az Operaházban.

LUKÁCS-HÉT kezdődött Madridban. A Spanyol Marxista Kutatások Alapítványa tudományos ülésszakot, kerekasztal-konferenciákat szervez. A rendezvénysorozatot José Sandoval, az alapítvány elnöke nyitotta meg, majd Dóczé Kálmán madridi nagykövet méltatta Lukács György munkásságát.

AZ ELSŐ NEGYEDÉVBEN a MÁV debreceni járműjavító üzemében a tervezettnél százötven vasúti teherkocsival többet újítottak fel. Ezzel jelentős lépést tettek az idei tervükben szereplő ötezer teherkocsi fővizsgáztatására és további 2400 vagon futójavítása határidő előtti teljesítése felé.

SZABADIDŐ-KÖZPONTOT építenek ki a zselici dombvidék déli szegélyén, Domoloson. A páratlan természeti környezetben már elkészült a horgásztó. A víz közelében levő elhagyott kastélyt megvásárolta a pécsi Volán Vállalat; dolgozói számára üdülővé alakítja át.

HANGVERSENYSOROZATOT IN-

GÁDOROSI FERENC, a Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetettje, aki 1928 óta volt a párt tagja, 83 éves korában elhunyt. Hamvasztás utáni búcsúztatása április 29-én, délután fél három órakor lesz a göd-alsói Új köztemető ravatalozójában. — *Az MSZMP Dunakeszi Városi Bizottsága; az MSZMP Göd Nagyközségi Bizottsága.*

KURUSTA PÁL, a Szocialista Hazáért Érdemrend kitüntetettje, aki 1932. óta volt a párt tagja, életének 79. évében elhunyt. Temetése ma délelőtt tíz órakor lesz a Gádorosi temetőben. — *Az MSZMP Orosházi Városi Bizottsága.*

Eltemették Kerényi Grációt

Családja, barátai, pályatársai, tisztelői mély részvéttel kísérték utolsó útjára *Kerényi Grácia* írónőt kedden a Farkasréti temetőben.

A gyászszertartáson a ravatalnál *Karinthy Ferenc* Kossuth-díjas író a Magyar Írók Szövetsége, az írótársak, a család és a barátok nevében búcsúzott az elhunyttól.

A koporsót százak kísérték nyughelyére, és a sírt elborították a tisztelet, a kegyelet virágaival.

JUBILEUMI BAJTÁRSI TALÁLKOZÓT rendezett kedden Budapesten a fasizmus feletti győzelem közelgő 40. évfordulója alkalmából hazai politikai tagozata tagjai számára a Magyar Ellenállók, Antifasiszták Szövetsége. Az építők szakszervezetének székházában a régi harcostársak emlékeztek a közös harcokra, a győzelem utáni újjáépítésre.

MAGYAR—BOLGÁR barátsági napok kezdődtek kedden Zala megyében. A háromnapos program nyitányaként Nagykanizsán nagygyűlést rendeztek.

KESEREDIK A FÖLD HÉJA címmel *Ágh István költő szerzői estjét rendezik meg április 26-án, péntek este hét órakor az Egyetemi Színpadon.*

DÜRÖGNEK A TÜZOKOK. Megkezdődött a tüzokkakasok násztánca a Fejér megyei Sárréten. A védett madarak feltűntek a Mezőföldön és a Zámolyi medencében is.

ÚJ SZOLGÁLTATÁSSAL állnak a turisták rendelkezésére Jugoszláviában május 17-től. Ljubljana és Nis között éjszakai hálókocsis vonatokat indítanak, amelyek poggyászként felveszik a személygépkocsikat is.

MOST JELENT MEG: A második világháború 1939—1945. Rövid összefoglalás (Zrínyi—Kossuth). — Schmidt Gábor: 88 színes oldal a vi-

ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 252 49 37

L'Impartial
La Chaux-de-Fonds (CH)
Tir.q.30 940

1021

16.März 1982

A Berne...

Zoltan Kemeny

Après la grande exposition qui eut lieu récemment au Musée des beaux-arts de La Chaux-de-Fonds, le Musée des beaux-arts de Berne organise jusqu'au 9 mai une exposition rétrospective de Zoltan Kemeny (1907-1965).

Dans une vue d'ensemble représentative, on verra, non seulement ses célèbres «Images en reliefs» mais aussi ses «Peintures» et ses «Reliefs-Collages» antérieurs et pour ainsi dire inconnus.

Dans le catalogue, Hans-Jörg Heusser situe les tableaux peints à partir de 1943 à la proximité des œuvres de la «Période vache» de René Magritte et montre les relations avec les tendances actuelles du «Bad Painting» et de l'«Ironic Painting». On trouve dans ses «Reliefs-Collages», créés à partir de 1947, la continuation de ces tendances sous forme d'assemblages d'une extrême diversité en terre séchée, combinée avec des pierres, du bois, du fil et des boutons, etc. Les «Reliefs-Collages» ultérieurs mènent aux «Images en reliefs» avec lesquelles Kemeny gagna en 1964 le Grand Prix International de la Sculpture à la Biennale de Venise. Les célèbres pièces comme «Pacifique» du Centre Georges Pompidou, Paris, «Etudes préliminaires sur le dosage des formes dans l'image faiblement alliée avec l'espace» de la Nationalgalerie, Berlin, et «Aile» (collection particulière, Zurich) représentent avec environ douze «Images en reliefs» sa dernière période créative et marquant ainsi une époque entière de sculpture européenne après la 2e guerre mondiale. (sp)

A Lucerne

Armes à voir

La 8e Bourse d'armes internationale Lucerne réunira plus de 40 exposants et collectionneurs d'armes de toute la Suisse et de l'étranger. En outre, une exposition spéciale sera présentée par la Fabrique de munitions de Thoune et la Fabrique d'armes de Berne montrant des armes et de la munition de 1817 jusqu'à ce jour. Une exposition fort intéressante et instructive pour tout amateur et collectionneur d'armes !

Elle aura lieu du 2 au 4 avril 1982 au centre d'exposition d'Allmend à Lucerne. L'organisation sera assurée, cette année pour la première fois, par la ZT Fachmessen AG – avec siège à Zurich et Lucerne – qui est également responsable de la presque totalité des foires organisées à Lucerne.

l/100 km à 90 km/h	5
l/100 km à 120 km/h	8
l/100 km en ville	7

onds : Garage-

itz-Courvoisier 95, tél. (039) 23 25 28 **Le Locle : Garage du Col René Bovier,** tél. (039

OFFRES D'EMPLOIS

vril 1982

emps partiel, pour
ge et de 3 enfants
ntuelle de loge-

ffre PO 22761 à
anne. 22-22761

Maison d'alimentation de la ville

offre postes stables et intéressants à

vendeur-livreur

avec permis C.

aide-chauffeur

actifs et consciencieux, pour une date à convenir.

Ecrire sous chiffre DT 39505 au bureau de L'Impartial.

Petite entreprise du Chab
un

mécanicien d

sachant travailler indéper

Faire offres sous chiffre
1800 Vevey.

Boutique pour enfants,
nève, cherche

VENDEUSE

qualifiée, de bonne pré
parlant français.

Faire offres écrites ou té
8 h. à 10 h. au (022) 4
dès 14 h. au (022) 2
Place Molard, 1204 Ge

Kemény Zoltán
ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 252 49 37

Berner Volkszeitung
Herzogenbuchsee (CH)
Aufl. 3x w. 1903
15. März 1982

1021

Bern:
Kunstmuseum

Zoltan Kemeny

pst. Vielleicht ist es beschämend; aber für mich war's die erste Begegnung mit einer dermassen abgerundeten Schau Zoltan Kemenys. Entsprechend war der erste Kontakt eher nüchterner Art. Dann folgten die einführenden Worte Dr. Christoph von Tavels. Schon bei den ersten (chronologisch gehängten) Bildern liess er seine Zuhörer des Künstlers Neigung zu steter Wiederholung eines Bildelementes nachempfinden. Der Einstieg war gefunden, und alsbald zeigte sich's, dass auch die weiteren Bilder, Relief-Collagen und Metallplastiken, obgleich dem Gegenständlichen in zunehmendem Masse entfremdet, dieser Grundidee des ‹seriellen Prinzips› treu bleiben.

Soweit das Formale dieser Werke in verschiedenartigsten Materialien. Nun verschmolzen sich aber bei einem Blick durch die Längsachse des Saals die pastellhaft-irdenen und metallfarbigen Töne in einer Weise zum Ganzen, dass ich entzückt und innerlich reich denselben verliess. Möchte es recht manchem Besucher ebenso ergehen!

der Verkaufsfläche um 20–25'000 Quadratmeter finanziert. Im vergangenen Jahr hat die Migros eine Expansion von 35'000 Quadratmetern oder von 6,5 Prozent realisiert. Der Migros-Detailhandelsumsatz stieg um 6,7 Prozent auf über 7600 Millionen Franken. Soweit einige Fakten.

Vergleicht man diese Zahlen mit der Statistik der Kleinhandels-Wertumsätze, ergibt sich eine wenn auch nur leichte gesamthafte Marktanteilssteigerung. Die vom Grossverteiler bedrängte, insbesondere gewerbliche Konkurrenz kann aber diesen letzten Hinweis kaum als Beruhigung empfinden, selbst wenn im vergangenen Jahr der Migros-Umsatz grosso modo im Gleichschritt mit der gesamthaften Konsumentwicklung gewachsen ist. Vielmehr zeigt sich, dass offenbar die Verkaufsflächen massiv ausgeweitet werden, um die bestehenden Marktanteile aufrecht zu erhalten. Der Konkurrenzdruck wird sich in der Folge weiter verschärfen, weil die Manager der Migros wohl kaum eine sinkende Flächenproduktivität hinzunehmen bereit sind. Behauptung des Markt-

Kemény Zoltán, grafikus, tipográfus.
Hudra Klára: Kézjegy (Somfai István).

5. Kirkunhalasról kézült fotóalbum (tervezőt Kemény Zoltán) 1977.

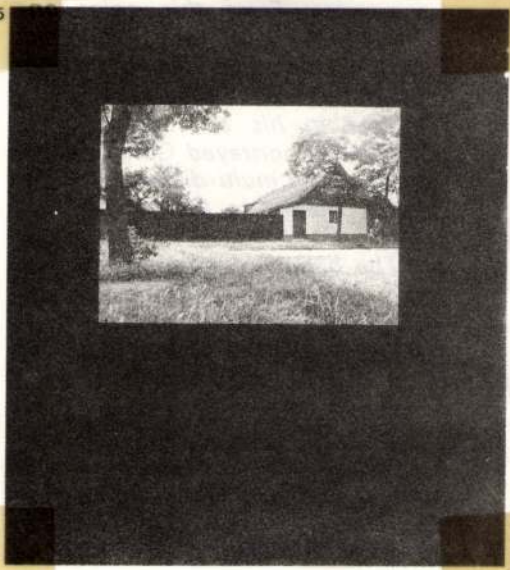

Művészet, 1988. szept., 34-old.

Kemény Zoltán

— A Szépművészeti Múzeum Kemény Zoltán-kiállítása május 20-án, technikai okok miatt bezárt.

Magyar Nemzet 1985. V. 24.

Kemény Zoltán
épitész
szül Budapest 1889.
okl. nyert 1913.

Névjegyz. Miegyetem 10 l.

10590.

karosszékben párnával feltámaszt-
yné, ~~[illegible]~~
átkarol, mialatt a szoba közepén
irja. A királyné körül összesen há-
k közül egy a székre támaszkodik,
ett ül. Felirata:

ömischer Kaiserin
m zerganglichen, in ein besseres Leben,
en Jahre Ihres Alters, Ihrer Regierung

.8: 43.1 cm.

181-901
901-1.

Kemény Zoltán

Kemény Zoltán: Zsidó maszk

Miefhoc első kiállítása

Mult és Jövő

1929. XIX. 268. l.

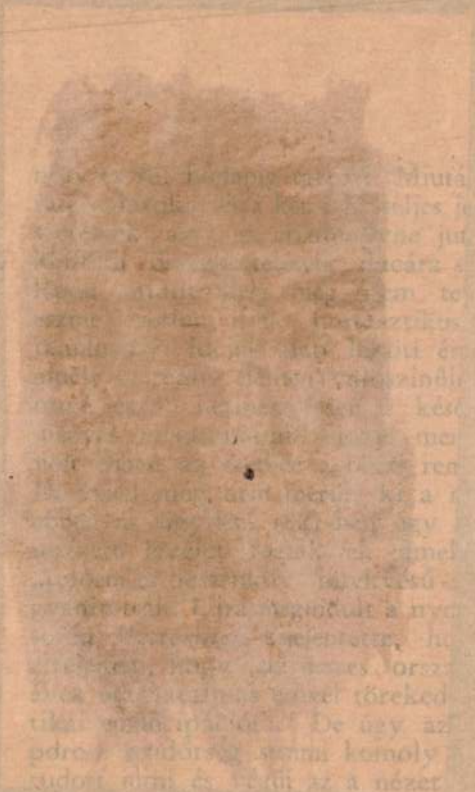

Kemény Zoltán

1927/28 – 1929/30 T.

Ferképzomfoiskàvk

99.l.

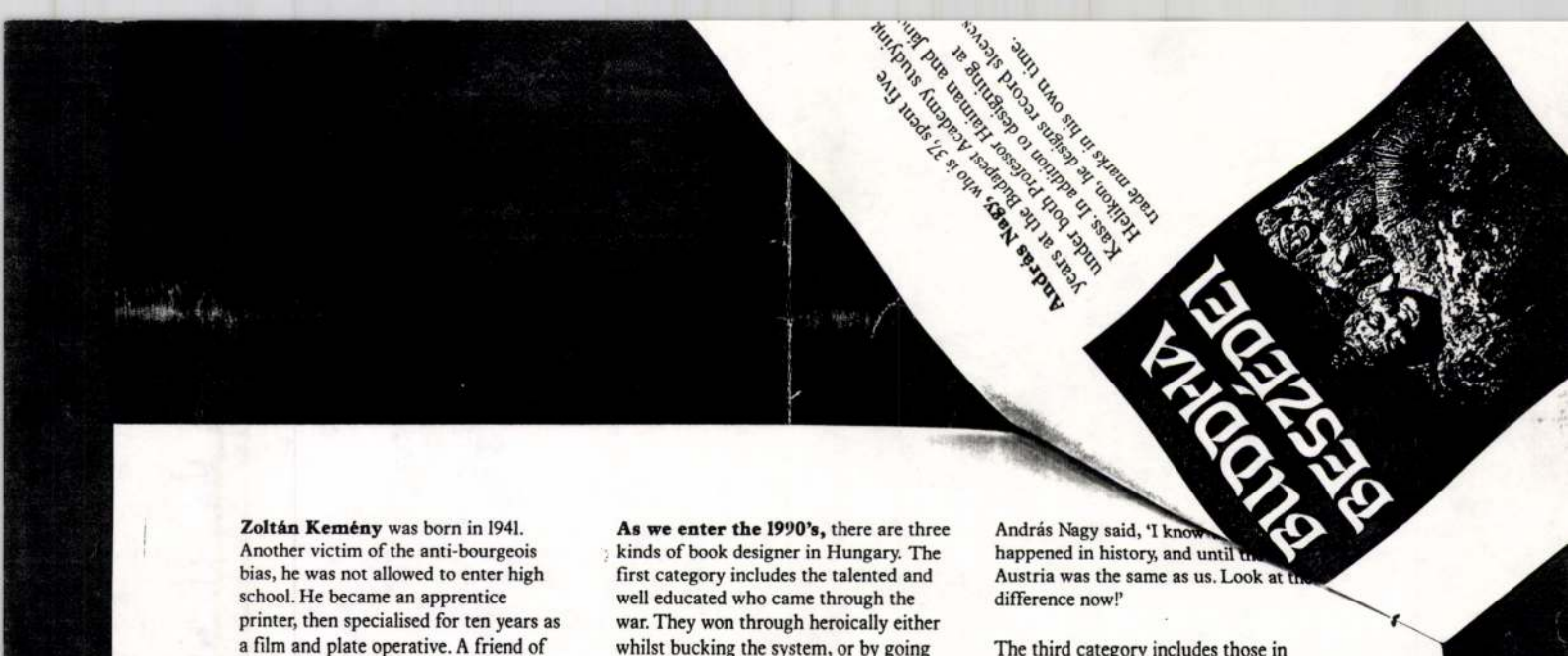

Zoltán Kemény was born in 1941. Another victim of the anti-bourgeois bias, he was not allowed to enter high school. He became an apprentice printer, then specialised for ten years as a film and plate operative. A friend of his who escaped from Hungary in 1956 sent him books by Emil Ruder and Herbert Spencer and copies of *Graphis* magazine. Kemény taught himself about typography and started to explore letterforms with an enthusiasm he describes as 'madness'.

The technical director at the printing office noticed that Kemény could draw so he was moved into the first Hungarian design office to be set up within a printing works. He feels that this gave him an advantage over the high school design students who were equally deprived of *practical* printing experience. Ironically, he was later invited to teach 'hands-on' printing at the Academy. Today, Kemény is mainly involved in designing Hungarian editions of West German magazines.

Book publishing now generally eludes him. He describes the snakes-and-ladders that have to be negotiated in many publishing houses in order to achieve a decent book. He says that both authors and designers have little power; the offices are eighty per cent management staffed. Management decides where print is to be placed and agrees compromises in type, paper, format and processing. This is all part and parcel of most book production in Hungary: management determines standards of quality. The resulting cosy relationship between manager and printer excludes designers as an irrelevance.

Zsuzsa Murányi came straight to Helikon from middle school. She was sent by the Union of Culture to spend three years at Leipzig learning book design in Albert Kapré's School. She returned to Budapest in 1971. Like most other staff designers, she also practises freelance. However, she claims that she could not work without the support of Helikon. Here she can deal directly with printers: 'No one comes between us and there is always time and money for proofs. A bad book is always more of a liability than good one.' The criticism and approval of the design team is important to her.

As we enter the 1990's, there are three kinds of book designer in Hungary. The first category includes the talented and well educated who came through the war. They won through heroically either whilst bucking the system, or by going along with it and holding on to some kind of lesser integrity. Among these are Hungary's best book designers.

What they had to fight against is typified by a 65 year old gentleman, who told me he graduated with a first class degree in Law in the 1940's. Guilty of 'bourgeois intellectualism', he was directed to four years of internal exile working on the land 'digging fields and planting in the wrong seasons'. He then spent three years as a railway clerk, then for 27 years he was a clerk for a printing machinery importer. 'Life hasn't been so bad,' he said, 'I enjoy reading Latin, English and German. I have earned a little money for even less work, I play a little tennis and a lot of chess, go to the opera, and the State looks after all my worries. There are more difficult times coming. I am glad I am out of it.'

The second category includes the clever and talented designers, who embarked on their design careers after the war. Up until recently, they knew little of life outside Hungary. Now, with their enthusiasm and energies drained, they feel bitter about 'the forty wasted years.' With some exaggeration, the designer András Nagy said, 'I know [illegible] happened in history, and until [illegible] Austria was the same as us. Look at [illegible] difference now!'

The third category includes those in their twenties and thirties with all the benefits of a solid training in the Academy and in Leipzig. Craft traditions have been handed down to them intact by the old guard who have fought for high standards in book design.

These young designers may now have the freedom to use this as a springboard for the development of new ideas. I also think the Western world can learn from them. Eastern Europe may yet come to the rescue of those in the West who have sacrificed their standards on the altars of marketing and hype.

Since the collapse of the Iron Curtain, there has been a growth of new, small publishers in Hungary —both idealists and opportunists. Unfortunately, there has yet to be a parallel democratisation of design talent and printing resources. The established State publishing houses can generate the convertible currency needed to import higher quality papers from the West and to take control of the best State printing. In the seventeenth century Tótfalusi Kis, in describing Hungarian printing, said '...it's as though a frog has hopped on paper.' Some of the *new* publishers are achieving this effect again.

Pages from Picasso, *a drama.*

Cover blind blocked and gold blocked on green 'suede' material
Name day book Eva *1989.*

KEMÉNY Zoltán graf.

Typographia. Nr. 40 (1920)

Kemény Zoltán

Magyar Hirlap 1978-191-6

KEMÉNY ZOLTÁN J

A TÁRLAT EGYIK legérdekesebb része az *Interpressgrafik* című folyóirat születését mutatja be. Mindenre ügyel a tervező: a papírra, a nyomásra, a betűkre éppúgy, mint a képek kiválasztására, és értő, szinte újrateremtő elhelyezésére. Aki esetleg nem tudta eddig, hogy mit jelent a „tipografikus" kifejezés, az Kemény Zoltán miskolci tárlatát megtekintve, *pontosan* megérti. Szuverén művészi munkát, s a nyomda adottságainak alkotó felhasználását. Mert bármennyire is korszerűsödjék az elektronikus technika: azoknak a szép nyomtatványoknak mindig örülünk majd, amelyeken ott érződik a szerző, a tervező és a nyomdász egyénisége, ízlése, humánus üzenete is.

Hegyi Gyula

P 197[illegible]-191-6

ipografikus tárlato

Kemeny Zoltan

ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 252 49 37

Der Schweizer Bauer
Bern (CH)
Aufl. 3x w. 21 159

4. März 1982

1021

Donnerstag, 4. März 1982 Nr. 26

Metallreliefs Kemenys im Berner Kunstmuseum

spk. Das Berner Kunstmuseum veranstaltet vom 9. März bis 9. Mai eine Retrospektive von Zoltan Kemeny (1907 bis 1965), der heute namentlich als Schöpfer ab 1953 entstandener Metallreliefs bekannt ist. Ziel der Ausstellung ist es, aufzuzeigen, dass die Metallreliefs, mit denen Kemeny berühmt wurde, eine ausserordentlich interessante Entwicklung abschliessen, deren erste Phasen bis heute sozusagen unbekannt geblieben sind.

Radio und Fernsehen DRS

Kemeny Zoltán

DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich
Telefon 01 252 49 87

La Tribune de Genève
(édition nationale)
Genève (CH)
Tir. 9.70 603

1021

3. März 1982

9210

Berne

Zoltan Kemeny

Né en 1907 à Siegenbürgen, mort à Zurich en 1965, Kemeny est surtout connu pour les reliefs de métal qu'il élabora à partir de 1953. L'exposition bernoise vise à étendre notre connaissance de l'artiste à ses peintures et collages antérieurs. – (Kunstmuseum, jusqu'au 9 mai.)

ars de 18 h à 22 h
s de 11 h à 22 h
ars de 11 h à 17 h

ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 252 49 37

Rorschacher
Zeitung
Rorschach (CH)
Aufl.t.4271

1021

10. April 1982

Hans-Jörg Heusser, Christoph von Tavel: Zolltan Kemeny – Ausstellungskatalog.

Zoltan Kemeny (geboren 1907 in Siebenbürgen, ab 1942 bis zu seinem Tode 1965 in Zürich lebend) ist heute namentlich als Schöpfer der ab 1953 entstandenen Metallreliefs bekannt. Ziel unserer Ausstellung ist es, aufzuzeigen, dass die Metallreliefs, mit denen Kemeny berühmt wurde, eine ausserordentlich interessante Entwicklung abschliessen, deren erste Phasen bis heute sozusagen unbekannt geblieben sind. Vor den Metallreliefs entstand – weitgehend im verborgenen – ein bedeutungsvolles Oeuvre von Malereien und Reliefs-Collages. Die Kenntnis dieser früheren Schaffensperioden dürfte dem Verständnis Kemenys aus der Perspektive dieses Jahrzehnts zu neuen Dimensionen verhelfen.

Zur Ausstellung wurde eine Publikation geschaffen: Texte von Hans-Jörg Heusser und Hans Christoph von Tavel, Lebensdaten, Biographie, 88 Seiten, rund 50 grosse Abbildungen, davon 3 Farbtafeln.

(wz)

Bitte nehmen Sie

Gartenhof

Gartenstr
9000 St.
Telefon C

Die

a

MDK

Kemény Zoltán

V. Orsz. Iparg. kiáll. Műcs. 1965.

Kemény Zoltán

Bakó Ilona iparművész a győri Városi Művelődési Központban julius 14.-től,
Péreli Zsuzsa textiles a székesfehérvári István Király Muzeumban julius 16.-tól
Váró Márton szobrász a szegedi Móra Muzeumban julius 16.-tól, mutatja be műveit.
Vajda Lajos festőművész emlékkiállitása a Magyar Nemzeti Galériában julius 18.-tól tart nyitva.
Kemény Zoltán tipográfus/ kiállitása/ a miskolci József Attila Könyvtárban julius 20.-tól tart nyitva,- közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovatában.

Élet és Irodalom, Bp. 1978. juli. 14. 15.
XXII. évf. 28. sz. 8. lap.

Kemény Zoltán, szobrász

L. Paál Lánló

Székely A. Egy évezred magyar műv. (9) 14

Népszabadság, Bp. 1979. márc. 11.

Zeitungsausschnittbüro
Hermes
Bonn, Weberstraße 92
Tel. 37203

Süddeutsche Zeitung, München
31. Mai 19

1021

ZOLTAN KEMENY: „Entschlüsseltes Gefühl" (1960). Nägel und bemaltes Holz. Aus einer Kemeny-Ausstellung, die noch bis zum 11. Juni im Kölner Wallraf-Richartz-Museum stattfindet. Siehe auch unseren Bericht.

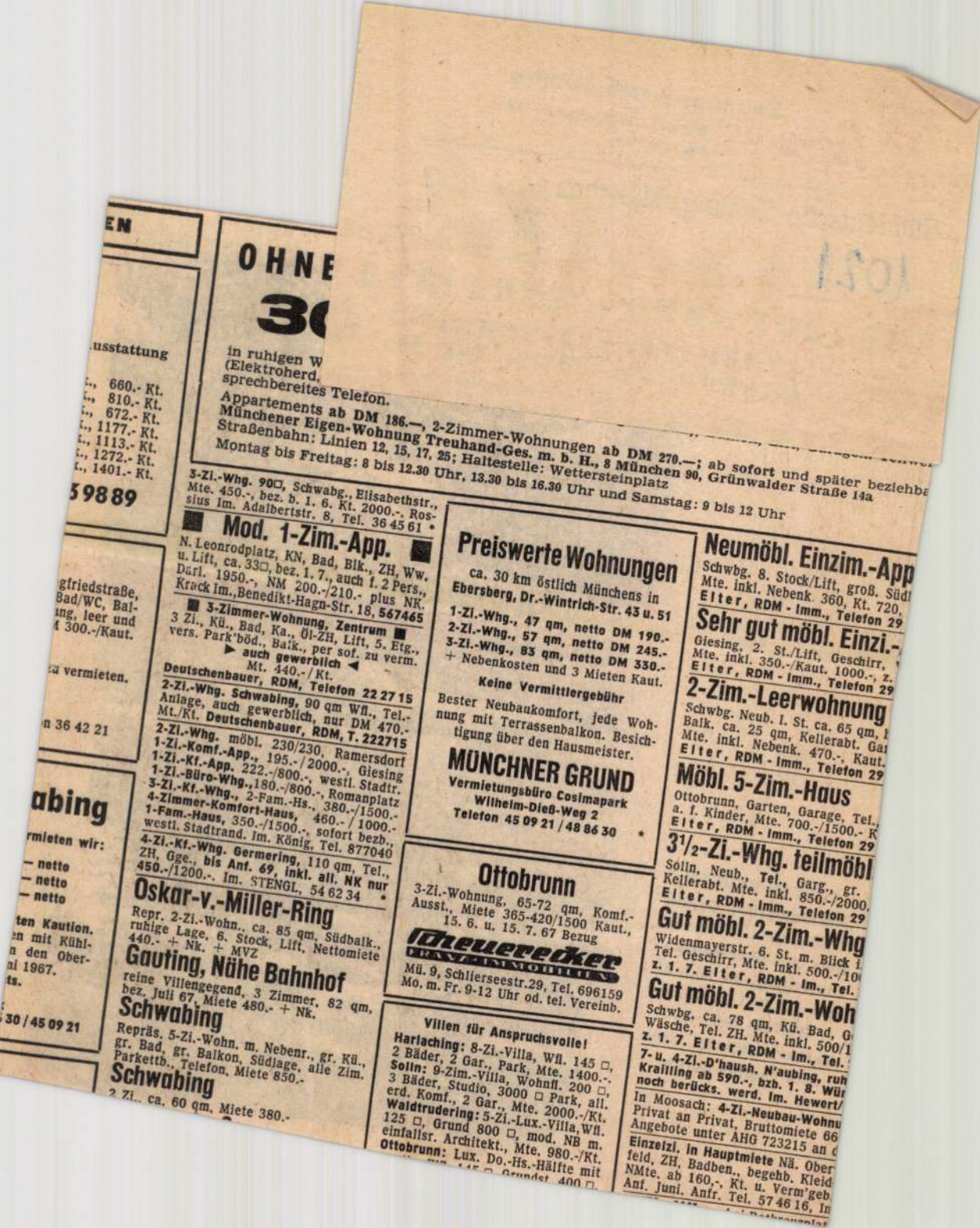

EN

usstattung

660.- Kt.
810.- Kt.
672.- Kt.
1177.- Kt.
1113.- Kt.
1272.- Kt.
1401.- Kt.

59889

gfriedstraße,
Bad/WC, Bal-
ung, leer und
300.-/Kaut.

zu vermieten.

n 36 42 21

abing

rmieten wir:

– netto
– netto
– netto

ten Kaution.
en mit Kühl-
n den Ober-
ni 1967.
ts.

30 / 45 09 21

OHNE

3(

in ruhigen W
(Elektroherd,
sprechbereites Telefon.

Appartements ab DM 186.—, 2-Zimmer-Wohnungen ab DM 270.—; ab sofort und später beziehba
Münchener Eigen-Wohnung Treuhand-Ges. m. b. H., 8 München 90, Grünwalder Straße 14a
Straßenbahn: Linien 12, 15, 17, 25; Haltestelle: Wettersteinplatz
Montag bis Freitag: 8 bis 12.30 Uhr, 13.30 bis 16.30 Uhr und Samstag: 9 bis 12 Uhr

3-Zi.-Whg. 90□, Schwabg., Elisabethstr., Mte. 450.-, bez. b. 1. 6. Kt. 2000.-. Rossius Im. Adalbertstr. 8, Tel. 36 45 61 *

Mod. 1-Zim.-App.

N. Leonrodplatz, KN, Bad, Blk., ZH, Ww. u. Lift, ca. 33□, bez. 1. 7., auch f. 2 Pers., Dárl. 1950.-, NM 200.-/210.- plus NK. Krack Im., Benedikt-Hagn-Str. 18, 567465

■ 3-Zimmer-Wohnung, Zentrum ■
3 Zi., Kü., Bad, Ka., Öl-ZH, Lift, 5. Etg., vers. Park'böd., Balk., per sof. zu verm.
► auch gewerblich ◄
Mt. 440.-/Kt.
Deutschenbauer, RDM, Telefon 22 27 15

2-Zi.-Whg. Schwabing, 90 qm Wfl., Tel.-Anlage, auch gewerblich, nur DM 470.- Mt./Kt. Deutschenbauer, RDM, T. 222715

2-Zi.-Whg. möbl. 230/230, Ramersdorf
1-Zi.-Komf.-App., 195.-/2000.-, Giesing
1-Zi.-Kf.-App. 222.-/800.-, westl. Stadtr.
1-Zi.-Büro-Whg., 180.-/800.-, Romanplatz
3-Zi.-Kf.-Whg., 2-Fam.-Hs., 380.-/1500.-
4-Zimmer-Komfort-Haus, 460.-/1000.-
1-Fam.-Haus, 350.-/1500.-, sofort bezb., westl. Stadtrand. Im. König, Tel. 877040

4-Zi.-Kf.-Whg. Germering, 110 qm, Tel., ZH, Gge., bis Anf. 69, inkl. all. NK nur 450.-/1200.-. Im. STENGL, 54 62 34 *

Oskar-v.-Miller-Ring

Repr. 2-Zi.-Wohn., ca. 85 qm, Südbalk., ruhige Lage, 6. Stock, Lift. Nettomiete 440.- + Nk. + MVZ

Gauting, Nähe Bahnhof

reine Villengegend, 3 Zimmer, 82 qm, bez. Juli 67, Miete 480.- + NK.

Schwabing

Repräs. 5-Zi.-Wohn. m. Nebenr., gr. Kü., gr. Bad, gr. Balkon, Südlage, alle Zim. Parkettb., Telefon, Miete 850.-

Schwabing

2 Zi., ca. 60 qm, Miete 380.-

Preiswerte Wohnungen

ca. 30 km östlich Münchens in
Ebersberg, Dr.-Wintrich-Str. 43 u. 51

1-Zi.-Whg., 47 qm, netto DM 190.-
2-Zi.-Whg., 57 qm, netto DM 245.-
3-Zi.-Whg., 83 qm, netto DM 330.-
+ Nebenkosten und 3 Mieten Kaut.

Keine Vermittlergebühr

Bester Neubaukomfort, jede Wohnung mit Terrassenbalkon. Besichtigung über den Hausmeister.

MÜNCHNER GRUND

Vermietungsbüro Cosimapark
Wilhelm-Dieß-Weg 2
Telefon 45 09 21 / 48 86 30 *

Ottobrunn

3-Zi.-Wohnung, 65-72 qm, Komf.-Ausst., Miete 365-420/1500 Kaut., 15. 6. u. 15. 7. 67 Bezug

Treuerecker
TREUHAND-IMMOBILIEN

Mü. 9, Schlierseestr. 29, Tel. 696159
Mo. m. Fr. 9-12 Uhr od. tel. Vereinb.

Villen für Anspruchsvolle!

Harlaching: 8-Zi.-Villa, Wfl. 145 □, 2 Bäder, 2 Gar., Park, Mte. 1400.-.
Solln: 9-Zim.-Villa, Wohnfl. 200 □, 3 Bäder, Studio, 3000 □ Park, all. erd. Komf., 2 Gar., Mte. 2000.-/Kt.
Waldtrudering: 5-Zi.-Lux.-Villa, Wfl. 125 □, Grund 800 □, mod. NB m. einfallsr. Architekt., Mte. 980.-/Kt.
Ottobrunn: Lux. Do.-Hs.-Hälfte mit

Neumöbl. Einzim.-App

Schwbg. 8. Stock/Lift, groß. Südf
Mte. inkl. Nebenk. 360, Kt. 720.
Elter, RDM - Imm., Telefon 29

Sehr gut möbl. Einzi.-

Giesing, 2. St./Lift, Geschirr,
Mte. inkl. 350.-/Kaut. 1000.-, z.
Elter, RDM - Imm., Telefon 29

2-Zim.-Leerwohnung

Schwbg. Neub. I. St. ca. 65 qm, I
Balk. ca. 25 qm, Kellerabt. Ga
Mte. inkl. Nebenk. 470.-, Kaut.
Elter, RDM - Imm., Telefon 29

Möbl. 5-Zim.-Haus

Ottobrunn, Garten, Garage, Tel.,
a. f. Kinder, Mte. 700.-/1500.- K
Elter, RDM - Imm., Telefon 29

3½-Zi.-Whg. teilmöbl

Sölln, Neub., Tel., Garg., gr.
Kellerabt. Mte. inkl. 850.-/2000.
Elter, RDM - Imm., Telefon 29

Gut möbl. 2-Zim.-Whg

Widenmayerstr. 6. St. m. Blick i
Tel. Geschirr, Mte. inkl. 500.-/10
z. 1. 7. Elter, RDM - Im., Tel.

Gut möbl. 2-Zim.-Woh

Schwbg. ca. 78 qm, Kü. Bad, G
Wäsche, Tel. ZH. Mte. inkl. 500/1
z. 1. 7. Elter, RDM - Im., Tel.

7- u. 4-Zi.-D'haush. N'aubing, ruh
Krailling ab 590.-, bzb. 1. 8. Wür
noch berücks. werd. Im. Hewert/

In Moosach: 4-Zi.-Neubau-Wohnu
Privat an Privat, Bruttomiete 66
Angebote unter AHG 723215 an d

Einzelzi. in Hauptmiete Nä. Ober
feld, ZH, Badben., begehb. Kleid
NMte. ab 160,-. Kt. u. Verm'geb.
Anf. Juni. Anfr. Tel. 57 46 16, In

Kemény Zoltán belsőépitész M.D.K.

"Vafia" szoba

Baleg János: Szobák vagy buterek ?

Magyar Nemzet 1963. május 19. 3.l.

Kemény Zoltán

M.D.K

Az Szamuvészeti Tanács gyemek
bietor pályázatának egyik díjnyr-
tese.

Szovács Zsuzsa: Gyemekbútorok
Nők Lapja, 1965. felv. 27 - 30 lap

MDK

Kemény Zoltán, terv.ip.müv.

az olcsó butorok terveire hirdetett pályázaton dijjal kitüntetett hálóbutorterve. Kép. 93.1.

Magyar Iparmüvészet. 1926. 93.1.

.

MDK

Kemény Zoltán, ip.müv.-terv.

Dijjal kitüntett hálóbutorterve. Kép. 93.1.

Olcsó butorok terveire hirdetett pályázat.
Magyar Iparmüvészet. 1926. 93.1.

Kemény [Zoltán], Jestő

Megem litve.

Domokos. Mátyás. Nagykatalmi helyzet vagy verzírógép? 133-148.

Látóhatár, Bp. VI 1977. június

KEMÉNY ZOLTÁN 3

Miskolcon, a *József Attila Könyvtár* kiállítótermében most *önálló kiállítást* rendeztek Kemény Zoltán tipografikus terveiből, munkáiból. A tárlat középpontjában a Művészetnél végzett ötéves tervezői-szerkesztői tevékenység áll; a régi folyóirattól az új kiadás tipográfiai pályázatán keresztül az elmúlt évek legemlékezetesebb lapszámaiig követhetjük nyomon képzőművészeti folyóiratunk fejlődését. Meglehet, nem minden látogató érti pontosan, mit jelentenek az ilyen kifejezések: „belső ívek montírfilmjei"; felelt volna néhány

191-6

H ikus tárlata

Kemény Zoltán, iparművész

Művészek, tervezők, akik az Orsz.M.Kir. Iparművészeti Iskola beiratkozott növendékei voltak 1920 és 1944 közt
Kemény Zoltán bútortervezés szakon 54.old

Mező Ottó: Az Orsz.M.Kir.Iparműv.Iskola/1880-1944/
oktatási rendszere és forrásai 37.old

Műv.Tört.Ért. 1975. XXIV. 1.sz. Bp

KEMÉNY ZOLTÁN 2

Művészetet, azok — még ha talán nem is hallották Kemény Zoltán nevét —, jól ismerik elegáns stílusát, a gondolati tartalmat hangsúlyozó, de egyben esztétikailag is nagyszerű szerkesztői gyakorlatát.

MAGYAR HIRLAP 1978-191-6

Hegyi : Egy tipografikus tárlata

KEMÉNY ZOLTÁN 1

KEMÉNY ZOLTÁN tipografikus, a *Művészet* című folyóirat tervezőszerkesztője nem kevesebb, mint tizenkét évig dolgozott a budapesti Révai Nyomdában. Így, a nyomdáról mindent megtanulva, vált képszerkesztővé, grafikussá, tervezővé: olyan művésszé, aki mindig „ólomban", azaz a sokszorosító műhely *lehetőségeiben* gondolkodva alkotja saját műveit, s öltözteti méltó köntösbe mások alkotásait. A képszerkesztő munkáját legjobban a folyóiratok reprezentálják; akik rendszeresen lapozgatják a

91-6

kus tárlata

KEMÉNY ZOLTÁN Y

magyarázó mondat a Művészet, s általában a képes folyóiratok előállításának műhelytitkairól is), s nem mindenki igazodik ki a tükörvázlatokon sem. Mégis sokat elárul ez a kiállítás arról a művészi igényű tervezőmunkáról, amely minden egyes oldal megszületését megelőzi. A védőborítók, a plakátok, a különböző tervrajzok (köztük érdekes módon, tanulságosan ott láthatjuk a kiállítás tervrajzát is), és emblémák sokoldalú, tehetséges művésznek mutatják Kemény Zoltánt. Egy-két tervén sokatmondó felirat is olvasható: *„Terv elfogadva. Nem valósult meg."* —

M 1-6

He us tárlete

MDK

Kemény Zoltán
iparművész

Étkezőhelyét az V. Országos Iparművészeti Kiállításon bemutatták.

U.K.: Szép bútorok.
Nők Lapja, 1966. febr. 12. – 16 lap

Kemény Zoltán

Bútorai a dunaújvárosi Mai otthon c. kiállításon
okt. 3-13 között bemutatásra kerültek, általános elismerést
arattak. A Faipari Gyártástervező tervei szerint készültek.
Kiállítottak még bútorokat: Horváth Ferenc, Bodnár Tamás,
Támbor György, Hetzenauer László.

Ipari Művészet, 1963. 5. sz., 55. l.; F. J.: Mai otthon

Kemény Zoltán

A cikk legújabb megoldásként említi az általa tervezett szekrénysort, amelybe hűtőszekrényt is építettek.

Nádor Vera: Konyhabútor kiállítás. – Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 67. l.

Kemény Zoltán

„Otthon 1967" címmel a Budapesti Nemzetközi Vásár lengyel pavilonjában kiállítás nyílt november 4-én. 30 intérieurt állítottak ki. A kiállítást K. I. Celsőépítész tervezte, az áttervezési munkákat Dömösi László végezte.

Ipari Művészet, 1966. 2-3. sz., 72. l.

Kemény Zoltán

Belsőépítész. „A korszerű lakás bútorai" címen tartott előadást.

Ipari Művészet, 1965. 3. sz., 90. l.

KEMÉNY ZOLTÁN

TERVE SZERINT KÉSZÜLT A „CARDO" - SZÉK.

KUBINSZKY MIHÁLY: BÚTOROK AZ 1969. ÉVI
BUDAPESTI ŐSZI VÁSÁRON.

MAGYAR ÉPÍTŐMŰVÉSZET, 1970/1. 60-61. LAP.

MDK

Kemény Zoltán iparművész

Bútortervezésről foglalkozik.

— : Műveinek az iparban 9.

Népszabadság, Bp. 1970. dec. 16.

Kemény Zoltán

„A modern otthon és berendezése" c. szombathelyi kiállításon /nov. 10-16/ szereplő bútorairól.

Ipari Művészet, 1963. 5. sz., 58. l.; (F. I.) Újabb lakásművészeti kiállítás

Kemény Zoltán belsőépítész

Munka-Érdemrendet kapott.

Ipari Művészet, 1963. 4. sz., 104. l.

Kemény Zoltán

Az Iparművészeti Tanács és az OKISZ gyermekbútort pályázatán Horváth Jenővel közösen a két második díjat nyerték.

Repró mellékelve.

Ipari Művészet, 1965. 1. sz., 104. l.

Kemény Zoltán

Tervezőművész, a Tisza Bútoripari Vállalat lakkozott és laminátos forgatlemezből készített konyhabútorába kütösszekrényt, páraelszívót és mikrohullámú-tartóbetet épített be. „A legszebb termék" pályázatan került bemutatásra.

Botka Zoltán: Bútoripar. – Ipari Művészet, 1967. 3. sz., 25. l.

Kemény Zoltán

Neve nemzeti értékeink megbecsülése kapcsán említve.

N. P.: Magyar könyvek franciául; Magyar Műhely, 1966. XI. 15. 12 c. l.

Kemény Zoltán bútortervező

Szerepelt a Dorottya-konyha legújabb átdolgozott változata (Tisza Bútorgyár).

Pataki Mária: „Otthon 69"; Ipari Művészet, 1968. 5-6. sz. 48. l

Kemény Zoltán, [ipari művész, belsőépítész ?]

Bútort tervezett. (BNV Lakberendezési Pavilon.)

Buzási János: Előretör a színes — ..... 5.

Népszabadság, Bp. 1971. máj. 23.

Kerécsy Zoltán

Bútortervező. A Tisza Bútoripari Vállalat kiállításában egy szekrény fotóját közli a lap.

Ipari Művészet, 1968. 3. sz., 11. l.

Kemény Zoltán, bútortervező

- asztala magasítható, nagyobbítható.
Bemutatva a BNV-n

Érdekességek a BNV-ről
Magyar Ifjúság, 1969. V. 30. 18. l.

Kemény Zoltán bútortervező

Az Iparművészeti Tanács Bemutatóteremében 1970. XII. 15. és 1971. I. 9. között a Művész az iparban c. sorozat keretében közös kiállítása volt Kiss Előddel és Mózer Lászlóval.

Ipari Művészet, 1971. 1. sz. 27. l.

Keresztes Zoltán bútortervező

Nagy Bálinttal étkezőkonyha megoldást tervezett.

Nádor Vera: Konyhabútor kiállítás. – Ipari Művészet, 1967. 2. sz., 67. l.

KEMÉNY Zoltán

Cs. Szabó László: Kemény Zoltán.
= Irodalmi Újság 1957. június 15. 5.

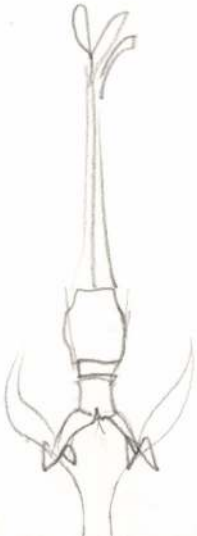

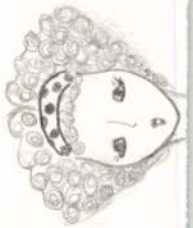

Remény Zsigmond

Gépírásgyakló tusrajz
40×50

Dolgozó emberek között
Képzőművészeti kiállítás
Ernst Múzeum 1968.

Kemény Zsigmond

Gépirányító Tusrajz 40+50

Dolgozó emberek között kiáll.

Ernst muzeum 1968 jan.

Kemény Zoltán

Szárnyak, sárgaréz

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.

MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

A második természet, sárgaréz

/8/

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

8

Kemény Zoltán

A A három elem

/10

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

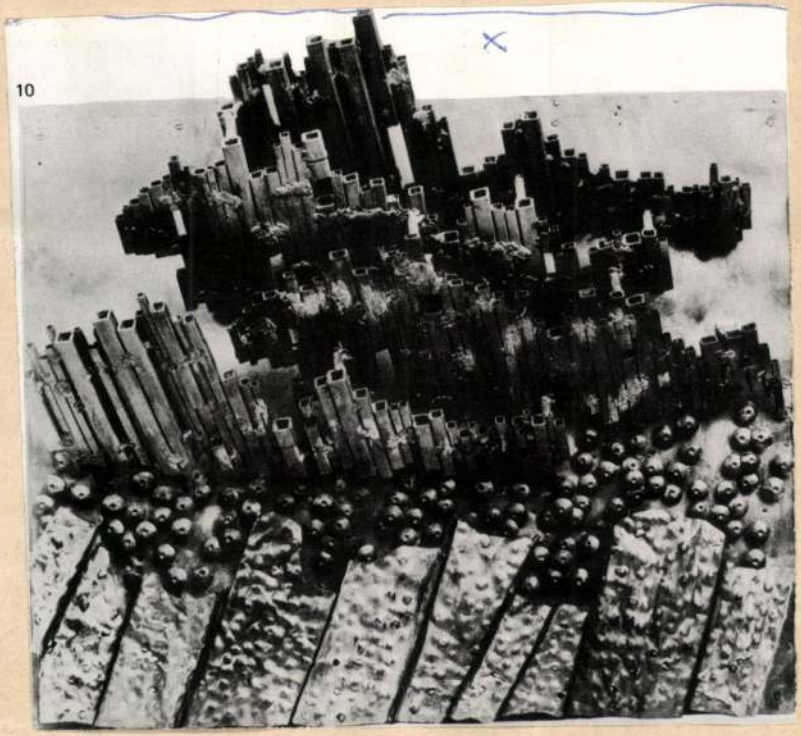
10

Horváth Péter: Emlékmű

Kovács László:
Templomban

Kiss Árpád:
Moszkva

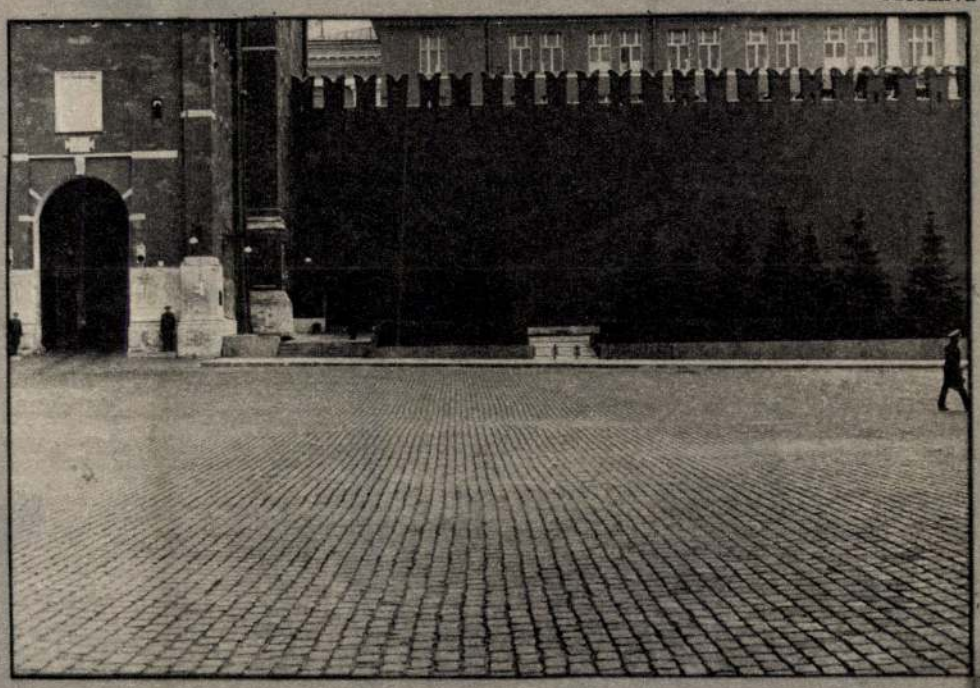

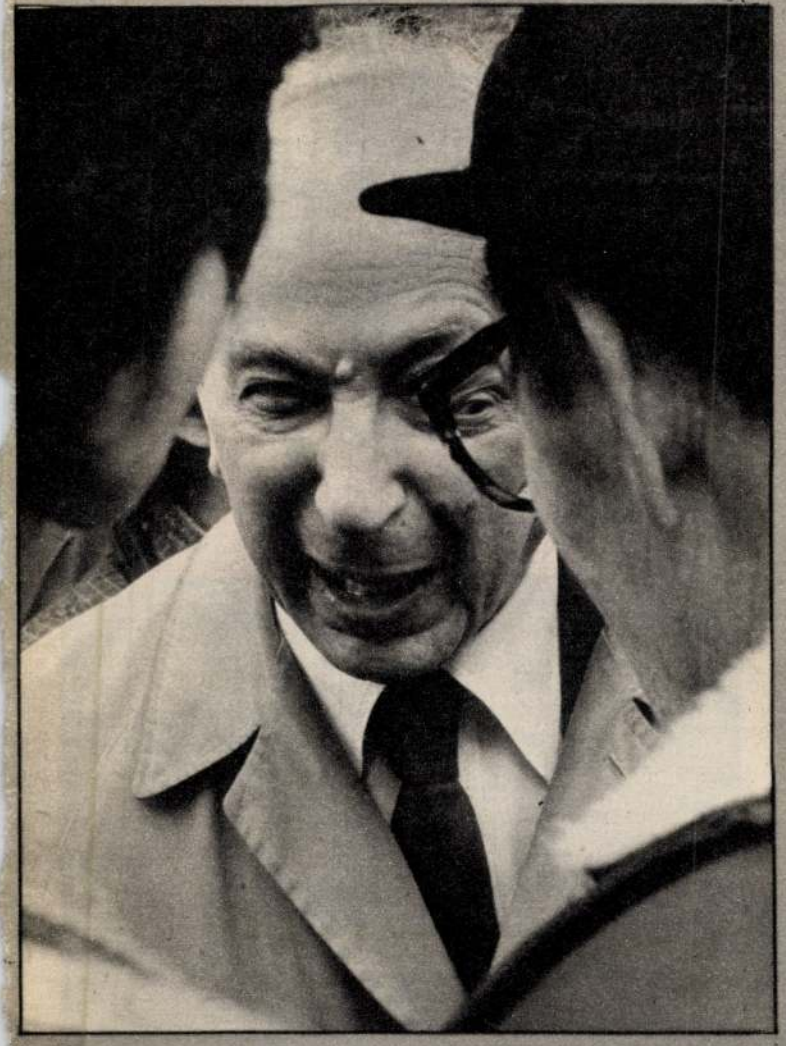

Serfőző Zsolt:
André Kertész

Kenyeres Katalin:
Bányász-sztrájk
(részlet a sorozatból)

1

2

3

4

Kemény Zoltán hagyatéka

A művészi fiatalság állapotának hivatalosan megszabott határa van nálunk: a harmincötödik életév. Idáig Stúdió-tag az ember, és ajánlatos idejében kimereszteni az oroszlánkörmüket, mert később sokkal nehezebb. Nos, Kemény Zoltán párizsi divattervező épp harmincöt éves volt, amikor fölfedezte igazi eszközét, nyelvét, hangját: a festői fémplasztikát.

A Szépművészeti Múzeum XX. századi gyűjteményében kétségkívül okoz bizonyos egyoldalúságot, hogy jórésze, ha nem többsége, egykori hazánkfiainak adománya, és nem mindig nagyon jelentőseké. Kemény Zoltán azonban korunk igazi nagyjai és szerény mesterei közé tartozik. Özvegye közel 400 rajzot, képet és szobrot hagyott a budapesti múzeumra. Ezzel az adománnyal és a belőle rendezett kiállítással Kemény Zoltán végképp ismertté tette nevét itthon is; azt a nevet, amelynek ékezeteiről soha nem mondott le, jóllehet, több, mint fél százada hagyta el Magyarországot.

Sz. A.

1. Napraforgók közt
2. Madame Or nem szereti a báránysültet
3. Fekete harisnyák
4. A kis hölgy

KEKESDY KÁROLY REPRODUKCIÓI

Kemény Zoltán

Gyürük, sárgaréz

/13/

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

2

40 KITEKINTÉS

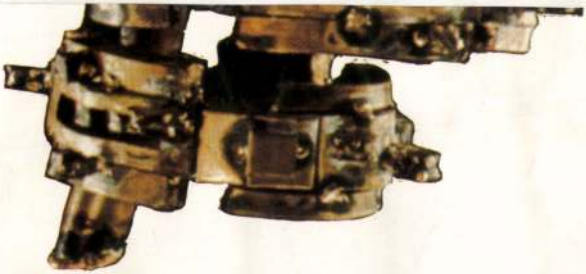

Kemény Zoltán

Örömjelölés

/9/

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

Kemény Zoltán

A négyszögletes tekintet

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.

MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

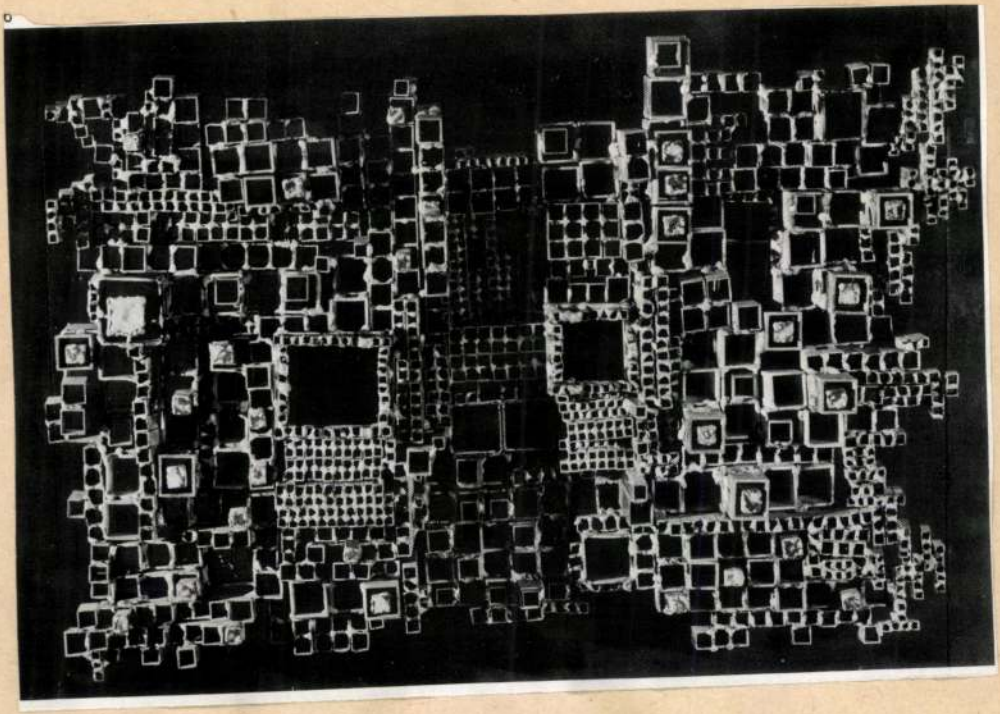

Kemény Zoltán

A lényeg relativ kutatása

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.

MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

5

Kemény Zoltán

Excentrikus vibrálás

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

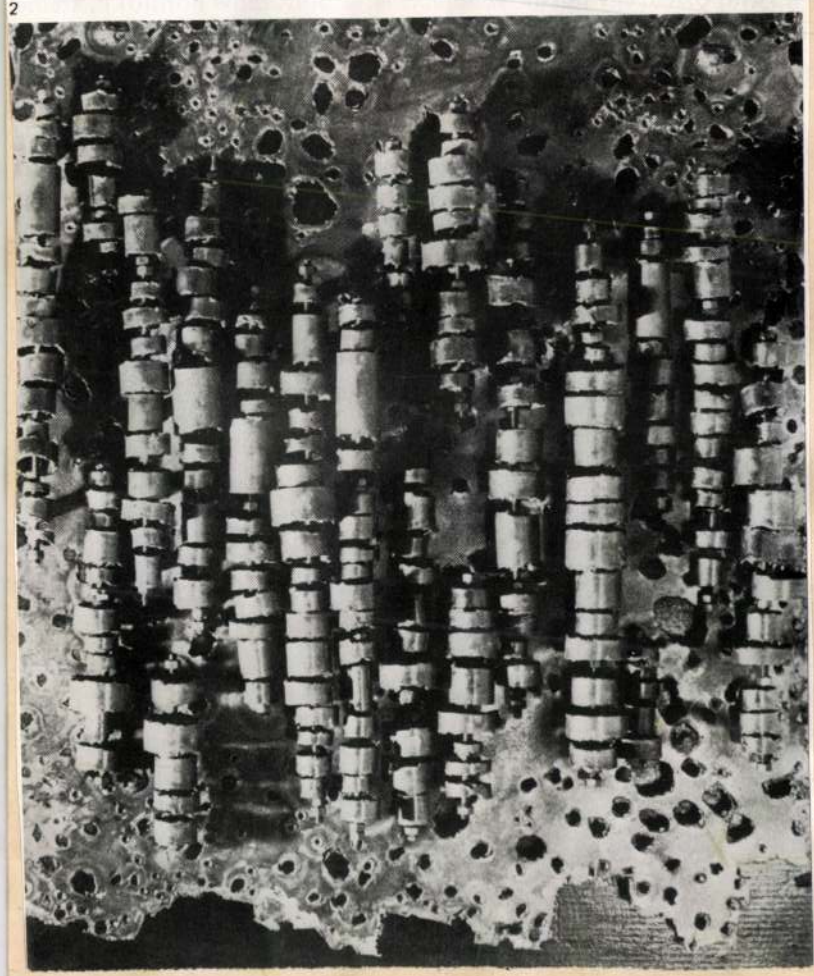

Kemény Zoltán

A csoda árnyéka

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. lap.

1

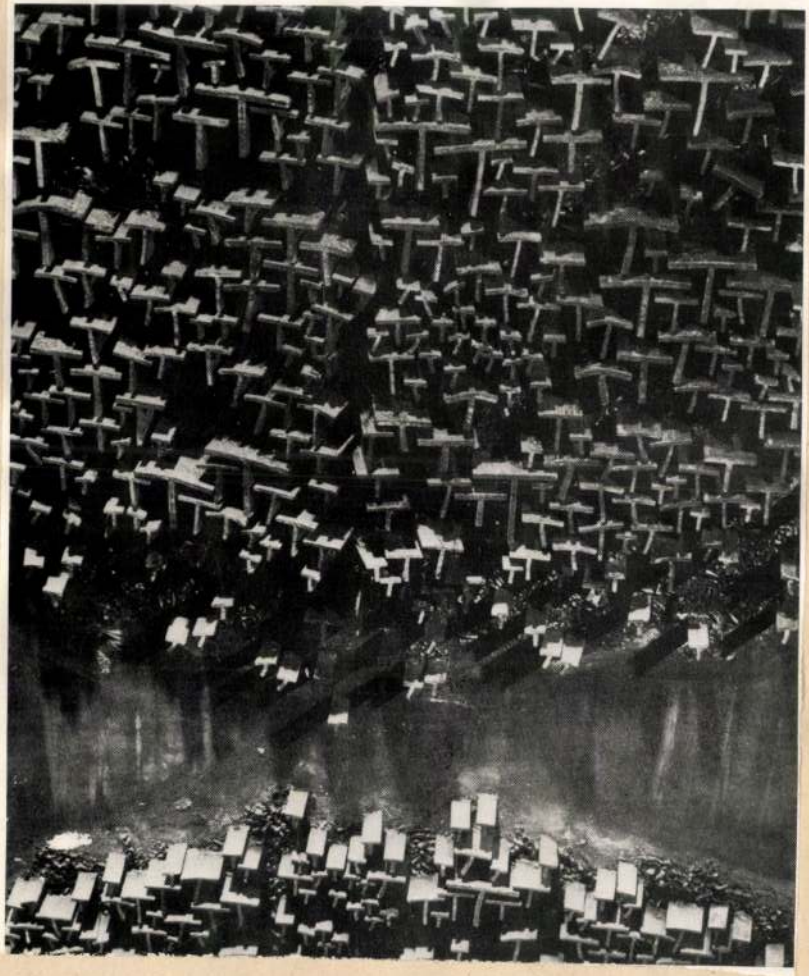

Kemény Zoltán Szobrász Festőművész

Képzőművészeti Főiskolán Vaszari János
növendéke volt. Szobrászként kezdte mű-
vészi pályáját. Gyermekrajzokra és primitív mű-
vészetre emlékeztető képeit rafinált felü-
let kotrások jellemzik. 1954 től kezdve
kizárólag fémeket alkalmaz reliefjein
illumhásságában a népművészeti tradíció
kéznűres gyakorlat és a modern technikák
kap művészi kifejezést.

Németh Lajos - Ország Lili
Mai Magyar Művészet

Kemény Zoltán

A müvésznek az 1945-50 közötti képein deformákja az emberi alakot, groteszk bábuként ábrázolja, amelynek legfőbb tulajdonsága az önmagával való tehetetlenség.

Sik Csaba: Kemény Zoltán utja.
MŰVÉSZET, 1979. december - 34. oldal.

Kemény Zoltán
festő

M.D.K.

„Az égő nap", „Menekülő vonalak", „Az ideges virág", „A csoda ármjeha", „A boldogság útja", a „Szerelmek születése" c. művei is szerepeltek a velencei Biennalen.

Vayenné Libolen Ágnes: Kemény Zoltán
Művészet, 1965. május – 44 kap.

M.D.K.

Kemény Loltán
festő

A Frankfurti szinhaz fogyerjában
vérplasztikája díszíti a mennyeze-
tet. – Méltatás.

Vayerné Liszlen Ágnes: Kemény Loltán
Művészet, 1965. május – 44 kap.

M.D.K

Kemény Loltán
festő.

1930-ban Párizsba megy.
1942-ben Svájcban telepszik le. 1945-
től mint festő állandóan szempel ki-
állításokon Svájcban, Franciaországban,
Hollandiában, Angliában és Amerikában

Vayemé Libolen Ágnes: Kemény Loltán
Művészet, 1965. Május – 44 lap.

M.D.K

Kemény Zoltán
festő

1946-tól már művei kollázs-technikával készülnek. 1954-tól kezdve relief képeiben csak fémet használ már.

Vayerné Cibolen Ágnes: Kemény Zoltán
Művészet, 1965. május - 44 kep.

Kemény Zoltán
festő

M.D.K.

1925-ben az Iparművészeti Főiskolán belső építésznek készült.
1927-1930 között a Képzőművészeti Főiskolán festőnövendék, Vasrary-tanítvány.

Vayenné Lisolen Ágnes: Kemény Zoltán
Művészet, 1965. május - 44 kep.

Kemény Zoltán

M.D.K.

(+ 1966)

~~[illegible]~~

Nagymamasztala
Szinházfoyer mennyezetdísze } repro
(Frankfurt)

Vayerné Libolen Ágnes: Kemény Zoltán
Művészet, 1965. május - 44 lap

1930

Kemény Zoltán
szobrász

M.D.K

Az 1964-es velencei Biennale
nemzetközi nagydíját az
1957 óta Svájcban élő Kemény
Zoltán nyerte el.

Vayemé Libolen Ágnes: Kemény Zoltán
Művészet, 1965. május - 44 kap.

Kenéz Zoltán

Zola sorai a
126. oldalon

Bálint Endre Hazugságok naplójából
Bp. Magvető 1972

Kemény Zoltán

"Svájciak a Mücsarnokban" cimmel a lap "Tájékozódás" c. rovata beszámol arról, hogy 1974 év elején svájci képző és iparmüvészeti kiállitást rendeznek. A nevek közül megemliti Max Bill, Giacometti, Le Corbusier és Jean Tinguely müvészeket, közöttük a magyar Kemény Zoltánt, aki a Velencei Biennálén nagy dijat nyert.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. dec. 15.
XVII. évf. 5o. sz. 6. lap.

Kemény Zoltán

Erdélyben, egy hegyi faluban született, apja vasúti állomásfőnök volt. 1917-ben egy cégfestő mellett dolgozott, majd attól kezdve festőnek lett.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon, Neuchâtel, 1960. 101 l. 5 l.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI
DOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Kemény Zoltán

17 éves korában a budapesti Képzőművészeti Főiskola hallgatója lett, ahol előbb képzőművészetet és építészetet tanult, majd 18-23 éves koráig festészetet.

Zoltán Kemeny. Editions du Griffon.

Neuchâtel, 1960. 1011 51.

Kemény Zoltán

Tanulmányainak befejeztével Magyarországról eltávozott és Párizsba utazott. Ott 1930-1942-ig tartózkodott. Onnan Svájcba ment, ahol divattervezőként dolgozott.

Zoltan Kemény. Editions du Griffon.

Neuchâtel, 1930. 1011 51.

Kemény Zoltán

Később a festészethez tért vissza és Párizsban 1945-ben a Galerie Kléber termeiben mutatta be naiv-szürrealista képeit, melyek nem arattak sikert.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon.

Neuchâtel, 1960. 101 l 5 l.

Kemény Zoltán

Párizsban, 1950-ben a Galerie Mai Zoltán feleségével közösen mutatta be műveit; ezidőben a mester még nem volt sokoldalú.

Zoltán Kemény. Editions du Griffon, Neuchâtel, 1960. 101 l 5 l.

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Kemény Zoltán

Zürich-i magányába vonult vissza majd 1955-ben Párizsban a Galerie Facchetti tárlatán fém dombormüveivel szerepelt.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l. 6 l.

Kemény Zoltán

E kiállítását megelőzően 1949 február-márciusában Zürich-i lakásában „A kép tér" elnevezés alatt festményeit állította ki.

Zoltan Kemény. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l. 6 l.

Kemény Zoltán

A mester e kiállítás alapeszméjét Voltaire „Candide-jából meriti: „müveljük meg csak kertünket". A kiállított művekhez címet is ad: „A kertész barátai szemében."

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon, Neuchâtel, 1960. 101 l 61.

Kemény Zoltán

A domkormű-képén szereplő barátokat
- iparosok - boltosok, dolgozók, - szakmá-
juk eszközeivel, szerszámjaikkal - mes-
terségük anyagával mutatja be a mester

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon.
Neuchâtel, 1960. 101 l 6 l.

10

Kemény Zoltán

Az asztalos fából faragja meg barátja képét, ugy a rövid dru kereskedő gombokból – a szerelő ólomból, hasonlórép a többi barát más és más anyagból.

Zolton Kemeny. Editions du Griffon.

Neuchâtel, 1960. 101 l 6 l.

Kemény Zoltán

Művei megalkotásánál mindenféle
anyagot alkalmaz: föld, mész, réz,
cement, huzal, gomb, sárga borsó, rongy,
gyöngyház stb kerül felhasználásra.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon.
Neuchâtel, 1960. 101 l 6 l.

Kemény Zoltán

Alkotásait „Relief, szobor, festmény" címmel látja el, még halozik pontos elnevezést adni azoknak; egy évvel utóbb Párizsba utazik.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l 6 l

Kemény Zoltán

A „Galerie Mai" tárlatán műveinek javarészet mutatta be, többek között az ujakat is; „A fűvész által ábrázolt személyek"-et fűvekből és magokból.

Zoltán Kemeny. Editions du Griffon

Neuchâtel, 1960. 101 l 61.

14

Kemény Zoltán

„A rövidáru kereskedő miként látja a kertész családját" című művén a mester kátrányt, gombokat és kapcsokat használ fel

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l 6 l.

15

Kemény Zoltán

A mesterben egy idő szerint megtaláljuk a cégfestőt, az asztalost, a vaskovácsot, az építészt.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l.

6 l.

Kemény Zoltán

A mester rendelkezik mindazzal, ami olyannyira hiányzik a többi művésznél, a szigoru értelemben vett művészi világon kívül levő ember ismerettel.

Zoltán Kemeny. Editions du Griffon.

Neuchâtel, 1960. 101 l 6 l.

17

Kemény Zoltán

Az alkotást megelőzően számos kis-méretű rajzot készít, melyeket aztán a megalkotandó mű valóságos méretének megfelelően vet papírra.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon.

Neuchâtel, 1960. 1011. 6 f

Kemény Zoltán

Müveinek javaréze harminctól nyolcvan kilósak; szinük a zöldtől a kékig – a szürkéstől a sárgáig – a vöröstől a feketéig terjed.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l. 6 l.

Kemény Zoltán

Művei hátlapján kiálló csavarok tanuskodnak az elképzítes munkájának bonyolultságáról és aprolékosságáról.

Zoltán Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l 6 l.

Kemény Zoltán

Éventē 15-20 művet alkot. Egyes alkotásainál kizárólag réz jegyeket használ fel; „Hit-Hite" című művén a „H" betű szerepel szárszámra.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l 7 l.

Kemény Zoltán

Egy másikon csak pecsétek alkalmaz. A mester, kipróbálva, festőnek tartja magát - és naturalistának. -

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l. 71.

Kemény Zoltán

Számos 1958-59-ből származó művén morfológiai beállítottságot észlelhetünk; méhkaptár polc - gomba, növény - vetemény szerepel azokon.

Zoltán Kemeny Editions du Griffon.

Neuchâtel, 1960. 1011

71.

Kemény Zoltán

Számos reliefje inkább festménynek mondható olykor pedig ellenkezően. Vannak azonban művei melyeket a szobrászathoz tartozandónak véljük.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 1011 71.

Kemény Zoltán

Azon ábrándozik, hogy mozgó képekel alkosson, melyek megszakítás nélkül mozognak – minden mechanikus hajtóerő nélkül.

Zoltan Kemeny. Editions du Griffon. Neuchâtel, 1960. 101 l 71.

Kepényi Zoltán

Svájcban élt, nem tartozott a Bauhaus-hoz, azonban konstruktivista jellegű fém-dombormüvei ez irányzathoz kapcsolódnak.

Passuth Krisztina: Modern Hungarian Artists living abroad. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 41 p. 206 l

Kemény Zoltán

Csak az utóbbi husz év folyamán fedeztét fel műveszetét; hagyományos anyagban dolgozott, kompozíciói azonban egész éredetiek.

Passuth Krisztina: Modern Hungarian Artists living abroad. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 41 sz.

206 e

Kemény Zoltán

Először ácsként dolgozott, majd szürrealista képeket festett. Az 1964-es velencei Biennalén nagydíjat nyert; egy évvel később elhunyt.

Passuth László: Modern Hungarian Artists living abroad. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 41/2.

2060

Kemény Zoltán

Müveit a Budapest-i Műcsarnok 1971. augusztusi tárlatán mutatták be.

Passuth Krisztina: Modern Hungarian Artists living abroad. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 41 p.

2091

Lemény Zoltán

Reprodukció: Optimista kép (rézdombormű, 52 x 68 cm. 1962; egész táblán, fekete fehérben.

Passuth Krisztina: Modern Hungarian Artists living abroad. The New Hungarian Quarterly, Budapest, 1971. 41. p.

2 db

Kemény Zoltán

A szerző Françoise Choay alapján (Jardin des Arts, 1961 ápr.) idézi a művész szavait, ahi a „múlt végleges eltörlését" szükségesnek tartja.

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. 1. 15. 49. l.

Kemény Zoltán

Műveit modern épületekbe építette be (Szent Gallen-i egyetem, Majna-Frankfurt-i színház, Lausanne-i kiállítási csarnok).

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. I. 15. 49. f.

Kemény Zoltán

Nem gépi közvetítéssel dolgozik. Ihletforrása a „külvilág": régészet, közettan, bakteriológia, elektronika, népraja, Michel Rayen szerint még a kibernetika, geológia és Fr. Chvay szerint a szövettan.

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. 1. 15. 50. l.

Kemény Zoltán

A szerző idéz M. Rayonnak tett hitvallásából, amely szerint „egy növény légzőrendszere ugyanolyan, mint az acél molekuláris szerkezete". Hitvallása rokon Baziné-val, Manessier-éval, Singier-éval vagy Estève-éval.

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. I. 15; 50. l.

Kemény Zoltán

Nem célszerű dadaistának tekinteni: az irónia szándéka távol áll tőle. Ha szegényes anyagokkal vagy használt tárgyakkal dolgozott (szög, szegecs, csavar, rézbetű), anyagi helyzete miáu tette. Később sohasem használt ócskavasat.

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. 1. 15. 50. l.

Kemény Zoltán

Az art brut művelője nem volt. Saját elképzelései szerint készült fémlapokkal szeretett dolgozni. Világa nemcsak a Dadáé nem, a szürrealizmusé sem, sokkal inkább Pevsneré, akivel ennek párizsi évei idején ismeretségben is volt. Nála foghatta el a fém mellvedélyes szeretete.

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. 1.15. 50. l.

Kemény Zoltán

Először fogalmazta meg az „alapvető probléma" és „az anyag és a technikai eszközök kiválasztásának problémája" közötti összefüggéseket. Az apródékos előkészítő munka (életnagyságú rajzok, alapozás) után, de a későbbi improvizálást ki nem zárva, jött a hosszú kézműves munka, amit Giuseppe Marchiori „erős stilisztikai öntudatnak" nevezett.

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. I. 15. 51. l.

Kemény Zoltán

Bár profitált Pollockból és az action paintingból is, az életmű mórs művészi és emberi magatartást árul el. A hamített, hajlított, csanart, szétnágott és összerakott fémeket kövel, oxidációval tette finoman árnyalt rendszerré. Életművét a korai halál nem kisebbíti.

B. Dorival: Kemény Z.; Magyar Műhely, 1967. I. 15. 51. l.

Kemény Zoltán

Művéből a párizsi Musée d'Art Moderne rendezett nagyszabású kiállítást (1966. nov. - dec.).

Magyar Nők, 1967. 1. 15. 64. l.

Kemény Zoltán

Èlèments en liberté (1958)
Pacifique (1963)
Pensée traitée en forme (1962)
Métallo-magie (1963)

} repick

Magyar Műhely, 1967.1.15. 42-43. p. közt.

1965 JUN 20
Kemény Zoltán
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

Egy különös magyar művész európai pályafutása

Zürichben 58 esztendős korában meghalt Kemény Zoltán, magyar származású szobrászművész. A tavalyi velencei biennálén szoborkompozícióit nagydíjjal tüntették ki, — írtuk pénteken egy halálozási hírben.

Nálunk kevesen ismerték. Művészete a modern európai képzőművészet sodrában teljesült egésszé és őrzi — rejtett, bonyolult áttételekkel — a magyar népművészet hagyományait is.

Reliefjeiben, szobraiban és festményeiben az anyag minden fajtáját felhasználta — még a fényt is, kompozíciói mögé néha fényforrást helyezett el.

1954-től kezdve kompozícióihoz csak fémet használt. A réz, a vas és az alumínium anyagtörvényeit kutatta, és sajátos, a maga nemében páratlan kifejezési eszközre, formanyelvre bukkant. Művészete a modern építészet kiegészítője, együtt lélegzik a korral.

Kemény Zoltán kiállítási terme a biennálén »*számos diszharmonikus különcködés között kétségtelenül tudatos erőt árasztott. A nem túlzottan nagyméretű táblák mozgalmasságukban, a fényszínek festői változataiban, a világos és sötét tömegek kiegyensúlyozott játékában nem az alkotó elemek eredetisége vagy eredetieskedése kötötte le a szemlélőt, hanem a ritmusok, a formák, a felületek szépsége.*« — írja a *Művészet* című folyóiratban *Vayerné Zibolen* Ágnes.

A velencei biennálén Kemény Zoltán találkozott az ott kiállító magyar művészekkel, *Barcsay* Jenővel, *Segesdi* Györggyel és *Csohány* Kálmánnal.

— Nagyon kellemes és jó volt ez a találkozás — emlékezik Csohány Kálmán. — Amit Kemény csinált, az teljesen új. Érett, önálló műfajnak fogadja el az ember mégis. Fémlemezekkel, szöggel, csavarral dolgozott, de mégsem az anyag újszerűsége lényeges, hanem a benne feszülő ritmus, mozgás és erő.

Barcsay Jenő így emlékezik Kemény művészetéről:

— Kompozícióinak indítékát többnyire a természet adta. Mikroszkópon vizsgált különböző növényi és fémmetszeteket s az így látott formákból szőtte fémreliefjeit.

A biennálé nagydíja izgalmas, változatos, szép művészi pályát jutalmazott. Kemény Zoltán 18 éves korában került a budapesti Iparművészeti Főiskolára, később három évig Vaszary növendéke volt a Képzőművészeti Főiskolán. 1942-ben telepedett le véglegesen Svájcban. 1945-től szerepelt kiállításokon Európa számos országában és az Egyesült Államokban is.

A magyar művészektől Velencében szinte aggódva kérdezgette: »Érzik-e műveiben a népi hímzések, az ősi faragások inspirációját.«

Ő mindig visszatekinteni vélt a magyar népművészet formakincsére, s művészetében ez a hagyomány az egészben feloldódva, a kor hangulatához formálódva jelentkezett.

»*... műveiben együttesen benne van minden, ami Kemény Zoltán mai művészetét kialakította, ami látszólag oly problémátlan emberi egyénisége mögött van: a magyar népművészeten táplálkozott, költői vénájú, iparművészetet, festészetet és szobrászatot tehetségében eggyé ötvöző szakadatlanul új formanyelvet kereső egyénisége.*« — írja Zibolen Ágnes.

Személyében olyan hazánkfiát vesztettünk el, aki helyet nyert az európai kultúra reprezentánsai között s művészetével hozzátett valamit az egyre teljesülő, egyre szépülő egészhez.

k. a.

ka szakos tanár

Úgy gondolom, [illegible] getésünkből, [illegible] valamennyi fi[illegible] azokat a kérdé[illegible] meggyőző és ig[illegible] a mostani egy[illegible] ről.

Az Eötvös Kollégiumban

A kollégium a Ménesi úton van, a Gellérthegy oldalában, ablakaiból látni lehet a várost, a folyó fényes vonalát és lent, délre, a hidat a folyó felett.

A földszinten, a társalgóban televízió, billiárdasztal és zongora áll. A klubszobába minden reggel megérkeznek a napilapok, az emeleten van a könyvtár, feljebb a tanuló- és lakószobák, az alagsorban a tornaterem, és a társalgó mellett, a fotólaboratórium.

Minden év őszén vidéki fiatalemberek érkeznek a 49-es és 61-es villamosjáratokkal, a Móricz Zsigmond körtérre, kezükben bőröndjükkel megmásszák a Himfy-lépcső meredélyét, elfoglalják szobájukat és attól kezdve öt éven át, míg egyetemi tanulmányaikat be nem fejezik, itt élnek.

A hangszóró a folyosó végén néha elbődült, mást nem lehetett érteni, csak az utolsó szót: telefon. Hosszan, elnyújtva te-le-fón.

(Valakit megint telefonhoz hívnak — gondoltam —, úgy mint az én időmben. Ugyanolyan éneklő hang szólítja őket. De hol van már Puzsér, és hol van Kogé, aki értette a héber és a hindi nyelvet, s alkalomadtán szanszkritül is beszélt?)

Kogé tudós lett, Puzsér történelemtanár, én meg újságíró, de gondolom, Mariska néném a takarítónő, reggelenként most is leül a fiúk ágyaszélére és elmeséli, hogyan hordta vidékről az ennivalót a háború végén: *»... s miközben a fináncz a szoknyám alatt a tokaszalonnát simogatta, az arca egészen nekivörösödött: de jó húsú farod van lelkem.«*

A rádió hangosan szólt a klubszobában, odakint sötétedett. Idegenként jöttem vissza. A sarokban három fiú ült

[illegible] később, a műveltség és a [illegible] hetség gyarapodásával fogy el.

Négy elsőévessel és egy ötödévessel beszéltem a harmadik napon.

A BEAC-pályán

A Mező utcában a BEAC sporttelep betontribünjei nyár éjszakán meleget árasztanak. Tudom, mert itt laktam kilenc hónapig egy felvonulási épületben, a teniszpálya végén. Egyetemi tanulmányaim befejeztével Pesten kaptam állást, de albérletet sokáig nem sikerült szereznem, a kollégiumból pedig el kellett jönnöm. Fogtam hát bőröndömet, leereszkedtem a Himfy-lépcsőn és a BEAC akkori elnökének hallgatólagos beleegyezésével elfoglaltam azt a szobát, ahol laktak már előttem is, és laktak utánam is — hozzám hasonlók.

Kellemesen telt az idő, hajnalban teniszeztünk, lelocsoltuk egymást a langyosvízű slaggal, a kutya se törődött velünk, lakbérről szó sem esett, igazán bántam, amikor családi állapotom fordultával el kellett onnan jönnöm.

Régóta ismerem *Pákay* Pétert, aki már serdülő korában kitűnt roppant mellizmaival, s ez alkalomból zuhogó esőben sem húzta magára a melegítő felsőt és régóta ismerem *Pápai* Pétert is, aki a kosárpalánk alatt volt ellenállhatatlan — különben hallgatag, szerény fiú.

Mindketten a BEAC-ban atletizálnak, kalapácsvetők, jól megtermett gyerekek, mindketten egyetemisták. Pápai ötödéves matematika—fizika szakos tanárjelölt, Pákay negyedéves; villamosmérnöknek készül. Pestiek mind a ketten. A villamosmérnök apja jogász, a tanárjelöltté tanár.

A nevüknek csupán egyetlen betűje különbözik, a sorsuk is találkozott időről időre

ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 252 49 37

Werdenberger
Tagblatt
Buchs (CH)
Aufl.t.2000

IX 1021

8.März1982

Schuh).

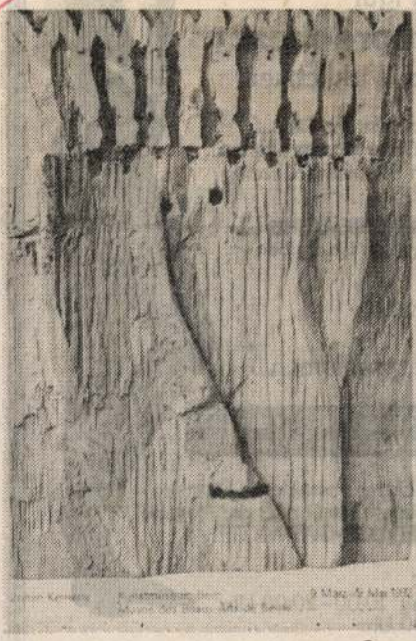

Ausstellung Zoltan Kemeny

Morgen Dienstag öffnet im Berner Musée des Beaux-Arts die Ausstellung Zoltan Kemeny (Dauer bis 9. Mai). Repräsentative Werkgruppen aus allen Schaffensperioden des Künstlers sind ausgestellt, der 1907 in Siebenbürgen geboren und 1965 in Zürich gestorben ist. Am meisten bekannt sind seine Metallreliefs.

ın!

TIV-THERAPIE
iert den Erfolg bei:

Gewebe
ıt
gurproblemen

RAFFE HAUT durch
NSIV (Passiv-Behandlung)

E: Unser kostenloser Figur-
bietet Gewähr für die Abgabe
RFOLGS-GARANTIE.

ın:
stag: 10.00–20.00 Uhr
5.00 Uhr

Figurella
l Schönheits-Institute
Neumarkt 4, 071/22 45 30
ıte in allen grösseren Schweizer

ARGUS
DOKUMENTATIONS-SERVICE PRESSE, RADIO, TV
INTERNATIONALER ARGUS DER PRESSE AG
CH-8030 Zürich Telefon 01 252 49 37

Ostschweizer Tagblatt
Rorschach (CH)
Aufl.t.7592
1021
8.März1982

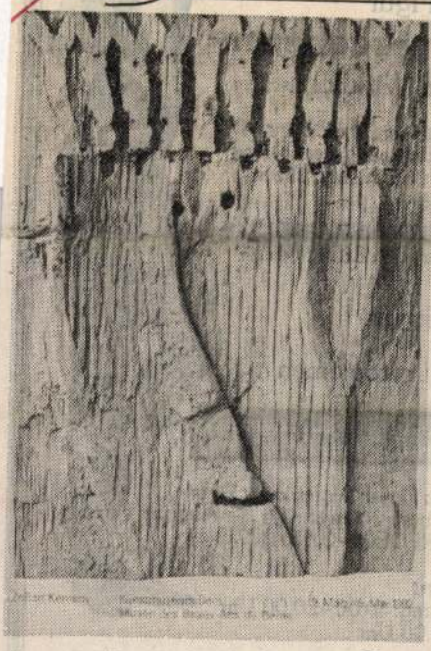

Ausstellung Zoltan Kemeny

Morgen Dienstag öffnet im Berner Musée des Beaux-Arts die Ausstellung Zoltan Kemeny (Dauer bis 9. Mai). Repräsentative Werkgruppen aus allen Schaffensperioden des Künstlers sind ausgestellt, der 1907 in Siebenbürgen geboren und 1965 in Zürich gestorben ist. Am meisten bekannt sind seine Metallreliefs.

n!
TIV-THERAPIE
iert den Erfolg bei:

Gewebe
t
gurproblemen

RAFFE HAUT durch
NSIV (Passiv-Behandlung)

E: Unser kostenloser Figur-
bietet Gewähr für die Abgabe
RFOLGS-GARANTIE.

n:
stag: 10.00–20.00 Uhr
5.00 Uhr

Figurella
1 Schönheits-Institute
Neumarkt 4, 071/22 45 30
ute in allen grösseren Schweizer

Kemény Zoltán festő

Kemény Zoltán kiállítása Svájcban

A napokban zárult Zürichben *Kemény* Zoltánnak, az évek óta ott élő magyar képzőművésznek kiállítása, mellyel a svájci lapok élénken foglalkoztak. A fiatal festő, aki egyébként mint divatrajzoló is igen jónevű, komoly műveiben az absztrakt művészet és a neoprimitivizmus képviselőjének mutatkozik. Nem csak a formákkal, hanem újszerű anyagokkal is kísérletezik, különböző modern szigetelőanyagokat felhasználó dombormüvein homokkal, homokkővel, faforgácsal, kukoricahánccsal, kötéllel modellál. Az elért hatás meglepőnek mondható, a svájci közönség mindenesetre érdeklődéssel fogadta.

Magyar Nemzet
1947. jul. 10.

Pécsi Irgyenes Népkönyvtár - Egyesület

VI · 314.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Kemeny Zoltan
UNITA
1965 MÁR 20.

2021

Illustrazione di Robert Rauschenberg per la Divina Commedia

Stevenson e Kennedy all'inferno

Rauschenberg

Un libro d'arte lussuoso e singolare, che è il primo titolo del nuovo editore d'arte italiano Macorini, è stato presentato alla «Galleria dell'Obelisco» (via Sistina, 146) che ospita, in questi giorni, una mostra dello scultore informale Zoltán Kemeny. Il libro riproduce in facsimile le 34 illustrazioni esposte al piano inferiore della galleria) eseguite da Robert Rauschenberg per l'Inferno di Dante. Ciascuna delle 250 copie numerate e firmate dal pittore americano comprende 34 cartelle, formato cm. 44 × 43, e un testo esplicativo di Dore Ashton. Il prezzo dell'edizione italiana è di lire 170.000. Le illustrazioni originali, esposte nel 1960 alla «Leo Castelli Gallery» di New York e passate, per donazione, al Museum of Modern Art, furono eseguite da Rauschenberg su speciale carta Strathmore a tecnica mista: tempera, acquarello, pastelli, matite colorate, collage, trasposizione fotografica, ricalco, «frottage» (che in italiano vuol dire «sfregamento»).

Questo gruppo di illustrazioni è di poco posteriore a «Canyon», il «combine» con l'aquila, e a «Tempo 3», il «combine» con il grosso orologio Bulova, entrambi esposti nella «personale» di Rauschenberg all'ultima Biennale di Venezia, e costituisce una radicale svolta formale, una specie di prova generale, quanto a tecnica e montaggio senza tempo di frammenti di racconto, delle pitture realizzate, senza più oggetti veri, a partire dal 1962.

L'incontro di Rauschenberg con l'Inferno di Dante è assai poco un incontro con la «parola» di Dante e moltissimo, invece, una immersione nell'oceano degli uomini, delle cose e dei fatti. Il peregrinare finalistico di Dante e Virgilio attraverso il tempo e lo spazio viene sentito da Rauschenberg come una immersione senza tempo nello sterminato spazio americano della vita urbana: la porta dell'Inferno non è che la fessura delle palpebre e il cavo delle orecchie e le labbra e le narici: la sensibilità del pittore proiettata all'esterno come un grande sguardo caotico ma molto sensuale. L'immersione nell'Inferno dantesco non ha regola e andamento storico: Rauschenberg entra ed esce come acqua in una spugna, e il movimento cambia livelli e trascina cose innumerevoli alla superficie velata e ambigua del foglio.

Rauschenberg ha seguito l'iter dantesco ma lo ha mutato in un moto che non può conoscere «purgatorio» e «paradiso». Non c'è progressione nel tempo, di discesa e di ascesa, di caduta e di salvezza: l'ultimo passo nell'Inferno calca daccapo le orme dei primi passi. L'immersione nell'Inferno dantesco viene come capovolta in un iter americano di Dante: in questo senso, ci sembra, l'immersione è raccontata e illustrata con un magma fluttuante di simboli, sensazioni e cose.

E simboli sensazioni e cose o affiorano con un senso brutale del quotidiano e del banale o sembrano liquefarsi e confondersi in uno sterminato sguardo «miope». Dante, infatti, ci appare subito: uomo qualsiasi, in mutande, al risveglio d'un mattino qualsiasi (la figura nella sua provocante «volgarità» non è poi molto diversa dalla figura del personaggio che si sveglia dentro una foresta di oggetti e rifiuti nel film «L'uomo dell'atomo incontra la regina di Saba» di Roiss).

Frequenti sono gli inserti oggettivi, di cronaca: quello di Farinata-Stevenson che parla alla televisione; Brunetto Latini che non può sostare e che diventa un podista in corsa; i giganti del XXXI canto che sono i campioni di sollevamento pesi primo secondo e terzo classificati alle Olimpiadi; le figure appaiate di Stevenson e Kennedy ricavate da fotografie (erano i giorni della campagna elettorale del giovane John F. Kennedy). Nessuno di questi brandelli riportati dalla cronaca ha un'egemonia: appare casualmente ed è riassorbito. Il senso di un magma fluido che tutto sputa e riassorbe (specie di Natura-Caronte) viene dalla materia di Pollock. I vuoti, gli strappi in questo magma che lasciano salire alla superficie le cose derivano dalle lacerazioni di Burri (Rauschenberg nel '52 era a Roma). La tecnica del montaggio viene dal dadà di Duchamp e Schwitters con una fortissima accentuazione della ambiguità temporale dell'immagine.

Il risultato plastico finale che trasferisce in una dimensione visionaria il quotidiano col suo rimescolamento continuo ma impotente, almeno così sembra sentirlo il pittore americano, non è però violento e aggressivo plasticamente, è invece stranamente malinconico e sognante come se il fiume delle cose scorresse senza i rumori del mondo, come una vita osservata al di qua del cristallo d'un acquario.

Dario Micacchi

assolutamente ins
, poi, si creano paur
naginiamo cosa a
alche anno, quand
u entrambe le sp
tostrade.
che non a caso è
cia a parlare ins
ollegamento tra
anzi, dato che orm
delle autostrade è una
i bisogna fare i conti
corsi anche la firma del-
ANAS-Regione per la
della Palermo - Catania,
i lavora alla Catania-
programma la Messina-
pure in ritardo. Ma a
bisogna tornare a do-
che cosa deve servire
questo collegamento?
aso che il progetto più
i problematico ma più
la soluzione del pro-
sce come fine a se stes-
ltanto un complemento
el piano regolatore ge-
ina elaborato dal grup-
sti siciliani (Bonafede,
ufelli, De Cola, Alberto
a capo al prof. Giusep-

sumic...
complessi industr...
con probabile grande potenza di ...
ture produttive » da Gioia Tauro a Gallico e Catona, da Reggio a Siderno.

In più, sul piano economico, la spesa per la costruzione dell'istmo-ponte potrebbe esser contenuta in un centinaio di miliardi (mentre gli altri progetti prevedono una spesa variante tra i 150 e i 220 miliardi; e lo stesso ministro Mancini ha parlato recentemente di un progetto di spesa di 200 miliardi).

In questo momento però non siamo ancora (almeno ufficialmente), alla fase delle scelte, ma soltanto alla fase degli studi.

Giorgio Frasca Polara

...età contro ...a Marghera

...elle fabbriche SIRMA portando ...

nelle fabbriche del monopolio.

Altre centomila lire hanno sottoscritto i dipendenti del gas di Venezia e di Mestre.

A Venezia, al villaggio San Marco e a Marghera, sono annunciati per domenica comizi di solidarietà che si concluderanno con la raccolta di viveri, di somme di denaro e di sigarette. Ci siamo recati stamane davanti ai cancelli delle due fabbriche SIRMA. Poco prima del nostro arrivo, era stata celebrata all'interno delle aziende, per la festività di San Giuseppe, una messa officiata dai sacerdoti della vicina parrocchia.

Attraverso le sbarre si svolgono i colloqui coi familiari: mogli coi bimbi in braccio, fidanzate, vecchie madri.

La solidarietà morale e materiale di cui sono oggetto, tocca profondamente i lavoratori delle due aziende SIRMA, i quali hanno accolto con soddisfazione le notizie dell'effettuazione della « marcia » di domani, sabato, e dello sciopero generale di martedì 23 marzo. D'altra parte — sottolineano i lavoratori delle due aziende — è unicamente attraverso una risposta sempre più ampia della classe operaia e dell'opinione pubblica, che si può sperare di fermare l'attacco all'occupazione, alla SIRMA e altrove, creando le premesse della « svolta » che corrisponda alle esigenze della classe operaia e delle grandi masse popolari. E' stata anche apprezzata una presa di posizione assunta dalla CISL, nel quadro di un appoggio ai lavoratori in lotta, che sta acquistando forme sempre più unitarie. Già la UIL ha dichiarato che, pur non annoverando propri iscritti nel complesso SIRMA, essa approva la battaglia ingaggiata dalle maestranze delle due aziende. La CISL, dal canto suo, pur avendo disapprovato cinque giorni fa l'occupazione del complesso SIRMA, ha stigmatizzato oggi, in un suo comunicato, l'atteggiamento assunto dai padroni.

Rino Scolf

Kemeny Zoltán

1907-ben szül. Erdélyben. Svájcban él. Képzőm a „Knaurs Lexikon der modernen Plastik" c. könyvben

Vigília, 1962, 4 sz., 23 old.

Kemény Zoltán szobrász M.D.K.

Svájcban élő magyar származásu müvész.

A Biennálé egyik nagydiját nyerte .

Kristóf Attila: Beszélgetés a velencei Biennáléről
Magyar Nemzet 1964. julius 4. 4.1.

Kemeny Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1964 JUN 29

FRANKFURTER RUNDSCHAU

Keine Geistlichen auf der Kunst-Biennale

Unter heftiger Kritik von seiten der Presse und dem Patriarchen Venedigs wurde am Samstag die 32. Internationale Kunst-Biennale in Venedig eröffnet. Die Turiner Zeitung „La Stampa" bezeichnete die Biennale als eine „Orgie des extremsten Modernismus". Der Patriarch Venedigs, Giovanni Kardinal U r b a n i, hat es seinen Priestern, Seminaristen, Mönchen und Nonnen untersagt, die Biennale in diesem Jahr zu besuchen. Der Kardinal bezeichnete den Besuch in einer öffentlichen Erklärung als „unschicklich".

Die italienische Presse schien sich diesem Urteil anzuschließen. Staatspräsident Antonio S e g n i, der die Eröffnung der Kunstausstellung vornehmen sollte, drahtete dem Organisationskomitee, er sei anderweitig engagiert und könne an der Eröffnung nicht teilnehmen. Eine Jury zeichnete den amerikanischen Maler Robert R a u s c h e n b e r g und den Schweizer Bildhauer Zoltan K e m e n y mit den ersten Preisen aus. UPI

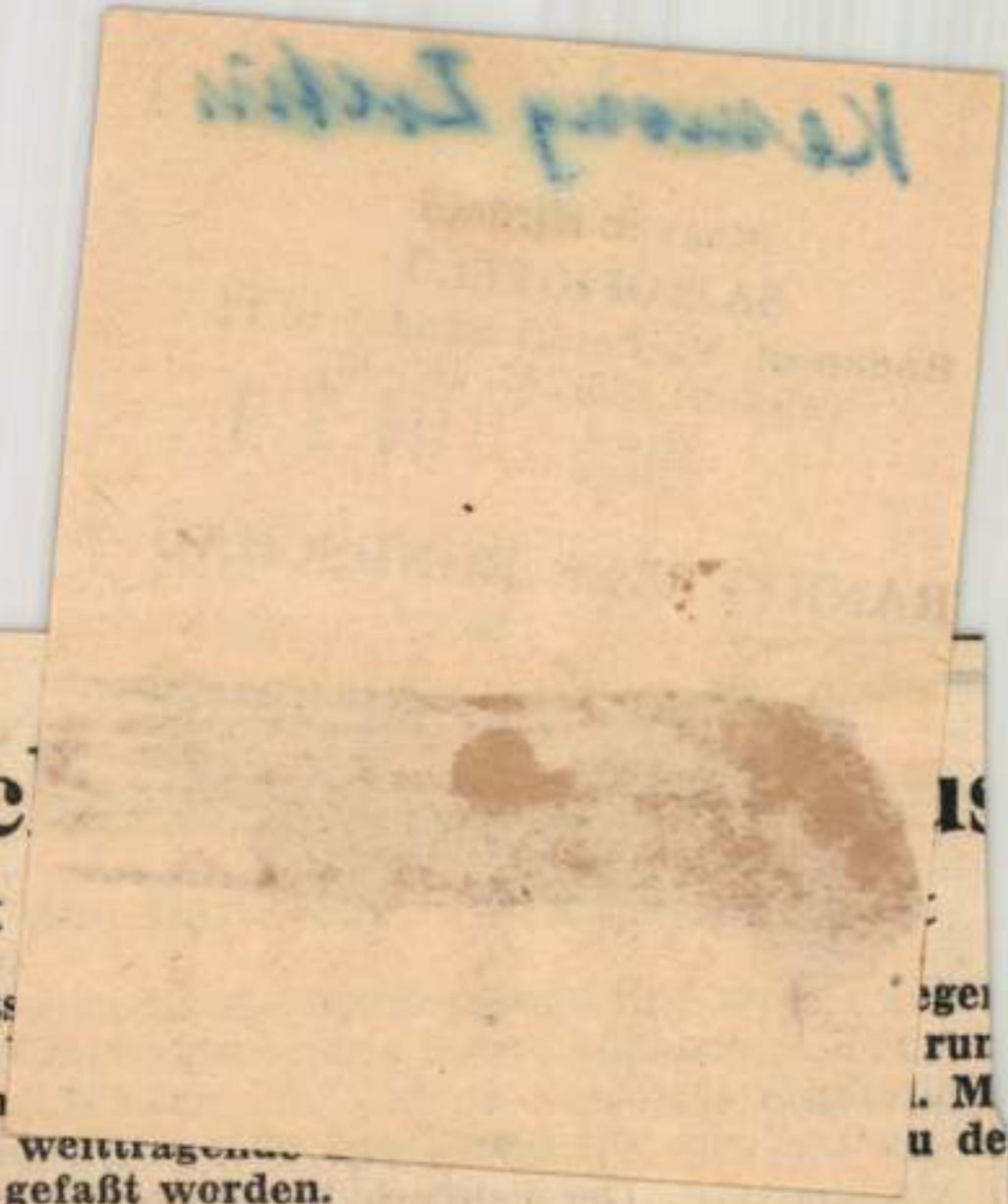

sc ... ls

nit

euts ... ege
nd ... rur
den ... . M
art weittragende ... u de
iet gefaßt worden.

eine besondere Investitionsgesellschaft zu gründe
der in größerem Umfang Grundstücks- und Ge
bäudeinvestitionen übertragen werden sollen. Di
von der neuen Gesellschaft zu kaufenden oder z
bauenden Immobilien werden den Konsumgenos
senschaften gegen Pacht zur Nutzung überlasse
Finanziert werden soll die neue Gesellschaft au
einem neuen Immobilienfonds, der die benötigte
Geldmittel über die Ausgabe von Zertifikaten e
halten will, die den Konsumgenossenschaftsmitglie
dern zur Zeichnung angeboten werden sollen. Nac
sorgfältiger Vorbereitung hofft man, mit der Ab
gabe der Zertifikate Anfang nächsten Jahres begin
nen zu können. Diese Wertpapiere sollen — s
wurde in Stuttgart versichert — marktgerecht (als
zwischen vier und sechs ...

Kemény Zoltán

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1971 JUN 23

Österreichische Volkstimme

1021

Preisträger der Biennale

Ein amerikanischer, ein Schweizer und zwei italienische Künstler wurden mit den Hauptpreisen der internationalen Biennale von Venedig ausgezeichnet. Die Preise werden jährlich bereits vor der Eröffnung zuerkannt, damit die prämiierten Werke der Öffentlichkeit vorgeführt werden können.

Die mit je zwei Millionen Lire (rund 82.000 Schilling) dotierten Hauptpreise gingen an den amerikanischen Maler Robert Rauschenberg, dessen Illustrationen zu Dantes „Inferno" gegenwärtig in Wien im Künstlerclub auf dem Josefsplatz gezeigt werden, an den Schweizer Bildhauer Zoltan Kemeny und an die italienischen Künstler Andrea Cascella und Arnaldo Pomodoro.

An der 32. Internationalen Biennale von Venedig, die bis 18. Oktober dauern wird, werden Werke von 500 Künstlern aus 34 Ländern der Welt vereinigt, darunter auch aus der UdSSR, der CSSR, Rumänien, Bulgarien, Polen und Ungarn. Die Sowjetunion allein beteiligt sich mit 46 Künstlern. Die Jury wird rund 3000 Kunstwerke zu begutachten haben. Österreich ist durch Arbeiten Herbert Böckls und des Bildhauers Alfred Hrdlicka vertreten.

Copyright A.-Zettner-Verlag, Cosmopress

(34. Fortsetzung)

Sein Gesicht, das ich bereits in den verschiedensten Stimmungen gesehen hatte, quälte mich, er war spöttisch und zugleich von brennender Aufrichtigkeit, und sein Zynismus lag mit seiner angeborenen Freundlichkeit in Streit. Er hatte schlimme Erinnerungen in mir geweckt, aber so wohlwollend und mit solcher Gefühlstiefe, daß er mich in eine ungewöhnlich schnell aufflammende Vertraulichkeit gezogen hatte, die mir ganz ungewohnt war und mich sogar jetzt noch, zwei Stunden später, fest in ihrem Bann hielt.

Aber er hatte mich mit einem spöttischen Wort verlassen. Mark Halliwell hatte, ganz gleich, unter welchem Vorwand er nach Glissing gekommen war, zugegeben, sein Ziel erreicht zu haben. Ich redete mir ein, daß es mich nichts angehe. Ich

Département municipal des affaires culturelles

Ville de Genève

Musée d'art et d'histoire

Geneva, September 12th, 1995

1945, The Figures of Liberty

Dear Members of the Press and Friends,

We take pleasure in submitting, as a preview of our upcoming major exhibition of this fall, a short press release on that event.

Our staff and in particular our Press Service stand entirely at your disposal for any photographic material and/or further information you may wish to obtain.

A press conference is to be held at 11 am on Thursday, October 26th, at the Musée Rath, Geneva

An exhibition catalogue will be available to you as of then.

We look forward to meeting with you and, until such time, are

Very truly yours,

Claire Stoullig
Curator
Fine Arts Department

KENNEDY 20/Thu

Encl. : ment.

Rue Charles-Galland 2, case postale 3432, 1211 Genève 3 - Tél. (022) 311 43 40 - Téléfax (022) 311 17 06
Accès TPG: bus 3 (arrêt Athénée) - bus 17 (arrêt Promenade Saint-Antoine) - tram 12 (arrêt Rive)

Ville de Genève

Musée d'art et d'histoire

PRESS RELEASE

1945
The Figures of Liberty
New Modes of Artistic Expression in the Post-War Period

Musée RATH - Geneva
27 October 1995 - 7 January 1996

1945 marks a turning point in the history of our century. In the plastic arts, the Post-War Period is particularly fruitful. It saw the rise of a number of new trends spurred by an ambiguous frame of mind oscillating between hope in the promise of social reform, and pessimism reflecting the insecurity of a still recent wartime past.

The language of abstraction took on an international dimension, and the spheres of influence in the art world were drastically reshaped. Thus, while the Pre-War period was played out in Europe, the Post-War scene in the arts was far more the American Continent, with New York as its new avant-gardist capital.

1945, the Figures of Liberty highlights the spirit of openness and humanism characterizing the outlook in 1945; the show attempts as well to capture the international thrust of Post-War production.

Some two hundred works assorted under three main headings:

Images in sufferance, or disfigured figuration
The spirit of reconstruction: between space and movement
Art in progress: automatic writing and gestual art

represent an attempt to convey the central idea of "the impossibility of figuration".

./.

Rue Charles-Galland 2, case postale 3432, 1211 Genève 3 - Tél. (022) 311 43 40 - Téléfax (022) 311 17 06
Accès TPG: bus 3 (arrêt Athénée) - bus 17 (arrêt Promenade Saint-Antoine) - tram 12 (arrêt Rive)

The vast program the show thus sets for itself is a milestone, not only on a cultural level but also as a platform from which to contemplate the last half of our century. Constituted of works both from major public collections and numerous private collections - notably from the Geneva area - this show bears witness to the acute eye with which collectors -particularly Genevan collectors- have catered to Post-War art.

The works on display are richly illustrated in a 280 page catalogue put together by Geneva's Museum of Art and History and published by Editions Skira. This publication, due to appear upon the occasion of the show's opening, features passages from essays first published in 1945 and dealing with the artists represented with additional excerpts from texts by Beckett, Paulhan, Ponge, Malraux, Sartre etc.

This show has been made possible by the generous support of the City of Geneva's Department of Cultural Affairs, the Geneva Committee for the 50th Anniversary of the United Nations, the Loterie Romande and Nestlé S.A.

For any photographic material and all further information kindly contact:
the Press Dept. of the Geneva Museum of Art and History
Phone : 41 22/311 43 40 - Fax: 41 22/311 17 06

Ville de Genève

Musée d'art et d'histoire

1945
The Figures of Liberty

Musée Rath - Geneva
27 October 1995 - 7 January 1996

The Artists

Carmelo Arden Quin
Jean Arp
Antonin Artaud
Francis Bacon
Willi Baumeister
William Baziotes
Hans Bellmer
Max Bill
Julius Bissier
Roger Bissière
Martin Blaszko
Pierre Bonnard
Victor Brauner
Camille Bryen
Alberto Burri
Alexander Calder
Pietro Consagra
Joseph Cornell
Willem de Kooning
Nicolas de Staël
Olivier Debré
César Domela
Piero Dorazio
Jean Dubuffet
Marcel Duchamp
Théo Eblé
Max Ernst
Jean Fautrier
Lucio Fontana
Nino Franchina
Clara Friedrich-Jezler
Alberto Giacometti
Arshile Gorky
Adolph Gottlieb
Camille Graeser
Philip Guston
Hans Hartung
Stanley William Hayter
Alfredo Hlito
Hans Hofmann
Enio Iommi
Jorn Asger
Zoltan Kemeny
Franz Josef Kline
Lee Krasner
Wilfredo Lam
Fernand Léger
Verena Loewensberg
Richard Paul Lohse
Raul Lozza
Guido Magnelli
Tomas Maldonado
André Masson
Georges Mathieu
Henri Matisse
Matta
Juan Mele
Henri Michaux
Joan Miró
Laszlo Moholy-Nagy
Mario Nigro
Sante Monachesi
Richard Mortensen
Bruno Munari
Isamu Noguchi
Alfonso Ossorio
Wolfgang Paalen
Achille Perilli
Pablo Picasso
Jackson Pollock
Ad Reinhardt
Germaine Richier
Mark Rothko
Kay Sage
Kurt Seligmann
David Smith
Pierre Soulages
Clyfford Still
Graham Sutherland
Pierre Jacob Tal-Coat
Yves Tanguy
Antoni Tàpies
Mark Tobey
Raoul Ubac
Bram van Velde
George Vantongerloo
Gregorio Vardanega
Emilio Vedova
Virgilio Villalba
Jacques Villéglé
Wols

Rue Charles-Galland 2, case postale 3432, 1211 Genève 3 - Tél. (022) 311 43 40 - Téléfax (022) 311 17 06
Accès TPG: bus 3 (arrêt Athénée) - bus 17 (arrêt Promenade Saint-Antoine) - tram 12 (arrêt Rive)

M.D.K

Kemény [Zoltán?], festő

A.3.11

Kenény Zoltán szobrász M.D.K.

magyar származásu svájci szobrász ,
az idegen müvészek számára alapitott első
dijat nyerte

A velencei B iennale nyertesei

Magyar Nemzet 1964. junius 24. 4.l.

Kemény Zoltán

M.D.K.

A „Galeries-Pilotes" tárlatán szerepelnek művei.

—:—

Művészet, 1963. július - 48 lap

Kemény foltán

mélyet lélegzett abból a levegőből, amelytől olyan magyarok erősödtek, mint Kassák, Moholy-Nagy, Kajda, Schöffer, Vasarely

Képzőmű v. Almanach Bp. 1969. 53. o.
Bálint: Kassákról

Kemény Zoltán

Született Nyíregyházán 1907. március 21-én. Tanulmányai: Arad, Szolnok. 1923: Budapesten élt. Műasztalos. 1924: az Iparművészeti Főiskola előadásait látogatta.

Fehéte Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l.

Kemény Zoltán

/: Interiör díszítés :/ Tanulmányai: a budapesti Képzőművészeti Főiskola /: Vaszary J. :/ 1930: Párizsban telepedett le. Építész- és ruhatervező. 1942: Zürichben telepedett le. 1952: Művészeti kiadó, Annabella.

Fekete Márton: Prominent Hungarians. Home and Abroad, München, 1966. 334 l

151 l.

Kemény Zoltán

Tárlatai: Párizs, Zürich, London, New-York stb. 1964: a Velence-i Biennalen a második magyar díjnak nyertese. Címe: 57 Englischviertelstr., Zürich. (16. jun. 1965 +)

Fehete-Morton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966. 334 l. 15 l.

Emanuele Cavalli; Giuseppe Santomaso; Luigi Spacal; Vittorini; Vincenzo Ciardo.

L'AQUILA

Incontri Culturali - Panoramica nazionale di pittura contemporanea.

LEGNANO

Galleria del Grattacielo - Giulio Turcato; Sante Monachesi; Bruno Calvani.

LUCCA

Galleria Macarini - Gastone Breddo.

PADOVA

Galleria La Chiocciola - Renzo Biasion.

PARMA

Galleria del Teatro - Toti Scialoja.

TARANTO

Mostra di pittura in vetrina.

TRENTO

Centro Culturale Bronzetti - Nunzio Gulino; 18 incisori stranieri; Ettore Bonfatti Sabbioni, Walter Piacesi, Walter Valentini; Valerio Fraschetti.

TRIESTE

Galleria Giotto - Mino Maccari.

PORTOFINO

La Potinière - Eugenio Tomiolo.

ROVERETO

Galleria Delfino - Raffaele Spizzico; Duilio Carotti; Disegno Italiano Contemporaneo.

FERRARA

Galleria Cosmé - Internazionale d'incisione contemporanea.

TREVISO

Galleria del Libraio - Nino Perizi.

NOVARA

Mostra del Centro Studi Arte/Industria.

PARIGI

Studio P. Facchetti - Adja Yunkers; Kemeny; Dorothy Heller.
Galerie Suillerot - Crali.
Galerie Maeght - Kandinsky.
Galerie Denise René - Herbin.

ZURIGO

Libreria Francese - Valenti.

BASILEA

Kunsthalle - Esther Mengold; Louise Weitnauer.

NANTES

Galerie Bourlaouen - Saverio Barbaro.

Galleria degli Artisti - Federico Rieger; Mostra del Circolo Artistico di Trieste.
Galleria Gussoni - Walter Lazzaro; Olga Vatovec.
Galleria Gavioli - Giacomo Gabbiani; Armando Donna; Luigi Bartolini; Mario Aubel; Amleto Secchia.
Galleria del Sole - Alberto Salietti; Maurice Esnault; Roberto Fasola; Vera Strawinski; Bruno Caruso; Felice Giani; Gio Ponti.
Galleria del Fiore - Sintesi delle arti.
Le Grazie - Romano Conversano, Cosimo Sponziello; Maria Lupieri.
Galleria dell'Annunciata - Rassegna del Disegno.
Galleria d'arte moderna - Remo Brindisi.
Al gatto nero - Frassati, Gianpaolo, Parmeggiani, Pozzi, Ravazzi, Togliani.

ROMA

Galleria Alibert - Luigi Spazzapan; Orfeo Tamburi; Bruno Saetti.
La Medusa - Marc Chagall; Agata Pistone; Anacleto Margotti; Lorenzo Gigotti; D'Aloisio Da Vasto; Nando Negri; Giovanni Amoroso; Carmine Cecola; Antonio Venditti; Rafael Navarro; Sandro Diani.
Galleria dell'Obelisco - Vera Stravinski, Roberto Fasola; Giorgio Perfetti, Gio e Arnaldo Pomodoro; Clavé e Maria Sanmartì; Marcello Muccini; Renzo Vespignani; Ivan Mosca.
Galleria San Marco - Sigfrido Pfau.
La Cassapanca - Pier Luigi Sonetti.
Galleria Attanasio - Jean Cocteau.
Galleria Marguttiana - Enrico Accattino.
Alla Capannina - Mostra « Da Tiepolo a Carrà ».
Il Camino - Guido Basso, Luigi Navone, Rita Saglietto.
Galleria Schneider - Franca Luccardi.

CORTINA D'AMPEZZO

Circolo Artistico - Pittori contemporanei.

NAPOLI

Al Blu di Prussia - Fiorenzo Tomea.

BARI

Galleria Piccinni - Anna Giordano De Ruvo, Enrico Ragni - I pittori della galleria « Il Pincio ».

BOLOGNA

Galleria « Alla scaletta » - Orazio Toschi, Mario Lattes, Leandro Vaccari.

FIRENZE

Galleria « Numero » - Lattes, Monaco, Lazzari, Adja Yunkers, Fasola, De Luigi, Nuvolo, Broner.
Galleria dell'Accademia - 106 pittori italiani, partecipanti al premio del Fiorino.
Palazzo Strozzi - Esposizione della Pennsylvania Academy of the fine Arts di Filadelfia.

MODENA

Galleria alla Saletta - Ermanno Vanni; Bruno Zoni;

sommario

LE ARTI
nuova serie
agosto 1955 | 3

le mostre

Rodolfo Pallucchini — GUIDA ALLA MOSTRA DEL GIORGIONE | 1
Gabriele Fantuzzi — I "TENEBROSI,, MANIERISTI | 36
Agnoldomenico Pica — IL SETTECENTO VENEZIANO | 40
Umbro Apollonio — LA III BIENNALE DI S. PAOLO | 47
Guido Perocco — INCISORI A VENEZIA | 52

artisti italiani

Luigi Carluccio — ROMANO GAZZERA | 55
Marco Valsecchi — GIANFRANCO FASCE | 58
Mario Fin — FRANCESCO RUBERTI | 60
Palma Viardo — GUIDO CHITI | 62
Mario Puccini — GEREMIA RE | 64

inserto

Eurialo De Michelis — UNA LETTERA DI D'ANNUNZIO | VII
Mario Monteverdi e G. Mar. — SCAFFALE | IX
* * * — MOSTRE, CONCORSI

in copertina

Giorgione — VENERE DORMIENTE, DRESDA, PART.

le mostre

MILANO

Galleria Cairola - Alf Gaudenzi; Alessandra Cavo; Bruno Martinazzi; Guido Cadorin.
Galleria Ranzini - Mario Donizetti.
Galleria Spotorno - Saverio Barbaro, Renato Borsato, Cesco Magnolato; I sei di Spoleto; Antonio Calderara.
Galleria Barbaroux - Ponina Ciliberti Tallone; Arturo Cavalli; M. Luisa Alpi.
Galleria Montenapoleone - Fausta Luciani; Ireneo Ravalico; Paola Marchiori; Max Truninger e Regina de Vries; Michele Mainoli; Mostra in terrazza; Francine Chelot; « Quadri non più quadri ».
Centro S. Babila - Vittorio Castagneto; Augusto Ghedini; Walter Pozzi; Arnaldo Carpanetti.

BRACCHI

Galleria Totti - Cesare Siviglia; Boris Kleint e Anneliese Esser.
Meubles-Art - Jean Costanzo.
Galleria Bergamini - Paolo Schiavocampo; Bruno Mantovani; Aldo Brizzi; Alfredo Mantica.
Galleria Apollinaire - David Russel; Piero Dorazio; Pino Serpi; Lodovico Mosconi; Gemma D'Amico; Gian Luigi Giovanola; Mostra di disegni da Balla ad oggi.
Galleria Schettini - Carmelo Cappello; Jolanda Schiavi; Romano Gazzera; Lidia Silvestri; Wanda Manzoni; Marie Christine Treiner; Mario Rossello; Emma Ciardi; Esposizione « Il gesto ».
Galleria del Milione - Ajmone, Carmassi, Chighine, Romiti; Gianfranco Fasce, Janet Abramovich.
Galleria La Colonna - A. Raphael Mafai; Franco Francese.
Galleria S. Fedele - Vittorio Viviani; Primo Potenza; Renato Laffranchi; Mino Ceretti; Paul Stempfel; Mostra di pittura giapponese.
Galleria del Naviglio - Pavel Tchelitchew; Pippo Rizzo; Guido Somaré; Roberto Crippa; Giuseppe Capogrossi; Mario Deluigi; Renato Signorini.

SCIACCA

E' bandito un concorso per la progettazione di un teatro nella zona termale di Sciacca. Informazioni presso l'Ufficio Tecnico dell'Azienda Autonoma delle Terme di Sciacca.

ROMA

Entro il 30 gennaio 1956 dovranno pervenire le opere narrative inedite, di ambiente contemporaneo o storico, che rappresentino caratteri e qualità della donna italiana nella famiglia e nella società, concorrenti al Premio « Noi donne » di 1.000.000 di lire. Le opere dovranno pervenire alla redazione di « Noi donne », via della Zoccolette 30, Roma in tre o più copie dattiloscritte, contrassegnate da un motto ripetuto su una busta chiusa contenente le generalità dell'autore.

FRANCESCONI

SUZZARA

Le opere concorrenti all'VIII Premio Suzzara dovranno essere notificate alla Segreteria del Premio in Suzzara entro il 2 agosto. Il tema del Premio è, come noto, « Lavoro e lavoratori nell'arte ». Saranno assegnati vari premi tra cui un puledro, un vitello, un maiale, forme di formaggio ed altri prodotti per un valore di circa 2.000.000 di lire.

GALLARATE

Il V Premio Nazionale di Pittura Gallarate dotato di un milione di lire, è stato assegnato ai seguenti artisti: « Ennio Morlotti (primo premio di 200.000 lire) Sergio Romiti, Gino Meloni, Giuseppe Aimone, Pompilio Mandelli, Francesco De Rocchi, Ernesto Treccani, Anna Salvadori, Adriano Spilimbergo.

LAPKIADÓ VÁLLALAT
SAJTÓFIGYELŐ SZOLGÁLAT
Budapest VII., Lenin körút 9—11
Telefon: 227—651, 221—285

Le arti

3

i concorsi

GORIZIA

Dal 4 settembre al 9 ottobre avrà luogo la « V Mostra giovanile Internazionale di Arti Figurative - Biennale dei giovani » con l'esposizione di pitture, sculture, incisioni, disegni assolutamente inediti, presentati da giovani italiani e stranieri. E' in palio il « Premio Città di Gorizia » di 300.000 lire ed altri minori.

ROMA

Tra i pittori e scultori italiani partecipanti alla VII Quadriennale è stato bandito il secondo « Premio Parigi » consistente in una mostra personale per i due vincitori da organizzare a Parigi, nella pubblicazione di due monografie illustrate in lingua francese, in un viaggio e soggiorno gratuiti a Parigi per entrambi gli artisti vincitori.

ROMA

Fino al 30 agosto i giovani artisti che non abbiano superato il 25° anno di età potranno inviare le loro opere alla giuria d'accettazione per la « Mostra Nazionale d'Arte giovanile », indetta dalla rivista « La Vela », che si terrà all'inizio d'autunno. In giuria, tra gli altri, Pericle Fazzini, Achille Funi e Bruno Saetti.

PADOVA

Dal 24 settembre al 30 ottobre sarà allestita al Palazzo della Ragione la XI Mostra d'Arte triveneta.

MILANO

La Permanente organizza per novembre-dicembre la Biennale Nazionale di Milano, aperta a tutti gli artisti italiani e stranieri residenti in Italia. Bando e regolamento alla segreteria della Permanente, via Turati 34.

LEGNANO

Viene bandito il Premio Medico Domus per medici-pittori dotato di 1.500.000 lire di premi per un'opera a tema libero, per un'opera che interpreti il tema: « Il farmaco da Galeno ad oggi », per un'opera che interpreti il tema: « Lo sport nelle quattro stagioni ». Adesioni entro il 20 agosto 1955 al Premio Medici Domus, Cas. Post. II, Legnano.

VENEZIA

Sotto il patrocinio della Biennale di Venezia viene organizzato il III Premio di pittura Esso, riservato agli artisti italiani invitati su designazione della giuria. Il tema del Premio è « Viaggio in Italia ».

Kemény Zoltán, nobrán MDH

Magyar nármazású svájci nobrán. A XXXII. velencei biennálén a nobránati nagydíjat kapta.

— : Kis híradó 2.

ESTI HIRLAP, bp. 1964. aug. 5.

Lemény Zoltán

E művek rendkívüli hatásuak. Zürichben él. Szövegbenyomott fekete-fehér reprodukció: „Ezer lélek", 1957."

Seuphor Michel: Die Plastik unseres Jahrhunderts, Édition du Griffon, Neuchâtel, 1959, 372 l. 285-86 l.

Kemény Zoltán

műrejből a modern művészetek Múzeuma nagynabású kiállítást rendezett.
(Párizs, 1966. nov-dec)

Aláírjuk
Magyar Műhely, Paris, 1967. jan. 15. 64. o.

Kemény Zoltán

a kollázs-technika egyik létrehozója
műveit épületdíszítésre igyekszik alkalmazni.
(Szent Gallen-i egyetem, Majna Frankfurti irányítás,
Lausanne-i kiállítási csarnok)

Nem vallja magát absztraktnak.

Bernard Dorival: Kemény Zoltán
Magyar Műhely (Paris) 1966. márc. 15. (49-47+.)

Kemény Zoltán

1930-ban Párizsban. Műszaki rajzolóként dolgozik. 1942-ben Svájcban telepszik le. Egy divatlapnál szerkesztő. Újra elkezd festeni, 1945-ben Zürich - 1946-ban pedig Párizsban állit ki.

Seuphor Michel: Die Plastik unseres Jahrhunderts, Edition du Griffon, Neuchâtel, 1959, 372 l 285 l.

Kemény Zoltán

1957-ben tárlata Párizsban a Studio Facchetti-ben: igen egyéni jellegzetességü vas és réz reliefek. Egyszerü témák folyamatos pitmusban alkotva.

Seuphor Michel: Die Plastik unseres Jahrhunderts, Edition du Griffon, Neuchâtel, 1959. 372 l. 286 l.

Kemény Zoltán

alkotásaival nevet szerzett magá-
nak Európában.

Bálint Endre: The Search for the
Archetypal Form. The New Hunga-
rian Quarterly, Budapest, 23. sz. 89 l.
1966.

Kemény Zoltán

Elements en liberté (1958)

~~repr.~~

Pacifique (1963).
Pensée traitée en forme (1962
Metallo-magie (1963.

fotóhamuvekről

Magyar Műhely, Páris, 1967. márc. 15.

Kemény Zoltán
nobrási

M.D.Y.

Bencrédi Sándor és fohyamtársa
és barátja volt.

Sahgmár István: Bencrédi Sándor
Művészet, 1969. február - 39 lap.

Kemény Zoltán

Született 1907-ben Bánicán, Erdélyben (Magyarországon) Először asztalos-tanonc, majd építészeti tanulmányokat folytatott Budapesti Képzőművészeti Főiskolán.

Seuphor Michel: Die Plastik unseres Jahrhunderts, Éditions du Griffon, Neuchâtel, 1959, 372 l. 285 l.

Kemény Zoltán

A 2-ik világháború után alkotott relief művek közül kiemelkednek a művész alkotásai.

Seuphor Michel: Die Plastik unseres

Jahrhunderts, Éditions du Griffon, Neuchâtel, 1959. 372 217 p.

KEMÉNY Zoltán

Erős Nikolett: „A láthatatlan megmutatása"
Kemény Zoltán (1907-1965) művészetéről =
MÉrt. 1999. 39-58. ill

Seine italienischen Ko
der dunkle Vordergru
sche oder italienische
Ebene bildet die in die
Waldstudien mit abge
bereits halb blind, als

MATTIS TEUTSCH, Jó
Bildhauer, Grafiker. St
Galerie in Berlin aus.
charakteristische Werl
glieder des MA-Kreise
den, 1917 gab MA
Anhänger der Abstrak
engen Kontakt zum Be

MEDGYES, László (18

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1021
Kemeny Zoltán

UG Frankfurter Rundschau 67. VI. 8.

Metallisches Verhalten

Zoltan Kemeny in Köln und David Smith in Duisburg

„Metallo-Magie", „Sprechendes Metall", „Metallisches Verhalten" sind Titel, die Zoltan Kemeny seinen Reliefs gegeben hat — Huldigung an das Material, dem er sich verschworen hat. Und David Smith bemerkt: „Der Bildhauer ist nicht mehr nur auf den Marmor angewiesen"; Smith findet den Stahl „so wunderbar wegen der vielfachen Bewegung, die zu ihm gehört, wegen seiner Kraft und seiner reichen Funktion".

In der Plastik von heute spielt das Metall eine größere Rolle als der Stein oder das Holz. In Form der nach einem Tonmodell gegossenen Bronze gibt es Metallplastik zwar schon seit 4000 Jahren, doch drängt sich hier ein zweiter Arbeitsvorgang zwischen den Künstler und das Werk. Der direkte Umgang mit dem Werkstoff Metall war nicht Sache der hohen Kunst, sondern des Kunsthandwerks; Gitter, Turmhähne wurden geschmiedet.

Als der Spanier Julio Gonzalez das Eisen für die Skulptur entdeckte, fand er seine Vorbilder im katalanischen Schmiedehandwerk. Die modernen Bildhauer verwenden eine Vielzahl metallener Werkstoffe — Eisen, Stahl, Messing, Kupfer —, die Industrie führte der Kunst neue Materialien zu, das Atelier des Bilhauers wurde zur Schmiede mit Metallschere, Schweißbrenner und Lötlampe.

Ein Zufall rückte zwei der bekanntesten Metallplastiken in enge Nachbarschaft: Im Kölner Wallruf-Richartz-Museum sieht man das Werk des in Ungarn geborenen, später zum Schweizer Staatsbürger gewordenen Zoltan Kemeny (1907—1965), im Wilhelm-Lehmbruck-Museum Duisburg war bis vor kurzem das Werk des Amerikaners David Smith (1906—1965). Merkwürdig stimmen die Lebensdaten überein, Kemeny starb nach langer Krankheit, Smith kam bei einem Autounfall ums Leben. Beide arbeiteten in der Jugend in praktischen Betrieben: Kemeny als Tischler und Architekt, Smith in einer Autowerkstatt, beide begannen als Maler und kamen über die Collage zur Plastik. Doch bei aller Generationsgleichheit und der Verwendung des gleichen Materials ist der Unterschied denkbar groß, ein Vergleich der Werke deckt die Fülle der Möglichkeiten im „metallischen Verhalten" auf.

Kemeny bleibt auch als Plastiker ein Maler, er nennt seine Reliefs stets „Bilder", die rechteckige Form wird selten verlassen. Er verwendet vorgefertigte Teile, Stifte, Rohre, Hülsen, Kanteisen, für das einzelne Bild jeweils die gleichen, sie werden auf dem Bildgrund mit Schrauben und Nieten befestigt. Es ergeben sich Strukturen und Rhythmen, es weht wie Wellen über die Fläche hin, handgebogene Kupferbleche bilden Wirbel und Schluchten oder ordnen sich zueinander wie die Wachstumsringe eines Baums.

Da ist einmal Konstruktion und einmal Natur, aber nie etwas, das an Verfall erinnert. Kemeny arbeitet mit vollendeter Präzision, das Material, welcher Art es auch sei, wirkt kostbar, Kemenys Reliefs sind Schmuckkunst, überdimensionale Geschmeide. In einigen späteren Arbeiten wuchern die Formen in fast barockem Ueberschwang aus der Tiefe nach vorn, aber die Bewegung wird immer wieder aufgefangen, die Naturkraft gebändigt. Der Künstler arbeitet nach genau bedachtem Plan, wofür die ausgestellten, fast peniblen Handzeichnungen zeugen. Es kann nicht wundern, daß diese exakte wie auch festliche Kunst im architektonischen Rahmen zur besonderen Wirkung kommt. Im Foyer des Städtischen Theaters in Frankfurt (die „Blechtrommeln", bei der Schweizerischen Landesausstellung von 1964, in der Hochschule für Sozialwissenschaft in St. Gallen verwandelte Kemeny starre Wände in schwingende Rhythmen.

Die Plastik von David Smith will nicht schmücken. „Ich fordere alles und jedermann heraus", sagte Smith kurz vor seinem Tode zu einem Journalisten. Stahl ist für ihn, auch wenn er schön ist, ein „brutaler" Stoff, Einbrecher, Mörder wüßten um ihn Bescheid. Seine Plastik beunruhigt durch ihre Härte, sie drückt selbst dann noch Gefährdung aus, wenn ein kunstvolles Gleichgewicht erreicht ist. Smith legt sich nicht fest: er arbeitet mit kompakten Kuben, aber auch mit eisernen Liniengerüsten, die oft sogar menschliche Form umschreiben, gelegentlich fügt er stählerne Fundstücke in seine Figurationen ein, mitunter greift er zur Farbe. Zuweilen gibt er direkte Hinweise auf das, was er meint (Bankett, Agricola, Wagon), aber er nimmt sich auch die Freiheit, Massen eigengesetzlich zu türmen, herrische Wahrzeichen zu errichten, selbst einen Galgen hinzustellen.

Die Plastik von Smith braucht Raum, er selbst hat sich um sein im Norden des Staates New York gelegenes Haus ein Freiluftmuseum aufgebaut. Das Duisburger Museum hatte das Glück, mit seiner großen Terrasse einen idealen Freiraum bieten zu können, siebzehn der bis zu drei Meter hohen oder breiten Arbeiten fanden hier Platz, weitere dreißig standen im Innenraum.

ANNA KLAPHECK

Zoltan Kemeny (1907—1965): „Gedanke in Form gebracht", Kupfer, 59x74 cm, im Besitz des Wallraf-Richartz-Museums, Köln.

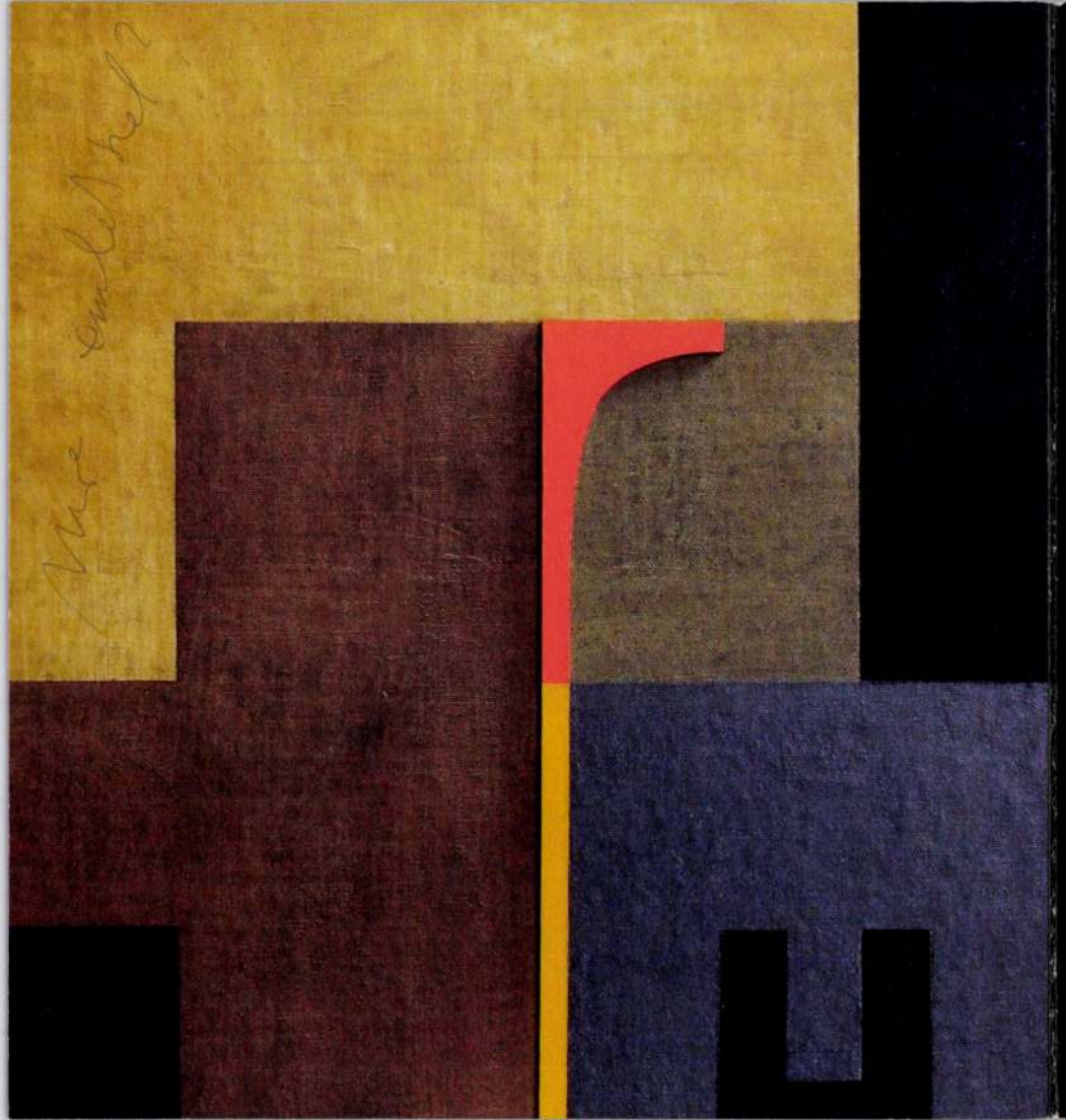

A kiállított képek jegyzéke_List of the exhibited images

William Kleinnek_For William Klein digitális nyomat, 400x400 mm, 2002
Félhét_Half past six akril, farost, 250x250 mm, 2002
Pixylon_Pixylon digitális nyomat, 320x320 mm, 2002
Szentendre_Szentendre olaj, vászon 250x250 mm, 2003
Talán Toscana_Perhaps Tuscany digitális nyomat, 190x150 mm, 2003
Mire emlékszel?_What do you remember? akril, vászon, 320x320 mm, 2004
Késő őszi esti órán_At a late hour in autumn digitális nyomat, 320x320 mm, 2004
A Frari felé_Approaching Frari fa, akril, 530x405 mm, 2005
A tudott és a kitalálható_The known and the guessable
digitális nyomat, akril, 320x320 mm, 2005
Címermadár, naturális ábrázolás_Heraldic bird, naturalistic representation
akril, vászon, 300x300 mm, 2005
Címermadár, anatómiai ábrázolás_Heraldic bird, anatomic representation
akril, vászon, 300x300 mm, 2005
F'ossilia_F'ossilia digitális nyomat, 170x250 mm, 2005
Ablak szemben_Facing window digitális nyomat, 240x240 mm, 2005
Súrlófény_Sweeping light digitális nyomat, 200x200 mm, 2005
Kíváncsi kép_Q-rious picture digitális nyomat, 210x160 mm, 2005
Mulandóság_Ephemerality akril, fa, 250x500 mm, 2005
Palazzo Efetté_Palazzo Efetté digitális nyomat, 200x250 mm, 2005
Rés_Jar akril, fa, 400x400 mm, 2005
Részvéttár_Empathy repository akril, fa, 500x500 mm, 2005
Oldalpár_Spread digitális nyomat, 500x650 mm, 2005
Tendencia_Tendency digitális nyomat, 350x1050 mm, 2005
Tengerrenéző_Seaview digitális nyomat, 320x230 mm, 2005
Kapcsolat_Connection digitális nyomat, 360x500 mm, 2005
Monogram-totem_Monogram totem akril, fa, 950x350 mm, 2005
Zöld monogram-totem_Green monogram totem akril, fa, 950x350 mm, 2005
Összefüggés-szembesítő_Connection confronter akril, vászon, 200x200 mm, 2006
Genesis_Genesis digitális nyomat, 350x350 mm, 2006

◀ Mire emlékszel?, 2004
What do you remember?, 2004

Köszönet
Az alkotó köszönetet mond a kiállítás létrehozásában nyújtott önzetlen segítségükért a következőknek:

Acknowledgements
The artist would like to express his gratitude for their generous help in the organization of this exhibition to the following:

Erényi Ágnes
HVG Press, ügyvezető igazgató
Brezovszky György
HVG Press, stúdióvezető
Winkler Ferenc
Gravoform, ügyvezető igazgató
Vaszkó Márta
Gravoform, értékesítési igazgató
Rozsnyay Krisztina
fordítás
Családomnak és Barátaimnak
türelmükért és a biztatásokért

Nyomtatta a HVG Press
Digitális Nyomdája

A borítón_On the cover
Mulandóság, részlet, 2006
Ephemerality, detail, 2006

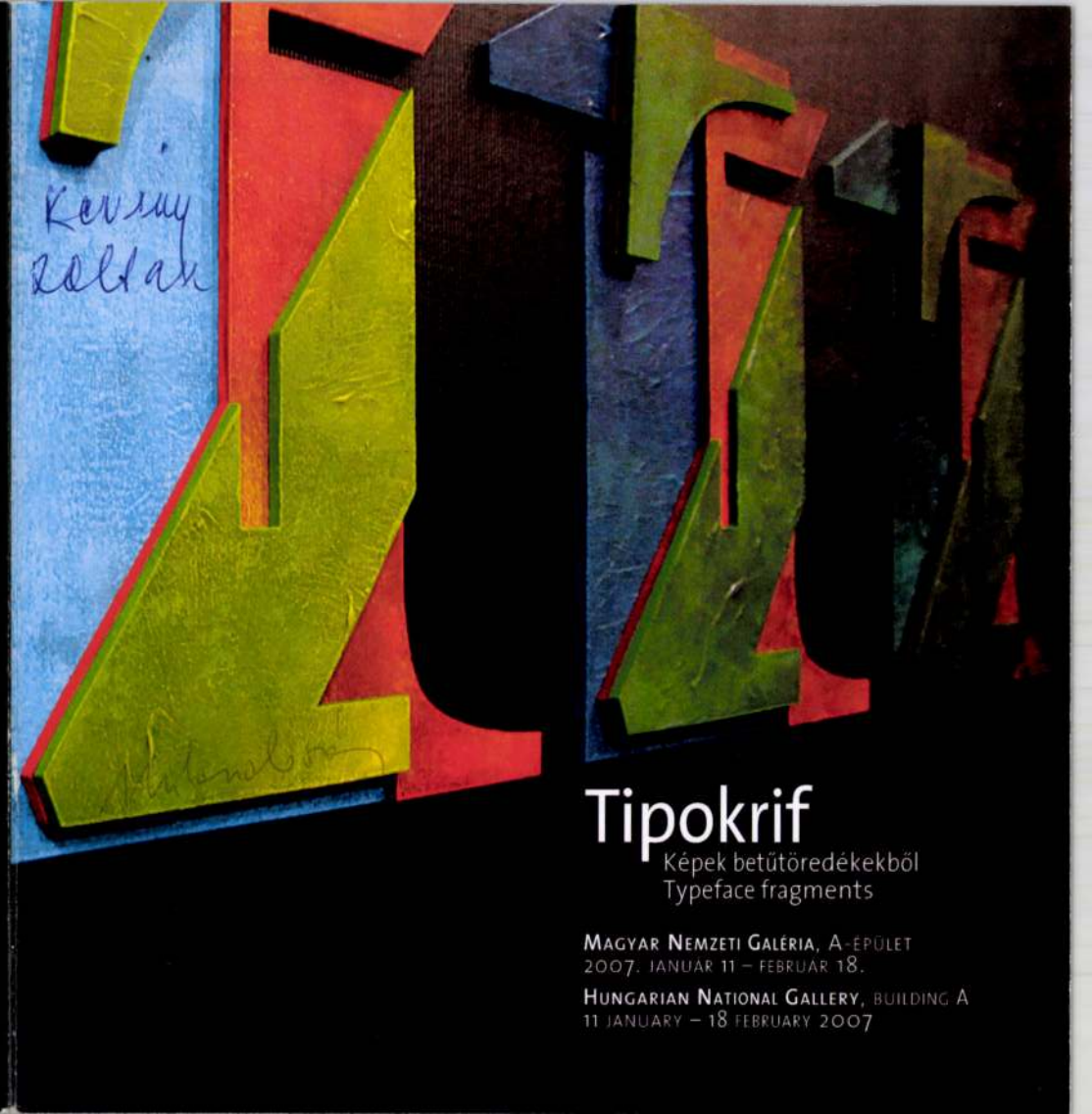

Tipokrif

Képek betűtöredékekből
Typeface fragments

MAGYAR NEMZETI GALÉRIA, A-ÉPÜLET
2007. JANUÁR 11 – FEBRUÁR 18.

HUNGARIAN NATIONAL GALLERY, BUILDING A
11 JANUARY – 18 FEBRUARY 2007

A képek kibetűzése

Leginkább *enigmatikusnak* nevezném Kemény Zoltán gyönyörűséges betűképeit, melyekkel most először merészkedik a széles nyilvánosság elé. A kiállítás címe pontosan írja körül a rejtélyt: az áramvonalasított grafikus tervezés modern szava kapcsolódik benne ősi, szent szövegekhez, az apokrifok eltagadott archaikus hagyományához. A szuverén dizájner, a biztos kezű tipográfus mintha Pilinszky kopár, végítélet felőli soraira fülelne: *„Mert elhagyatnak akkor mindenek…"* Kemény Zoltán sikerekben gazdag grafikus-könyvtervezői pályáján alázattal követte a tipográfus szolgáló művészetének kategorikus imperatívuszát: a betűk dolga, hogy transzparens testükön rendre az értelem csillogjon át. Minél láthatatlanabbak, annál kevésbé különül el rögzített írás és hangzó beszéd, annál teltebben *mondódik* maga a szöveg. A **tipokrif** sugallata szerint azonban végül elhagyatnak a betűk is. Szavak, mondatok híján magukra maradnak, hangtalan, poétikus képekké válnak (a *tüposz* görögül képet is jelent!) – egykori olvasójuk pedig *képek kibetűzésének* feladatával szembesül. Nem csak egyes betűformák felismerésére vagy a „beszédes" címek fennhangon való kimondásának játékos archaizmusára gondolok, (G, E-n, és S is) – inkább a képek szövetszerűségére: a tipokrifek arra késztetik a nézőt, hogy lássa meg, miként vegyül a Photoshop (a láthatóságok fölötti *all-round* rendelkezés) színpompás virtuozitása annak a kézművesnek az alázatával, aki a fa nyers erezetében vagy a kiszáradt festék porózus fénytelenségében a láthatatlant képes megtapintani.

Rényi András művészettörténész

Címermadár,
naturális ábrázolás
Heraldic bird,
natural represenation

Kapcsolat
Connection

Pixylon
Pixylon

Decrypting the Pictures

More than anything else I would call Zoltán Kemény's wonderful letter-pictures – which he ventures for the first time to present to a broader public –, *enigmatic*. The title of the exhibition is a fitting description of the enigma: a modern term borrowed from streamlined graphic design – blending with archaic tradition, those ancient, hidden holy texts of the apocrypha. This autonomous designer, this sure-handed typographer seems to be hearing Pilinszky's arid lines coming from the last judgement, *"Because all shall be abandoned then …"* Throughout his successful career as a graphic designer Kemény pursued with deference the categorical imperative of the typographer, that craftsman working in the service of art: it is the letters' business that sense should gleam through their transparent bodies. The more invisible they are, the less the fixed writing and the spoken word are separated, the fuller the text itself is spoken. **Typocripha** implies, however, that in the end even the letters are abandoned. Words, bereft of sentences stand relinquished, as soundless, poetic pictures, and their one-time readers are faced with the task of deciphering the image. I am thinking not only of recognizing specific letter shapes or any playfully archaic vocalization of "telling" titles, but rather the pictures' fabric-like quality: The typocripha make the viewer see how the colorful virtuosity of Photoshop (the *all-round* command over the image) blends with the humility of the craftsman who has the ability to touch the *Invisible* in the raw grain of wood or the porous dullness of dried color.

András Rényi art historican

Heraldic bird,
anatomic representation
Címermadár,
anatómiai ábrázolás

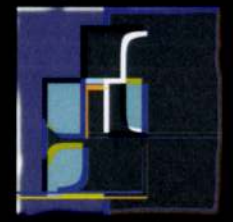

Palazzo Efetté
Palazzo Efetté

F'ossilia
F'ossilia

Kemény Zoltán (1941) tervezőgrafikus, tipográfus
1960-1971: Révai Nyomda, cinkográfus, grafikus
1972-1980: Művészet című folyóirat, tervezőszerkesztő
1978-1982: Interpressgrafik, tervezőszerkesztő
1981-1983: Corvina Kiadó, művészeti vezető
1981: Tótfalusi-díj
1982-1986: MUOSZ tervezőszerkesztői tanfolyama, tanár
1984-1985: Széchenyi Művészeti Központ, művészeti vezető
1986-1988: Computerworld Hungary, művészeti vezető
1989-1995: MotorPresse Budapest, művészeti vezető
1992: Képzőművészeti Lektorátus különdíja
a Matúra című tankönyvsorozat arculattervéért
1996-2003: Magyar Iparművészeti Egyetem,
nyomtatványesztetikát tanít
1998-2000: Müértő című folyóirat terve,
majd a lap tervezőszerkesztője
2003-2006: National Geographic, művészeti vezető
1975-től több mint harminc Szép Magyar Könyv díj

Zoltán Kemény (1941) graphic designer, typographer
1960-1971: Révai Printing House, zincographer, designer
1972-1980: Művészet (Art Magazine), designer
1978-1982: Interpressgrafik, designer
1981-1983: Corvina Press, art director
1981: Tótfalusi Award
1982-1986: Lectures on magazine layout design
at the Hungarian Association of Journalists (MUOSz)
1984-1985: Szechenyi Art Center, art director
1986-1988: Computerworld Hungary, art director
1989-1995: MotorPresse Budapest, art director
1992: Special Prize of the Art Department of the Ministry of
Culture for the design of the book series Matura
1996-2003: Lectures on the aesthetics of the printed work
at the Hungarian Academy for Arts and Crafts
1998-2000: Designs the magazine Müértő
and works as its designer for one and a half years
2003-2006: National Geographic, art director
Since 1975: over thirty Beautiful Hungarian Book Awards

Zöld monogram-totem
Green monogram totem

KEMÉNY Zsigmond orvhai

OMIIZE 1909-1944 299
301

Kemény Zsigmond Szobrász /növ./

Szabad Művészet, 1949

III. évf. 9-10 sz. 411-414. o.

Sebestyén György: kiállítási beszámoló

Magyar Ifjuláni képzőművészeti kiállítás.

Kemény Zsigmond

~~nobrán~~

Női akt

Női fej c.

nobrai repr-

Kegyeleti tabla a gyöngyösi

~~m~~enházban

Varga Sándor: Fia-

talok művészete -

[Bp. 1942]. : XXVIII. t.

XXIX. t.

Életrajza u.o. 41. l.

a Műemlékek Országos Bizottságától

át bekötésre :

unsttopographie : 1, 3, 4, 5, (két

kötet egyben), 9, 10 (két kötet

, 18, 21, 22, 23. (Mintakötet : 20).

Künstler-Lexikon 1-28. kötet (bar-

III. évf. 1932 (félbőr).

esitő ~~XXXXXXX~~ 35-1915 és 37-1917

ecember hó 18.-án.

Kemény Zsigmond Szobrász

Művészet, 1940

V. évf. 32. sz. 50. o.

A Szimmsei Társaság XV. tavaszi szalonja /jelzet nélkül/.

MDK

Kemény Zsigmond, szobrász.

Munkásnö. Terrakotta.

Száz magyar müvész. Föv. Képtár kiállitásai.XL.
Budapest.1948.okt. Ka/t.11.1.

Kemény Zsigmond, festő, sz.1912.

Gyermekkorát vidéken töltötte. Nehéz anyagi körülmények közt élt, igy nem valósithatta meg régi vágyát, a müvészeti tanulást. A felszabadulás után ösztöndijat kapott, mult esztendőben fejezte be tanulmányait a Főiskolán. Éveken keresztül Berény R., majd utóbb Domanovszky E. osztályán dolgozott. Multjának nehézségei, küzdelmei a hasonló sorsu emberek felé vonzották. Szivesen ábrázolta őket. A IV. Kiállitáson szereplő kompoziciója is személyes élményből fakadt, azért tudta olyan reálisan, megrázó erővel ábrázolni a néppel együttérző nagy iró és a szegény parasztok bensőséges kapcsolatát. Képe megérdemelten részesült elismerésben. A felszabadulás évfordulójára a parasztság életével foglalkozó kompozició megfestésére kapott megbizást.

Uj M. Képzm. IV. 1954. 127. l.

ed leép

KEMÉNY ZSIGMOND festő
Budapest, 1911

A Képzőművészeti Főiskolán szerzett festőművész diplomát. Tanulmányuton Olasz- és Franciaországban járt. Az ötvenes-hatvanas években hosszabb időt töltött a kecskeméti művésztelepen. 1940 óta kiállító művész, több országos tárlat, csoportos kiállitás résztvevője. - Festészetét életszerü jelleg, a látványi valóság eleven, izes transzponációja jellemzi, képszerkesztésében azonban figyelembe veszi a konstruktivizmus vivmányait is.

Művészéletrajzok 19

Kemény Zsigmond, Jestő

L. Mátis K.

Goór J.: Művéntelep -- 75-89

Forrás, Kecskemét, 1980. márc. XII/3.

Kiszimi

Kemény Zsigmond festőművész

Irodalmi Ujság, 1954. jul. 31. 9. old.

Kemény Zsigmond
festő
V. Alkotmány
u. 19.

MKSz 1947

Kemeny Zsigmond

Ferkèpzomfoisk vk

1939-41. 141. l.

MDK

Kemény Zsigmond, festö.

Fekvö nö.	Tempera.
Házak.	Psztell.
Tanulmányfej.	Pasztell.
Csónak.	Olajf.

Száz magyar müvész. Föv. Képtár kiállitásai. XL.
Budapest,1948.okt. Kat.9.l.

MDK

Kemény Zsigmond, Gyöngyös

Kisvárosi utca, paszt.

H.Rózsi arcképe, "

OMIKE IV. kiáll. 1943. ápr.

Kemeny Zsigmond
összes

l. Tavaszi halon
XV. 185,
186,
187. l.

137

1738

Kemény Zsigmond
nebrán

l.

Szabad Minészet

1949. 412. P.

EGYETEMI NYOMDA

30 nap **NOVEMBER** 48. hét

20 vasárnap		V. Félix *Jolán*
21 Hétfő		Sz. M. bem. *Olivér*
22 Kedd		Cecilia *Cecilia*
23 zerda		Kelemen *Kelemen*
24 ütörtök		Keresztes J. *Emma*
25 Péntek		Katalin *Katalin*
26 ombat		B. János *Milos*

M.D.K.

Kemény Zsigmond, szobrász

sz. Bpesten 1911 –

„27 éves. hozáig mint autodidakta rajzolt, festett, szobrászkodott vidéken. majd Aba-Novák iskolájába került. 1938-ban a Képzőművészeti Főiskola szobrászati osztályára vetéz fel." Közölve: „Álló női akt", „Női fej" és „Kegyeleti tábla a gyöngyösi menházban" c. művei.

Fiatalok müvészete, Szerk.: Varga Sándor
Bp./é.n./ Zsidó fiatalok szellemi közössége kiad.
48 old. + XXXII t. XXVIII-, XXIX t. 41. old.

M.D.K.

Kemény Zsigmond

"...karakteres portréi"-ról ir a lap, amelyek a "Tavaszi Szalon" c. kiállitáson szerepeltek

Film Szinház Irodalom, Bp. 194o. május 24-3o.
III. évf. 21. sz. 18. lap

Kemény Zsigmond MDK

Arcmás, gipsz

Műcsarnok 1939 dec-1940 január

Kemény Zsigmond
Könyöklő asszony, olaj

Nyári Tárlat. Ernst Múz. 1954. jul. 2 l.

MDK

Kemény Zsigmond

Leány, paszt.

M. Képzőműv. Szab. Szerv. tev.tárlat, 1947.
máj. 5 l.

Kemény Zsigmond festó M.D.K.

Fekvő nő. tempera, hüv. tul.
Házak. pantell " "
Tanulmányfej " " "
Csónak olaj " "

kár magyar művén kiállítás kat.
Bp. 1948, 9

Herr Dr. Leopold Katz

Telegramm-Adresse:
Katzleo.

Telephon:
Amt I, 3

Herr Professor Dr. Wilhelm Katz

Kemény Zsigmond, festő MDK

A fiatal művész és vele mások, „rangot vívtak ki magukszak a kiállításon bemutatott műveikkel."
„A témanélküliséptől való elfordulás és a szocialista útkeresés jellemzi őket."

Herczegh János: A VII. Magyar Képzőművészeti kiállítás

Népszabadság, Bp. 1959. ápr. 19. 7. l

Kemény Zsigmond, festő (?)

MDK

A rideken élő és alkotó művészek közül
Kemény Zsigmond is szerepel művével a
kiállításon.

—: Március 27-én nyílik a VII. Magyar képzőművé-
szeti kiállítás.

Népszabadság, Bp. 1959. márc. 11. : 9. l.

Kemény Zsigmond,

MDK

14 művész kap most otthont Kecskeméten.
Az alkotók 2 évig ingyenesen élvezhetik a gyönyörü művésztelepet, A Képzőművészeti Alap negyedévenként megvásárolja legjobb alkotásaikat.

K.Zs.-nak Budapesten egyáltalán nem volt lakása.

A.T.: Ujra megnyilt a kecskeméti művésztelep.

Esti Hirlap, II.é vf.17o.sz. 1957.jul.23.kedd
2.oldal

M. D. K.

Kemény Zsigmond

nobrán

Munkásnő. Terrakotta: Mův. Ind.

Százmagyar művén. Kiállítás

kat. Bp. 1948 11.

M. D. L.

Kemény Zsigmond

M.D.K.

A kiállításon részt vesz.

Márc. 27-én nyílik a Tanácsköztársaság emlékét...
Magyar Nemzet, 1959. márc. 22.

GL

Kemény Zsigmond, festő MDK

Fiatal kecskeméti művész
útkereső.
fantáziáját főként az alkotótevékenység
foglalkoztatja
pl. Atomkutatók c. festménye.

Péter Imre: A kecskeméti művéntelep kiállítása az
Ernst Múzeumban
Népszabadság, bp. 1959. febr. 10. 4. l.

M.D.K.

Kemény Zsigmond

Üvegablakterveivel szerepel a kecskeméti kiállitáson.

d.m.: A kecskeméti művésztelep kiállitása
Magyar Nemzet, 1959. febr. 1.

9 l.

Kemény Zsigmond

KUTárs 1940. A gyermek

Leányka ..

Kis fiú, gipsz

Kemény Zsigmond MDK

Az Ernst muzeumban a kecskeméti telep anyaga köztük fenti művész munkái.

/üvegablak tervezés/

Esti Hirlap 22 sz 1959. jan. 27. 2 old.

MDK

Kemény Zsigmond

Arcmás, gipsz

Horthy jub. kiáll. Műcs. 1939. dec.

18. 1.

MDK

Kemény Zsigmond festő

Domonkos L: 6. M.Képzm.Kiáll. Szab.Nép, 1954. jan. 15.

MDK

Kemény Zsigmond

Munkásfej, temp.

Képzőművészetünk a felszab. óta, Szfv Képtára 3o. kiáll. 1947. okt. 9. l.

MDK

Kemény Zsigmond, festö

Móricz Zsigmond szegény-paraszt családnál. Olf.

Mücs.-IV.M.Képzm.Kiáll. 1954.jan.-febr. Kat. 8.l.

MDK

Kemény Zsigmond, festö

Csendélet. pasztell.

Föv.Kpt.-MKSzSz.-II.Szabad Nemz.Kiáll. 1947.márc.16.-
ápr.6.Kat.13.1.

MDK

Kemény Zsigmond, szobrász

Leányka.

Mücs.-OMKT."A gyermek a müvészetben" kiáll.1940. febr.-márc. Kat.21.l.

MDK

Kemény Zsigmond, szobrász

Kis fiu. Gipsz.

Műcs.-GMK."A gyermek a művészetben" kiáll. 1940.II.-I
Kat. 23.l.

M.D.K.

Kemény Zsigmond

303. Leányka.

354. Kis fiu. Gipsz.

"A gyermek a müvészetben" kiállitás tárgymutatója Bp. 1940. Orsz. M. Képzőmüvő.Társulat. 21. 23. l.

Kemény Zsigmond
festő.

A grafika és festészet határán
munkálkodó művén absztrakt
táblaképekkel szerepel.

Bauer Jenő: Magyar származásu művészek külföldön.
Művészet, 1971.február - 36.lap

MDK

Kemény Zsigmond

Gépirányitó, tus

Dolgozó emberek között, képsőn. kiáll.
1968. jan. Ernst Mus.

Kemény Zsigmond festő M.D.K.

Móricz Zsigmond szegény-parant
családnál c. lépe a IV. képzőmüvé-
zeti kiállitáson.

repr: 163 o.

Redő F.: IV. Magyar képzőmüvészeti kiállitás
Müvtört. Ért. 1954 1 n. 165

MDK

Kemény Zsigmond, szobrász
Képzömüv. Föisk.

241. Gyümölcsszedök.

Magy.Ifj.Képzömüv. Kiáll. /VII/
Föv. Képtár. 1949.aug.16.-szept. 1o. Kat.

KEMÉNY ZSIGMOND /

Illusztráció linómetszet 11.5 x 11

I. Miskolci országos grafikai bienná lé Kat. bev. D. Fehér Zsuzsa. Miskolc, 1961.

sz. (30 km/ó, egyéb veszély) galmat (40 km/ó sebesség, valamint az I/19. sz. össze egyenetlen úttest).

Keményné Pongó Anna
24 óra 1996 márc. 18

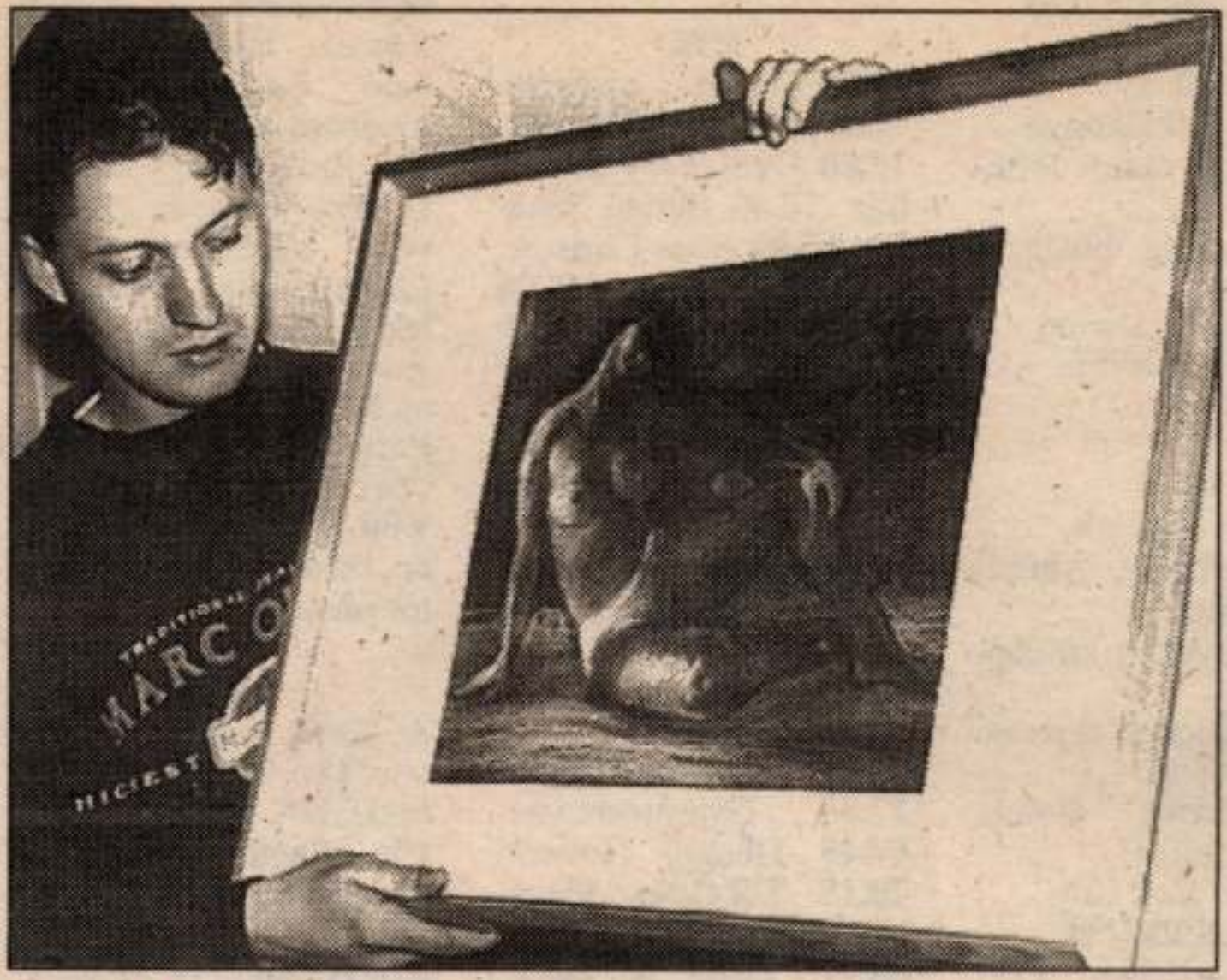

Tatai művésztanár – Keményné Pongó Anna képeiből rendeztek kiállítást Tatán, a helyőrségi művelődési házban. Témáját, technikáját tekintve is gazdag kiállítás várja a tárlatlátogatókat, a képek alkotójuk maga technikai felkészültségét dicsérik. „Gazdag a paletta" – hangzott el ottjártunkkor, amikor Fogel Tamás, a tisztiklub egyik kiállításrendezője egy gyönyörű aktképet helyezett el a falon. FOTÓ: ARA

rkány.
Híradó.
Emilie.
Helikon.
A molekulák va-
a.
Talpalatnyi zöld.
Esti kérdés.
Híradó.
A KGB alkonya.
Egy rádió törté-

Starting Business
n.
Határmezsgyén.
Gál Sándor: Az
partján.

HBO

Lois és Clark.
Riválisok. Ameri-
iófilm.
Lányok a címlap-

Hihetetlen igazság.
tai film.
Bűnös álmok.
tai thriller.
New Jack City.

PEKTRUM

Hív a tenger.
Különleges had-

A gyógyulás mű-

Állati élet.
Sebességmánia.

SZÍV TV

Az új Lassie.
Hívd Andreát!

nyomában. **19.30** Híradó. **19.50** Sporthírek. **20.10** Euroligák. **20.50** Megbékélés... **21.20** Perspektívák. **21.50** Lépések.

RTL

12.00 Déli magazin. **12.30** Arany lányok. **13.00** Gyilkosság a hobbija. **14.00** Bärbel Schäfer. **15.00** Ilona Christen. **16.00** Hans Meiser. **17.00** Jeopardy. **17.30** Egymás közt. **18.00** Jó estét! **18.30** Sztármagazin. **18.45** Híradó. **19.10** Robbanékony. **19.40** Jó idők, rossz idők. **20.15** Az árnyék nélküli férfi. **21.55** RTL – Éjszakai magazin.

SUPER RTL

16.25 Addams Family. **17.05** Gyermekműsor. **19.45** Doogie Howser. **20.15** Tökéletes idegenek. **20.40** Nem kell férfi?! **21.05** A főnök. **21.50** Mindent vagy semmit! **22.45** Addams Family.

ZDF

11.04 Érti ön a humort? **12.55** Sajtószemle. **13.05** Déli magazin. **13.45** Dalli Dalli. **14.15** Az óceán lánya. **14.38** Theo szüle-

KULTURÁLIS MAGAZIN. Műsorvezető: Hűvös Récsy Lídia. „Ha majd a bőség kosarából...!" Segítsenek, hogy segíthessünk – Máltai Szeretet Szolgálat; 7-re való; „Eskümhöz híven: továbbra is a város érdekeit szolgálom – Balogh György kisgazda színekben – stúdióbeszélgetés; Előzzük meg... a bűncselekményeket! Ötletbazár; Ádám vagy Éva? Sport arcképcsarnok – benne: Papp Mihály. Adásunkat március 19-én, kedden **9.00** órától, március 20-án, szerdán du. **15.00** órától ismételjük meg.

TATA

A Tatai Televízió március 18-i adásából. **19.00** MOZAIK. Telefonos játék felnőtt nézőinknek! Mese; A Jávorka napon jártunk; Mozielőzetes; Könyvajánló. **19.30** MTV 1 Híradó; **20.00**-tól MAGAZIN. Összefoglaló a március 15-ei eseményekről; Alapítvány a kórházunkért; Az elfelejtett (?) társadalmi munka; Mit jelent az állampolgári engedetlenség? Vállalkozói ötletek egy utcáért; Fel nem fe-

Kemény Zsigmond

"Könyöklő asszony" c. müvét kiemeli Cifka Péter : "Nyári Tárlat c. kritikájában, részletesen ir a fiatal müvészek életből meritett lelkiismeretes munkájáról.

Irodalmi Ujság, Bp. 1954. juli. 31
V. évf. 2o. sz. 9. lap.

KEMÉNYFI Susanna és Steven keramikusok

FEKETE Judit: A kerámia egészen más : A kecskeméti stúdió munkájából. = Magyar Nemzet, LIV.évf. 114.sz. 1991 május 17. 11.p.

Bp., Vigadó Galéria, Kecskeméti Kerámia Stúdió kiállítása

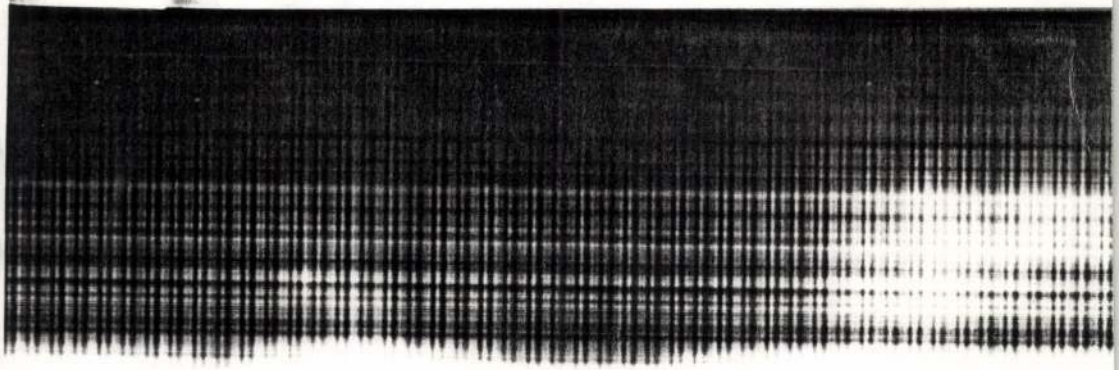

MDK

Kemény Zsigmond

Móricz a parasztok között 1951 olaj
Magyar Irók Szövetsége tul.

Képzőművészetünk tíz éve. Műcsarnok.
Kiállított művek jegyzéke. 9.1.

MDK

Kemény Zsigmond

Leányfej

"A Magyar Művészetért" Képzőm.Kiall.kat.
Műcsarnok,1940 Dec.15 - 1941 Jan.12. 14.1.

MDK

Kemény Zsigmond

Atomkutatók

Péter I.: A kecskeméti müvésztelep kiáll. az Ernst Muzeumban. Népszabadság 1959. febr. 1o.

MDK

Kemény Zsigmond

Leányfej

Mücsarnok 1940 A magyar művészetért c.kiáll.

Kemény Zsigmond MDK

Kis fiu, gipsz

Mücsarnok 1940 Gyermek a müvészetben c.kiáll.

Kemény Zsgimond

MDK

Móricz a parasztok között, 1951, olf.

Mücsarnok 1955 Képzőművészetünk tiz éve

Kemény Zsigmond MDK

Móricz Zsigmond szegény-paraszt családnál, olf.

Műcsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

M.D.K

Kemény Zsigmond
ír

Az Athenaeum a Pesti Naplót, a kor tekintetes deákpárti lapját átvette Kemény Zsigmondtól, mint szerkesztőtől.

P. Brestyánszky Ilona: Szárenés az Athenaeum.
Művészeti 1969. március – 6 lap

Kemény Zsigmond [redacted]

Leányka

Műcsarnok 1940 Gyermek a művészetben c.kiáll.

Kemény Zsigmond MDK

Gőzkalapács, üvegablakterv, olf.

Találkozás 1919-ben, olajtemp.

Mücsarnok 1959. VII. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Kemény Zsigmond

Illusztráció, lino

1. Miskolci O. Grafikai Biennale 1961.

MDK

Kemény Zsigmond

Lutka M: A IV. M. Képzm. Kiáll. festményei. MN.
1934. jan. 10. 5 l.

Kemény Zsigmond

Munkásnő, terrakotta

Főv. Képtár XL. kiáll. 1948. okt. 11 l.

Kemény Zsigmond

Fekvő nő, temp.
Házak, paszt.
Tanulmányfej, paszt.
Csónak, olaj

Főv. Képtár XI. kiáll. 1948. okt. 9 l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Kemény Zsigmond

IKARUS

1962 MÁR 28

1021

1962. MÁRCIUS 28.

Munkás képzőművészek a kultúrházban

Várja az érdeklődőket a festőművész szakkör

A művészetek iránt érdeklődő dolgozók ma már az Ikarusban is megtalálhatják azokat a szakköröket, ahol tovább fejleszthetik készségüket. *Míg régen a tanulást csak a kiváltságos osztályok szűk körei engedhették meg maguknak* — s egy-egy tehetség sok nélkülözés árán kerülhetett közelebb a művészetekhez — *ma bárki válogathat a különböző művészeti csoportok között.*

Többen járnak a kultúrházban működő képzőművészeti körbe is. *Sok dolgozó valósítja itt meg művészi elképzeléseit rajzban, grafikában, festészetben, szobrászatban.* A gyakorlati munkán kívül közös múzeumi kiállítási és műtermi látogatásokon vesznek részt, művészettörténeti és esztétikai előadásokat hallgatnak.

A képzőművész kör felkér minden érdeklődőt, hogy kapcsolódjanak munkájukhoz, tanuljanak, képezzék magukat. A foglalkozások időpontja szerdán és pénteken 15—18 óráig.

Kemény Zsigmond
festőművész, szakkörvezető

A villamosenergia felhasználásána
a takarékosságra figyel

A szocialista iparosítás egyik alapvető jellemzője, hogy a fokozott gépesítéssel egyidejűleg növekszik a termelésben felhasznált villamosenergia mennyisége, más szavakkal: emelkedik az elektrifikálás színvonala.

— *Hogyan alakult vállalatunknál a villamosenergia felhasználása?* — kérdeztük vállalatunk energetikusát.

Wolszky elvtárstól megtudtuk, hogy üzemünk villamosenergia-fogyasztása 1961-ben több, mint kétszerese volt az 1957-ben felhasznált menynyiségnek. *Az elmúlt évben 72 darabbal volt több a felszerelt villamosmotorok száma, mint 1957-ben, és ugyanekkor emelkedett a motorok teljesítőképessége is.* Amíg motorjaink darabonkénti átlagos teljesítőképessége 1957-ben 5,5 kW volt, 1961-ben már ez a szám 6,9 kW-ra emelkedett.

Vállalatunknál az évek során felhasznált villamosenergia mennyiségének növekedése nagyobb volt, mint a munkáslétszám emelkedése. *Ennek következtében 1957-ben 1178,4 kW óra, 1961-ben pedig már 1900,8 kW óra lett az egy munkásra jutó felhasznált villamosenergia mennyisége.* Négy év alatt ez 61,3 [illegible]

intézkedésre? — érdeklődünk tovább.

— *A hálózati villamosenergia, eltérően minden más anyagtól, nem raktározható.* (Az akkumulátorok csak kismértékben és költségesen alkalmazhatók.) A villamoserőműveknek országos szinten kell kielégíteni minden igényt. Magánháztartásokban és általában kis fogyasztóknál csak rendkívüli esetben kerül sor korlátozásra. *Nagy fogyasztóknál, mint például az Ikarus esetében, a felhasználásra megszabott mennyiséget nem szabad túllépni, mert*

Közelebb a világszínv

Megkezdt
gyako

A lapunkban már több ízben írtunk a súlycsökkentés problémájáról. Jelentőségét azonban nem lehet eleget hangsúlyozni. Annál inkább,

Keményfi Gábor

MAHIR
SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

grafikus művész,

ÉLET ÉS TUDOMÁNY

1982 DEC 03

1021

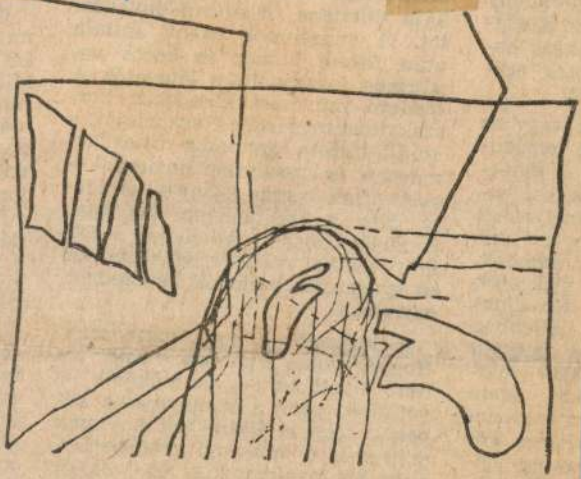

Keményfi Gábor rajza

nduntala
ákolmán
tt; *Körö*
magas b
vikre eg
ett.

a vagy
k felzúd
z a műv
sokkal i
amelyekkel
n tud mit
t mondok,
alakzatok
tér nincs
. Ellenben
és egészen
Tibor tojá-
kat, *Samu*
totemoszlo-
ikó és *Tö-*
gy-egy há-
zatot; tár-
(*Havasi Il-*
zerelt figu-

szaló fijak
zi. Meg a hasonlóképp fésületlen gondolatvilágukat, amelyben a felnőtt logika hideg következtetései és gyermekes reakciók keverednek egymással.

A legkisebbek sem unatkoznak. Hogyne volna izgalmas a sötét terem, amelyben — ha működik — vetítőgép szór a mennyezetre képeket; meg a földre tett kavicsok szép sora és a sarok, ahol kisebb-nagyobb papírzacskók és -zsákok lógnak. Ez az új magyar művészet sokat merít a gyermeki alkotásból:

a fiatalo
Bátran
A szomo
nem tu
Kevés a
díszlet v
csenek
műveket
tendenci
ként. Há
Gábor,
más és
érzés lá
mind e

KEMÉNYFFY Gábor

(Komádi, 1958.)
Iparművészeti főiskolán végzett, a pécsi Zsolnay Porcelángyár tervezője.
Egyéni kiállításai: 1986. Pécs, Kecskemét, Hajdúböszörmény; 1987. Szeged.
1984- és 1986-ban részt vett az Országos Kerámia Biennálén.

Címe: 7632 Pécs, Viktória utca 7.

In memoriam: Paul Gauguin, 1988.
pirogránit, 29,5 cm

Honnan jöttünk? Mik vagyunk?,* 1988.
pirogránit, subler, 31 cm

Hova megyünk?, 1988.
pirogránit, 35 cm

KRAJTSOVITS Margit

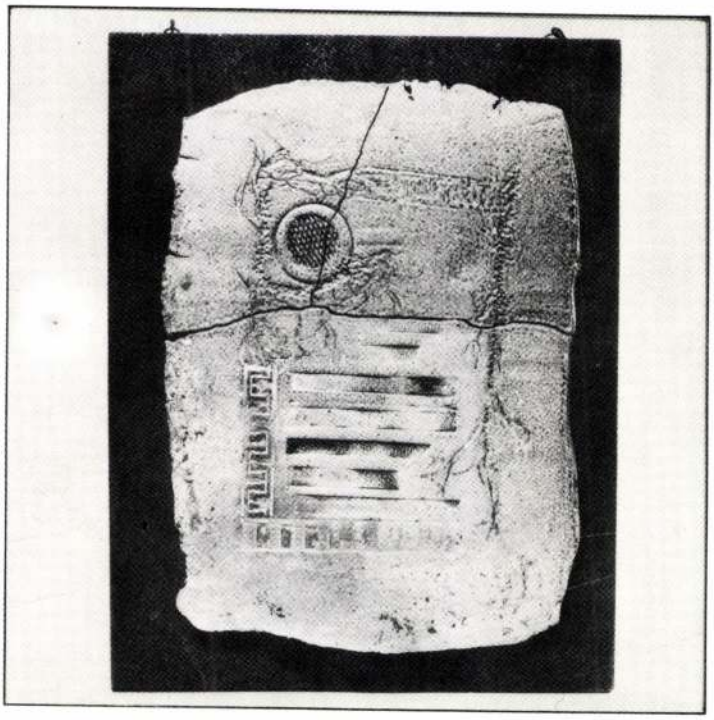

(Budapest, 1936.)
Iparművészeti főiskolán végzett.
Egyéni kiállításai: 1976. Nagymaros; 1981. Derecske, Berettyóújfalu, Fehérgyarmat, Boglárlelle; 1986. Budapest.
A 9. kivételével valamennyi eddigi biennálén szerepelt.
1979. Gualdo Tadino, aranyérem; 1983. Gualdo Tadino aranyplakett; 1986. Gualdo Tadino II. díj.

Címe: 1136 Budapest, Hegedüs Gyula utca 20.

Kódex I–II., 1987.
sómázas samott, 26,5x18/28,5x19 cm

Kódex-lap I–II*–III., 1986.
sómázas samott, 40x29,5/45x32/38,5x27 cm

Keményffy Sábor, gyermekképzőművén
[festő]

3.

L. Egri György

—. —: [arckép]

Műmellek-
let: 2.

XXXI/3.

Tiszatáj, Szeged, 1977. március

Keményffy Gábor

Munkája, festmény (repr.)

Tisztatáj, 1977. Márc.

Keménygyy Gábor

Kiállítás a Szolnoki művelődési
korpontban

Moesson Nemzet 1986. III. 8.

KEMÉNYFFY GÁBOR

(Jugoszlávia, Bizse Jánossal és Soltra Elemérrel); 1972 Komló, Május 1. Művelődési Központ; 1973 Zalaegerszeg, Képcsarnok; 1974 Tokaj, Helytörténeti Múzeum; 1979 Komló, Május 1. Művelődési Központ; Mohács, Galéria; 1983 Szigetvár, Dzsámi; Baksa, Tanácsi Díszterem; 1984 Pécs, Pécsi Galéria; Pápa, Jókai Művelődési Központ; 1985 Kaposvár, Somogyi Képtár; 1987 Barcs, Dráva Múzeum.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Magyar Nemzeti Galéria, Budapest; Janus Pannonius Múzeum, Pécs; Múzeumi Képtár, Tokaj; Galerija Umjetnosti, Eszék. A Baranya Megyei Tanács, a Pécs Városi Tanács, a Debreceni Városi Tanács, a Somogy Megyei Tanács tulajdonában több műalkotás.

Lakcíme: 7623 Pécs, Nagyvárad u. 24. Telefon: (72)29-280

KEMÉNYFFY Gábor keramikusművész

1958. október 1-jén született Komádiban. 1983-ban szilikát-kerámia szakon diplomázott a Magyar Iparművészeti Főiskolán. A pécsi Zsolnay Porcelángyárban dolgozik. Tagja a Művészeti Alapnak. 1978-ban Alkotó Ifjúság II. díjat kapott, a Szentendrei napokon I. díjat. 1983-ban Gorka-díjban részesítették, 1986-ban Opole (Lengyelország) nyert kerámiadíjat. 1987-ben a Művelődési Minisztérium díját nyerte a Fiatal Képzőművészek Stúdiója kiállításán a Vigadó Galériában, Budapesten.

Önálló kiállításai: 1986 Pécs, Pécsi Kisgaléria; Kecskemét, Művelődési Központ; Hajdúböszörmény, Művelődési Központ; Nyíregyháza, Művelődési Központ; 1987 F. I. S. Galéria és Mester utcai Galéria, Budapest; Szeged, Bartók Béla Művelődési Központ; Komló, Május 1. Művelődési Központ.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Művelődési Minisztérium, Budapest; Janus Pannonius Múzeum, Pécs; Römhild Múzeum (NDK); Siklósi Alkotótelepek, Siklós; Opole, Múzeum (Lengyelország).

Lakcíme: 7632 Pécs, Viktória u. 7.

KERTÉSZFI Ágnes üvegtervező művész

1952. január 17-én született Pécsett. A Magyar Iparművészeti Főiskolán szilikátipari szakon végzett 1977-ben. Munkahelye az Üvegipari Művek Nagykanizsai Gyára. Tagja a Művészeti Alapnak.

Önálló kiállításai: 1976 Gödöllő, Agrártudományi Egyetem Aula; 1977 Tök, Művelődési Ház; 1978 Budapest, Műszaki Egye-

tem, Bercsényi Kollégium; 1984 Pécs, Pécsi Kisgaléria; Budapest, Helikon Galéria; Debrecen, Kölcsey Galéria; 1986 Budapest, Fészek Klub; Vác, Madách Galéria; 1987 Pécs, Pécsi Kisgaléria.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Művelődési Minisztérium, Budapest; Corning Musem, New York (USA); Ebeltoft Gessmuseum (Dánia); Capri cukrászda, Pécs (Bicsár Vendellel), OTP-fiók, Kossuth utca, Pécs; Szikra Nyomda, Pécs; Kórház, Szigetvár; Pannon Volán Utazási Iroda, Pécs; OTP-fiók, Nagykanizsa.

Lakcíme: 7623 Pécs, Mártírok útja 42. Telefon: (72)21-852

KESERŰ Ilona festőművész

1933. november 29-én született Pécsett. A Magyar Képzőművészeti Főiskolán diplomázott 1958-ban. A pécsi Janus Pannonius Tudományegyetem Rajz Tanszékén docens. Tagja a Képző- és Iparművészeti Szövetségnek és a Művészeti Alapnak. 1984-ben Munkácsy-díjjal tüntették ki. 1988-ban Miskolcon kapott díjat az Országos Grafikai Biennálén.

Önálló kiállításai: 1963 Róma, Galleria Bars; 1964 Budapest, Jókai Klub; 1967 Budapest, Műszaki Kollégium; 1969 Budapest, Fényes Adolf-terem (Bencsik Istvánnal és Major Jánossal); 1970 Balatonudvari temető (akció); 1972 Pécs, Janus Pannonius Múzeum; 1973 Budapest, Csepel Galéria; 1975 Hajdúszoboszló, Művelődési Ház; 1976 Hatvan, Hatvany Lajos Múzeum; 1977 Eger, Színház; Budapest, Iparművészeti Múzeum; 1978 Székesfehérvár, Csók István képtár; 1980 Nagyatád, Helyőrségi Művelődési Otthon; Dunaújváros, Uitz-terem; 1981 Barcs, Dráva Múzeum; 1982 Budapest, Műcsarnok (Vidovszky Lászlóval); Győr, Múzeumi Képtár; 1983 Pécs, Pécsi Galéria; Szentendre, Műhely Galéria; Budapest, Műcsarnok; 1984 Helsinki, Magyar Kultúrintézet; 1985 Budapest, Erzsébetvárosi Galéria; Szeged, Bartók Béla Művelődési Központ; 1987 Veszprém, Galéria; Budapest, Francia Intézet; 1988 Pécs, Pécsi Kisgaléria; 1989 Budapest, Ernst Múzeum; Kecskemét, Kecskeméti Képtár.

Művei közgyűjteményekben, közterületen: Museo e Pincoteca Comunali, Gubbio (Olaszország); Károlyi Alapítvány, Vance (Franciaország); Muzeum Narodowe, Szczecin (Lengyelország); Modern Művészeti Múzeum, Szöul (Dél-Korea); Kassák Emlékmúzeum, Budapest; Magyar Nemzeti Galéria, Budapest; Művelődési Minisztérium, Budapest; Kiscelli Múzeum, Budapest; Győri Képtár, Győr; Janus Pannonius Múzeum (Modern Magyar Képtár), Pécs; István király Múzeum, Székesfehérvár; Savaria Múzeum, Szombathely; Ka-

Keményffy Gábor } Kezaniklus
Krawczun Halina }

Samathy Tamás: Amíg az álom
résztermékké válik. [intégrál velük]
= M. Hfjúság XXVIII. évf. 5. sz. 1984 febr. 3. 18-19. p. ill.

Krawczun Halina →

KEMÉNYFFY GÁBOR

Dokumentumtár

Rovatunkban – melyben a város kulturális életében meghatározó eseményeken elhangzott köszöntőket, ünnepi és avató beszédeket tesszük közre – ezúttal dr. Takács Imre országgyűlési képviselő Keményffy Gábor Arany-ló-kútjának 1997. augusztus 20-i avatásán elhangzott ünnepi beszédét rögzítjük.

Szókimondó 1997 szept.

Tisztelt Hölgyeim, Uraim, Kedves Vendégeink!

1997. évben arról emlékezünk, hogy 1000 éve foglalta el a trónt Árpádházi István. A 3 év múlva királlyá koronázott, később 1083. augusztus 20-án Székesfehérvárott VII. Gergely pápasága és Szt.László uralkodása idején szentté avatott István első királyunk megvalósította azt az államalapítói politikát, amit apja, Géza fejedelem, sőt nagyapja is elkezdett. Ezen szép nap 1774-től, Mária Terézia rendelkezésével állandó emléknap lett.

Felemelő érzés, hogy ezen Arany-ló-kút avató ünnepségünk a neves napon van, amikor történelmünk dicső múltjára emlékezünk.

Köszönet illeti a MOL Rt., a Gyógyfürdő Rt., vezetőit, dolgozóit, hogy ilyen szép, maradandó emléket állítottak a Gyógyfürdő 70 éves évfordulójára.

70 év csupán egy emberöltő, mégis sorsforduló volt a város történelmében. A gyógyvíz feltárásának kezdetén az öreg Kusis házánál a Morgó szélén munkások jelentek meg és ott gerendákat, láncokat helyeztek el, hogy petróleumot ássanak ki a földből. Röhögött ezen az egész alvég és maga Kusis is – írja Fehér Gábor –, egyszercsak mindenki szemeláttára forró víz tört fel a földből, az ott élők hasznára is. Az elmúlt 70 év alatt, ha nem is egyenletesen, de folyamatosan gazdagodott, gyarapodott Európa-hírű Gyógyfürdőnk, amely a város arculatát, jellegét és az itt élőket is átalakította.

Erről megemlékezni és ennek kapcsán maradandó művész értéket alkotni szent kötelességünk.

Fényesebbre csiszolja az ünnepi érzést az is, hogy Keményffy Gábor kerámia és porcelán tervező művész, Komádiban született, de városunkban végezte általános iskolai tanulmányait. Szép alkotásai az ország sok pontján megtalálhatók. Szoboszló szeretetünket erősíti az, hogy a városunkból elszármazott, szülőföldjüket szerető egyéniségek alkotásai már eddig is gazdagították a fürdővárost. A szobor jól kifejezi a csodálatos indulást és a nagyszerű eredményt, a fúrást és e gyógyító víz születését. A szép alkotásban megcsodálhatjuk a forma és a tartalom egységét.

Számomra nagy élményt jelentett az az órákig tartó beszélgetés, amikor ebben az évben, május 1-én Keményffy Gábor művész úr részletesen ecsetelte sokszínű gondolatait és ezáltal Czeglédi Gyula Igazgató úrral együtt mi is részesei lehettünk a művészi alkotó kreatív gondolkodásnak, a szobor-kút megszületésének. Tapasztaltuk, hogy Keményffy Gábor művész úr a szülőföld szeretetétől áthatva igyekezett a legtökéletesebb formát megtalálni és ezzel a jelenlévők minden bizonnyal egyetértenek.

Az alkotó gondolatcsere során felvillant előttem Sütő András szép megemlékezése a szülőföld szeretetéről, a neves író megállapítja, hogy a szülőföldjéről békésebb nyughelyet keresve elvándorolhat a madár, a kárpáti gímszarvas, szélfútta magjaival néhány fa is, de az ember szülőföldjét lélekcsorbulás nélkül el nem hagyhatja. Keményffy Gábor ezt a lélekcsorbulást igyekszik gyógyítani azzal, hogy kiváló művészi tehetsége legjavát adva megalkotta ezt a szép szobor-kutat.

A maradandó alkotás, az álmodozó, mindig többet, jobbat, szebbet akaró ember műve ezen szobor, azé az emberé, aki gondolatait szép formába öntötte. Ha az ember nem álmodozik mindennap egy kicsit, akkor vezércsillaga, amely létét és mindennapi munkáját irányítja, elhalványul. Különösen igaz ez az alkotó művészekre. Most itt csodálhatjuk Keményffy Gábor művész úr álmodozásának csodálatos eredményét.

Ehhez a maradandó értékhez hozzájárult a 70 év során a városért, a fürdő fejlődéséért fáradozó szoboszlaiak kitartó munkája is. Azt felesleges bizonyítani, hogy ha a szoboszlóiak szorgalmas munkájával nem fejlődik ilyen sokat a Gyógyfürdő és a város, akkor nem kerülhet sor erre a szép ünnepi alkalomra sem. Nemcsak a város és a Gyógyfürdő vezetői, dolgozói, az idelátogatóknak szállásadók, a vendégeket kedvesen fogadók előtt is tisztelgünk, hiszen az Ő emberszeretetük, szorgalmuk hazai- és külföldi vendégcsalogató volt. Nevek, arcok, történetek villannak fel előttem, de nem sorolom fel a nagyrabecsült személyeket, mert félő, hogy a tisztelgés nem lenne teljes. A város történetét kutatók bizonyára megteszik ezt helyettem. Nekünk viszont szent kötelességünk tanulmányozni a város múltjáról szóló könyveket, megcsodálni a szép művészi alkotásokat, hiszen ez is erősíti városszeretetünket.

Biztos vagyok abban, hogy a jövőben is a városért való tenni akarás jellemzi a szoboszlói embereket, mert csak így tudjuk elérni, hogy a következő években egyre több gyógyulni, pihenni akaró vendég csodálja meg ezt a szép művészi alkotást.

Hajdúszoboszló, 1997. augusztus 20.

Dr. Takács Imre
országgyűlési képviselő

Galánfi András köszöntése

Hétköznapjainkat morzsoljuk egymásután, s ritkán vannak ünnepek, amikor megpihenhetünk, s még ritkábbak azok a „sátoros ünnepek", amikor olyasmi történik velünk, ami felülemel minden emberi gyarlóságon, ami lelki töltekezést jelent, ami érzelmileg megindít, gazdagít, vagy ami hazafias érzelmeket gerjeszt.

Ilyen kivételes, kiemelt kettős ünnep az augusztus 20! Első szent királyunk, István nevének ünnepe, nemzeti ünnep. Ilyenkor lehet nemzetiszínű zászlókkal fellobogózni az országot, körmeneteket tartani, s megemlékezni a szent és bölcs király cselekedeteiről, felidézni intelmeit, amik még 1000 év év elteltével is aktuálisak, megszívlelendők.

A másik nemzeti ünnep az aratókoszorúval kísért, új búzából sütött, nemzetiszín szalaggal átkötött „új kenyér" szentelésének ünnepe! – mert szent a búza is – az "élet" ahogy errefelé az öregek hívják – ami az ország kenyerét adja, s áldottak a dolgos kezek is.

S ez a fényes nap, amihez olyan események kapcsolódnak, amiknek rangját e dátum is erősíti!

Olyan kormánykitüntetéseket adnak ilyenkor, amiknek értéke az ünnephez méltó, s nem múlandó, a kitüntetettek emberi és szakmai nagyságához nem fér kétség, példamutató személyiségükkel kiemelkednek a többi közül! – A közért, a társadalomért tesznek önzetlen szorgalommal olyat, amitől előrébb megy a világ, mások meg a népi - nemzeti kultúra megőrzésében, továbbfejlesztésében, közvetítésében lettek kimagasló személyiségek.

Arany, ezüst csillagok és keresztek mellett, amit ilyenkor osztogatnak a mi szívünkhöz mégis a népművészet mestere kitüntetés áll legközelebb.

Galánfi András e nap tiszteletére „a népművészet mestere" kitüntetéssel jutalmazták! – Büszkék vagyunk rá, a mi városunk szülötte! –

Őt, aki a legfiatalabb a faműves alkotók közül, 25 éves kiemelkedő, országosan elismert, külföldön is sokfelé ismert tevékenységéért.

Őt, aki a hagyományhoz alázattal és tisztelettel nyúlt hozzá, aki a ránkmaradt tárgyak mögött megérezte, s megértette, megfejtette a bennük rejlő üzeneteket. S létrehozott olyan tárgykultúrát, ami egyszerre ősi és mégis modern, aminek művészi forma- és díszítőkultúrája egyedi, de mégis közösségi szellemet hordoz.

Kitüntették Őt, akinek munkái mentesek minden hamis csillogástól, puritánok, de mégis monumentálisak. Monumentális játszótéri plasztikái olyan formagazdagságról tanúskodnak, annyi játékos ötlettel megformáltak, ami bámulatba ejti a legkényesebb ízlésű kritikusokat is. Olyan művészi alkotások ezek, amiben érezzük, hogy csakis itt születhettek, ezen a tájon, ebben a hazában.

A szellem és a kéz intelligenciájának harmóniája érthető tetten minden alkotásában – mindegyik tárgy vallomás az emberről, Galánfi Andrásról, a hazához, néphez hű pedagógusról.

Olyan mester és tanár, akinek hite, varázslatos egyénisége, mesterségbeli tudása sok alkotóközösséget és tanuló diákot nyert meg a népi- nemzeti kultúra ügyének, s lettek társai azon az úton, aminek létjogosultságában szentül hisz, s tudja, hogy csak akkor maradhatunk meg magyarnak az egyesült Európában, ha nyelvünk, dalaink, táncaink, meséink mellett tárgyi kultúránkat is továbbéltetjük.

A hagyomány formái változhatnak, de lényege ugyanaz marad, amíg él a nép, melynek lelkét kifejezi
(Kodály)

Hosszú sor volna felsorolni, hogy 1974 óta, amikor ifjú társaival a Budavári Palota udvarára elkészítették az első játszóteret, mi mindent alkotott Galánfi András. Hány pályázaton nyert díjat, hány országos és külföldi kiállításon mutatták be munkáit, hány alkotóközösséget vezetett és lettek ők is díjazottak és boldog emberek. Hány fiatal tekinti őt példaképének úgy is mint „mester"-t és úgy is mint „ember"-t. Mert ki is a mester? – nemde az, aki a szakma kiváló mestere, aki folyamatosan bizonyítja tudását, s folyton gyarapítja, aki „mesterremek"-kel dicsekedhet, aki tisztességben, erkölcsben, emberségben olyan, akire felnézhetnek, akit eszményképnek tarthat minden fiatal? – De! Ő a mester!

Köszöntsük hát sok szeretettel – tisztelettel, s kívánjunk hosszú, gazdag alkotó éveket, eredményeket, megelégedettséget az életben, sok-sok örömet családjában.

Isten éltesse sokáig a mi örömünkre, s büszkeségünkre is!

Bp. 1997. VIII. 29.

Borbély Jolán

Balogh Zsuzsa:

Aranyló szépség

Kút ... víz ... élet ... folytonosság.

A változás könyve így ír erről: „a kútból nem vész el a víz, nem önt ki, aki jön és megy, élvezheti ajándékát. A valódi és csinált érték különbségére figyelmeztet. Amit ember épít, az változó érték; amit a természet, azt meg kell becsülnünk. Kút csak ott lehet, ahol életadó víz van!"

Keményffy Gábor Arany-ló-kútjában ezt a változót és állandót egyesítette. Mindenki számára elérhetővé tette az életadót, olyan köntösbe öltöztetve, mely igazi művészi élmény. Élmény, mert szomjúságot olt és ez a szomjúság nem csupán a hagyományos értelemben vett esztétikai érzékünk kínzó szomjúsága. Az ízléstelen csecsebecséktől, drága giccsektől kiszáradt szépérzékünk egy kortynyi felüdülésre vágyakozik manapság. Igazságtalan ítélet lenne, ha azt mondanánk, hogy a városunkban lakók és az itt megfordulók ilyen értelemben szomjaznak, hiszen köztéri szobraink, fajátszótereink, állandó- és időszakos kiállításaink ontják magukból a kellemes élményeket. Ez a mostani alkotás mégis más, mind szellemisége, helyválasztása, anyaga.

Hajdúszoboszló nem múlt nélküli város, ahová csak pihenni és pénzt költeni járhatnak a vendégek. A város történelme mélyen benyúlik a magyarok múltjába. Szellemiségében és fő motívumaiban ezt is megragadta a gyermekkorát itt megélő művész. Az arany, a kék és a lófej felidézik a város címerét, így hagyományait. A kék pedig kötődik még a fürdőhöz és az életadó vízhez is. A helyválasztás kissé merész, de nagyon találó. Talán sokak számára diszharmonikusnak tűnik egy magas fehér betonépítmény mellett egy stílusában és eszmeiségében homlokegyenest eltérő, művészien megalkotott ivókút. Az alkotó szerint a diszharmónia nem mindig haszontalan. Nagyon sokszor éppen ez mutatja meg a tárgyak, jelenségek kontrasztját. Ha formálja a teret, ha segít fölfigyelni, megfigyelni, akkor nemcsak nézni, hanem látni és segít. Keményffy Gábor erre a manapság elterjedőben lévő emberi betegségre is gondolt a kút készítésekor. Szerinte az emberek szabadidőkihasználása kissé eltorzult abba az irányba, hogy „Nem akarok tudomást venni a világról, van nekem így is elég bajom. Egy hétre legalább becsukom a szemem és nyalom a fagylaltot." Ez az időszak pedig igazán alkalmas lenne a művészvilág által kínált élményekre fölfigyelni – múzeumokba, kiállítótermekbe járni. Ezért is jó, ha a napon lepirult, lángossal jóllakott, szomjas, kimelegedett vendég nem csupán belebotlik a szökőkútba, hanem szomjúságát oltva talán megáll vagy a fák hűvösében leül és élvezi egy darabig a kút által kínált látványt.

Nem szóltunk még a kút anyagáról. Ebben is egyedinek mondható a fürdő új lakója. Nem fa, nem kő, hanem az anyagok, színek, formák és motívumok olyan ötvözete, mely eddig még sem a fürdőben, sem a városban nem volt látható.

Végül engedjenek meg egy egyéni megjegyzést. Évekkel ezelőtt kaptam egy könyvet Pap Gábortól, aki művének elejére bíztatásképpen írt számomra egy mondatot. Ez a mondat igazán akkor nyert valódi tartalmat, amikor egy nyári késő délutánon ittam az Arany-ló-kút vizéből:

„Érdemes a szépet értelmesen élvezni."

Dokumentumtár

Rovatunkban – melyben a város kulturális életében meghatározó eseményeken elhangzott köszöntőket, ünnepi és avató beszédeket tesszük közzé az utókor számára. Ezúttal az I. Nemzetközi Kollázus Biennálé augusztus 29-i megnyitóünnepségén elhangzott köszöntőket, beszédeket olvashatják.

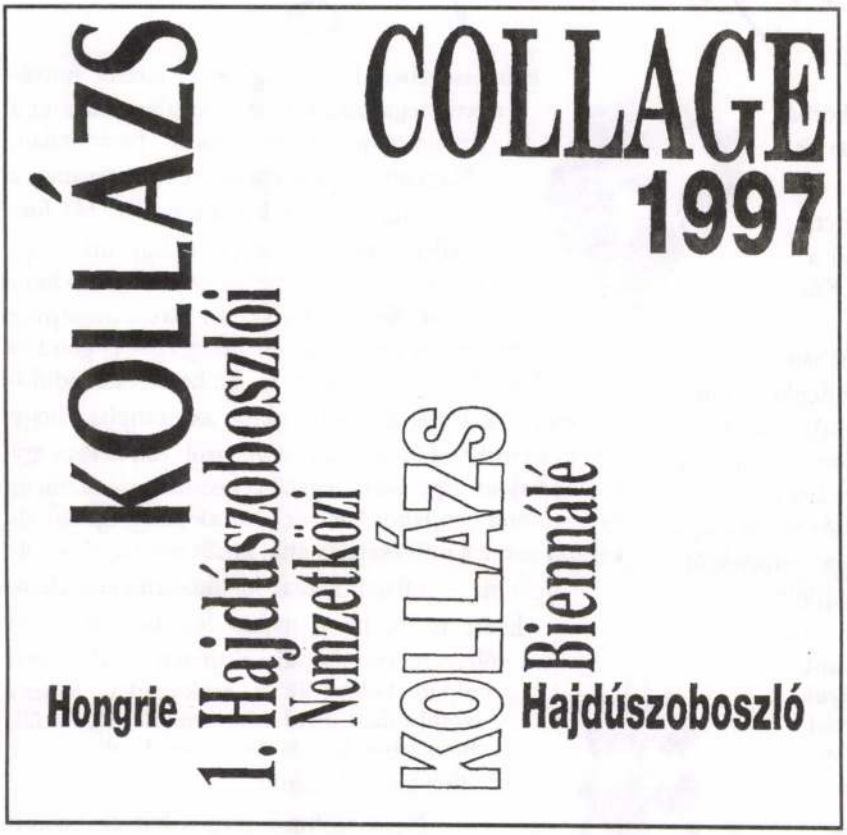

ÁBRAHÁM Rafael (Magyarország–Hongrie) ■ BASKA József (Magyar-ország – Hongrie) ■ BIRKÁS István (Magyarország – Hongrie) ■ BLANC, Richard (Franciaország – France) ■ BOZZOLINI (Francia-ország – France) ■ CSÁJI Attila (Magyarország – Hongrie) ■ DEBREIX, Gásteo (Brazília – Brésil) ■ DEIM Pál (Magyarország – Hong-rie) ■ DE WASNE, Jean (Franciaország – France) ■ DUBOURG, Henry (Franciaország – France) ■ DU LUCA (Franciaország – France) ■ ERICSON, Anders (Svédország – Suéde) ■ ÉZSAIÁS István (Magyarország – Hongrie) ■ HETEY Katalin (Franciaország – France) ■ KOLAR, Jiri (Franciaország – France) ■ KONOK Tamás (Franciaország – France) ■ KOVÁCS László (Magyarország – Hongrie) ■ KOVANEN, Timo (Finnország – Finlande) ■ LADÓCSI László (Magyarország – Hongrie) ■ LARSEN Peter (Dánia – Danmark) ■ LE K'DAR (Franciaország – France) ■ LENOIR, André (Franciaország – France) ■ MAURICE, David (Franciaország – France) ■ MICHEL, André (Franciaország – France) ■ NEM'S Judith (Franciaország – France) ■ NÉMETH Géza (Magyarország – Hongrie) ■ OROSZ Gellért (Magyarország – Hongrie) ■ PAPP Tibor (Francia-ország – France) ■ PIZA (Franciaország – France) ■ RÁCZ György (Magyarország – Hongrie) ■ SANDBORG, Tom (Norvégia – Norvege) ■ SCHÉNER Mihály (Magyarország – Hongrie) ■ SMUDA, Gail (Egyesült Államok – États-Unis) ■ TAYLOR, John (Anglia – Angleterre) ■ VÉGH András (Magyarország – Hongrie) ■ VILHELM Károly (Magyarország – Hongrie) ■

Dr. Sóvágó László
polgármester:

Kedves Vendégeink!
Hölgyeim és Uraim!

Tisztelettel köszöntöm az I. Hajdúszoboszlói Nemzetközi Kollázs Biennálé megnyitójára szép számban megjelenteket! Külön tisztelettel köszöntöm dr. Magyar Bálint művelődési miniszter urat és dr. Hann Ferenc művészettörténészt.

Hölgyeim és Uraim! Úgy gondolom, hogy ez a város a jövőben – legalábbis mondom ezt az elmúlt évek alapján – nemcsak fürdővárosi jellegét fogja megőrizni, hanem kultúrájáról is híres lesz, legalábbis bízom ebben. Bizonyították ezt kiállítások sokaságai, és bizonyítja mindaz, amit a hajdúszoboszlóiak tettek annak érdekében, hogy az idelátogató vendégeket és Hajdúszoboszló lakosságát megfelelő szórakoztatási lehetőséggel lássák el. E bevezető gondolatok után fölkérem Magyar Bálint urat, beszédének megtartására!

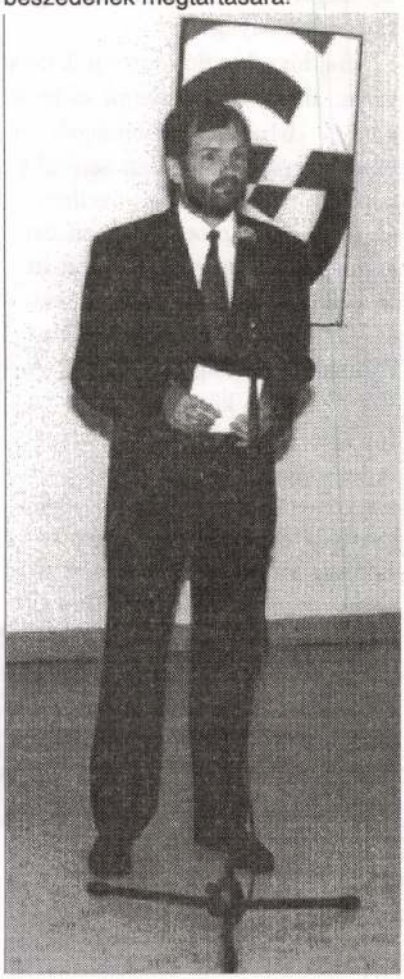

Keményffy Jenő

Az alant felsorolt müvészek szerepelnek a Nemzeti Szalon jubiláris kiállitásán: Vajda Zsigmond, Pettenkoffen Agost, Mendlik Oszkár, Bruck Miksa, Keményffy Jenő, Hadl Richard, Boruth Andor, Boemm Ritta, Góth Móric, Pentelei Molnár János, Kacziány Ödön, Szenes Fülöp.

Keményffy Jenő: "Ártatlanság" c. festménye fiatal leányt ábrázol.
Repr.

ÉLET, Bp. 1909. dec. 19. I. évf. 52. sz. 819. lap.

Keményffy Jenő

"Ablak mellett" c. festményén könyves polc mellett, asztalnál üldögélő nőt ábrázol. Repr.

ÉLET, Bp. 1909. juni. 13. I. évf. 24. sz. 766. lap.

Keményffy Jenő

"Müteremsarok" c. festményét bemutatja a lap.
Repr.

"Női arckép" cimmel ülő nőalakot ábrázol a festmény.
Repr.

ÉLET, Bp. 1909. május 16, I. évf. 2o. sz.
646. lap. " 23. " " 21. "
685. lap.

Keményffy Jenő

Az "Uj Müvészcsoport"-nak a Nemzeti Szalonban rendezett kiállitását, s annak előzményeit Margitay Ernő Ismerteti.
Kritikájában szereplő müvészek névszerint következnek az egyes cédulákon:

Keményffy Jenő,
Magyar Mannheimer Gusztáv,
Pentelei Molnár János

A tárlaton résztvevő müvészek közül, a beszámolóban felsorolt teljes müvésznévsor a kiállitás előzményeinek történetével Zala György névénél 1-4. sz. cédulján látható.

Élet, Bp. 1917. dec. 23. IX. évf. 51. sz. 1251-1252. lap.

Kemenyffi Jenő

jubiláris művészeti kiállításon
neve szerepelt.

PH. 932. IX. 18.

MDK

Kemeinyffy Jenő, festő

29. Veranda sarkaban. Of
234. Kertben. "
77. Paravtudvar. "

A Szegedi Képzőmüv. Egy. mükiáll. - Szeged. 1907 III.
Kat. - 10 11/15. l.

Herrn Prof. Dr. [illegible]

[illegible] Physikalisches Institut

[illegible] Stadt

[illegible] Hermannstrasse.

[illegible]

[illegible] Telephon: [illegible] Amt Zürich - Postcheck [illegible]

Zeit. 10/16 [illegible]

MDK

Keményffy Jenő

Római Nemzetk. Kiáll. kat. 1911. 194-6.l.

MDK

Keményffy Jenő, 1875-1919.

Szomszédunkban van egy kisleány, kréta,illusztr.
Kapuátjáró, paszt.
Terem /kiv.~~ex~~ vár/

Ernst Muz. aukc. XVII. 1921.
2o 1.

MDK

Keményffi Jenő

Arcképtanulmány, paszt.

Képzőm. Társ. 1913. tav. kiáll. kat. 65.l.

MDK

Keményffy Jenő, 1875-192o.

Interieur, paszt.

Almásy-Tel. 3.auk. 194o. ápr. 23 l.

MDK

Keményffy Jenő, 1875-1919

Szomszédunkban van egy kis leány, kréta

Ernst Muz. 21. aukc, Lp 1.

MDK

Keményffy Jenő, Halmi Artur, Feiks Jenő

9 arckép éa karikatura, toll és cer.

Ernst Muz. 44/b. aukc. 17 l.

MDK

Keményffy Jenő, 1875-1920

Falusi udvar, of.

Árv. Csarnok, 104.aukc. 1942. máj. 9. 1.

MDK

Keményffy Jenő

Udvarrészlet, of.

Ernst Múz. ~~XX~~ 9. aukc. 1920. jan. 5 l.

MDK

Keményffy Jenö,

1898-ban az iskolához tartozott.

A Kellőey-iskola ideje. /1896-1901./ 77.1.

MDK

Keményffy Jenö, festö

Vörösberény. Olf.

MK.Sec.Biz.Müv.Kiáll. 1914.nov.-dec. Kat. 4.l.
Összes.Kuz.

MDK

Keményffy Jenő

Müvészet 1914, 232 l. kép.

M.D.K.

Kemény Ffy Jenő, festő

művei a Nincsarnokban rendezett tavaszi nemzetközi kiállítás úgy, külföldi, mint magyar anyagának gyenge miliőjében, „Szépen megállják helyüket."

Bölöni György: Képek között, Bp. 1967. 16. old.
/a cikk megj.: „Magyarország", 1905. ápr. 22./

Keményffi Jenő MDK

Vasárnap reggel, olf

Mücsarnok 1902/3. téli kiállitás.

Keményffi Jenő MDK

Jelán leányarckép, olf.

Műcsarnok 1900/1 téli kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Verandán. olf.
Kertben

Az "Uj Művészcsoport" első kiáll.
Nemzeti Szalon 1917-1918.

MDK

Keményffy Jenő

Veranda, paszt.

Börtsök-Réti Nagybányai kiáll. kat. 1912.
1o7 l.

MDK

Keményffy Jenő

Cirkusz Leányfalun, ef.

MNT 1910-11. téli kiáll. 51. l.

MDK

Keményffy Jenő

Pócsmegyer, of.

Arckép, of.

KMT 1910-11. téli kiáll. 51. l.

MDK

Keményffy Jenő

Veranda, of.

KMT 1910-11. téli kiáll. 51. l.

Keményffi Jenő: MDK

Iróasztalnál. repr.

Mücsarnok 1911. tavaszi kiáll.

Keményffi Jenő

MDK

Sárga szalon. olf

Az "Uj Művészcsoport" első kiáll.
Nemzeti Szalon 1917-18.

Kenényffi Jenő

MDK

Feketekávénál. olf.

A gödöllői királyi kastély kápolnája. olf.

Az "Uj Művészcsoport" első kiáll. 1917-1918.
Nemzeti Szalon.

MDK

Keményffy Jenő

Épitès, o.

Efyéb köztulajdonból elveszett mütárgyak jegyzéke
Bp. 1952.

MIK

Keményffy Jenő

Kilátás a Parlament felé, paszt.

Szépműv. Múz. háborus veszteségeinek jegyzéke
Bp.1952.

M.D.K.

Keményffy Jenő /1875-1920/

254. Épitès. Olajf. 49x62

Elveszett. /Somogymegyei Muzeum/

Háborus mütárgyveszteség-jegyzékek. V. füzet.
17. l.
MUMOK. Bp. 1952.

MDK

Keményffy Jenő

Varróleányok, paszt.

N.Szal. 1913. tav. 15. 1.

M.D.K.

Keményffy Jenő /1875-1920/

298. Kilátás a parlament felé. Pastel.
67.7 x 83. papir.

Háborus mütárgyveszteség -jegyzékek. I. füzet.
MUMOK. Bp. 1952. 34. l.

MDK

Keményffy Jenő

Tájképtanulmányok, of.

Tanulmányfej, I-II. of.

" I-II. szén

Hollósy-iskola kiáll. 1898-99. Mücs.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Lovak

Krumpli hámozás

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Elhagyott paraszthház

Taligás, vázlat

Országut

N. Szal. tav. tárlat 1922. máj.

MDK

Kenényffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Paraszt fiu, vázlat

Csolnakázók, vázlat

Margitsziget részlet

N. Szal. tav. tárlat 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Padon ülő lányok, vázlat

Dunai táj

Séta, vázlat

N. Szal. tav. tárlat 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Interieur

Kézimunkázó lányok, vázlat

Lótanulmány, "

N. Szal. tav. tárlat 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Női arckép

A tornácon

Szobasarok

N. Szal. tav. tárlat 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Katonakórházban

Csolnak fiukkal

Uzsonna a zöldben

N. Szal. tav. tárlat 1922. máj.

MDK

Kenényffi Jenő festőm. 1875-1920.

olajfestmények

Napfényes délelőtt

Férfi arckép

Gyümölcsszedés

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő festőm. 1875-1920.

olajfestmények

Országháztér

Vizhordó fiu

A müvész arcképe

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő festőm. 1875-1920.

olajfestmények

Csolnakázás előtt

Paraszt udvarrészlet

Indulás

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő festőm. 1875-1920.

olajfestmények

Dunai részlet

Parasztkonyha

Csolnakázó fiu

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő festőm. 1875-1920.

olajfestmények

Veranda

Szalon részlet

Vörös szoba a gödöllői kastélyban

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

Keményffy Jenő MDK

Pócsmegyeri szoba, olf.

Mücsarnok 1918-19. Téli kiállitás

Keményffi Jenő MDK

A rektorék szobája, olf.

Lila szalon, olf.

Műcsarnok 1918-19. Téli kiállitás

MDK

Keményffi Jenő

"Kilátás a parlament felé"c.kép repr.

KMT 1912.tav.kiáll.

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Séta vázlat
Elhagyott paraszthház
Taligás, vázlat

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Országut
Paraszt fiu, vázlat
Csolnakázók, vázlat

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Margitsziget, részlet
Ülő fiu, vázlat
Varrónő

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Falusi ház
Lovak
Krumpli hámozás

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Parasztasszony, vázlat
Orosz fogoly
Paraszt ház

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő MDK

pasztellek
Férfiarckép I-II.
Ülő fiz, vázlat
Vizparton, vázlat
Ceruzarajzok
Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

KEMÉNYFFI JENŐ

Olajfestmények:

Nyaralóban
Arckép
Pihenő
Séta

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.kat. 46.oldal

KEMÉNYFFI JENŐ

A kutnál. Pastell.
Kilátás a dombról. Pastell.
Veranda. "
Forró napon. "
Nyaralóban. "
Csendes délelőtt. "

Műcsarnok 1911/12.téli,kiáll.ka t. 7o.ddal.

KEMÉNYFFI JENŐ

Vizhordó leányok. Olajf.
Kávéház a szabadban. Olajf.
Veranda. Olajf.

47.

Képzőm.Társ.1907/8.téli kiáll.kat. 48.oldal

MDK

Keményffi Jenő

"Öt kicsi lándzsa", repr.

Művészet 1915.161.1.

KEMÉNYFFI JENŐ

425. Gyermekarckép. Olajf.

Képzőm.Társ.1899-1900.téli kiáll.kat. 42.oldal

KEMÉNYFFI JENŐ

2o4. Tanulmány. Rajz.

Műcsarnok 19oo.tav.kiáll.kat.38.oldal

MDK

Keményffi Jenő festőm. 1875-1920.

Ülő fiu, vázlat

Vizparton, "

N.Szal. Tav. tárlat 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Paraszt asszony, vázlat

Orosz fogoly

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Paraszthá́z

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

MDK

Koménffi Jenő,1875-1920.

Férfi arckép, paszt.

" " "

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj.

M.D.K.

Kenényffy

Lázár Béla: "Tavaszi tárlat"-ról szóló cikkében emliti meg a művész munkáját s "jellemzetességre való törekvését" tulzottnak tartja.

Magyar Salon, Bp. május, 19oo. évf.
321-344. lap

M.D.K.

Keményfy

Müveit kiemeli Lázár Béla: Téli tárlat c. beszámolójában, mint mondja: "egyre finomabbá válik."

Magyar Salon, Bp. 1903. nov. hó. 4o. kötet 273-281. lap

M.D.K.

Keményffy

Lázár Béla: "Téli tárlat" c. beszámolójának a "Magyar tájkép" c. fejezetében szól arról, hogy a tájképfestő müvészek "az anyafölddel érintkezve a magyar természetnek hódolnak.

Magyar Salon, Bp. 19ol. dec. hó XXXVI. kötet. 242-253. lap

M.D.K.

Keményffy

Lázár Béla: "Mütárlatok" c. cikkében irja a müvészről: "az ifjabb erők között előre tör és csekély hijján ott van, ahol mesterei".

Magyar Salon, Bp. 1902. dec. hó, XXXVIII.kötet
267 -266. lap
257-

M.D.K.

Keményffy

"Női portréja, /feleségének menyasszony-kori képe/ a müvész haladását igazolja"-irja Lázár Béla: "Tavaszi tárlat" c. beszámolójában.

Magyar Salon, Bp. 1901. május hó
116-126. lap

MDK

Keményffi Jenő, 1875-1920.

olajfestmények:

Ülő fiu, vázlat

Varrónő

Falusi ház, vázlat

N. Szal. tav. tárl. 1922. máj..

Keményffi Jenő MDK

Barokk szalon, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiáll.

Keményffy Jenő MDK

Sárga szalon, olf.
Pócsmegyeri udvar, olf.
Kertben, olf.
Fogadó-szoba, olf.

Műcsarnok 1919-2o. téli tárlat

Keményffi Jenő MDK

Kilátás az ablakomból télen, olf.
Öregszoba, olf.
Öreg néni szobája, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Zebegényi utca, olf.

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Interieure , pasztel
Egyesült erővel, olf.

Nemzeti Szalon 19o9.
II. nyiregyházi kiáll.

Keményffi Jenő

MDK

Fehérajtós intérieure pasztel

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyári egyházi kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Contre-jour, pasztel

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Empire intérieure, pasztell
Pitvar előtt, pasztell
Müteremrészlet, pasztel

Nemzeti Szalon 1909.
II. nyiregyházi kiáll.

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények

Dunai részlet

Parasztkonyha

Csolnákázó fiu

Csolnakázás előtt

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi Tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Paraszt udvarrészlet
Indulás
Országháztér
Vizhordó fiu
Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi Tárlat

Kemenyffi J.

a müncheni Képzőművészeti Akadémia magyar növendéke;

beiratkozás éve 1896.

Jászai Géza: München und die Kunst Ungarns 1800 bis 1945. ungarn-Jahrbuch, Mainz, 1970 10 1 149 1

Keményffy Jenő

"Tornác" c. képén a napsütést figyelte meg
alaposan"-irja a lap beszámolójában "A Nemzeti
Szalon őszi kiállitása" cimmel.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. okt. 12.
XXIV. évf. 41. sz. 655. lap

Keményffy Jenő

"Jól megmunkált portréja erőteljes", -irja a lap "A Műcsarnok tavaszi, nemzetközi tárlata" c. kritikájában.

Képes Családi Lapok, Bp. 1902. ápr. 13.
XXIV. évf. 15. sz. 240. lap

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
A művész arcképe
Veranda
Szalon részlet

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi Tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Vörös szoba a gödöllői kastélyben
Napfényes délelőtt
Férfiarckép

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi Tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Gyümölcsszedés
Katonakórházban
Csolnak fiukkal

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Uzsonna a zöldben
Női arckép
A tornácon

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő MDK

olajfestmények
Szobasarok
Interieur
Kézimunkázó leányok, vázlat

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

Keményffy Jenő

olajfestmények
Lótanulmány, vázlat
Padon ülő lányok, vázlat
Dunai táj

Nemzeti Szalon 1922. május Tavaszi tárlat

MDK

Keményffy Jenő

Gergely I.: Müvészfejek. Képzőmüvészet 1932. 224.l.

MDK

Keményffi Jenő

Látogatóban. Pastell.
Az iróasztalnál. "

KMT 1911.tav.kiáll. 28.l.

MDK

Keményffi Jenő

Kecskésné szobája, olajfm.

Műcsarnok, 1902/3. téli kiáll. 47.l.

MDK

Kánényffy Jenö, festäm.
1875-1920

Fasor. Olf. Jelz.

Árv. Comm.1937.okt.03.sz./Árv.Közl.29.sz./ 27.1.

MDK

Keményffy Jenö, festöm.
1875-1919

Kapuátjáró. Jelz.l.j.:Keményffy Jenö. Pasztell
53x67

Ernst Múz. aukc. XVI. 1921. Kat. 32.l.

MDK

Kemlnyffi Jenö, festöm.
1875-192c

Konyha interieur. Olf. Jelz.

Parasztudvar. " "

Árv. Közl.1937.4.rk.sz. 27.1.

MDK

Keményffy Jenő

Voloscai házak.Olajf.
Erkélyen.Olajf.
Voloscai gyerekek.Olajf.
Reggeli után.Olajf.
Voloscai részlet.Olajf.

Képzőm.Társ.1909/10.téli kiáll.kat.53.l.

MDK

Keményffy Jenő

Interieur. Olajf.
K.J.-né arcképe. Olajf. Magánt.

MNT 1901.tav.nemzetk.kiáll. 41.l.

MDK

Keményffy Jenő

A Műcsarnok háborus kiállitásán szerepelt.

Cikk: Háborus kiállitás.

Művészet, 1914. 541-542.l.

Keményffi Jenő

Interieur.Pasztell.

Képzőm.Társ.1912/13.téli kiáll. 90.1.

MDK

Keményffi Jenő

Interieur.Pastell.

MMT 1912/13 téli kiáll. 90.1.

Kemenyffi Jeno

Interieur. Portrait.

Keményffi Jenő MDK

Saját arcképem, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Keményffi Jenő

MDK

M.F. arcképe, olf.

Műcsarnok 1900. tavaszi kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Tanulmány, rajz

Műcsarnok 1900. tavaszi kiáll.

Keményffi Jenő

MDK

Gyermekarckép, olf.

Műcsarnok 1899/1900. téli kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Jolán leányarckép, olf.

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll.

MDK

Keményffi Jenő

Interieur c.műve. Repr.

KMT 1912/13. téli kiáll.

MDK

Keményffy Jenő

Est c.rajza. Repr.

Művészet, 1913. 188.l.

MDK

Keményffy Jenő

"Öt kicsi lándzsa" c.festménye. Repr. (A Műcsarnok tav.kiáll.-ból.)

Művészet,1915. 162.l.

MDK

Keményffy Jenő (1875-1919)

Virágos erkély (Leányfalu) Jelz. lent jobbra: Keményffy Jenő. Vászon. 83x66. (Ő Felsége I. Ferenc József budavári magángyüjteményéből.)

Ernst Muzeum aukció XV. 1921. 24.l.

MDK

Keményffy Jenő

Manzard

A tavaszi tárlat eredménye. Müvészet 1914.
282.l.

MDK

Keményffi Jenő

Bárkák Swinemündében, paszt.

Swinemünde, paszt.

Képzőm.Társ.1912/13.téli kiáll.kat. 42.l.

Keményffi Jenő MDK

Kecskésné szobája, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1903. tavaszi nemzetközi kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Tömés, olf.

Mücsarnok 1902/3. téli kiáll.

Keményffy Jenő MDK

Vasárnap reggel, olf.

Műcsarnok 1902/3. téli kiáll.

MDK

Keményffi Jenő

Arckép, of.

Műcsarnok 1903. tav. nemzetk. kiáll. kat. 36.l.

MDK

Keményffi Jenő

Tornác előtt, paszt.

Egyesült erővel, of.

A fiam, of.

Mücsarnok 1908/9. téli ~~ki~~ nemzetk. kiáll. kat. 64.l.

MDK

Keményffi Jenő

Parton, of.

Épülő házon, of.

Műcsarnok 1908/9. téli kk nemzetk. kiáll. kat. 64.l.

MDK

Kernyffi Jenö, festöm.

Kiállított müvének témája: interieur.

A téli kiállitás. - Szépm.M ua.1917-18.
Müvészet.1917. 5o.1.

MDK

Keményffi Jenő

Vasárnap reggel, of.

KMTárs. 1902/3. téli kiáll. kat. 30.l.

MDK

Keményffi Jenő

Látogatóban, paszt.

Az iróasztalnál, paszt.

Képzőm. Társ. 1911. tav. kiáll. kat. 28.l.

MDK

Keményffi Jenő

Tanya, of.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll. kat. 54.l.

MDK

Keményffi Jenő

Kilátás a parlament felé, paszt.

KMT. 1912. tav. kiáll. kat. 40.l.

Kamenyetti Jeno

Kilátás a parlament felé, pastel.

Kat. 1912. tav. Kiáll. Kat. 43.l.

MDK

Keményffi Jenő

Virágos szoba, paszt.

KMT. 1912. tav. kiáll. kat. 40.l.

MDK

Keményffi Jenő

Sárga szalon. Of.

KMT. 1917. tav. kiáll. kat. 23.1.

MDK

Keményffy Jenő

Arckép, olajfm. Mgt.

KMTárs, 1906. tav.kiáll. 25. lap

M.D.K.

Keményffy Jenő

Rajzát hozza a lap Hegedüs Gyuláról "Mi van Hegedüs Gyulával?" c. közlemény illusztrálására.

Rajza Beöthy Lászlóról.

Szinház és Divat, Bp. 1916. okt. 22. I.évf. 1o. sz. 27., 31. lap

M.D.K.

Keményffy Jenő

Harsányi Zsolt: "Négy portré" cimmel ir a Faludi fivérekről, s ennek illusztrálására készitett a müvész rajtokat Faludi Sándorról és Faludi Jenő dr.-ról

Szinház és Divat, Bp. 1916. okt. 29. I. évf. 11. sz.

Keményffi Jenő

MDK

Ebédlő, pasztell

Az ablaknál, pasztel

Reggelinél, pasztell

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Keményffi Jenő

MDK

Utca, olf.

Mücsarnok 1904/5. téli kiáll.

Keményffi Jenő MFK

Tanya, olf.

Műcsarnok 1904/5. téli kiáll.

Keményffy Jenő MDK

K.J.-né arcképe, olf.

Műcsarnok 1901. tavaszi nemzetközi kiáll.

Keményffy Jenő MDK

Interieur, olf.

Mücsarnok 1901. tavaszi nemzetközi kiáll.

Keményffy Jenő MDK

Dr. K.Gy. arcképe, olf.

Műcsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Keményffi Jenő

Iróasztalnál c.műve. Repr.

Képzőm.Társ. 1911.tav.kiáll.kat.

Keményffy Jenő MDK

Arckép, olf.

Műcsarnok 1905. tavaszi nemzetközi kiáll.

MDK

Keményffy Jenő

Képzőművészet 1932. 55. sz. 224.l.

Keményffi Jenő MDK

Ebéd után, olf.

Anya, olf.

Mücsarnok 191o. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Épülő házon, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Keményffi Jenő

Tornác előtt, pasztell

Egyesült erővel, olf.

A fiam, olf.

Parton, olf.

Műcsarnok 1908/9. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Keményffi Jenő

Szalonrészlet, pastell

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai művek nemzetközi kiállitása

Keményffi Jenő MDK

Szalonrészlet, pasztell

Zöld szalon, pasztell

Műcsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

Keményffi Jenő MDK

Ebéd után, repr.

Műcsarnok 1910. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Kilátás az ablakomból télen, olf.

Öregszoba, olf.

Mücsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Keményffi Jenő

Művészet 1918. 6.l.

Keményffi Jenő MDK

Öreg néni szobája, olf.

Műcsarnok 192o. tavaszi kiállitás

MDK

Keményffi Jenő

Dömösi parasztudvar, of.

Tornác, of.

KMTárs. 1901/2. téli kiáll. kat. 38.l.

Keményffi Jenő MDK

Nyaralóban, olf.

Arckép, olf.

Pihenő, olf.

Séta, olf.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

MDK

Kemény ffi Jenö, festöm.

A müteremben. Pastell.

Mücs-OMKT: Hegedüs L.é sTull Ö. hagyat.kiáll.
és
Akv.- és Pazst.festök Egyes. és Graf. Ebyes.-nek kollekcióiból rendezett kiáll. 1912.márc. Kat. 69.l.

Keményffi Jenő MDK

Nyaralóban, repr.

Műcsarnok 1905/6. téli kiáll.

MDK

Keményffy Jenő

Tornác, of.

Művészeti Krónika 1. sz. 1904. jan. 15.

Keményffi Jenő MDK

Pócsmegyeri szoba, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

Keményffi Jenő

A rektorék szobája, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállítás

Keményffi Jenő MDK

Lila szalon, olf.

Műcsarnok 1918-19 téli kiállitás

Keményffi Jenő MDK

P-csmegyeP, olf.

Arckép, olf.

Kertben, olf.

Mücsarnok 1910/11 téli kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Reggeli, pasztell

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Csendes délelőtt, repr.

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

MDK

Keményffy Jenő

A velencei magyar kiállitás. Ország-Világ 1909. 237.l.

Keményffi Jenő

MDK

Nyaralóban, pasztell

Csendes délelőtt, pasztell

Műcsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Keményffi Jenő MDK

A kutnál, pasztell

Kilátás a dombról, pasztell

Verenda, pasztell

Forró napon, pasztell

Mücsarnok 1911/12. Jubiláris kiállitás

Keményffi Jenő, festőm. MDK

647. Kilátás a Pozsonyi-ut felé. Pastell.

Képzőm. Társ.1912/13.téli kiáll. Kat. 8o.l.

MDK

Keményffi Jenő, festőm.

67. Szalon. Repr.

KMT 1916. tav.kiáll. Kat.

MDK

Keményffi Jenö, festöm.

interieurt küldött be .

Mücsarnok. - Kiállitás.
Müvészet.1918. 6.1.

MDK

Keményffy Jenő

Szalon, c. müve. Repr.

Művészet, 1917. 6.1.

Kennedy Lend

Szalon, c. műve. Kepr.

Művészet, 1917. 6.l.

Keményffi Jenö, festöm. MDK

M.F. arcképe Olf.

Mücsarnok. 1900. tav. kiáll. Kat. 39. l.

MDK

Keményffy Jenö, festöm.
1875-1920

287. Fasor. Jelzett. Olf.

Árverési Közlöny. 1937. okt.rk.sz. 27.l.

Keményffi Jenö, festöm. MDK

321. Kilátás az ablakomból. Olf.

322. Dr. Szele Kóbeet föigazgató arcképe. Pastel
Mgt.

MNT. 1907. Tavaszi Kiáll. Kat. 30.1.

Keményffi Jenő

MDK

Barokk szalon, olf.

Műcsarnok 192o. Tavaszi kiállitás

Keményffi Jenö, festöm.

537.	Parasztudvar.	Olf.
538.	A veranda sarkában.	Olf.
540.	Özv.dr.H.K.-né arcképe.	Pastell.
541.	Kertben.	Olf.

Mücsarnok. 1906/7ó téli nemzetk.kiáll. Kat. 51.1

MDK

Keményffi Jenö, festöm.

74. Bárkák Swinemündében. Pastell.

78. Swinemünde. "

KMT 1912/13 téli kiáll. Kat. 42.1.

Keményffi Jenő MDK

Parasztudvar, olf.

A veranda sarkában, olf.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Keményffi Jenő

Özv. dr. H.k.né arcképe, pasztell

Kertben, olf.

Műcsarnok 1906/7. téli nemzetközi kiáll.

MDK

Keményffi Jenő, festőm.

Tanulmány. Rajz.

Mücs.-OMKT. Tavaszi kiáll. 1900. Kat. 38.1.

MDK

Keményffy Jenő, festőm.

M.F. arcképe. Olf.

Mücs.-OMKT _ Tavaszi kiáll. 1900. Kat. 39.1.

Kémenyffy Jenő MDK

Vizhordó leányok, olf.

Kávéház a szabadban, olf.

Veranda, olf.

Mücsarnok 19o7/8. téli kiáll.

Keményffi Jenő

MDK

Kilátás az ablakomból, olf.

Dr. Szele Róbert főigazgató arcképe, pasztell

Műcsarnok 1907. tavaszi kiáll.

Keményffi Jenő MDK

Fogadószoba, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Sárga szalon, olf.

Pócsmegyeri udvar, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Keményffi Jenö, festöm.

64. Budapesti részlet télen. Pastell.
65. Szalonsarok. Pastell.
66. A masamód. Pastell.

Képzöm.Társ. 1913. tav.kiáll. . Kat. 43.l.

Keményffi Jenő MDK

Kertben, olf.

Műcsarnok 1919-2o téli kiállitás

MDK

Kemény ffy Jenő

Interieur, olajfm.
K.J.-né arcképe.Olajfm.

KNT 1901. tav. nemzetk.kiáll. 41.lap

MDK

Kemény ffi Jenő

Voloscai részlet, olajfm.

Műcsarnok, 1909/10. téli kiáll. 53.lap

MDK

Keményffi Jenő

Voloscai házak, olajfm.
Erkélyen, "
Voloscai gyerekek, "
Reggeli után, "

Műcsarnok, 1909/10. téli kiáll. 53.lap

MDK

Keményffi Jenő, festőm.

291. Ebéd után. Olf.

292. Anya. Olf.

Képzőm. Társ. 191e. Tav. kiáll. Kat. 41.1.

MDK

Keményffi Jenő

Saját arcképem, olajfm. Mgt.

Képzőm.Társ. 1899-1900. téli kiáll.tárgym. 43.l

Keményffi Jenő MDK

A müteremben, pasztell

Műcsarnok 1912 Hegedüs L.Tull Ö.Akvarell és pasztellfe tők és grafikai egyesület kiállitásai

Keményffy Jenő MDK

Szalón, repr.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Körhinta, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

Keményffi Jenő

MDK

Hazafelé, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiálltiás

MDK

Keményffi Jenő

Leányfalusi utca, pasztell

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

Keményffi Jenő

MDK

Parasztudvar, pasztell

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Veranda, olf.

Mücsarnok 1913-14 téli kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Arckép, pasztell

Manzard, olf.

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Kerti szoba, olf.

Szőke nő, olf.

Szalon, pasztell

Műcsarnok 1914. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő

MDK

Virágoserkély, olf.

Műcsarnok 1913-14 téli kiállitás

MDK

Keményffi Jenő

Vasárnapi munka, of.

Képzőm. Társ. 1901/2. téli kiáll. kat. 50.l.

MDK

Keményffy Jenő

Pasztell képeivel szerepelt a Nemzeti Szalon tav.kiallitasan.

Zeno: A Nemzeti Szalon tav.kiallitasa.

Vasarnapi Ujsag, 1909. 56.évf. 485.l.

Kenényffi Jenő MDK

"Öt kicsi lándzsa", repr.

Műcsarnok 1915. tavaszi tárlat

MDK

Keményffi Jenö, festöm.

Dömösi parasztudvar. Olf.

Tornác. "

KMT 1901/2 téli kiáll. Kat. 38.1.

MDK

Keményffi Jenő

Kilátás a Pozsonyi-ut felé. Pastell.

KMT 1912/13.téli kiall. 80.l.

MDK

Keményffi Jenő

Arcképtanulmány. Pastell.

KMT 1913. tav.kiall. 65.1.

MDK

Keményffi Jenő

A müteremben, paszt.

KMTárs. 1912. márc. kiáll. kat. 69.l.

Keményffi Jenő

MDK

Interieur, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Keményffi Jenő MDK

Parasztudvar, olf.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Keményffi Jenő

MDK

Nyári napon, olf.

Műcsarnok 1916. tavaszi tárlat

Keményffi Jenő

MDK

Szalon, olf.

Mücsarnok 1916 tavaszi tárlat

Keményffi Jenő MDK

Tükör előtt, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

Keményffi Jenő

MDK

A dombon, olf.

Műcsarnok 1915-16 téli tárlat

MDK

Keményffi Jenő

Az iróasztal mellett. Pastell.
Padlásszoba. "

Képzőm. Társ. 1912/13. téli kiáll. kat. 43, 44. l.

Keményffy Jenő MDK

Virágos pitvar, olf.

Műcsarnok 1915. tavaszi tárlat

Keményffi Jenő

MDK

Öt kicsi lándzsa, olf.

Műcsarnok 1915. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Arcképtanulmány, pasztell

Mücsarnok 1913. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő

Kertben, olf.

Műcsarnok 1919-20 téli kiállítás

Keményffi Jenő

Fogadószoba, olf.

Műcsarnok 1942o téli kiállitás

Keményffi Jenő

Budapesti részlet télen, pasztell

Szalonsarok, pasztell

A masamód, pasztell

Műcsarnok 1913. tavaszi kiállítás

Kemény Jenő

Budapesti részlet télen, passeull

Szalonasztrok, passeull

A magasból, passeull

MDK

Keményffi Jenő

Zöld szoba, c. festm.Repr.

KMTárs.1918.tav.kiáll ,

MDK

Keményffi Jenő

Szalon, c. műve. Repr.

KMTárs. 1917.tav.kiáll.

Keményffi Jenő MIK

Az Andrássy szobornál, olf.

Műcsarnok 1915. tavaszi tárlat

Keményffi Jenő MDK

Kilátás a Parlament felé, repr.

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Szalon, repr.

Mücsarnok 1916. tavaszi tárlat

Keményffi Jenő MDK

Világos szoba, pasztell

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállitás

Keményffi Jenő MDK

Fekete ruhában, pasztell

Mücsarnok 1912. Tavaszi kiállitás

MDK

Keményffi Jenő

Arckép, pasztell

Műcsarnok 1912. Tavaszi kiállitás

MDK

Keményffi Jenó

Pócsmegyer. Olajf.
Arckép. Olajf. Flittner Rózsika tul.
Kertben. "
Veranda. "
Cirkusz Leányfalun. Olajf.

Képzőm. Társ. 1910/11. téli kiáll. kat. 51.1.

MDK

Keményffi Jenő

Vizhordó leanyok.Olajf.
Kávéház a szabadban."
Veranda. "

KMT 1907/8. téli kiall. 47.1.

MDK

Keményffi Jenő

Kilátás a parlament felé, c. műve. Repr.

Műcsarnok, 1912. tav.kiáll.

MDK

Keményffi Jenő

Szalón, c.műve. Repr.

Műcsarnok, 1914. tav.k.

MDK

Keményffi Jenő

Szalon, c. műve. Repr.

KMT. 1916.tav.kiáll.

MDK

Keményffi Jenö, festöm.

153. Munkaközben. Pastell.

KMT 1912/13 téli kiáll. Kat. 47.l.

MDK

Keményffi Jenő

Csendes délelőtt, c.műve. Repr.

Képzőműv.Társ.jub.kiáll. 1911-12.

MDK

Keményffi Jenő

Női arckép, c. műve. Repr.

Képzőm.Társ.1909.tav.kiáll.kat.

MDK

Keményffi Jenő

Nyaralóban, c. műve. Repr.

Képzőm.Társ.1905/6.téli kiall.kat.

Keményffi Jenő

Özvegyasszony szobája, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Keményffi Jenő MDK

Szalon, repr.

Mücsarnok 1917 tavaszi tárlat

Keményffi Jenő MDK

Sárga szalon, olf.

Mücsarnok 1917. tavaszi tárlat

Keményffi Jenő

MTK

Parasztudvar Leányfalun, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Keményffi Jenő

MK

Ünnepnapon, olf.

Műcsarnok 1916-17 téli tárlat

Keményffi Jenő

Fogadóterem a gődöllői királyi kastélyban, olf.

Mücsarnok 1917-18 téli tárlat

Kenényffy Jenő MDK

Vörös szoba a gödöllői királyi kastélyben, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

Keményffi Jenő MDK

Interieur a gödöllői királyi kastélyból, olf.

Műcsarnok 1917-18 téli tárlat

Kenényffi Jenő MDK

Sárga szalon, olf.

Pócsmegyeri udvar, olf.

Mücsarnok 1919-2o téli kiállitás

Művészek, XX. sz.

Kemenyffi Jenő: 1875 - 1920.
Arckép

- illusztráció -

M Ű V É S Z E T
XIII. évf. 1914.
208.

Müvészek, XX. sz.

K e m é n y f f i J e n ő
festőmüvész
1875-1920.

M Ü V E S Z E T
XIII. évf. 1914.
231-232.
"A Tarsulat uj vezetősége"

K o m é n y f f i Jenő festő.

•

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
186-190.

K e m é n y f f i Jenő festő

M Ű V É S Z E T
XII.évf.1913.
179-186.
"O.M.Képzőmüv.Tars.közgyülése"

Kemenyffi Jenő hagyatéki kiállítása -

1922. Bp. Nemzeti Salon.

Művészet, 1922. II. 117-o.

a Nemzeti Salon őszi tárlata

Kenényffi Jenö.festö.

Mibarát.1922.II.117.l.

Kiállitasok, XX.sz. 1900-1919.

Mücsarnok tavaszi kiáll.

- Keményffi Jenő:Arckép -

- illusztráció -

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
208.

1900-1919.

Festészet, XX.sz.- Önálló táblakép

Keményffi Jenő:
Arckép.

- illusztráció -

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
208.

Festészet, 1900-1919 - Önálló táblakép - Életkép

K e m é n y f f i J e n ő :
Hazafelé
/nyeremény a téli kiállitáson,
1913-14/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Festészet, 1900-1919 - Önálló táblakép - Életkép

K e m é n y f f i Jenö:
Virágos erkély.
/:A király vásárlása:/

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

K e m é n y f f i Jenő festő:
1875 - 1920.

Virágos erkély
/A király vásárlása a téli kiállitáson, 1913-14./

M Ű V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Kemenyffi Jenő festő
1875 - 1920

Hazafelé
/nyeremény a téli kiállitáson,
1913-14/

M Ú V É S Z E T
XIII.évf.1914.
85.

Keményffi Jenő MIK

Szalon. olf.

Műcsarnok 1917 tavaszi tárlat

Keményffi Jenő MDK

Szobasarok, olf.

Miesarnok 1917 tavaszi tárlat

MDK

Keményffi Jenő

Tanulmány. Rajz.

Műcsarnok.1900.tav.kiáll. 38.l.

MDK

Keményffi Janö, festöm.

153. Munkaközben. Pastell.

Képzöm.Társ. XXX/XXX 1912/13. téli kiáll.Kat. 47.

277. Koszkol Jenő: Terített asztal.

Keményffi Jenő

67. Keményffi Jenő: Szalon.

KMT. 1916. tav. kiáll.

435 **Romek Árpád.** Udvar Lussinpiccolóban. Olajf. Eladó.

436 **Klammer Mariska.** Kertrészlet. Olajf. Eladó.

437 **Fejér Sándor.** Nyári alkonyat. Olajf. Eladó.

438 **Fejér Sándor.** Csendélet. Olajf. Eladó.

439 **Vörös Ernő.** Munkában. Olajf. Eladó.

440 **dobai Székely Andor.** Külvárosi utca. Tempera. Eladó.

441 **Dobai Székely Andor.** Délután. Olajf. Eladó.

442 **Vastagh Géza.** Sütkérező tyúkok. Olajf. Eladó.

*443 **dobai Székely Andor.** A kék kalap. Olajf. Eladó.

444 **Vastagh Géza.** Kotlóstyúk. Olajf. Eladó.

445 **dobai Székely Andor.** Lágymányosi halászcsárda. Olajf. Eladó.

446 **Berkes Antal.** A városligeti híd. Tempera. Eladó.

447 **Berkes Antal.** Az Iparcsarnok előtti park. Tempera.

448 **Berkes Antal.** Építkezés a Kartács-utcában. Budapesti részlet. Olajf. Eladó.

449 **Aggházy Gyula.** Öreg fűzfák. Olajf. Eladó

450 **Aggházy Gyula.** Lovránai gesztenye-erdő. Olajf. Eladó.

451 **Aggházy Gyula.** Göcsei bükkös. Olajf. Eladó.

452 **Peske Géza.** Apróságok. Olajf. Eladó.

*453 **Nádler Róbert.** Holt Dráva-ág. Olajf. Eladó.

454 **Baditz Ottó.** Pásztortűz. Olajf. Eladó.

*455 **Góth Móric.** Ködös őszi reggel. Olajf. Eladó.

456 **Góth Móric.** Napos őszi reggel. Olajf. Eladó.

457 **Góth Móric.** Erdei pad. Olajf. Eladó.

458 **Góth Móric.** Szövőszék. Olajf. Eladó.

459 **Góth Móric.** Interieur. Olajf. Eladó.

460 **Bednár János.** Interieur. Olajf. Eladó.

461 **Bednár János.** Öltözőben. Olajf. Eladó.

Keményffi Jenő

K

*411 **Jendrássik Jenő.** Dorka kisasszony arcképe. Olajf. Magánt.
412 **Jendrássik Jenő.** R. T. úr arcképe. Olajf. Magánt.
413 **Kölber Dezső.** Női félakt. Olajf. Eladó.
414 **Kölber Dezső.** Pán és nimfa. Olajf. Eladó.
415 **Kézdi-Kovács László.** Az Ortler havasai. Olajf. Eladó.
416 **Tolnay Ákos.** Terefere. Olajf. Eladó.
417 **Peske Géza.** Falu vége. Olajf. Eladó.
418 **Horthy Béla.** Őszi szántás. Olajf. Eladó.
419 **Mendlik Oszkár.** Napkelte a Földközi tengeren. Olajf. Eladó.
420 **Gergely Imre.** Dinnyevásár Budapesten. Olajf. Eladó.
421 **Szlányi Lajos.** Búzakeresztek. Olajf. Eladó.
422 **Olgyai Viktor.** Az Olt völgye. Olajf. Eladó.
423 **Szlányi Lajos.** Ősz. Olajf. Eladó.
424 **Horthy Béla.** Hordáskor. Olajf. Eladó.
425 **Boemm Ritta.** Zivataros hangulat. Olajf. Eladó.
426 **Tölgyessy Arthur.** Virágos rét. Olajf. Eladó.
427 **Kézdi-Kovács László.** Balatonpart. Olajf. Eladó.
428 **Kézdi-Kovács László.** Vén almafák. Olajf. Eladó.

XIII. TEREM.

429 **Keményffi Jenő.** Pócsmegyer. Olajf. Eladó.
430 **Keményffi Jenő.** Arckép. Olajf. Flittner Rózsika úrhölgy tulajdona.
431 **Keményffi Jenő.** Kertben. Olajf. Eladó.
432 **Pap Emil.** Rákospalotai udvar. Olajf.
433 **Keményffi Jenő.** Veranda. Olajf. Eladó.
434 **Keményffi Jenő.** Cirkusz Leányfalun. Olajf. Eladó.

Képzőm. Társ. 1910/11. Őszi Kiáll. Cat.

33. Skutetzky Döme: Jó bevétel.

Keményffi Jenő

355. Keményffi Jenő: Nyaralóban.

Képzőm. Tan. 1905/6.
Téli Kiáll. Cat

37. Glatter Ármin: Arckép.

Keményffi Jenő

K

283. Keményffi Jenő: Női arckép.

Képrőm. Társ, 1909. Tav
Kiáll. Eat.

Keményffi Jenő K

370 **Bednár János.** Udvarrészlet. Olajf. Eladó.
371 **Löschinger Hugó.** Tehéntanulmány. Olajf. Eladó.
372 **Boemm Ritta.** Mályvák. Olajf. Eladó.
373 **Borúth Andor.** Férfiarckép. (Löschinger Hugó festőművész arcképe.) Olajf. Magántulajdon
374 **Boemm Ritta.** Hulló vadrózsák. Olajf. Eladó.
375 **Kézdi-Kovács László.** Reggeli párázat. Olajf. Eladó.
376 **Boemm Ritta.** Udvarrészlet Ercsiben. Olajf. Eladó.
377 **Basch Gyula.** Őszi hangulat a városligetből. Olajf. Eladó.
378 **Komáromi Kacz Endre.** Tanulmány. Olajf. Magántulajdon.

XIII. TEREM.

379 **Nagy Vilmos.** Napon. Olajf. Eladó.
*380 **Olgyai Viktor.** A bükkösben. Olajf. Eladó.
381 **Kandó László.** Kertrészlet. Olajf. Eladó.
382 **Pentelei Molnár János.** Árnyékban. Olajf. Eladó.
383 **Olgyai Viktor.** A folyó. Olajfestmény. Eladó.
384 **Kiss Rezső.** Önarckép. Olajf. Eladó.
385 **Kandó László.** Domboldal. Olajf. Eladó.
386 **L. Hilbert Irén.** Verőfény. Olajf. Eladó.
387 **Pogány Margit.** A híd. Olajf. Eladó.
388 **Csordák Lajos.** Sólyomka (St.-Újhely). Olajf. Eladó.
389 **Keményffi Jenő.** Vízhordó leányok. Olajf. Eladó.
390 **Keményffi Jenő.** Kávéház a szabadban. Olajf. Eladó.
391 **Keményffi Jenő.** Veranda. Olajf. Eladó.
392 **Csordák Lajos.** Solyomka. (Utcarészlet Újhelyben). Olajf. Eladó.

KMT 1907/8. évi kiáll.

393 **Klammer Mariska.** Régi városháza. Olajf. Eladó.
394 **Ferenczy Valér.** Vízparti táj. Olajf. Eladó.
395 **Mérő István.** Falusi udvar. Olajf. Eladó.
396 **Vörös Ernő.** Egy asszony. Olajf. Eladó.
397 **Pogány Margit.** Vasárnap délután. Olajf. Eladó.
398 **Csordák Lajos** Kigyoszisz. Olajf. Eladó.
399 **Pentelei Molnár.** Almafa alatt. Olajf. Eladó.
400 **Kalivoda Kata.** Erdei kunyhó. Olajf. Eladó.
401 **Pentelei Molnár János.** Kaszálón. Olajf. Eladó.
402 **Illés Antal.** Várakozás. Olajf. Eladó.
403 **Nagy Vilmos.** Budoirban. Olajf Eladó.
404 **Telkessy Valér.** Zöld ház. Olajf. Eladó.
405 **Sándorházi V. Béla.** Önarkép. Olajf. Eladó.
406 **Nagy Vilmos.** Kertben. Olajf. Eladó.
407 **Nagy Vilmos.** Nyári vendéglő. Olajf. Eladó.
*408 **Pap Emil.** Falun. Olajf. Eladó.
409 **Nagy Vilmos.** Bárka a Tiszán. Olajf. Eladó.
410 **Pap Emil.** Nyaralóban. Olajf. Eladó.
*411 **Lechner J. Ödön.** Mestrei csatorna. Olajf. Eladó.

XIV. TEREM.

412 **Faragó Géza.** Nagyravágyás. Gouache. Eladó.
413 **Faragó Géza.** A vén róka. Gouache. Eladó.
414 **Faragó Géza.** Dávid vigasztalja Sault. Gouache. Eladó.
415 **Faragó Géza.** Madame Poutifar. Gouache. Eladó.
416 **Olgyai Viktor.** Útközben. Linoleum-metszet. Eladó.
417 **Faragó Géza.** Biedermayer. Tempera. Eladó.
418 **Faragó Géza.** Hófehérke és a törpék. Gouache. Eladó.

MDK

Keményffy Jenő

Gyöngyösy Nándor: A mai magyar művészet. Bpest. 1916.
2o.l.

290 Keményffi Jenő: Zöld szoba.

40 Kallós Árpád: Régi porcellánok.

296 Keményffi Jenő: Szalon.

43 Knopp Imre: Interieur I. Napoleon idejéből.

79 Keményffi Jenő: Kilátás a parlament felé.

235 Reményi József: Súlydobó.

Keményffi Jenő

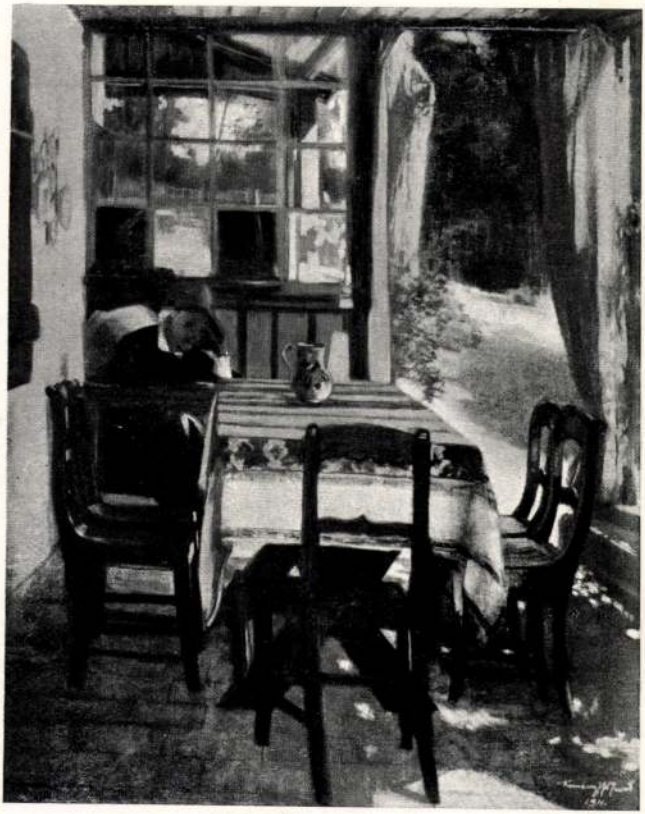

Keményffi Jenő: Csendes délelőtt.

Képzőmüv. Társ. jub. tárl.
1911–12

GERGELY IMRE: Anno 1840.

Lemezpapir. 55×45.

Kéméndy Jenő (szül. 1860).

300. NŐI KÉPMÁS. Jelzés lent jobbra: Kéméndy Jenő.
Vászon. 55×45.

Kéméndy Jenő (szül. 1860).

301. FIATAL TENGERI SZÖRNYETEG. Jelzés lent balra: Kéméndy Jenő 1920.
Lemezpapir. 32,5×40.

Keményffy Jenő (1875—1919).

302. VIRÁGOS ERKÉLY. (Leányfalu.) Jelzés lent jobbra: Keményffy Jenő.
Vászon. 83×66. (Ő Felsége I. Ferencz József budavári magángyűjteményéből.)

Kern A. (19. század).

303. NYUGVÓ NŐ. Jelzés lent jobbra: Kern A. 1873.
Lemezpapir. 22×30.

Kézdi Kovács László (szül. 1864).

304. TÁJKÉP. Jelzés lent balra: Kézdi Kovács L.
Vászon. 35×43.

Kimnach László (1857—1906).

305. NŐI KÉPMÁS.
Vászon. 74×58. (A művész hagyatékából.)

Ernst Múzeum aukciói XV (1921)

Katona Nándor (szül. 1864).

287. ESTI HANGULAT A TÁTRÁBAN. Lent balra: Nyitray József urnak igaz tisztelettel Katona Nándor. (A kép hátán egy megkezdett vázlat).
Fa. 33×51.

Katona Nándor (szül. 1864).

288. BALATONI TÁJ. Jelzés lent jobbra: Katona Nándor.
Fa. 12,5×24.

Kaufmann Izidor (szül. 1853).

289. NŐI ARCKÉP. Jelzés lent jobbra: Isidor Kaufmann.
Fa. 32,5×19,5.

Keleti Gusztáv (1834—1902).

290. NŐI KÉPMÁS.
Vizfestmény. 15,5×11.

Keleti Gusztáv (1834—1902).

291. FIU KÉPMÁSA. Lent balra. K. G. 856.
Vizfestmény. 9,5×7,5.

Keleti Gusztáv (1834—1902).

292. ALPESI TÁJ. Jelzés lent jobbra: Klette 850.
Vászon. 43×34.

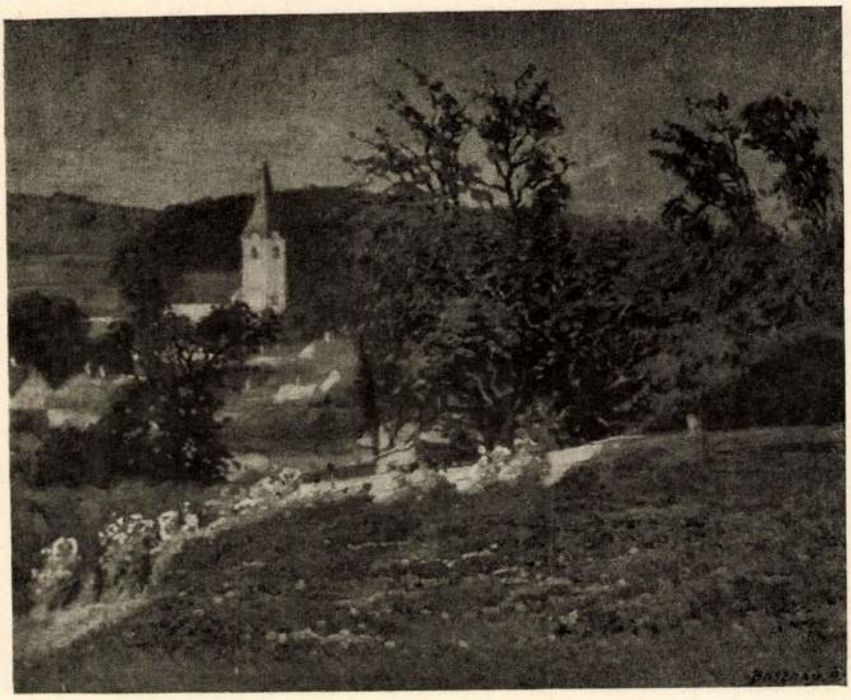

BOSZNAY ISTVÁN — ALKONYAT

hegyi és tabáni téli benyomásokat festett Bér Dezső és Markó Ernő. Rácz Jenőtől egy februári délután, Edvi Illés Ödöntől egy erdei út és egy zúzmarás táj került ebbe a terembe.

Állatkép kettő van itt: Rainerné Istvánffy Gabriella kis cicái és Vastagh Géza perzsiai leopárdja. Sokféle motivum került a csendéletképekre. Pipere-holmit Schultz Ila, asztalkészletet Bükkerti Mariska, Oppel Magda, Tamássy László festett. Könyveket vett modellül Lakos Alfréd, Gerritsen Vilmos, Bachmann Károly, üveg-holmit Csapó Jenő, rózsákat Komáromi Kacz Endréné. Négy interieur csatlakozik ezekhez: Komáromi Kacz Endre, Tury Gyula és Hadzsy Olga művei.

Emberábrázolást sokféle kiadásban látunk. Akt ugyan csak egy van itt, Kazacsay Gerőné műve, annál több az arckép. Ezek Vas Ferencné, Tatz László, Rauscher Juliska, Kallós Árpád, Kampis János, Konek Ida, Lénárd Imre, Zabota Iván, Vámossyné Eleőd Karola, Glatter Ármin, Edvi Illésné, Sambugnac Sándor műtermében kerültek ki.

Életképben is nagy a választék. Ebből a sorból valók Földes Imre «Viharban», Bottka Miklós «Érdekes levél», Náray Aurél «A forrásnál», Hilberth Irén «Lámpafénynél» c. festményei, Jámbor Lajos «Bözsike nagybeteg», Pállya Ká-

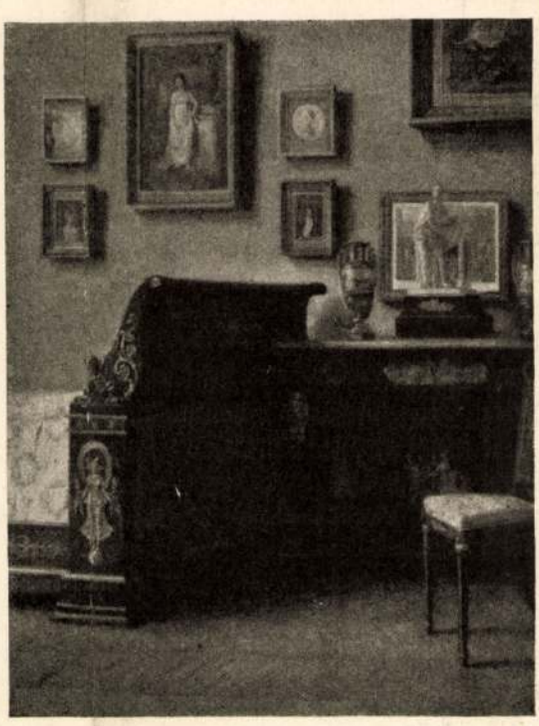

KNOPP IMRE — INTÉRIEUR I. NAPOLEON IDEJÉBŐL

KEMÉNYFFI JENŐ SZALON

roly «Csirkés kofák», Glück Károly «Hadi munkás», Podvinecz Erzsébet «Demaszkirozás», Rottmann Mozárt «Áhitat» c. művei.

Ezzel a teremmel ellentétben feltünő az aktok nagy száma a negyedik teremben. Aktcsoportot festett Perlrott Csaba Vilmos és Schönberger Armand. Félaktokat Pap Emil és Kornai József, fekvő aktot Mund Hugó, állót Gábor Móric. Nagyszámú a negyedik terem életkép-sorozata is. E nemü képeket Kada Alajos (Olvasó leány), Kunwald Cézár (Zenekar), Dolányi Ida (Vasárnap délután), Bednár János (Nyári éjszaka), Márkus Imre (Esti pihenő), Záhonyi Géza (Anya és gyermeke), Vesztróczy Manó (Szőllőkapások), Miklósi Ödön (prédikáció, bucsusok), Murmann József (halászok), Udvari Dezső (öreg tót), Nagy István (tanulmány), Szölgyény Endre (diákok) állitottak ki. Arcképfestőink közül itt szerepel Borúth Andor, Miess Frigyes, Ferenczy Valér, Schönberger Armand, Körmendy Frim Ervin, Medgyes László. A legenda hangja csendül meg Krusnyák Károly egy képén, vallásos vonatkozású Kmetty János és Vesztróczy Manó egy-egy műve.

Ha a terem egyetlen állat-ábrázolásától (Miesz Frigyes műve) eltekintünk, a többi kép a táj, csendélet és intérieur kategoriájába tartozik. Az utóbbi nemet képviseli Éder Gyula műteremképe. Csendéletkép szép számban van. Virágot festett báró Splényi Erneszta, gyümölcsöt Szentmiklóssy Gizi, asztalkészletet Csik Jolán, Dobay Ferenc, Mumme Oszkár, Ferenczy Valér, edényneműt Kovács Sámuel, Dobay Ferenc.

A terem tájképfestőinek egy része szélesre fogott vedutát küldött, igy Horváth Béla, Záhonyi Géza; esti hangulatot tolmácsol Diner Dénes Rezső, Mund Hugó, Muszély Ágost. Napsütéses impressiót ad Kádár Géza és Pogány Ferenc. Bosznay István vízpartot, Haranghy Jenő hajógyártelepet festett. Egy sereg téli motivum rekeszti be a sort: Iványi Grünwald Béla, Várady Gyula, Csuk Jenő, Kádár Béla, Biró Mihály munkái.

Háborús emlékek is láthatók ebben a teremben Nagy Istvántól, Egry Józseftől, Biró Mihálytól. Az első pipázó katonát, a második temetést, a harmadik pedig déltiroli tábort festett.

Egy kis bronz-szobor s egy gipsz-akt díszíti ezt a termet. Az utóbbi Sidló Ferenc, az előbbi Liipola György műve.

Az ötödik termet a grafikai lapok jellemzik.

Művészet 1917

Keményffi Jenő K

786 Keményffi Jenő: Interieur.

KNT 1912/13. Téli kiall

156 Kacziány Ödön: Interieur.

Keményffi Jenő K

23 Keményffi Jenő: Iróasztalnál.

Képzőm. Tan. 1911. tav. -
Kiáll. Eat

364 Heyer Artur: Quod licet Jovi, non licet bovi.

Keményffi Jenő

K

«ÖT KICSI LÁNDZSA»
KEMÉNYFFI JENŐ FESTMÉNYE

A KÖNYVES KÁLMÁN JOGOSÍTÁSÁVAL

A MŰCSARNOK
TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

Művészet 1915. 162. l

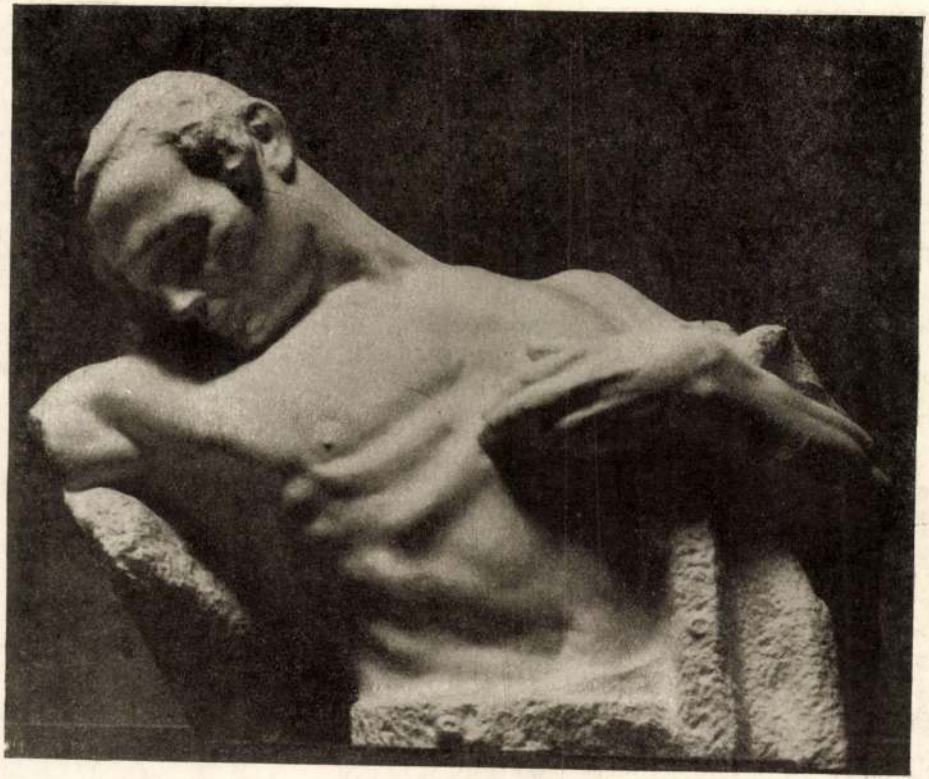

HORVAI JÁNOS MŰVE
HALDOKLÓ.
A BUDAPESTI KOSSUTH-SZOBOR RÉSZLETE

A MŰCSARNOK
TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

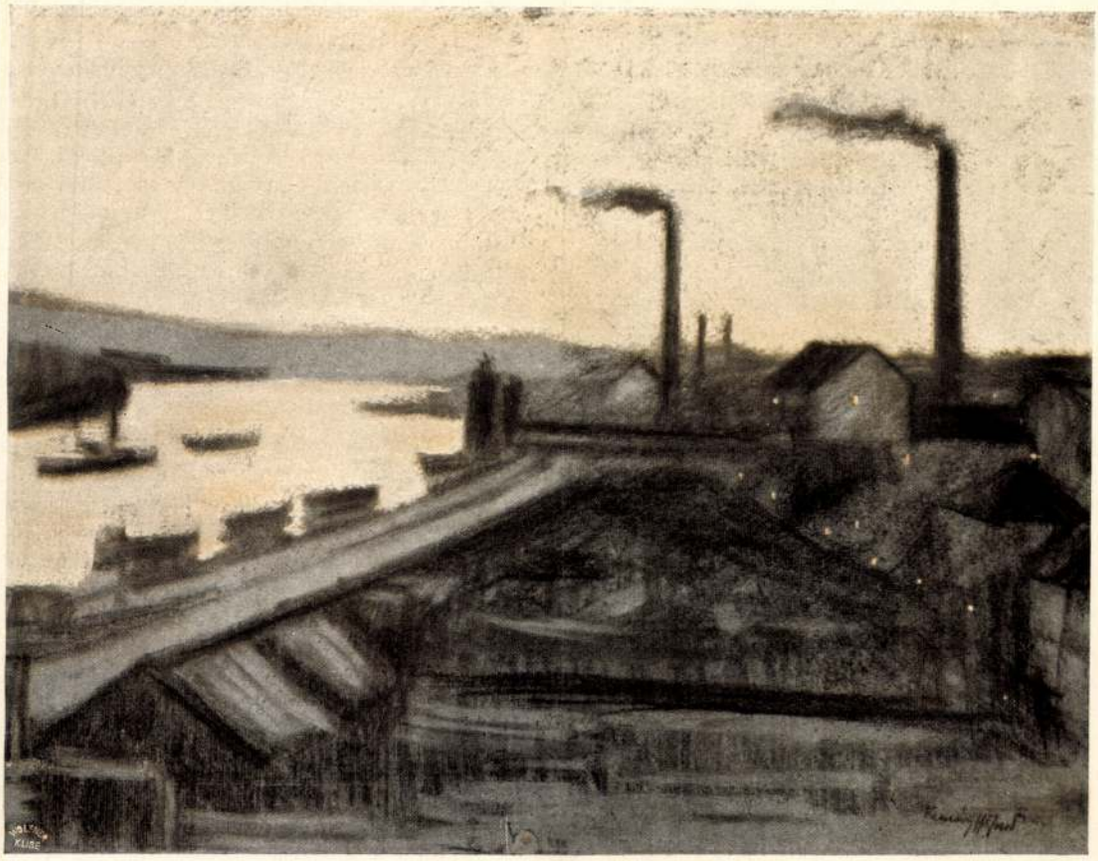

EST
KEMÉNYFFY JENŐ RAJZA

dr.-t, helyettes igazgatójává pedig Jendrássik Jenőt újból megválasztotta.

A választás után Wágner Géza dr., a Társulat újonnan megválasztott igazgatója emelkedett szólásra és körülbelül a következőket mondotta: Ezelőtt egy évvel meglehetős aggodalommal, de a Társulat iránt való szeretetből és kötelességérzetből hajlott korom ellenére is elfogadtam a Társulat igazgatójává történt megválasztatásomat. Ma hálával kell fogadnom, hogy bizalmukkal újra megtiszteltek. A mult év folyamán részben az igazgatóság kezdeményezéséből, részben a természetes fejlődés során vagy véletlenül a fontos ügyeknek egész sorozata merült fel Társulatunk életében, amely ügyek előkészítése, illetve megoldása a most következő év feladata lesz. Ezek közül elsőnek kell felemlítenem néhai Andrássy Dénes gróf fejedelmi hagyományát, amelynek felhasználása iránt feltétlenül intézkednünk kell. A második az az újítás, amelyet ez évi közgyűlésünk a művészeknek megszavazott s amelynek vezető gondolata az, hogy a különféle művészi irányok külön jelenjenek meg kiállításainkon s ezáltal Társulatunk életéből a személyi kérdések s az ezekből fakadó surlódások lehetőleg kiküszöböltessenek. Ennek a célnak a megvalósítása természetesen első sorban a művészektől függ, de a messzire kiható újítás életbe léptetésénél a választmány nem művész tagjainak is jelentős szerep jut. A megoldásra váró feladatok közt elsőrangúan fontos a nyugdíjintézet megalapításának a kérdése. Itt a tagsági kvalifikáció megállapításánál művészeinknek nagy óvatosságra van szükségük, viszont jórészben a választmány nem művész tagjaitól függ, vajjon sikerül-e az intézet anyagi alapjait megteremtenünk. Fontos kérdés továbbá a „Művészet“ című folyóiratunk ügye, amelynek szerződése a most folyó év végén jár le. Rövidesen meg kell állapodnunk az iránt, vajjon kívánjuk-e a folyóiratot továbbra is fenntartani s ha igen, milyen módozatok között vagy pedig át kívánunk-e térni valami más tagilletményre s ha igen, minőre. A régi műcsarnok épületének az értékesítése a legközelebbi tíz évre immár teljesen biztosítva van. Abban, hogy ennek a kérdésnek a megoldása sikerült, igen nagy része van Náray-Szabó Sándor államtitkár úr őméltóságának, választ-

Művészet 1913.

Dessewffy Aurél gróf, Dudits Andor, Egger Gyula, Ferenczy Károly, Gárdos Aladár, Glück Frigyes, Hikisch Rezső, Hültl Dezső dr., Harkányi Frigyes báró, Innocent Ferenc, Jendrassik Jenő, Karlovszky Bertalan, Kernstok Károly, Keményffi Jenő, K. Lipthay Kornél, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Lányi Dezső, Lechner Ödön, Málnai Béla, Mérő István, Náray-Szabó Sándor, Poll Hugó, Róna József, Rudnyánszky Béla dr., dobai Székely Andor, Szinyei-Merse Pál, Szmrecsányi Miklós, Telcs Ede, Udvary Géza, Vágó József, Wágner Géza, Wágner Ödön, Walder Gyula, Zala György és Zboray Miklós dr. választmányi tagok.

A napirend előtt az elnök üdvözölte a megjelent tagokat és különös melegséggel Forster Gyula bárót, a Társulatnak újra megválasztott alelnökét, aki sokoldalú elfoglaltsága ellenére is, bár elhatározott szándéka volt tisztétől megválni, újból vállalkozott az alelnökségre, amiért őt a Társulat őszinte köszönete és hálája illeti meg.

Forster Gyula báró alelnök háláját nyilvánította az elnök üdvözlő szavaiért és a választmánynak is, amely azoknak viszhangot adott. Hálája annál nagyobb, minél inkább érzi, hogy a kitüntetés okát nem önmagában keresheti, hanem azokban a rokonszenves és jóságos érzelmekben kell találnia, amelyekkel iránta viseltetnek és benne már a jószándékot és a jóakaratot is annyira megbecsülik, hogy a társulat tagjai azzal tüntetik ki, hogy alelnökké újból megválasztják. Érzi a kitüntetés súlyát, mert tudja, hogy nála érdemesebbek vannak a tisztségre, akik a társulat ügyeiben nagyobb alapossággal és gazdagabb tapasztalatokkal művészeink igényeinek megbirálásában nagyobb áttekintéssel és ítélettel bírnak és így hivatottabban tölthetik be azt a helyet, amelyre most őt újból meghívták. Mint alelnök kötelességének tekinti mindenkor szem előtt tartani azt a tényt, hogy a társulatot a társadalom hívta életre művészetünk előmozdítására, művészeink javára s a műízlés fejlesztésére. Ámde a társulat csak a művészekkel egyetértésben mutathat fel eredményeket és viszont a művészeknek nem szabad megfeledkezni arról, hogy ha különböző utakon járnak is, minden útjoknak a társulat által kijelölt célhoz a művészetnek abba a templomába kell vezetniök, melyben a művészet és nemzet eseményei egyesülnek. Szívből örvendeni fog, ha az összhang és egyetértés fentartásához csak párányival is hozzájárulhat s midőn háláját az elnök, a választmány és a Társulat tagjai iránt kifejezi, kéri, hogy az alelnöki tiszt kötelességének teljesítésében togyatkozásait és hiányait a választmány elnézni és pótolni szíveskedjék.

Az alelnök zajos éljenzéssel és meleg óvációkkal fogadott beszéde után az elnök melegen emlékezett meg Láng Adolf műépítésznek, a régi műcsarnok zseniális építőjének a haláláról, akinek ravatalára az igazgatóság koszorút is küldött. Javaslatára a választmány kimondotta, hogy az elhunyt özvegyéhez részvétiratot intéz.

Ezután az elnök bejelentvén, hogy Lánczy Leó, Ormódy Vilmos, Dessewffy Arisztid és Léderer Sándor tagok az ülésről való távolmaradásukat kimentették és bemutatván özv. Széchényi Pálné grófnőnek a Társulat részvétiratára érkezett köszönőlevelét, az ülést megnyitotta és a jegyzőkönyv hitelesítésére Dessewffy Aurél gróf és Ferenczy Károly választmányi tagokat kérte fel.

Az elnök felhivására a titkár felolvasta József kir. herceg Ő fenségének a Társulathoz intézett üdvözlő táviratát, melyet a választmány hálás köszönettel és örömmel vett tudomásul.

Következett az új választmányi tagoknak sorozatokba való beosztása. Az erre vonatkozólag elrendelt sorshuzás eredménye az lett, hogy Udvary Géza, Gárdos Aladár, Egger Gyula és Lánczy Leó a hároméves sorozatba, Lányi Dezső, Hikisch Rezső, Ormódy Vilmos és Dessewffy Aurél gróf a kétéves sorozatba, dobai Székely Andor, Kisfaludi Strobl Zsigmond, Wágner Ödön és Walder Gyula az egyéves sorozatba jutottak.

Ezután a választmány a bizottságok megalakítására felszólíttatván, ezeket a következőleg választotta meg: A művásárló bizottság tagjai lettek: Andrássy Gyula gróf, Benczúr Gyula, Berzeviczy Albert, Dudits Andor, Ferenczy Károly, Forster Gyula báró, Hadik Barkóczy Endre gróf, Hauszmann Alajos, Jendrássik Jenő, Léderer Sándor, Róna József és Szmrecsányi Miklós.

A gazdasági bizottság tagjai lettek: Egger Gyula, Glück Frigyes, Kohner Adolf báró, K. Lipthay Kornél, Náray-Szabó Sándor, Wágner Géza dr. és Wágner Ödön.

A jogügyi bizottság tagjai lettek: Bárczy István, Forster Gyula báró, K. Lipthay Kornél, Rudnyánszky Béla dr. és Végh Arthur.

Az egyes szakbizottságok és bizottságok a megalakulásra felszólíttatván, előadóikat és helyettes előadóikat a következőleg választották meg:

Festészeti szakbizottság. Előadó: Jendrassik Jenő. Helyettes előadó: Poll Hugó.

Szobrászati szakbizottság. Előadó: Róna József. Helyettes előadó: Zala György.

Építészeti szakbizottság. Előadó: Vágó József. Helyettes előadó: Málnai Béla.

Művásárló bizottság. Előadó: Dudits Andor. Helyettes előadó: Ferenczy Károly.

Gazdasági bizottság. Előadó: Wágner Géza dr. Helyettes előadó: Kohner Adolf báró dr.

Jogügyi bizottság. Előadó: Végh Arthur dr. Helyettes előadó: Bárczy István dr.

Ezek szerint a Társulat igazgatósága az 1913. évre a következő tagokból áll: Jendrassik Jenő, Róna József, Vágó József, Dudits Andor, Wágner Géza dr. és Végh Arthur dr.

A bizottsági előadók közül a választmány közfelkiáltással a Társulat igazgatójává Wágner Géza

MDK

Keményffy Jenő festő

Műcsarnok 1900/1901. téli kiáll. 59.l.

MDK

Keményffi Jenő

"Csendes délelőtt" c. pasztellje a Lipót-városi Kaszinó díjat kapta, az 1911/12. téli kiall.-on.

Cikk: A Képzőm.Tars.téli műtarlatanak kitüntetései.

Művészet, 1912. 67.l.

Keményffi Jenő MDK

Kilátás a parlament felé, pasztell

Műcsarnok 1912. tavaszi kiállítás

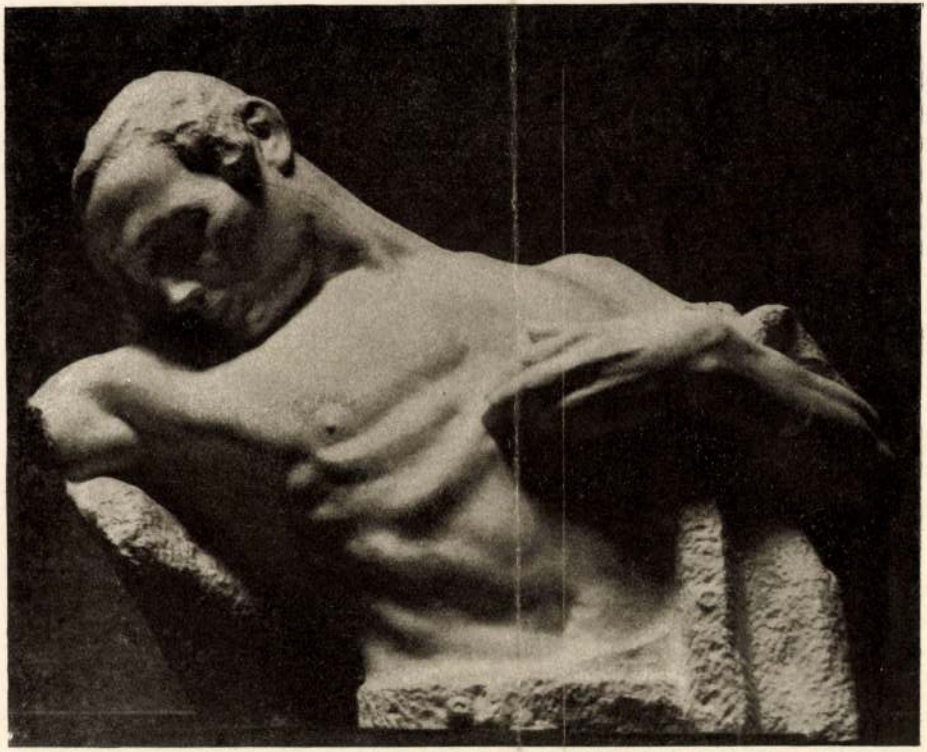

HORVAI JÁNOS MÜVE
HALDOKLÓ.
A BUDAPESTI KOSSUTH-SZOBOR RÉSZLETE

A MŰCSARNOK
TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

«ÖT KICSI LÁNDZSA»
KEMÉNYFFI JENŐ FESTMÉNYE

A KÖNYVES KÁLMÁN JOGOSÍTÁSÁVAL

A MŰCSARNOK
TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

A MŰCSARNOK
TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

KERTI SZOBA
KEMÉNYFFI JENŐ FESTMÉNYE

komoly kompoziciójú és finom színezetű képet festett: Szent Norbert látomását. Ebből az időből valók a Neymaier-arcképek is, száraz és aprólékos művek.

1788-ra esik a mester egyik főművének, a szigetvári kupolafestménynek elkészítése. Ezt különös gonddal és részletességgel tanulmányozta Éber.

A névjelzéssel és évszámmal is ellátott terjedelmes fresko a szigetvári plébániatemplom kupoláját borítja és fő-ékessége ennek az egyháznak. «Könnyen érthető és méltányolható gondolat volt, hogy midőn Szigetváron a katolikus templommá vált török mecset kupoláját óhajtották festményekkel díszíteni, nem érték be a szokásos menyei jelenetek ábrázolásával, hanem ott kívánták látni a vár történetének legfontosabb mozzanatait is».

Zrinyi halála, aztán Szigetvár visszavétele volt a két fő motivum, amit, bár időrendben távol estek egymástól, itt egybe kellett komponálni s e földi jelenetek a kupola közepét elfoglaló égi jeleneteket mintegy koszoruszerüen övezik. Az egyes részek leírása helyett azok képét közöljük itt.

Még e nagy művet megelőzőn, 1786-ban befejezte a nyuli plébániatemplom kupolafestményét (Mária koronáztatása és a szentély félkupolájának képét (Szent Norbert látomása). A templom hajójában levő képek (Szent Mihály és szentek csoportjai) meglehetősen rongált állapotban maradtak meg.

Öreg korában Szombathelyen kapott munkát: a szeminárium egykori könyvtárterme lapos menyezetét díszítette 1791-ben egyik legjelesebb művével: a négy egyházatyával. Éber kritikája szerint az egyházatyák nem tünnek ki nagyszerű, mély jellemzésük által, Dorfmeister művészetének ez nem erős oldala; inkább a jelenségek gazdag, színes, mozgalmas tömegét adja. A mellékalakok nagy száma, érdekes festői volta a főeszköze a művészi hatásnak.

Pár évvel ezután festette ugyancsak Szombathelyen, a székesegyházban a terjedelmes Szent István-oltárt. Éber szerint ez érdekes és jellemző kép, az olajfestés terén ép úgy betetőzése az ő törekvéseinek, mint a szemináriumi menyezetkép a dekoratív művészet terén. A freskó színes, lendületes szélességével aprólékosság, történeti színezetre és képmásszerűségre való törekvés áll szemben.

1793-ban Kiskomáromban festett, ahol a r. kath. templom szentélyét már 1781-ben kifestette volt. Most a hajóra került a sor.

Ezeken kívül vannak még Dorfmeisternek tulajdonított munkák több helyütt (Mohács, Vörösberény stb). Mi itt Éber tanulmányából csak azokat soroltuk fel, amelyeket a szerző teljesen hiteleseknek fogad el.

Az olvasó e kivonatos ismertetésből is látni fogja, mily érdekes egyéniséggel gazdagodik meg művészettörténetünk s mily jellemző bélyeget kap általa a Dunántúl XVIII. századbeli művészete. Dorfmeister megérdemelte azt a kitűnő gondot és elmélyedő tanulmányt, amelyben a szerző részeltette.

A MŰCSARNOK
TAVASZI KIÁLLÍTÁSÁBÓL

A KOSSUTH-UTCA
PAJTÁS ÖDÖN AKVARELLJE

Keményffi Jenő

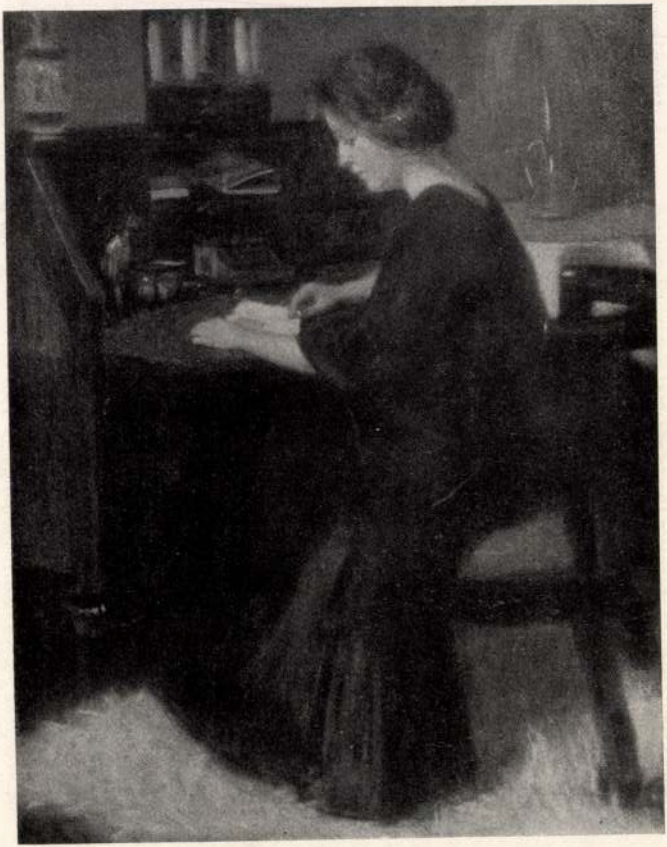

23 Keményffi Jenő: Iróasztalnál.

364 Heyer Artur: Quod licet Jovi, non licet bovi.

MDK

Keményfi

Résztvett az 1901.évi tav.nemzetk.kiallitáson.

Lyka Karoly: Tavaszi mútarlat.

Uj Idők, 1901. VII. 50, 51.l.

MDK

Keményffy

Művészeti Hirek. A Hollósy-festőisk...
Mücsarnok, 1899. 13. sz. 199 l.

MDK

Keményfi Jenő

Károlyi Mihály gr.féle plakátpályázatra...
Mücsarnok, 1899. 22.sz. 348 l.

MD K

Kemenyfi Jenö, festö

Önarckép, of.

Az Alkotás Művészház XXXII. kiállításának katalogusa.
"A Művész Két Arca". 1947. III. 9-25.

MDK

Keményfy Jenő

Tanulmányfej, szén

Nagybányai festőisk. kiáll. 1898. 13. l.

MDK

Keményfy Jenő

Tájképtanulmány, of.

Nagybányai festőisk.kiáll. 1898. 12 l.

MDK

Keményfi Jenő festő

Lyka K: A Műcsarnokból. UI. 1904. X. 48.sz.

Keményfi Jenő MDK

A gr.Károlyi Mihály féla plakátpályzat eredménye.
x Mücs. 1899. 21.sz. 326 l.

M.D.K.

Keményfi Jenő
festő

Karikatura művészete
volt ismert

Pro Memoria
Művészet, 1961. október – 37 l.

Keményfi Jenő festő.

Mücsarnok 1898.21.sz.195-198 l.

MDK

Keményfi Jenő

Lyka: Téli tárl. 1900-1. 42.1. kép

Keményfi Jenő

MDK

Gyerekek, pastell

Műcsarnok 1908. tavaszi kiáll.

Keményfy Jenő

MDK

Saját arcképe, olf.

Ablak mellett, pasztell

Női arckép, pasztell

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Keményfy Jenő

MDK

Müteremsarok, pasztell

Interieur, pasztell

Műcsarnok 1909. tavaszi kiáll.

Keményfy Jenő

MDK

Arcképtanulmány arnyékban, olf.

Leányarckép, olf.

Műcsarnok 1903/4. téli kiáll.

Keményfi Jenő

Művével részt vett a Nemzeti Szalon 1917.évi tav.tárlatán.

Művészet, 1917. 58.l.

MDK

Keményfy Jenő

Az Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat választmányának művésztagjai 19e9-ben.

Keményfi Jenő MDK

Vörös szoba, pasztell

Mücsarnok 1909. akvarellek, pasztellek és grafikai müvek nemzetközi kiállitása

Keményfi Jenő

MDK

Feketkávénál, olf.

Parton, olf.

Műcsarnok 1910. Vándorkiállítás

Keményfi Jenő.

Müveiből kiállitást rendezett a Nemzeti Szalon 1922-ben.

Bende J:
A Képzőművészeti egyesületek története, kézirat.

Keményfi Jenő

MDK

Női arckép, repr.

Műcsarnok 1909. tavaszi kiállítás

MDK

Keményfy Jenö, festöm.

Müteremsarok.	Pastel.
Interieur.	"

KMT 1909. Tav.kiáll. Kat. 39.1.

MDK

Kemenyfi Jenö. festöm.

Saját arcképem.	Olf.
Ablak mellett.	Pastel.
Nöi arckép.	"

KMT 1909. Tav.kiáll. Kat. 39.1.

MDK

Keményfi Jenő

Gyerekek. Pastell.

Képzőm.Társ.1908.tav.kiall.kat.43.l.

MDK

Keményfi Jenö, festöm.

Fekete kávénál. Olf.
Partin. "

OMKT-Vándorkiállitások 1910. szept.8.-dec.27. Eger, Miskolc, Kassa, Eperjes, S.a.ujhely, Debrecen, Gyöngyös.
Kat. 79.1.

MDK

Keményfi Jenö, festöm.

786. Interieur. Repr.

Képzöm. Tára. 1912/13 téli kiáll. Kat.

a *Palmié* képeiről árad felénk. Négy nagyobb vászna s egy sereg studiuma, meg skizze van itt ezúttal, mindegyik a természet ihletett poétájára vall. Legkülönösebb a *Heimat;* vidéki város felülről nézve, mysztikus éjféli világításban. A nagy vászon egészen kék, de azért sem nem egyhangu, sem nyugtalanító hatást nem kelt. Amellett a perspektivája egyszerüen megragadó! Mégis a *Korai tavasz* igazabb, mert — egyszerübb. A még csak rügyezni kezdő fák alig lepattant kérge végtelen finom, fehér fényfoltokban van itt visszaadva s a kis erdei lak mögött húzódó cserjés száraz ágain szinte látni, hogy csak egy pillanat még s zöld lészen itt minden. Rendkivül szubtilis érzésre vall, hogy egy művészember a természet változatos életéből éppen ezt a futó pillanatot lesi el.

Ugyancsak a tavaszt festette meg — de más pillanatban — egy furcsa nevü piktor: *Hans am Ende* s az ő képe is egyike a legszebbeknek ebben a genreben. Buján virágzó, fehér virágos fák, nagy rónaság közepén — roppant friss és üde az egész. Itt is spachtlival vannak fölrakva a szinek, de nem oly durván, vastagon, mint a Heichert képén, ami a sujet poéziséhez nem is illet volna úgy, mint a másiknak kegyetlen verizmusához. Tónusban finomabb mű tán alig van a tárlaton.

Akik a pikturában nem ismerik el a nemzeti vonást, azok nézzék meg *Gruppe* képét: »November Hollandiában.« Sok tekintetben nagyon érdekes kép ez, bár a természeti igazsághoz szigoruan ragaszkodó naturalizmusában XVII. századbeli nagy honfitársára: *Ruysdaelre* emlékeztet. De képén sokkal inkább mint más százon, dokumentálható, hogy van egy bizonyos hazai levegő, ami a hollandoknál a fák sajátos egyéniségében, az északi vízvilágításban s a felhőknek az északi levegőben való különös járásában nyilatkozik meg. Ami a *Gruppe* képét ezenkivül értékessé teszi, az az elégikus, majdnem nehéz hangulat, mely rajta elömlik s a festői fantáziának szinessége. Ez a valódi psichologiai tájkép!

Ha már benne vagyunk a tájképekben, említsük meg legalább névszerint azokat, kiknek művei egy vagy más tekintetben kiválnak az ezernyi *Landschaft* közül. Ilyenek: *Overbeck* »Eichenhof«-ja, mely érzésben, hangulatban nagyon finom; *Oesterley* »Hazatérő halászok« cimü figurális tájképe, erős, természetes napsütésével; a bresciai *Busse* »November«-je; *Enfield* »Fjord«-ja; a berlini *Feldmann* ködös képe; *Flöckel* októberi reggele; *Frank* Fülöp kora tavasz-a; *Frenzel* »Bucsúzó nap«-ja, mely ugyan nem éri utól a *Höcker* hasoncimü, praeraffaelista képét, de azért figyelemreméltó alkotás; *Köester* »Őszi hangulat«-a, *Grote Kuithan* tavaszi hangulatai; *Lemppenan* kései nyara, *Küstner* olvadó hava; *Matthei* és *Ludvig* estéi; *Linz, Liebermann* (Ernő, nem a professzor!) *Liesegang* őszi és *Wagel* nyári tájképei. Kissé erősen Böcklin-es *Rothang* »Schloss am Meer«-je; szépen süt a nap *Serra* »Latium«-ján; sejtelmes, elégikus hangulatával kap meg *Ritsema* esti képe, üde levegőjével *Rahtjen* tavaszi reggele. Ha még *Ziegler* »Kert«-jét, *Wielandt* »Kalipso sziget«-ét és *Steinbrecht* »Landschaft«-ját fölemlítjük, azt hiszem, nem sok jó tájképet mellőzünk érdemetlenül.

A festészet technikájának mai vajudásában, mikor a legtöbben egy-egy iskola martalékaivá lesznek, mikor az egyéniség oly sokszor modorossággá fajul, a technikában való jártasság és biztonság pedig különcködő bravurrá, érdekes lenne mindezekről a dolgokról egyenként hosszasabban és részletesen szólani, de hát sok az eszkimó és kevés a hely. Igy hát legfeljebb ennyit szánhattunk ennek a genre-nak. Hiszen még a figurális képekről, meg a szobrokról nem is szólottunk, pedig ezek is ugyancsak szép számmal vannak! És hol maradnak még az akvarellek, pasztellek, temperák és gouachok! Még ennyi szót sem szabad egy-egy képre vesztegetnünk, másképp előbb megnyitják az új kiállítást, semmint mi a régivel végeztünk volna.

Rózsa Miklós.

A gróf Károlyi Mihály-féle plakátpályázat eredménye.

A parádi arzénforrás hirdetésére szánt plakátra *Károlyi* Mihály gróf által kiirt pályázat sorsa fölött junius 6-ikán itélkezett az *Országos Magyar Képzőművészeti Társulat* művészeti bizottsága, melynek döntő ülésére a pályázati föltételek értelmében a pályázat hirdetője, *Károlyi* Mihály gróf is hivatalos volt.

A pályázat, amelyben a két későn érkezett tervet nem számítva, összesen *hatvankilenc* pályamű vett részt, örvendetes bizonyságát szolgáltatta annak, hogy mily jótékony és serkentő hatással van a művészekre egy-egy pályázat, mely a nemes verseny hevében rendszerint legalább egy-két olyan tehetséget hoz a felszinre, mely különben talán még hosszu ideig az ösmeretlenség homályában küzdött volna azért, hogy észrevegyék.

De örvendetes ennek a pályázatnak az ered-

ménye azért is, mert a művészeknek eddig páratlan érdeklődésével találkozott, ami buzdításul szolgálhat arra, hogy ezentúl minél többen kövessék *Károlyi* Mihály gróf példáját és ne sablonok szerint dolgozó magyar vagy pláne külföldi iparosoknál rendeljék meg, hanem pályázat útján szerezzék be maguknak a szükséges plakátokat, miáltal nemcsak hogy sikeresebben mozdítják elő a saját céljaikat, de egyúttal nagy szolgálatot tesznek a művészet fejlődésének is.

A művészeti bizottság döntő ülésén *Kardos* Gyula előadó elnöklése mellett jelen voltak: *Karlovszky* Bertalan, *Mannheimer* Gusztáv, *Róna* József, *Strobl* Alajos és *Tornai* Gyula bizottsági tagok, továbbá külön meghivásra *Károlyi* Mihály gróf, a pályázat hirdetője.

A bizottsági tagok a beérkezett pályaművek beható megtekintése és a dijazás szempontjából való csoportosítása után az előadó fölkérésére megejtették a szabályszerü titkos szavazást, melynek eredménye az volt, hogy

a 600 koronás I-sö dijat a »Távolság« jeligéjü,
a 300 koronás II-ik dijat az »Arzén és vas« jeligéjü,
a 200 koronás III-ik dijat a »Négy szobor« jeligéjü

pályaműnek itélték oda.

A jeligés levelek fölbontása után kitünt, hogy

az I. dij nyertese *Márk* Lajos,
a II. dij nyertese *Pfeiffer* Helman,
a III. dij nyertese *Honti* Nándor.

A dijazott három pályamunkán kivül a bizottság még az alábbi nyolc művet dicséretben részesítette és megvételre ajánlotta a pályázat hirdetőjének:

Sándor B.
Élet
Stuck
Holdkelte
H_2 S.
Verse à boire
⊕
Arzén.

Károlyi Mihály gróf hajlandónak nyilatkozott a bizottság által ajánlott pályaművek megvásárlására, s igy fölkérjük az illető művek szerzői közül azokat, akik meg nem jelentkeztek, hogy pályaműveik vételárának megállapitása végett az *Orsz. Magyar Képzőművészeti Társulat* titkári hivatalában, (Városliget, Műcsarnok), jelentkezni, valamint aziránt is nyilatkozni sziveskedjenek, vajjon beleegyeznek-e, hogy jeligés leveleik fölbontassanak és nevük az illető művekre kiirassék.

A H_2 S. és a *Verse à boire* jeligés művek szerzője *Keményfi* Jenő a *Stuck* jeligésé pedig *Tichy* Gyula.

A pályázatban résztvett műveket, a bizottság határozata értelmében, amelyhez *Károlyi* Mihály gróf is hozzájárult, junius 8-ika óta a városligeti Műcsarnok leghátulsó termében *minden külön belépődij nélkül* a közönség is megnézheti.

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat választmányi ülése.

Az *Országos Magyar Képzőművészeti Társulat* választmánya szerdán, junius 27-ikén tartotta *Berzeviczy* Albert elnöklése mellett a nyári szünet előtt utolsó ülését, melyen a következők voltak jelen: *Benke* Gyula, *Benkó* Kálmán, *Dudits* Andor, *Forster* Gyula, *Harkányi* Frigyes báró, *Kammerer* Ernő, *Kardos* Gyula, *Karlovszky* Bertalan, *Lukács* Antal, *Mannheimer* Gusztáv, *Márk* Lajos, *Tornai* Gyula, *Tölgyessy* Arthur és *Ujváry* Ignác választmányi tagok.

Az elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére *Forster* Gyula és *Dudits* Andor választmányi tagokat kérte föl.

Az igazgatóság jelentését, mely a tavaszi nemzetközi kiállítás eddigi eredményeiről és a *Károlyi* Mihály gróf által hirdetett plakátpályázat eldöntéséről számolt be, a választmány egyhangulag tudomásul vette.

A költségvetési tételek negyedévenkénti fölosztásának jóvahagyása után a koronás sorsjátéknak junius 19-ikén délután 4 órára kitüzött huzására a választmány a *Benke* Gyula és *Fadrusz* János választmányi tagok által megerősített igazgatóságot küldötte ki.

Az 1899/1900. évi téli kiállításra kiirandó pályázatok hirdetési szövegének a jóváhagyása után a választmány tudomásul vette a titkárnak a tavaszi nemzetközi kiállítás dijainak és kitüntetéseinek odaitéléséről szóló előterjesztését. A kitüntetettek közül *Tölgyessy* Arthur, a kétezer forintos társulati dij nyertese személyesen jelen lévén, az elnök meleg üdvözlő szavak kiséretében nyujtotta át neki a dij elnyeréséről szóló okmányt. A többi kitüntetetteknek az okmányok postán fognak megküldetni.

Ezután *Wlassics* Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter leirata került tárgyalás alá, amelyben az általa tervezett művészeti ankettra a társulat részéről egy-két tag kiküldését kéri. A választmány rövid eszmecsere után abban állapodott meg, hogy a kiküldendők személyére nézve titkos szavazás útján dönt. Előbb azonban túlnyomó többséggel elhatározta, hogy a három kiküldendő tag közül kettő művész, egy pedig nem művész legyen. A titkos szavazás eredménye szerint a választmány a vallás- és közoktatásügyi miniszter által tartandó

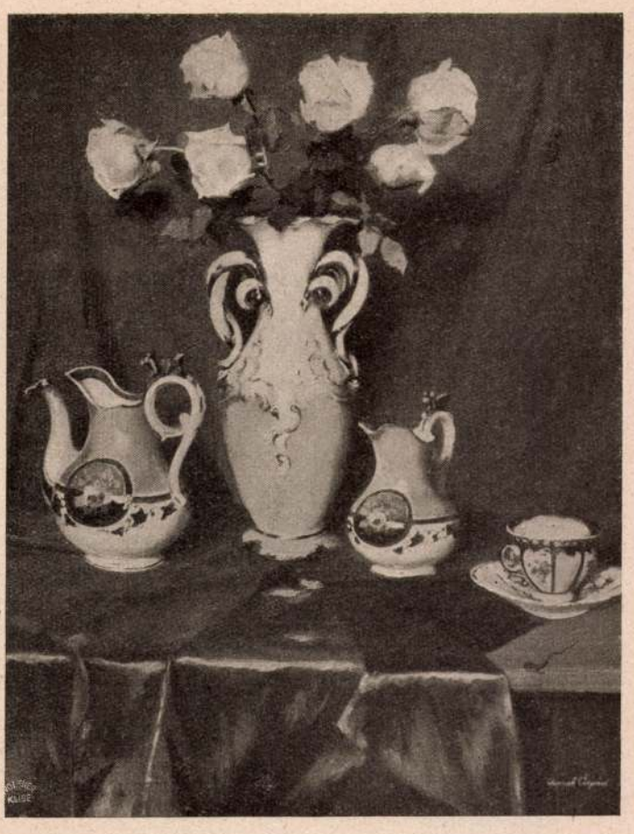

A Műcsarnok tavaszi kiállításából

Keményffi Jenő: Kerti szoba

Romek Árpád: Porcellánok

— Magyarázzam? Vajjon magyarázta-e ő a kisfiának, mikor az iskolába vitte, — és a gyerek rugódozott, sirt, sikoltozott, — magyarázta-e neki, hogy mi a tudomány? mire kell az életben? mi az iskola végén a matura? A gyerek belekapaszkodott az ajtófélfába: *Nem, nem akarok!* . . . De az anya megragadta és eltépte onnan.

— Mégis ha tudná minden ember . . .

— Hogy rabnak érezze magát a Földön? és mindig a szabaduláson járjon minden gondolata?

— Dehát nem élhetnénk-e mindig fenn az Égben?

— Nem éltek-e benne? A Föld úszó gyöngy abban a nagy tengerben, amelynek a földi neve: Ég.

— Dehát hogy testetlenül élhetnénk, mint te . . .

— Akkor az emberiség mind széjjelszáll, széjjel a világmindenségbe.

— S ha széjjelszáll? . . .

A fejét rázta:

— Amíg a hernyó hernyó, a fán a helye.

Látszott rajta, hogy unja a kérdéseimet: mosolygott, fölkelt és oszlott, halványult. A két szárnyát fölemelte.

— Még egy szót, — könyörögtem, — azt mondtad: a Halál csak földi neved. Mi az égi?

Elmosolyodott. Hozzámhajolt, s a tenyerét oldalt az ajkához ernyőzte, mintha titkot súgna:

— Élet.

Őszinteségek a kaszinói becsületről

Irta Herczeg Ferenc

A jól fölszerelt kaszinónak vannak bőrszékei, kártyaasztalai, billárdjai, társalgó-, olvasó- és ebédlőtermei, de külön becsülete a legjobban fölszerelt kaszinónak sincsen. Az egyes kaszinótagnak persze van becsülete, annyi és olyan, amennyit és amilyent Isten neki adott, helyesebben mondva: amennyit és amilyent a világ föltételez nála, de a becsületét senki sem oszthatja meg felebarátjaival, még ha azok kaszinói tagtársai is. A becsülete olyan priváttulajdona az embernek, mint az orra vagy a füle: esetleg elveszítheti, de másnak nem adhatja oda.

Ha őszinte akarok lenni, akkor el kell ismernem, hogy én a kaszinómmal tulajdonképpen csak üzleti viszonyban vagyok. Tagdíjat fizetek és ezért bizonyos előnyöket és kellemességeket élvezek, amelyeket az emberi társulásban rejlő erő szerez meg a számomra.

Mi van hát a kaszinói becsülettel?

A kaszinó a tagjaitól bizonyos minimális jellembeli, modorbeli és társadalmi kvalifikációt követel. Aki valamelyik úgynevezett úri kaszinónak tagja, arról föl kell tennünk, hogy tisztességes ember, vagy mondjuk gentleman, mert különben nem tűrnék meg a kaszinóban. Ebből az is következnék, hogy minél kényesebb fölfogás uralkodik valamelyik kaszinóban, annál nagyobb mértékben vannak meg a tagokban azok a jellembeli tulajdonságok, amelyek a közfelfogás szerint a gentlemant teszik.

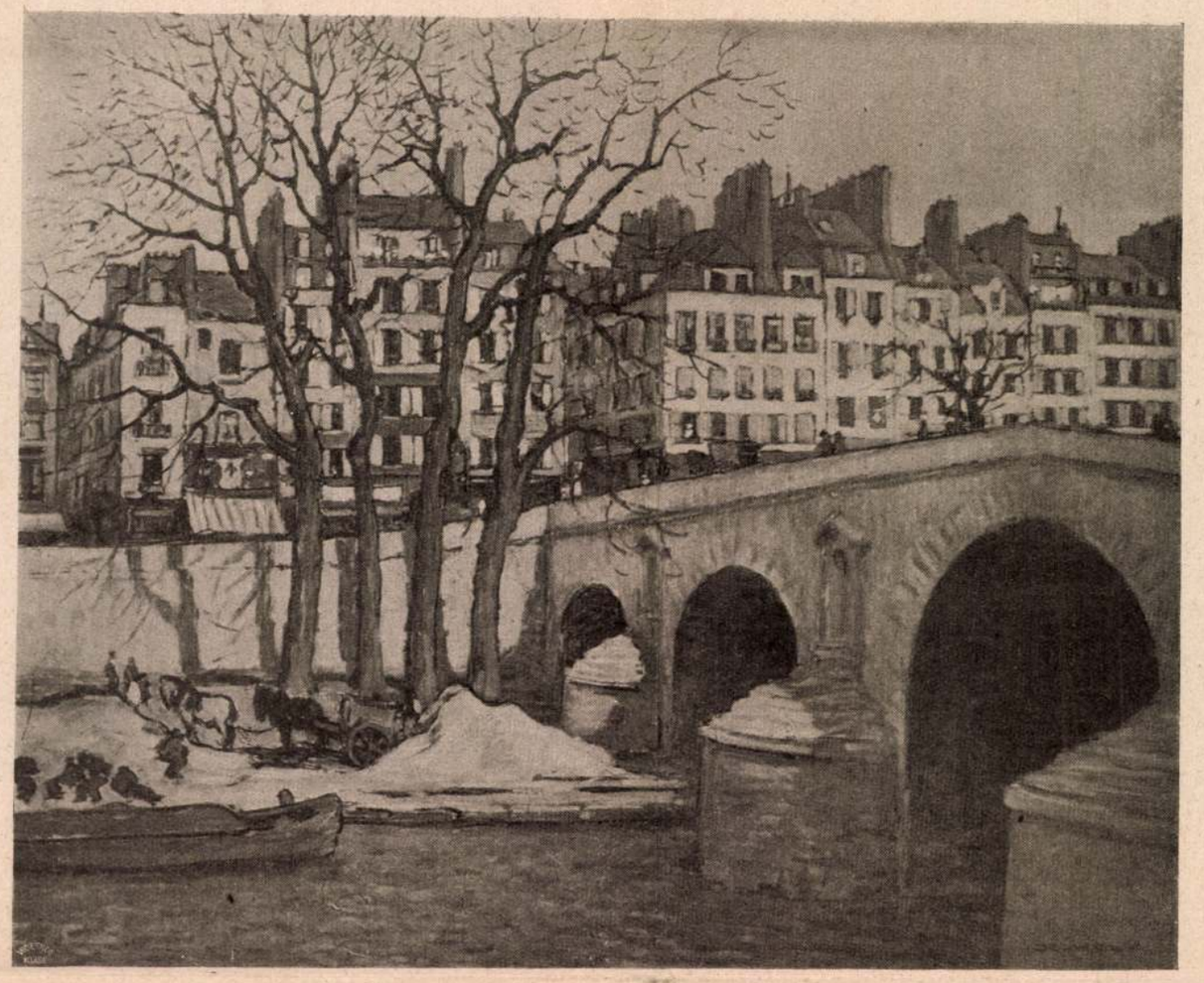

A Műcsarnok tavaszi kiállításából. Dobai Székely Andor: Szajnahíd ősszel

Kendő vagy mi

Irta GÁRDONYI GÉZA

Beteg voltam és hivtam a halált:

— Jer: oltsd el ezt a mécsest, hiszen már ugyis alig pislog! Ha sorsunk a sötétség, legyen sötétség. Mindegy a mécsnek: ég-e ujra vagy sem? vagyhogy földhöz csapják és cserép marad!

Éjjel történt ez. Véltem: csak magam vagyok. A hold besütött a hallgató fák közt az ablakomon. Bámulva látom, hogy valaki ül az ágyam előtt. Valaki. Fehér ruhában. Nagy erős, vállas nő. Félkönyékre támaszkodik, s néz rám a szemöldökén át.

Apáca? Hát már annyira vagyok, hogy apácát hittak?!

De nem, ez nem apáca. A fején nem vélem az a fehérség: a haja látszik. Lecsüggő haj, mint a nőké fésülködés előtt. És az a fehérség a feje mögött, mintha nagy szárnya volna.

— Hivtál, — mondja, — itt vagyok.

S a hangja, mint a csipkekárpit susogása, mikor szellő lengeti a tárt ablakban.

Csak bámulom.

— Hivtalak? Ki vagy te?

— Akit hivtál.

— A halált hivtam én,

— A földiek nyelvén az én nevem.

— Káprázat vagy te csak! Holdfényben kendő vagy mi szösz.

— A kendő nem beszél, se szeme nincs.

S nyájas-nyugodtan nézett reám.

Tehát lélek, — gondoltam, — lelket látok. Tehát az én lelki valóm is bontakozik már a testemből. Másképp nem látnám. Valami nagy bizalmat éreztem iránta, mint a gyermek a dajkája iránt.

— Köszönöm, hogy eljöttél. Viszel? Vagy magam erejéből szállok majd veled?

A fejét rázta:

— Csak betértem. Ha vinnélek, itt volnának velem, akiket szerettél. Aki meghal, boldogan indul. A te szabadulásodról még nem lehet szó.

— Hát akkor . . .

— Mondom: csak betértem, mivelhogy gyakorta emlegetsz és hivsz, pedig nem is ismersz: hol jótevő angyalnak nevezel, hol átkozol . . .

— Csak ha gyermeket rabolsz . . .

— Rablok? Vajjon a gazda, ha letör a barackfájáról egy bimbógallyat, rákiálthat-e az a fa: *Rabolsz!* És ha az Isten lenyul egy csillagocskáért s letöri a milliók közül, hogy feljebb vigye? . . . A Föld az enyém: a Föld gazdája én vagyok.

— Magyarázd ezt a siró anyának.

Kemenyffi Jenő

Perállag III.

1455. l.

stylizált síkdiszítmények következnek.

Azért a módszeres rajziskola első (diszítm
combinatióikból keletkezett diszítményi motivumo
sabb görög, római és renaissance, valamint a kivál
síkdiszítményeket foglalják magukban.

A második rész az emberi fej körrajza.

Az emberi alakot a fej tetőzi be, mely nemcsak
határozott arányt szolgáltat, hanem rajta vannak elh
a szem, orr, fül és száj, körülvéve a mimikus izmok
individualitásának képét adják.

Azért a figuralis rajz tanitását az egész alak

Az emberi koponya, a csontváz és az egés
inkább szakiskolába való. De mégis a fej rajzolás
koponya, illetőleg csontállvány, továbbá az izomfej
rajza mint nézleti eszközök szerepeljenek a tanitásn

A második rész első füzete az emberi főt (a
en face és en profil) foglalja magában, egyes tudós
tekintettel egymás közti arányaikra, a kort és neme

A második füzet két antik görög arányokat fe
továbbá a főt fel- és letekintő, azután en face és er
sőbb nemzeti physiognomiáját egy orosz és spanyol

A diszítményi és fejmintákat rövid műtörténe
vonatkozó magyarázatok kisérik.

A mű befejeztével majd felsorolom azon
forrásul szolgáltak.

A megjelent füzet

I. rész: **Diszitményi alaktan.** Geometriai diszítm
szöveggel.

I. füzet: 1—24 ábra szabadkézrajzolás. **Geometri**
II. füzet: 1—24 ábra szabadkézrajzolás. **Geometri**
III. füzet: 1—24 ábra. **Stilizált levelek és virág**
IV. füzet: 1—24 ábra. **Görög, arabs-mór és ren**
színbeli összhang. Négy színnyomatu ábrával

II. rész: **Fejek.** Az egyes rajzminták mellé nyoma

I. füzet ára -- --- --- --- --- --- --
II. füzet ára --- --- --- --- --- ---

Franklin-Tá

sok, az sok, és elvégre a jótársaság mégsem tűrhet meg egy olyan leányt, aki fiatalembereket az öngyilkosságba kerget.

Ami Maróthy Erzsit illeti, ő illő komolysággal fogadta azt a hírt, hogy egy szerencsétlen ember öngyilkos lett miatta. A levelet nem kapta még ki, az egyelőre a rendőrségen maradt, de a kapitány megüzente neki, hogy mihelyest az előzetes vizsgálatnak vége lesz, azonnal átküldi. Addig is gondolkozott az eseten. Nem tudott ugyan emlékezni arra, hogy mikor találkozott Varsányival, de hiszen annyi fiatalembert mutatnak be neki a jégen és az estélyeken, bizonyosan egyszer együtt voltak és amaz mindjárt beléje szeretett. Erzsi kissé könyezett, ha arra gondolt, hogy Varsányi miatta vette kézbe a pisztolyt. Egészen ártatlannak érezte ugyan magát, de mégis miért nem szólt az a szerencsétlen: ő jó barátnője lett volna és kigyógyította volna ebből az őrültségből.

Amikor azonban délután kiment a korzóra, láthatta, hogy az emberek nem nagyon hisznek az ártatlanságában. A pénzügyi tanácsosné a cukrászda előtt izgatottan magyarázott valamit „fővárosi erkölcsökről", amikor pedig Erzsi köszönt neki, jéghidegen biccentett a fejével. Az öreg Vagácsy, aki még minden fiatal leánynak és asszonynak udvarolt, elfordult tőle és „szívtelen teremtést" dörmögött a bajuszába. Erzsi meggyőződhetett arról, hogy a közvélemény őt teszi felelőssé Varsányi haláláért.

Erzsi aznap este sírt. Nincs több olyan szerencsétlen leány, mint ő. Hát mit tehet ő arról, hogy ismeretlenek beléje szeretnek? Nem csufithatja el az arcát. A vacsoránál is keveset evett és ellenséges hallgatásba merült, amikor a gimnázista öccse részleteket szeretett volna kicsikarni.

Másnap délben meglátogatta Teri néni, a család lelkiismerete. A fekete ünneplőjében jött, és az mindig veszedelmet jelentett. Nem hímezett-hámozott sokáig, hanem egyenesen reátért a tárgyra: Erzsiről szörnyü dolgokat beszélnek a városban, amelyeket kötelessége megvizsgálni. Tudni akarja, hogy mi van az egész dologban. Erzsi édesanyja egy bátortalan kísérletet tett, hogy leánya helyett beszéljen, de Teri néni letorkolta.

— Majd Erzsi megmondja a magáét. Nem szorult ő prókátorra.

Erzsi azonban nem tudta, hogy mit mondjon.

— Nem tudok az egészről semmit, édes néni. Az a szerencsétlen ember valahol megláthatott, de én nem vagyok az oka . . .

— Lári-fári. Mondd annak, aki elhiszi. Mi volt köztetek?

A további vallatást félbeszakította a cseléd, aki egy levelet hozott Erzsi kisasszony számára. A levelet a rendőrkapitány küldte azzal az észrevétellel, hogy tiszteli a kisasszonyt, most már nincs szüksége reá.

— Aha, ez az a levél, — mondotta Teri néni. — Hadd lássuk.

Erzsi azonban előbb maga, olvasta el a levelet. Hamar készült el vele, de azért még egyre nézte. Hát az a fiatalember nem miatta lett öngyilkos? A nyomor kergette bele a halálba. És még azt hitte, hogy ő szeretett volna bele. Ó, az elbizakodott, a hencegő. És milyen hangon van tartva az egész levél. Így mernek hozzá írni! Erzsi majdnem sírva fakadt mérgében.

— Nos, add ide a levelet — sürgette Teri néni.

Erzsi fölrezzent! Odaadja? Hiszen ha elolvassák, egyszerre vége lesz minden szemrehányásnak. Senki sem fogja többé mondani, hogy Varsányi miatta lett öngyilkossá. De Erzsi ennél a gondolatnál nem érzett megkönnyebbülést. Úgy érezte, hogy a nimbuszának vége van. Igaz, hogy most szidják, de akkor meg csúfolni fogják. Persze, ő azt hitte, hogy az emberek miatta lövik magukat agyon, pedig egészen más okból teszik. A pénzügyi tanácsosné majd azt mondja... — nem, akkor még jobb, ha tényleg azt hiszik, hogy miatta történt az egész.

— Nos, adod vagy nem? — kérdezte mégegyszer Teri néni. A hangja gyanusan éles volt.

Erzsi elhatározta magát. Zsebébe mélyesztette a levelet.

— Nem adhatom oda, — mondotta.

Teri néni fölkelt. Egy lesújtó pillantást vetett Erzsire, aztán az ajtó felé tartott. Ott mégegyszer visszafordult.

— Szégyeld magad te szívtelen teremtés, aki belehajszolod az embereket a halálba.

Erzsi hallgatta — és nem tiltakozott.

WOLFNER PÁL

A Műcsarnokból

Az ifjuság

Volt egyszer, érdekes régi időkben, országgyülési ifjuságunk. És megvolt március tizenötödikének is a maga ifjusága. Politikai történetünkből sem ez, sem amaz nem törülhető. Az volt a mesterművük, hogy hirtelenül ki tudták váltani a kor politikai érzéseit és szenvedélyeit. Belerántották az ő jelenükbe azt a jövőt, amelyről csak mint távoli álomról gondolkodtak az öregek. Van-e művész-ifjuságunk?

A kor nem kedvez váratlan explózióknak. Budapest élettelen élete nem is kivánja. Nem egészen egy évtizeddel ezelőtt komoly konszideráció tárgyává tétetett, hogy az „ifju óriásoknak" egy kellemetlen csapatát nem volna-e leghelyesebb rövid úton bolondnak nyilvánítani? Ez a csapat a nagybányaiak telepe volt, köztük Ferenczy, Thorma, Réti stb., akik az akkori vélekedés szerint üres titánkodással veszélyeztették a magyar művészet helyes fejlődését. Nagy irodalmi csetepaté támadt e fiatalok körül: nemcsak őket ütötték, de vér csurgott az akadémiából is. Most már attól a régi akadémiától nincs mit tartani, az akkor hevesen kikezdett vezérek nyugodtan dolgozhatnak „egybegyüjtött műveiken": az élő élet átadta őket a műtörténet pergamenjeinek. A kellemetlen fiatalságból meglett emberek kerültek ki, olyik jelentékeny elismerést is arat. De lassan, szinte észrevétlenül alakulófélben van egy ujabb akadémia. A fiatalság egy része ismét utánzásra adja magát. Hogy Benczúr helyett esetleg Ferenczyt mímelik, az mit sem von le az akadémikus jellegből és nem csökkenti a veszedelmet. A főbaj itt az, hogy egyáltalán utánozgatnak. A művészet szempontjából egyformán értéktelen, akár a nagy Lionardót, akár Pausingert majmolja valaki. Ha e tespedt utánozgatástól elszakad a fiatalság, úgy örömmel nézzük ezt a szecessziót, bárki ellen lássék is irányulni.

Nem érezzük magunkat egészen jól, ha a téli műtárlat ifju kiállítóinak munkáit e szempontból végignézzük. Néhánynak jelentékeny iparkodása belevész az ensemble hígvérüségébe. A legtöbb képből hiányzik még a kellő foku tudás. Nem az a díszes maestria, amelyet a meglett festőktől várunk, hanem az a magától értetődő, ami nélkül hibás egy képet a nyilvánosság elé vinni. Sok ifju ember téved e körül. Ha képét visszautasítja valamely jury, úgy panaszkodik, hogy üldözik, mint egyegykor Jean François Millet-t. Feledi azonban, hogy Millet a festői hitvallásáért s nem rajzhibákért szenvedte végig az akadémia ostorcsapásait. A talpraállás és önálló utakra való térés csak ott kezdődhetik, ahol a tudás egy bizonyos diszkrét foka már birtokba vagyon véve. Mely fiatal szívnek ne volnának megálmodott képei, amelyekkel lázba véli ejthetni a világot? De mit érnek e gyönyörü és talán nagyszabásu ábrándok, ha kificamodva kerülnek a vászonra? Mily gyönyörűség volna e fiatal gárdát látni

amint feszült izmokkal hasít ki új területeket a mi festészetünk számára, nem az öregek hűvös meggondoltságával, hanem a naiv ösztön friss hevével! Fájdalom, ilyesminek nem látjuk jeleit.

De hiszen nem kell magunkat egyetlen tárlat esélyeihez kötnünk. Lehet, hogy már fő valami valamely konyhában, csak épp nem készült el erre a tárlatra. Bizonyos igyekvés, bár langyos hőfoku, most is látszik. Talán Pór Bertalanra irányul figyelmünk leginkább, aki kettős arcképtanulmányt küldött. Az elmosott és hangulatba rejtőzött önarckép után, amelylyel első jelét adta tehetségének, most szilárdabb fakturáju és merészebben megragadott képet adott. A keretből két úri kópé tekint ránk, akiket az a súlyos baj ért, hogy e percben illedelmeseknek kell lenniök. A külszín tehát comme-il-faut, bensőjükben azonban valami huncutság háborog. A pillanat ez impressziója hirtelenül oda van vágva a vászonra: ha egy évig dolgozott volna rajta a festő, a percnek éppen ez az értékes hirtelensége surlódott volna le. Ezt nevezik közvetlenségnek s vonatkozhatik ez nemcsak a jellemzés pszichológiai oldalára, hanem a perc színére, formaalakulására is. Csodáljuk, hogy éppen a benyomás, a fölfogás e frisseségét nélkülözi a fiatal gárda legtöbb képe, pedig ez az elem oly közel áll a mesterség által még el nem kínzott fiatalság temperamentumához. Másutt, ahol meg volna hozzá az erély, mint például Juszkó Béla „Ménes a Hortobágy folyónál" cimü képén, az óriási méretek teszik lehetetlenné a mozgalom hirtelen visszaadását.

Ily kép sok idő munkája: a friss benyomások pedig márólholnapra elszállnak. Az ily túlnagy kép aztán bizonyítja ugyan a tehetség jelenlétét, de nem egyúttal a sikerét is. Tornyai János egy kis intérieurbe sokkal több művészetet szorított, mint amennyit a tárlat óriási vásznain látunk.

A legrokonszenvesebb vonásokat ott leljük, ahol a festő egy darab jól átérzett természetet ad elénk. Vesztróczy Manó „Vén csavargója" jut eszünkbe: kis stúdium, idő s levegőtől fakult szinek skálájából összeszűrve. Néhány ecsetvonásból áll elő a fej, amelyben egy odaejtett vonal adja a szemet. A kép tehát „nincs kidolgozva", de mégis teljesen adja az impressziót. Az öreg alak arcéle sincs borotvával kimetszve, holott bizonyos körökben épp ezt kivánnák. A helyesen fölfogott rajz itt úgy áll elő, hogy a festő minden ecsetvonást, minden színpöttyet a néki való helyre szegez. Ilyesmire igyekszik az ő tájkép-témája megoldásánál Mikes Ödön is. Némely képnél, így Rátonyi Zoltánénál, még nem tudunk eligazodni, mit várjunk. Ez a „Csend" annyira elborult, a formák oly rejtettek, a szín úgy vissza van tartva, hogy szerzőjének sem erényeiről, sem hibáiról nem ad számot. Freeskay Endre némely tájképén szinte grafikai előadással él, a szín jellemzetessége még nem jut szóhoz. Szín dolgában bizonyos átlagosság van Mérő István képén is („Az öregek"), amely különben nagyon komoly és jelentékeny készséget eláruló munka, és Krutsay Ferenc „Megnyugvás"-án. Ez épp a fiatal gárda sorában tünik föl, amely általában keresi, néha hévvel erőszakolja a szinességet. Raáb Ervin, Vörös Ernő, Gáll Emma, Vészi Margit, Keményfi Jenő, Czóbel Béla, Illés Antal többé kevésbbé ezt hangsúlyozzák. Vörös Ernő biztató energiával hajszolja mély kontrasztok segítségével a szín tüzét: téma gyanánt szolgál a leghevesebb nyári napsütés. Gáll Emmánál és Keményfi Jenőnél a szín ezúttal sok helyen festék marad: egy veres szoknya, egy kék ruhafolt messzi kiugrik a képből.

Raáb Ervin „Látogatás a jósnőnél" két nagy alak gazdag ruhadiszén állít össze érdekes színfoltokat, mint Ferenczy tette az ő cigány-trióján: nehéz feladat sok jó részlet-megoldással, de az egész még nem ad egységes képet. Azt hisszük, hogy ebből a műhelyből jó dolgok fognak kikerülni.

Figyelemre méltó Czóbel Bélának egy gazdag skálában festett arcképe, alapos rajzzal, a természet-stúdium bizonyos nervózitásával. Vészi Margit női diszkrécióval festett meg egy nagyobb arcképet: a rajz jól a kezeügyében van, egy másik kisebb képén bátran sommázó és jellemzetes. Valószinüleg jó arcképfestővé fejlődik. Az önarckép tájrészletén még elfogultnak látszik, ami együtt jár az első lépéssel. Egy másik festőnő, Montbach Emma, kifejlett kézirásu s azt hisszük, hogy van benne bizonyos eredetiség is, bár az itt kiállított arckép már a rutin felé hajlik. Finoman mintázott tanulmány Jávor Pál önarcképe, a szín itt mellékes, minden vonás a tompán megvilágított test szelid reliefjét követi, amint egyik forma lágyan átsiklik a másikba. Berkes Antal tájképei, erőteljes, biztató munkák s teljesebbek, behatóbbak, mint régibb, túl-dekorativ tanulmányai. Déry Béla („Csónakok") nagyobb stúdiumán viszont jól esik a széles vonás, amit itt a téma is kínál. Sajátságos mélyre hangolt apró képekkel szerepel Gulácsy Lajos: emlékek, régi kolostor-hangulatok, impressziók, amelyeket romok közt csavarogva szedünk magunkba s amelyeknek csekély közük a realitáshoz. Kacz Endre is nem e földről való dolgokat festett a Chopin-ciklusban, de itt éppen a lámpa, a zongora stb. kézzelfogható realitásai bontják meg a szándékolt hatást. A festő ily dolgoknál parancsoló vagy—vagy elé kerül.

Általában a stúdiumfestés példáit látjuk az ifjabb gárda e sorában s abban is, amelyre nem térhettünk ki. Hogy a természetstúdium miképpen alakítható képpé, az újabb lépés, újabb fejlődés dolga. Minél inkább ragaszkodik a fiatal festőnemzedék a természethez, annál többet várhatunk tőle később. Sőt e tanulmányok kibővítését, megmélyítését nem ajánlhatjuk eléggé, mert mindezeken a képeken a rajz biztonsága még nem lépi túl egy elsőrangu iskola színvonalát. Ami tehetséget látunk e sorban, azt verejtékes munkával, szinte önsanyargatással kellene növelni. Nem rokonszenves dolog, ha sub titulo „hangulat" olyan képek kerülnek ki fiatal emberek műhelyéből, amelyeken a köd csak a jótékony lepel szerepét játszsza, nehogy a hibák kikandikáljanak. Ki latolgatná a fiatal gárdánál, hogy túllő a célon, vagy elbotlik a nagy iramodásban? Sebaj: az idő majd mérsékli hevüket, csak rendben legyen a tudás szénája.

Különben a nagy túlzások és aranyos baklövések ideje úgy látszik letünt; legalább is feltünő józanság, néha közöny látszik a fiatal emberek képein. A gond ránca ráül e festményekre és gyakran törődött képet ad nekik. Egyikük-másikuk máris alkudozik, részben a vásárló közönség izlésével, részben elismert festők külsőségeivel. Ez nem nagyon illik a fiatalokhoz. Az emberséges tanító örül, ha az iskolásgyerek nem aszik össze minta-bábúvá, hanem mutatja, hogy a természet mily temérdek erélyt és játék-ösztönt zárt belé. Ennek a mi festő-fiatalságunknak leperegtek már fiatal napjai.

A koraérett pesti gyermek konvencionalizmusa kerekedett benne fölül. E képeken nincs festő-móka, nincs életöröm, birkózó kedv, festő-ötletek csapongása. Egyikük sem mutatja, hogy kemény daccal kivágja a hatvágást. Talán egyikük sem bízik föltétlenül abban, hogy első festője lesz a világnak. Néhányan közülük tipikus hivatalnokai a festésnek: türelmes megadással várják a rangsor lassu, mechanikus emelkedését. S a legnagyobbat, amit tőlük várunk, azt egy képük sem tükrözi: a festés boldogságát.

De talán csak épp e tárlatról hiányzik ez a zamat és vele a remény.

LYKA KÁROLY

491 **Tahi Antal**. Nyárutó. Vízfestmény. 500 korona.
492 **Tahi Antal**. Falu végén. Vízfestmény. 250 korona.
493 **Tahi Antal**. Porta Catania (Taormina). Vízf. 250 kor.
494 **Tahi Antal**. A Duna. Vízfestmény. 250 korona.
495 **Tury Gyula**. Lovranai temető. Vízfestmény. 160 kor.
496 **Magyar (Mannheimer) Gusztáv**. Egy dekorativ festmény terve. Olajfestmény. 400 korona.
497 **Chabada Béla**. Arckép Balló festménye után. Rézkarc.
498 **Tahi Antal**. Régi kút Taorminában. Vízfestm. 250 kor.
499 **Chabada Béla**. Tiszai táj. Lotz festménye után. Rézk.
500 **Chabada Béla**. Magány. Tölgyessy festm. után. Rézkarc.
501 **Tolnay Ákos**. Tanulmányfej. Pastell. 400 korona.
502 **Tahi Antal** Piazza del Duomo Taormina. Vizfestmény. 250 korona.
503 **Nadler Róbert**. Halál és ifjúság. Ecsetrajz. 140 kor.
504 **Barta Ernő**. Modern vignettek és könyvdíszek. Aquarell. 200 korona (Egyenkint is eladók).
505 **Bruck Hermina**. Részlet Homonnáról. Pastell. 200 kor.
506 **Háry Gy**. Angyalföldi részlet. Vízfestm. 80 korona.
507 **Háry Gy**. Bolgár öntöző kút az Angyalföldön 1885-ben. Vízf. 100 kor.
508 **Háry Gy**. Zugligeti részlet a Disznófő mellett. Vízfestmény. 80 korona.
509 **Háry Gy**. A Dunapart gabonás hajókkal. Vízf. 40 kor.
510 **Háry Gy**. Fővárosi pavillon a városligetben. Vízfestmény. 80 korona.
511 **Háry Gy**. Ó-Buda a Margitszigetről. Vízfestm. 80 kor.
512 **Háry Gy**. Gellérthegy. Felsőhegy-utca 1886-ban. Vízfestmény. 200 korona.
513 **Háry Gy**. A Lánchíd a Ferenc József-térrel. Vízfestm. 120 korona.
514 **Háry Gy**. Várárok Tatán. Vízfestmény. 120 korona.
515 **Háry Gy**. Fatanulmány. Vízfestmény. 60 korona.

516 Háry Gy. A Zerge- és József-utca sarka 1883-ban. Vízfestmény. 200 korona.

517 Háry Gy. Utca a Gellérthegyen 1886-ban. Vízf. 120 kor.

518 Háry Gy. Hordár. Vízfestmény. 80 korona.

519 Háry Gy. A Józsefvárosi templom 1889-ben. Vízfestm. 100 korona.

520 Háry Gy. A régi kastély kertje Tatán. Vízf. 120 kor.

521 Háry Gy. Részlet a várudvarból Tatán. Vízf. 80 kor.

522 Háry Gy. A városligeti Iparcsarnok. Vízf. 200 korona.

523 Háry Gy. Kilátás a várkertből 1893-ban. Vízfestmény. 120 kor.

524 Háry Gy. Pala-utca 8. sz. ház kapuja. Vízf. 120 korona.

525 Háry Gy. Alsóhegy-utca Budán 1885-ben. Vízfestm 200 korona.

526 Háry Gy. Steier vidék Trofaiachnál Vízf. 100 korona.

527 Háry Gy. Lépcsőház Tatán. Vízfestmény. 60 korona.

528 Háry Gy. Felsőhegy-utca Budán 1900-ban. Vízfestm. 120 korona.

529 Háry Gy. Pala-utca. Vízfestmény. 120 korona.

530 Háry Gy. A Gizellamolo Fiumében. Vízfestm. 100 kor.

531 Háry Gy. A Millstatti tó. Vízfestmény. 100 korona.

532 Háry Gy. Virágtanulmány (nefelejts). Vízfestm. 60 kor.

533 Háry Gy. Virágtanulmány (Hajnalka). 60 korona.

534 Háry Gy. Kikötőrészlet Fiumében az Adria palotájával. Vízfestmény. 200 korona

535 Háry Gy. Kikötőrészlet Fiumében Vízfestm. 40 kor.

536 Háry Gy. Út a Strandon Abbaziában. Vízf. 60 korona.

537 Háry Gy. Velencei halászbárkák. Vízfestm. 100 korona.

538 Háry Gy. Az istriai partok Fiuménél. Vízf. 100 kor.

539 Háry Gy. Virágtanulmány (bogyó). Vízfestm. 80 kor.

540 Háry Gy. Trencsén vára. Vízfestmény 160 korona.

541 Háry Gy. Egyfogatu ökörfogat Triestben. Vízfestmény. 100 korona.

542 **Háry Gy.** Velencei kanális. Vízfestmény. 160 korona.
543 **Háry Gy.** Régi malom Millstattban. Vízfestm. 80 kor.
544 **Háry Gy.** Zenepavillon Abbaziában. Vízfestm. 120 kor.
545 **Háry Gy.** Út a tengerparton Triesztnél. Vízfestmény. 140 korona.
546 **Háry Gy.** A trencséni vár kútja. Vizfestm. 100 korona.
547 **Háry Gy.** Bosnyák ház Jajceben. Vízfestm. 100 kor.
548 **Háry Gy.** A Strand Abbaziában. Vízfestm. 100 kor.
549 **Háry Gy.** Részlet Abbaziából. Vízfestm. 200 korona.
550 **Háry Gy.** A tordai hegyek. Vízfestmény. 80 korona.
551 **Háry Gy.** Tájrészlet Szliácsnál. Vízfestmény. 60 kor.
552 **Háry Gy.** A történelmi kiállítás kapuja 1896-ban. Vízfestmény. 160 korona.
553 **Háry Gy.** A Greben szikla az Aldunán 1893-ban. Vízfestmény. 160 korona.
554 **Háry Gy.** Pálma kert. Illusztráczió. A Vasárnapi Ujság tulajdona.
555 **Háry Gy.** Palota Teheránban. Illusztráció. A Vasárnapi Ujság tulajdona.
556 **Háry Gy.** Szikla tanulmány (Abbázia). Vízfestmény. 60 korona.
557 **Háry Gy.** Fa-tanulmány. Vízfestmény. 60 korona
558 **Háry Gy.** Virágtanulmány. (Hajnalka). Vízfestmény. 80 korona.
559 **Háry Gy.** Fatanulmány. Vízfestmény. 80 korona.
560 **Háry Gy.** Georgina. Tanulmány. Vízfestmény. 200 kor.
561 **Háry Gy.** Trencsén a várból nézve. Vízfestmény. 400 korona.
562 **Háry Gy.** Virágtanulmány. Hajnalka. Vízfestmény. 80 kor.
563 **Háry Gy.** Bosnyák zenészek. Vízfestmény. 60 korona
564 **Háry Gy.** A tatai kastély. Vízfestmény. 80 korona.
565 **Háry Gy.** A galathai tűztorony. Illusztráció A Vasárnapi Ujság tulajdona.
566 **Háry Gy.** Illusztráció. Tollrajz.

567 **Háry Gy.** Tollrajz. Illusztráció.

568 **Chabada Béla.** Arckép. Eredeti karc rajzom után. Rézkarc. Dr Weiszberger Miklós tulajdona.

569 **Faragó József.** Plakát. Szénrajz. Singer és Wolfner tulajdona.

570 **Chabada Béla.** Kertek alatt. Tölgyessy A. festménye után. Rézkarc.

XI. TEREM.

571 **Reichl Kálmán.** Nagybányai utca. Olajf. 400 korona.

572 **Petrányi Miklós.** Rózsák. Olajfestmény. 300 korona.

573 **Klaber Gyula.** Arckép. Olajfestmény. Magántulajdon.

574 **Bruck Hermina.** Elnémult a lant. Tempera. 600 kor.

575 **Telkessy Valér.** Mária liliommal. Olajfestmény. Eladó.

576 **Olgyai Viktor.** Nyári est a Tátra alján. Olajfestmény. 2000 korona.

577 **Telkessy Valér.** Arckép. Olajfestmény. Magántulajdon.

578 **Özv. Koroknyai Ottóné Kotsi Horváth Jolán.** Füstös konyha Zselicből. (Somogym.) Olajfestm. 400 kor.

579 **Schutt Elemér.** Arckép. Olajfestmény. 1200 korona.

580 **Bay Alajos.** Erdei vadonban. Olajfestmény. 200 kor.

581 **Fábián Béla.** Holdtölte Olajfestmény. 600 korona.

582 **Keményffi Jenő.** «Jolán» leányarckép. Olajfestmény. Vészi József tulajdona.

583 **Hradil Elemér.** Plein-air portrait. Férfi arckép. Olajfestmény. Magántulajdon.

584 **Strobl Zsófia.** Ima. Olajfestmény. 800 korona.

585 **Madarassy Erzsébet.** Kalvária a nagy héten. Olajfestmény. 1100 korona.

586 **Papp Sándor.** Férfi arckép. Olajfestm. Magántulajdon.

587 **Barsy Adolf.** Szérűskert. Olajfestmény. 500 korona.

588 **Bruck Hermina.** Velejtei parkrészlet. Olajfestmény. 600 korona.

Kémenyfi Jenő

l.

Rimp. 278. l.

Keményfi Jenő

festő, rajztanár

l.

Lykafest 1896-1914

103. l.

1911. Csöndes délelőtt c. festményére meghapta a Lipótvárosi kaszinódijat.

Kemenyffi Jenő

nuvezi bagatéka

Nemzeti Szalon

1922. május

kisalaku idő-
közi kiállí-
tások

Kemenyffy Jenő

vajztanár

VI. ker. áll. főgimn.

Bpest

1905.

...tkmann Károly

miniszteri s.hiv.igazgató.-

Keménjffy Jenő

Árverési Csarnok aukció hat.

31. sz. 1926. febr.
36. sz. 1927 febr.
37. sz. 1927 márc.
38 sz. 1927 máj.
39 sz. 1927. okt.

Hard VII. 247

Keményffi Jenő

162	Varróleány	olajf.	600.—
163	Olvasó nő	„	800.—

Nemzeti Szalon

1917. május
tav. tárl.

A

NEMZETI SZALON MŰVÉSZETI EGYESÜLET

TÖRZSTAGJAI

ELSŐ

KIÁLLITÁSÁNAK

KATALOGUSA

Keményffi Jenő

107	Padlásszoba olajf.	2500.—
108	Boudoir "	2500.—

Nemzeti Szalon

1918 május
[illegible]

612.

a nézve. Rendjelei körül piros szalagon
ú a Mária Terezia s a szt István rend
két rend szalagja jobb vállától bal csi-
kája egyszer fodrított s bajusza s sza-
kra valója fekete, ingének mellfodra csip-
paszomántos s kabátjának lehajtott

ra, méretei 31:22.2 Cm.
E. gyűjteményéből 140/95.

140/95.

Kemenyffi Zsuzsi

művészi hagyatéka

Nemzeti Salon

1922. május

Fővárosi Képtár

Keményffy Jenő

XXV. aukció
A Gyűjtő 1915. 210. l.

81. KEMÉNYFFY JENŐ: Fasor,
pasztell, 52 × 40 200

XXVI. aukció
u. o. 1916. 28. l.
u. az

XXVII. aukció
u. o. 1916. 45. l.
u. az

ACSA

Csóvár, rom

50

kép 212

Kamenyffy Jeno"

Thieme Becker
XX. 133, T34.L

(Lyka)

Kemenyffy Jenő festő

1900-ban lakott: VI. Kmetty u. 17.

A Képz. társ. 1900/i téli kiállításán:

Tolán, kányarchép. Olajf. Vészi József tulajdona. (582 sz)

Kiáll. Kat.

"Kemenyffi Jenő"

Vul. Bpest 1875 febr 19.

Tr. Reál. érettes. vajtanás

kiképzés és a münchenii akademian 2 féter

1897/98 II. Gyak. fest. ont.

Tótsóvár h. n. V. 305.

Komónyffy

Önarchkép. olaf.

Ernst

Kemenyffi Jenő

1909. Ernst Lajos díj

a Nemzeti Szalonban.

ra ell

lkerés i jogot ad

nog Mórnak

Kemenyffi Jano

Mucsarnok

1914. tav. kiáll. 392-396

1915. tav. kiáll. 16, 41, 45

1915-16. téli kiáll. 62, 162, 167

1916. tav. kiáll. 67, 136, 155

1916-17. téli kiáll. 254, 263, 400

1917. tav. kiáll. 18, 296, 299

1917-18. téli kiáll. 62, 77, 101

1918. Tav. kiáll. 290, 294, 307

1918-19. téli kiáll.

1919-20. téli kiáll. 254, 255, 260, 263

Szent András-szobor a XV. sz.-ból a
v. k.
neczpáli templomban VI. 12.

Journalistik zu und veröffentlicht in den belletrist. Revuen Gedichte, Feuilletone, ästhet. Essays und Kunstkritiken. Selbständig erschienene Gedichtesammlungen: *Lamentációk* (Lamentationen, 1909), *Ballon* (1914).

Keményffi, Eugen, Maler, geb. 19. Feb. 1875 in Budapest, absolvierte seine Kunststudien in Budapest, Nagybánya und München. K. nimmt an den Kunstausstellungen des In- und Auslandes teil und wurde wiederholt prämiiert. 1912 erhielt er für sein Bild *Stiller Vormittag* den Preis des Lipótvároser Kasinos und das Museum der schönen Künste erwarb sein Gemälde *Aussicht auf das Parlament.*

Keményffy, Koloman Daniel, kathol. Schriftsteller, geb. 11. Aug. 1866 in Esztergom, trat 1884 in den Franziskanerorden ein und oblag als Novize in Nagyszombat, Esztergom und Pozsony philosoph. und theolog. Studien. Im Jahre 1889 zum Priester geweiht, wirkte K. als Bibliothekar und Erzieher, wurde 1895 Weltgeistlicher und Katechet der Esztergomer höheren Mädchenschule, 1896 der Esztergomer Lehrerpräparandie und 1906 Pfarrer von Esztergom. K. ist auch Kustos der Esztergomer Diözesanbibliothek, Mitglied des kathol. Unterrichts-Landessenates und Sekretär des christl. Kinderschutzvereines. Bekanntere selbständige Werke: *Történelmi tanulmányok* (Histor. Studien, 1892), *Kossuthkultusz és a kath. egyház* (Kossuthkultus und die kathol. Kirche, 1894), A *XIX. század egyházpolitikája* (Die Kirchenpolitik des XIX. Jahrhunderts, 1900), *Ötven év alkotmányos egyházpolitikája* (Die konstitutionelle Kirchenpolitik von 50 Jahren, 1898), *Vörösmarty tanító hatása* (Die belehrende Wirkung Vörösmarty's, 1900), *Tanitóképzés és képesítés* (Lehrerbildung und Befähigung, 1904), A *modern keresztény politika érvényesülésének akadályai* (Die Hindernisse der Geltendmachung der modernen christl. Politik, 1905), *Vaszary Kolos mint szónok* (Claudius Vaszary als Redner, 1909), *Gyermekmentés, lélekmentés* (Kinderrettung, Seelenrettung, 1913), sowie zahlreiche Lehrbücher für Mädchenbürgerschulen. K. entfaltet auch eine eifrige publizist. Tätigkeit. Er redigierte das polit. Wochenblatt *Esztergom*, die Revue *Katholikus Hitvédelmi Folyóirat* (Kathol. Revue zum Glaubensschutz) und ist seit zwei Jahren Redakteur des Fachorganes *Keresztény szeretet országos gyermekvédő műve* (Landes- und Kinderschutzwerk der christl. Liebe).

Kempelen, Béla, v. Kismagyar, Genealoge und Heraldiker, geb. 21. Juni 1874 in Budapest, absolvierte seine jurid. Studien und betrat hierauf die Verwaltungs-, dann die Journalistenlaufbahn. Allein seit Jahren befasst er sich fast ausschliesslich mit der Ausforschung familienhistor. Daten. Selbständige Werke: *A nemesség* (Der Adel, genealog. und herald. Handbuch, 1907), *Magyar nemesi almanach* (Ungar. Adelsalmanach, 1910), *Magyar nemes családok* (Ungar. Adelsfamilien, 12 Bde und Ergänzungsband, 1911), A *magyar nemes családok cimerei* (Die Wappen der ungar. Adelsfamilien, ist der Titel eines herald. Sammelwerkes, welches er 1914 begann).

Kempelen, J. Andreas Christoph, Astronom, geb. 1716, gest. 1752 als Domherr, hinterliess ein astronom. Werk: *De cometis malorum muntiis.*

Kempelen, Viktor v., Schrift-

történetéből (Hundert Jahre aus der ältesten Geschichte Kassa's, 1893), *Kassai épitőmesterek* (Kassaer Baumeister, 1904), *Abauj-Torna vármegye történelmi monografiája* (Histor. Monographie des Komitates Abauj-Torna, 1912).

Kemény, Rudolf, Violinvirtuose, geb. 21. März 1871 in Nyiregyháza, absolvierte das Budapester Nationalkonservatorium und die Berliner Musikhochschule. Nach mehrjähriger Wirksamkeit als Konservatoriumsdirektor und Chordirigent in Königsberg wurde der begabte Musiker 1898 als Professor an die Budapester Landes-Musikakademie berufen.

Kemény, Siegmund, Baron, Romanschriftsteller, geb. 26. Juni 1814 in Alvinc, gest. 22. Dez. 1875 in Pusztakamarás. Als Spross einer uralten erdélyer Magnatenfamilie genoss Baron K. eine sorgfältige Erziehung und hatte Gelegenheit, schon in seiner Jugend mit den hervorragendsten Politikern seiner Zeit in engere Berührung zu treten. Er absolvierte die jurid. Studien, empfand aber grosse Neigung für die Journalistik und Literatur. Ende der 30-er Jahre erschien aus seiner Feder eine histor. Studie über die Ursachen der Mohácser Katastrophe und Bruchstücke eines unvollendeten Romanes: *Martinuzzi*, deren prächtiger, gedrängter Stil schon den künftigen Klassiker der ungar. Prosa ahnen liess. 1841 übernahm K. die Redaktion des oppositionellen *Erdélyi Hiradó*, in welchem er mit seiner vornehmen Schreibweise und scharfen Logik für seine patriot., polit. Richtung erfolgreich Propaganda machte. Im Jahre 1846 finden wir ihn schon in Pest im Redaktionsverbande des *Pesti Hirlap*. Um diese Zeit erschien auch sein erster grosser histor. Roman: *Gyulay Pál*. Die 48-er Ereignisse fanden ihn als Abgeordneten. Während des Absolutismus erregte er mit der polit. Brochure: *Nach der Revolution*, in der er mit grosser Objektivität und Wahrheitsliebe die polit. Lage beurteilte, Aufsehen. Als Redakteur des *Pesti Napló* erwies er sich als glänzender, objektiver und entschieden liberaler Politiker. Seine damaligen Leitartikel zählen zu den vorzüglichsten Blüten der ungar. Journalistik. Die Politik machte ihn jedoch der Literatur nicht abspenstig. Seine Romane: *Férj és nő* (Mann und Frau, 1852), *A sziv örvényei* (Abgründe des Herzens), *A sziv rejtelmei* (Die Geheimnisse des Herzens), *Özvegy és leánya* (Die Witwe und ihre Tochter, 1855/57), *Rajongók* (Schwärmer, 1858/59), *Zord idők* (Stürmische Zeiten, 1858) sind erstklassige Produkte der ungar. Romanliteratur, die sich durch psycholog. Tiefe, ethischen Ernst und klassische Sprache auszeichnen und selbst jetzt, nach Jahrzehnten, in keiner ungar. Bibliothek fehlen. In den 60-er Jahren nahm Baron K. als Berater und Freund Franz Deák's regen Anteil am Ausgleichswerke und beteiligte sich auch im Abgeordnetenhause an den polit. Debatten. Die rastlose, unermüdliche Arbeit erschöpfte jedoch seine Kräfte und seinen Geist und der genialste histor. Romancier Ungarns des XIX. Jahrhunderts verbrachte seine letzten Jahre in Geistesnacht auf dem Gute seines Bruders.

Kemény, Simon, Dichter und Journalist, geb. 19. Aug. 1883 in Tass, wandte sich, nach Absolvierung seiner Studien, der

Keményffi Jenő, festő; szül 1875 február 19-én Budapesten.

EREDMÉNY

TEHER	VESZTESÉG	NYERESÉG

SZÖVEG

1.	Töke	[illegible]
2.	Penrtár	"
3.	Folyónta	"
4.	Mérleg	"
5.	Váltó	"
6.	Áru	"
7.	Külf. pénnemt	"
8	Berendezés	"
9.	Elfogadvány	"
10.	Dinkont	

Kemenyffi Jenő

festő

szül. 1875. febr. 19.

Bpest.

wód

z

Krück

I. 632. l.

Römer Flóres II. 182.

Kemenyffy Jenő

adat nincs –

vül. Budapest 1875 Izr.

1892/93 II. – I. osztály

Real ériettes

1893/94 I. – II. osztály

1893/94 II II „

1894/95 I – II. III. osztály

1895/96 IV „

Török, Középkori V. 201.

Keményffi Jenő

Műcsarnok
1913. Tav. kiáll. 64-66, 411
1913-14. Téli kiáll. 470, 486, 494, 497, 501, 527

- ~~[illegible]~~

Szabó Ervin Városi Könyvtár

Könyvtári r. vállalata

VI. 313, 314.

Kemenyffy Zenő

Műsarnok
1907. tav. kiáll. 321, 322
1907-8. téli kiáll. 389-391
1908. tav. kiáll. 169-171, 315
1908-9. téli kiáll. 684-688
1909. graf. neureth kiáll.
327, 591, 593, 596
1909. tav. kiáll. 281-285
1909-10. téli kiáll. 456, 459-462
1910. tav. kiáll. 291, 292
1910-11. téli kiáll. 429-431,
1911. tav. 433, 434
kiáll. 22, 23
1911-12. jub. kiáll. 59, 609-612,
615, 616
1912. műsz. kiáll. 427
1912. tav. kiáll. 37, 49, 79, 82
1912-13. téli kiáll. 74, 78, 95,
99, 153, 647, 786.

1793. Illés Aladár:

Segesvári ta

A hegyes vidéken, hátul
bontakozik ki kup ~~[illegible]~~
szögletes toronynyal. A
a jobbról emelkedő he
raz sövénykerítés veszi
nyargó "küküllő" vize
jobbra két sorban „ILLÉ
89

Vászon, méretei 12
Vétetett 1900. V. 26
Ára 1000 Ka. –

3-án (457/900), az elsz
14683 szvsz. leírattal (

292/900

Keménygffi Jenő

Munczarnok Budapest

1899–1900. téli kiáll.

1900. tav. kiáll.

1900–1. téli kiáll.

1901. tav. kiáll.

Keménygfy Jenő.

Keménygffy Jenő

1901–2. téli kiáll. 265, 266, 494, 530

1902. tav. kiáll. 579

1902–3. téli kiáll. 81, 447, 483

1903. tav. kiáll.

1903–4. téli kiáll. 232, 234

1904–5. téli kiáll. 592, 599

1905. tav. kiáll. 243, 247

1905–6. téli kiáll. 355–358

1906. tav. kiáll. 16, 312

1906–7. téli kiáll. 537, 538, 540, 541

Függő, kosárkás virágóth VI. 132.

Kemenyffi Zsuzsa

1875 — 1920

Uj Magyar Lexikon

3821.

~~Árvamegyei~~

~~Csaplovics-könyvtár~~

~~X. no.~~

Kemenyffy Jenő

Nagybányai kiáll. kat. 1912.

77

Tesla-féle áramok VI. 182

Kemenyffi Jenő

Nagybánya k. k. 1912

124

Udvarhely vármegye VI. 227

Kemenyfi Jenő

Ártatlanság c. Szépe
repr.

Ország-Világ
1912. 523. l

GVILÁG

SZERKESZTIK:

DR. FALK ZSIGMOND

Kemenyffi Lajos

Lajd

Nemzeti Salon Almanach

178

..... nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

élyezem:

.....

vagy helyettesének
láírása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Kemenyffy Jenő

wód

Skex lib.

Nomen V. 259, 260.

Keményffi Jenő

A Mübarát 1922.

117

118

Lópalkolás

862. Wouwermann Philipps

Keményfi Jenő

1911. máj.–jún. kiáll.

Menyeti szalon

Sárga szoba, pasztell, 600.–

Vörös szoba, pasztell, 600 K.

Keményffi Jenő

1918. máj. kiáll. u. o.

Padlásszoba, olaff. 2500.–

Boudoir, olaff. 2500.–

1918. dec. kiáll. u. o.

Szalonsarok, olaff. 4000.–

Leányfalusi veranda, olaff 4000.–

Nagyszalatnai r. kath. templom III. 215.

Keményffy Jenő

1892/93 - 1895/96, 1897/98 II

Ferkèpzomfoiskèvk

99. l.

gálja a gránátrekeszes ötvösségnek (verroterie) nevezett eljárás, mely az É. felületét rekeszekbe mélyített vörös ékkövekkel borítia. Ezzel a technikával készültek többnyire a népvándorláskori É.-ek is, melyek a népvándorláskori művészet főanyagát ké-

Keménytí Jenő

Zöld szoba c -
kepe repr.

Vas: Ujs. 1918. 2011

Gyarapodás.

Harczát tünteti fel

könnyü lovasok ~~harczolnak.~~ A küzdelem
szürkén ülő zászlótartó zapfelo jának rúd-
rövid kardjával csapni készül, ő piszto-
ztolyt használnak, csak hátul látszik né-
zállnak fel. Közelükben két ló és két
lerogyott paripa mellett, elvágtató tisz-
lemelt jobbjában karddal; jobbra pedig
háttérben ~~balról~~ az ütközetnek egy másik
zött.

sewffy Bélától 10 koronán (135/91. No. VI).

806

Kemenyffy Jenő

Sarga szalon c.
kepe repr.

Vas. Ujs. 1917. 804 l

858.

...tó ~~...~~ vitéz ~~...~~ kissé gobbra fordul s balra
...u egyenes kardot s baljában pajzsot tart.
... vértet visel, a mely felett lánczon feszületet
... bajusza fekete, szeme barna, arcza pedig le-
...iros kendőöv szorítja. Alól a fehér párkányzat
...nyben öt lobogót, két ágyút és dobot, kardot,
...ra tett sisakot és bárdot helyeztek el. Felirata

...ORVINVS... REGNI HUNGARIE
Pater Patriae... et terror Turcarum.

65 cm.
...-én Péchy Gyulától (175/98 N° 3.), a vetelár
...lszámoltatott 1899. IV. 21-én (198/99), az
...lszámolást Andrásul vette 1899. IV. 28-án
... (516/99. 597/99)
Naplo szama 975/98

4160. Keményffi Jenő.

Sz. Budapesten 1875 február 12-én.

Kilátás a parlament felé.

Balról látjuk a Duna bal partján épült, de a Margit-híd felől felvett kupolás és tornyos parlamenti épületet, a mely felé egy sárga villamos kocsi halad és a melyen innen a Személynök-utczát, a tereket és a Rudolf-rakpartot járó-kelők és kocsik élénkítik. Előtte, a fellobogózott hídfő táján és az árú-raktárak mentén, számos dereglye és csolnak kötött ki. Legelől a Lipót-körút sarkán a villamos váróterem és egy hirdető-oszlop, a hídfő közelében pedig egy megrakott kétfogatú szekér köti le figyelmünket. A folyó jobb partján Buda egy része szemlélhető a református templommal, az Anna-templommal és a Nagy Boldogasszonyról elnevezett egyházzal. Az égbolt könnyen felhőzött. Jelzése alól jobbra: »*Keményffi Jenő*«.

Pastell, méretei 67·7 : 83·5 cm. — Lelt. sz. 4160. — Vétetett az 1912 május 17-iki 66043 sz. leirat szerint 1500 K-án (1167–912). — Kifizettetett 1912 június 7-én (1234–912). — Elszámoltatott 1912 július 8-án (1445–912). — Az elszámolásra nézve lásd a 31993–912 szvsz. előadmányt.

III
840 (4160).
978 (88).

Vét 1912

2
1

Keményfi Jenő

irod

(r. e.) Keményfi Jenő
Képe i. Aradi Közlöny. 1912
nov. 24.

U. 53.

Kollektív kiállítása volt
Weisz Leó szalonjában
Aradon. Ebből az alka-
lomból irodott e cikk.

DR LECHNER JENŐ
M. KIR. KORMÁNYFŐTANÁCSOS
ÉPITÉSZ, MŰEGYETEMI R. K. TANÁR
BUDAPEST, I. MÉSZÖLY U. 4.

Kemenyffy Jenő

aradi kollektív kiállítása alkalmából

Arad és Vidéke

1912 nov. 24. (Kemenyffy Jenő kiállítása.)

U. 57

Muz. és Kvt. Hit.

Kemenyffy Jenő, festő IV. 118.

Kemenyffy Jenő

Rejzi a trópusiv.

Mizeumban.

Lelet, csabrendeki VI. 130.

Kemeniffy Jenö

U. 53.57

1876

Az ezen évi rendezést az T
terházy-gyűjteményből átvett mo
tették ki s mert a képtár állagáb
az Országos Képtárnak. Ez utob
3 a Magyar- és 49 az Atalano
A rendezés lényege abban

		az 1876 évi						
		Bej	I	II	III	IV	V.	V
		terembe						
az 1873 évi	Bej	.	.	.	.	.	.	
	I	.	.	.	.	.	.	
	II	.	.	.	.	23	36	
	III	.	2	7	1	39	114	
	IV	.	.	.	.	.	42	
	V	.	.	.	54	11	.	
	VI	.	4	37	4	.	.	
	VII	.	.	2	.	.	.	
	VIII	.	.	.	.	.	.	
	terembe							
Összes.		.	6	46	59	73	192	

Kemény Jenő

Genthon István

körlése.

Müemlékek Országos Bizottsága,
Nagys.dr.Genthon István úrnak
B u d a p e s t ,Üllöi ut
---------- Ipamüvészeti múzeum

NELOMIŤ
KUNSTBEILAGE
VIGYÁZAT

A Műcsarnok tavaszi kiállításából

Kenényfly Jenő: Kilátás a parlament felé

A rendőrkapitány körülnézett, nincsenek-e fülei a falnak, majd suttogva hajolt a polgármesterhez:

— Sikkasztás. Itt a városházán.

Gera Péter rácsapott az asztalra, hogy majdnem összetörte:

— Ki az a gazember?

— De kérlek, polgármester úr, ne üss zajt... Szeretnék minden föltünést kerülni... egyrészt a vizsgálat érdeke... még csak gyanusítjuk... meglehet, adja Isten, hogy alaptalanul... Az összeg nem nagy... az apja megtérítheti... Titokban maradhat...

— Ki az? Mondd meg! — toporzékolt a polgármester.

— Az a szerencsétlen Gál Gyuszi.

— Tartóztasd le! Nem ismerek irgalmat. Példát kell mutatni.

— De hiszen még nem bizonyos... A rendőrségen befolyt mult havi birságpénzek... Mindössze háromszáz egynéhány korona... Ő kezeli ezeket a pénzeket... De ez csak gyanú, én nem tudom elhinni... A fiú könnyelmű ugyan, sokat dorbézol, kivált amióta az apja kilökte hazulról és megvont tőle minden támogatást. A mult vasárnap is pezsgőzött és bankót ragasztott a cigány homlokára... De ez csak gyanu... És én szeretem. Nagyon tehetséges szakember és szorgalmas... Természetesen, ha beigazolódik a gyanú, én egy pillanatig sem... Mi sem áll távolabb, hogysem megtűrjem magam mellett, noha alkapitányaim közt ő a legügyesebb... Valóságos rendőr-zseni... A csárdás gyilkosait is ő kerítette hurokra... Végső esetben tehát arra kérlek, polgármester úr, érts szót az apjával, te jó barátja vagy, mentse meg a fiát, fizesse meg azt a pár száz koronát, semmi az neki... Ennek a botránynak nem szabad kitudódnia, az egész tisztviselői kar iránt megrendülne a bizalom... Egyszerűen elküldjük. Menjen más vidékre, más városba. Kár volna egy fiatal életet tönkretenni. Ha megkomolyodik, még sokat használhat a közérdeknek.

Gera Péter polgármester félbeszakítás nélkül hallgatta a rendőrkapitány ijedt és kusza referálását, de mindvégig szúrós szemmel meredt rá.

— Ez minden, amit elmondandónak tartottál?

— Igen, polgármester úr, és én azt hiszem...

A polgármester fölállt és kemény léptekkel odament a megriadt ember elé és határozott hangon a szemébe mondta:

— Rendőrkapitány úr, figyelmeztetem, hogy első a kötelesség. Holnap reggelre jelentést tesz előttem a nyomozás eredményéről, és ha a gyanu alapos, le fogja tartóztatni Gál Györgyöt. Meg vagyok arról győződve, hogy a rendelkezésére álló hatalmat nem fogja a bűnös javára fordítani, hanem egyesegyedül a törvény és a kötelesség vezetik további eljárásában. Ajánlom magam...

Alig távozott az elképedt rendőrkapitány — haj, a régi polgármesterrel be okosan lehetett beszélni! — a hajdu behozta doktor Klein Soma köz- és váltó-ügyvéd, városi képviselő névjegyét. A polgármester legszívesebben letagadta volna magát, hogy nincs itt; de mivel elve volt mindenkit fogadni, mindenkit türelmesen meghallgatni, — bár kedvetlenül, de intett a hajdunak, hogy bocsássa be a jelentkezőt.

Maga sem tudta miért, utálta Klein Somát, pedig a fürge és készséges emberke minden alkalmat meg-

Uj Idők 1912. XVIII. 32 sz.

Cseresznye félrevonta az álszakállt, mialatt sörét fölhajtotta.

— Csak őtet egyszer kifütyülnék, ahogyan megérdemli, — felelt haragos hangon a kómikus. — Tudom, nem ölné továbbra is színészeiben a lelket. Akontót kellene adnia minden színészének, midőn ebben a sírboltban a csontkezek egyszer egy évben tapsra verődnek!

Kisfalvi bántóan legyintett:

— A tapsból még nem élek meg. Valami falusi tanító-gyűlés volt a városban. Azok jöttek el, szegények, a színházba.

A generális átkozódva állott félre és még sokáig hallatszott dörmögése.

— A lelkeket öli meg ez az ember!

— Mariett? — folytatta Szindbád. — Furcsa nő, nem tudtam vele tisztába jönni. Még csak annyit sem tudok róla, hogy okos vagy ostoba? Folytatjuk

Versek

Akit majd szeretek...

Titkon megtudom, hogy mi a színe,
Olyan lesz ruhám s kalapom dísze.

Virágával szobám teleszórom
És illatán mesékbe ringatózom.

Ki lesz költője, forrón kit szeret?
Majd tőle olvasok hűn verseket.

Ha utazom, féltőn lelkembe zárom
S a tavat, tengert mosolyogva járom.

Ő lesz a hajnal s a nap tüzes útja,
Égő szívem hűvös, enyhítő kútja.

Ő lesz a kín, a kéj, s a béke,
Halálsejtés, életnek telje, éke.

Mindenem lesz... bús napjaim sora — —
S hogy szeretem: nem tudja meg soha.

A nagy folyam partján

Valami nagy, titkolt csapástól félek,
Mint gyermek az örvénylő viznél,
S létemre borzongva eszmélek.

Lármáz, kavarog, zuhog az élet...
Robaja, sodra engem is ragad,
Sok apró bástyám semmivé lett.

Gőgöm: a váram csapdossa az ár,
Gyöngíti, tépi, rombolja, ássa,
Alig tenyérnyi már a határ.

Jajgatva féltem, sikoltva védem
Sülyedő partom: vergődő hitem,
Fáradt, utolsó menedékem.

Vívom tört, egyenlőtlen harcom
S zavaros tükrén a nagy folyamnak:
Már látom halottravált arcom.

Osváth Eszter

A polgármester szive

Elbeszélés

Irta Kanizsay Ferenc

Gera Péternek, az alföldi városka polgármesterének ma rossz napja volt. Egyik bosszúság után a másik érte. A délelőtt végbement közgyülésen a mezei hadak visszavetették a villámosvilágítási javaslatot. A tanácsi inditvány előadója, Tukacs Illés szenátor, hiába vetette latba ékesszólását és meggyőző érveit. Maga a polgármester is hasztalan bizonyitotta, hogy míg maga a lakosság is jól jár, egyúttal a város oly jövedelemhez jut, mely amellett, hogy letörleszti a befektetett tőkét, állandóan és fokozottan gyarapítja a bevételeket: — a mezei hadak nem tágitottak konok csökönyösségükből, és Kétágú Jójárt Mihál urambátyám, virilista földesgazda, egy-kettőre kicsavarta a tanácsi javaslat nyakát ezzel a furfangos, parasztilag srófos-eszü okoskodásával:

— Ebbül nem löhet jó. Mér? Azér, mer, mondok, kinek köll a villany-világitás? Talán neköm? Vagy az Ambrus komának? Köll bizony a kutyának. Az embörök kint élnek a tanyán. Idebent a városban csak az urak élnek. Aztat akarják, hogy mink fizessük mög eztet a parádés világitást, nekik. A mi pénzünkön akarnak flancolni. Hát hun itt az igazság? Mér fizesse mög harmincezör szögény földmivelő pógár-embör néhány száz városi úrnak, mög zsidónak a paksziózását? No, ebbe mán én nem ögyesülök bele. De sömmiféle jóravaló igaz embör se ögyesül bele. Akinek villany köll: csináltassa mög a saját pézén. Igy is ölég nagy a porció, amit a bécsi sógornak fizetünk. Hát, tisztölettel, ellentmondok.

Igy bukott meg a polgármester terve, amelynek megvalósulását csaknem biztosra vette. A mezei hadak állásfoglalása meglepte; hiszen alig pár nap előtt győződött meg arról, hogy a gazda-képviselők felerésze hajlandó a javaslatot megszavazni, és ehhez hozzáadva az úri párt voksait, kétségtelen a siker. Mindent megtett, hogy szülővárosát ezzel is fölvirágoztassa. Gera Péter az önfeláldozásig szerette a várost. Ambicióját, hitét, az életét, a sorsát kötötte hozzá, kivált amióta polgármester. És áldozattal járt, mert föl kellett hagynia dús jövedelmű ügyvédi irodájával. Anyagi zavarokba jutott, hiszen a polgármesteri fizetés meg sem közelíti azt az összeget, amelybe évente a háztartása, meg az állásával járó társadalmi kötelezettségek kerülnek.

Azonban, — hogy a saját szavajárását idézzem, — „edzett tengerész" volt. Anyagi viharok nem ejtették kétségbe; és az adósságok tajtékzó tengerén bátor és ügyes kézzel kormányozta recsegő hajóját. Sok minden bajára vigasztalást és kárpótlást talált hivatásában. Meg akarta mutatni, hogy az önzetlenség és a pártatlanság mire képesek.

És ime, most egyik régi és dédelgetett terve zátonyra jutott. Hamarosan el sem tudta képzelni, kinek a keze működött titokban, kinek állhatott érdekében a mezei hadakat megdolgozni. Letörve, rosszkedvűen tért haza ebédelni. Kedvenc eledele, a töltött káposzta volt soron, de csak amúgy foghegyről villázgatott belőle. A bor sem izlett neki...

Pedig, ha tudta volna délután, amikor bement hivatalába, hogy újabb, sőt talán még nagyobb bosszúság vár reá! Kezdődött azzal, hogy a rendőrkapitány lelkendezve nyitotta rá az ajtót és sápadtan, rekedt hangon dadogta:

— Borzasztó dolog történt...

— No, mi az?

KEMÉNYFFI *Jenő*, festő, * Budapest 1875 febr. 19, † u. o. 1920 szep. 6. A bpesti mintarajziskolában, Nagybányán és Münchenben végezte tanulmányait s 1899 óta a Műcsarnokban interieuröket, csendéleteket, városrészleteket állított ki (Csendes délelőtt, Szalónsarok, Leányfalusi verandа stb.) tárgyias megfestésben. Kilátás a parlament felé c. pasztellje a Szépművészeti Múzeumban, önarcképe az Ernst-Múzeum tulajdona. 1912. a Lipótvárosi Kaszinó díját nyerte.

K.-gy. I. 541 l

...va s kissé balra nézve. Jobb kezével botjá-
...jére tesz: Kalapja három szögletes, páróká-
...nak s sem bajusza, sem szakála nincs.
...e kezelői láthatók, testhez álló kabátjá-
...ágja s harisnyája térdig ér s szipője csatos.
...odja egyenes. A háttérben s a lépcső pillérein
...á alatt:

...oy des Romains"
...A. Trouvain rue St Jacques au grand
...ilege du Roy"

...keretnek 27.5:19.5 s a réclapnak 29.7:19.7

...tfra2223.

Kemenyffi Janó

+ Bpest 1920 szept. 6.

Rávár XX. 461. 1.

Centrálból 4 h kor

Keményffy Jenő:

77. Tengerparton, olajf. --- 1000 kor.
78. Fehér szoba, olajf. --- --- 550 „
79. Swinemünde, olajf. --- --- 400 „

Ropalota fela 28.l.

Anonym, a XVII sz.

Chriss. Franck.

Mellig, kisvé jobbra fordul
zolva. Feliratá a kép alatt:
CHRISTIANVS FRANCK
Gardelebiensis Paleo-
ez után: Alim nomen dedis
rum sacris
adjectis non Lutthera
est amplexus Ver
in Rorum commun
-dem per breve dem
Altdorfii et Noriberg
nianorum se
adjunxit, et primu
Clandiopoli in

Kemenyffi Jenő

Tanulmány c. rajza
repr.

Műveszet 1908. 357. l.

T. József megkoronáztatása:

Az előtérben a köön
teritett szőnyeget szagga
ben kés van. Jobbra a
ütt egy kutya szalad
kaiból számosan néz
alatt hasábosan két-

„men geeft aen
daer hunne Maiest
„on donne au pe
leurs Maiest: avoie

salól a jobb sarokban: „
Rézkarcz, méretei a
Ltfa 7668

Kemenyffi Zeno

Női arckép c. festménye
repor.
Művészet 1914. 208. l.

Kemenyffy Zeno

Kisplaszikus

1892

Elmúlt 1930. 84. l.

Kehely, reiből, gótikus IV. 130.

Szalón.

Festette: Keményfy Jenő.

mészetes, hogy az előbbiek egész kivételes értékelésnek örvendettek.

De más szempontból igazán nem helyeztek sulyt arra, hogy egy kép vagy egyéb műtárgy *régi* legyen, kivévén amaz eseteket, ahol olyan gyüjteményekről volt szó, amelyeknek egyes darabjaira a régi voltuk nyomta az érték bélyegét (kaméák vagy bizonyos korból származó érmek stb.)

Egy idő óta ez teljesen megváltozott! Sokakat még most is a régi, imént előadott alapelvek vezérelnek, viszont sokan — kétség kivül a többség — gyakran nagyobb értéket tulajdonitanak annak, hogy a megvásárolandó tárgy *régi*, mint annak, hogy szép legyen. Hiába az „antik" divatossá lett s nekünk haladnunk kell a korral.

A legujabb időkben a kereslet a régiségek után annyira megnőtt, hogy a kinálat nem tud lépést tartani vele. Ez a kereslet sajátságos módon olyan dolgokra is kiterjed, amelyek természetszerüen már nincsenek meg nagy számban. Gondoljunk csak például régi üvegserlegekre, amelyek anyaguk törékeny voltánál fogva, csak igen kis számban menthették át magukat a századokon. De nézzünk csak körül, mi mindent nyujt a kinálat régi serlegekben s akkor gondoljuk meg, hogy ennyi ép üveg megmaradhatott-e négy-öt századon által?

A folytonosan emelkedő kereslet természetszerüen élénk buzgalmat keltett régiségek szerzése körül. A kereskedők előbb bejárták a régi kastélyokat, falvakat, udvarházakat és mindent összevásároltak,

gyártásának *ipará*ra az újabb

Ha ezt az ipart kissé közelebbről figyeljük, ugy kétségtelenül érdekesebbnek fogjuk találni azt, hogy *hogyan* hamisitanak, mint azt, hogy *mit* hamisitanak. T. i. arra a kérdésre, mit hamisitanak, rövid a válasz: mindazt, aminek kereslete, piaca van. Ellenben a „hogyan", a mód, ahogyan a produktumok készülnek, kétségtelenül gyakran igen eredeti és jól átgondolt és épen ezért ez az, ami bennünket első sorban foglalkoztat.

Amint már emlitettük, különösen a régi üvegek kereslete nőtt meg nagyon. Ezek az üvegek büfféken, konzolokon kiválóan hatnak és lényeges velejárói az olyan berendezéseknek, amelyek kell, hogy régi hatást keltsenek.

De honnan vegyük a régi üveget, ezt a törékeny kincset?

A hamisitók tudják a módját. Nincs hiány régi üvegekben, mindenféle fajtát vásárolhatunk és egészen mindegy, hogy az irizáló ó-római üvegedényről van-e szó, amint az Pompeji lávája alatt található, avagy a renaissance serlegeiről, régi ablakok üvegtábláiról és végül azokról a kedves likőrös poharakról, amelyekből biedermeier időkben a háziasszony maga készitette diópálinkáját szürcsölték.

Mindez üvegfajták elkészitésénél arról van szó, hogy uj üvegnek, amelyen tudvalevőleg mindig meglátszik, hogy uj, régi látszatot adjanak.

Ha például az a feladat, hogy olyan csillogó poharacskákat állitsunk elő, amilyeneket ó-római házak kiásatásánál találtak, ugy mindenekelőtt azt

CSENDES DÉLELŐTT
KEMÉNYFFY JENŐ PASZTELLJE
A LIPÓTVÁROSI KASZINÓ DÍJÁNAK NYERTESE

Művészet 1912. 32. 1

Zichy gróf minisztert, aki nyomban fölállott, hogy válaszoljon, sokáig tapsolták. A miniszter a következő gyönyörű felköszöntővel hódolt a képzőművészeti Társulatnak:

ZICHY JÁNOS GRÓF MINISZTER POHÁRKÖSZÖNTŐJE A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULATRA:

Igen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Örömmel fogadtam el a Képzőművészeti Társulat meghívását a mai lakomára azért, mert szívem egész melegségével veszek én is részt a társulat ötven éves fennállásának jubileumán.

A kormánynak üdvözletét hoztam ide s elismerésének babérkoszorúját teszem le az Önök lábai elé uraim akkor, midőn, mint az ország ez időszerinti kultuszminisztere, hálás köszönetet mondok a Képzőművészeti Társulatnak azért, hogy egy félszázadon át lankadást nem ismerő kitartással s a legnemesebb idealizmussal szolgálta művészetünk szent ügyét, szolgálta a képzőművészetet, mely egyúttal a nemzeti idealizmus hordozója.

A képzőművészet az, tisztelt hölgyeim és uraim, mely által és amelyben kifejezésre jutnak a nemzetnek összes tulajdonságai, mely kifejezi a nemzet erejét, gyengéit, erényeit, hibáit és szenvedélyeit, kifejezésre juttatja ideáljait, reményeit, szenvedését, hitét és szeretetét egyaránt.

A nemzet érzelmeinek tükre a képzőművészet, és ha belenézünk a tükörbe és végig tekintjük a képzőművészetek ötven éves fejlődését, meglátjuk benne egy egész nemzet energiától és életerőtől duzzadó fejlődését és haladását is. Ebben a szürke világban, melyben mindent por és sár takar, csak a szellem és az érzés az, mely por és szennytől mentes s mert éppen a képzőművészet az, mely megtestesíti, megérzékíti a szellemet és érzést, azért oly ideális, azért oly értékes mindazok előtt, akik szívesen és örömmel emelkednek a mindennapi élet szürke porfellegei fölé.

Önök, tisztelt uraim, akik a Képzőművészeti Társulat által a magyar művészetet gondozzák és ápolják, egyúttal ápolói, nemesítői, gondozói a nemzet legelvontabb és legfenköltebb tulajdonságainak, s midőn ötven éven keresztül folytatják ezt az ideális munkát, illő, hogy az egész nemzet hálával és szeretettel hajtsa meg Önök előtt a hála és elismerés zászlóját.

Azt kívánom tehát a mai napon, hogy haladjon ezen társulat tovább is azon az ösvényen, melyen egy félszázadon át járva, a legnemesebb szolgálatot tette a hazának, élje meg még a jubileumok egész sorozatát és minden egyes jubileum legyen egy-egy új határkő, mely művészi haladásunk és fejlődésünknek mindig újabb és mindig szebb korszakát jelenti.

Isten éltesse a Képzőművészeti Társulatot sokáig, igen sokáig.

Beszéde után is lelkesen ünnepelték a minisztert s ezután Róna József szobrászművész, a Magyar Képzőművészek Egyesületének az elnöke beszélt az összes magyar művészek nevében, hogy egy pohárköszöntő keretében tolmácsolja a művészek hálaját az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat és annak nagynevű elnöke: Andrássy Gyula gróf iránt.

RÓNA JÓZSEF MŰVÉSZELNÖK POHÁRKÖSZÖNTŐJE A KÉPZŐMŰVÉSZETI TÁRSULATRA ÉS ELNÖKÉRE, ANDRÁSSY GYULA GRÓFRA.

Igen tisztelt hölgyek és urak!

Most, hogy régi magyar szokás szerint, az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat ötven éves jubileumát áldomással fejezzük be, nem mulaszthatom el, hogy ez ünnepélyes alkalommal az összes magyar művészek nevében is kifejezzem azt a hálás és szeretetteljes érzést, amellyel mindannyian a társulat és annak érdemes vezetői iránt viseltetünk.

A társulat ez ötven év alatt, mint ezt ma Andrássy Gyula gróf oly szépen mondta, „Kicsi magból lett terjedelmes, virágzó fává" — és ha ugyanez a képlet a magyar képzőművészetre is illik, úgy ez első sorban ennek a társulatnak az érdeme, amelynek története, fejlődése évek hosszú során át jóformán teljesen azonos a magyar művészet fejlődésével.

Hosszú és díszes névsor az, amelynek viselői iránt a magyar művészek mindig kegyelettel és szeretettel fognak viseltetni: Barabás, Henselmann, Harsányi Pál, Klimkovics, Újházy, Telepy, Keleti, Pulszky Ferenc, Ráth György, Majláth, Liptay Kornél, Ipolyi Arnold, Károlyi Tibor gróf, Berzeviczy Albert, Szmrecsányi Miklós, Benkő Kálmán, Hauszmann Alajos és Forster Gyula báró nevei a magyar művészek emlékében örökké fognak élni.

Sokan ezek közül már elköltöztek az örök szép, az örök művészet birodalmába, de sokan még most is itt vannak közöttünk és dolgoznak önzetlenül, kitartván a társulat és a magyar művészet érdekében.

Az Úristen tartsa meg őket még soká erőben, egészségben!

De ha végig tekintünk a társulat ötvenéves történetén, önkéntelenül is szemünkbe ötlik egy örvendetes és érdekes jelenség: Azt látjuk, hogy egy magyar főúri család története jóformán össze van forrva a társulat és a magyar művészet történetével. És ez az Andrássy grófok családja.

Mi művészek igen jól tudjuk, hogy képzőművészetünknek ezidőszerint a legelső mecénása a pátriárkabölcseségű és apostoli lelkületű Andrássy Dénes gróf, aki — hogy csak egyetlen tényét említsem — másfél évtizeddel ezelőtt majd egy negyed milliós alapítványt tett a magyar képzőművészek javára. Fejedelmi bőkezűséggel volt segítségére azonban azelőtt és azóta is mindig képzőművészeinknek nagyhorderejű kultúrális munkájukban, mert tudta és tudja azt, hogy egy ország, egy nemzet csak akkor lehet hatalmas, ha fejlett a kultúrája és

A Gésák felujitása a Király-Színházban

Az Uj Idők számára fényképezte Alexy

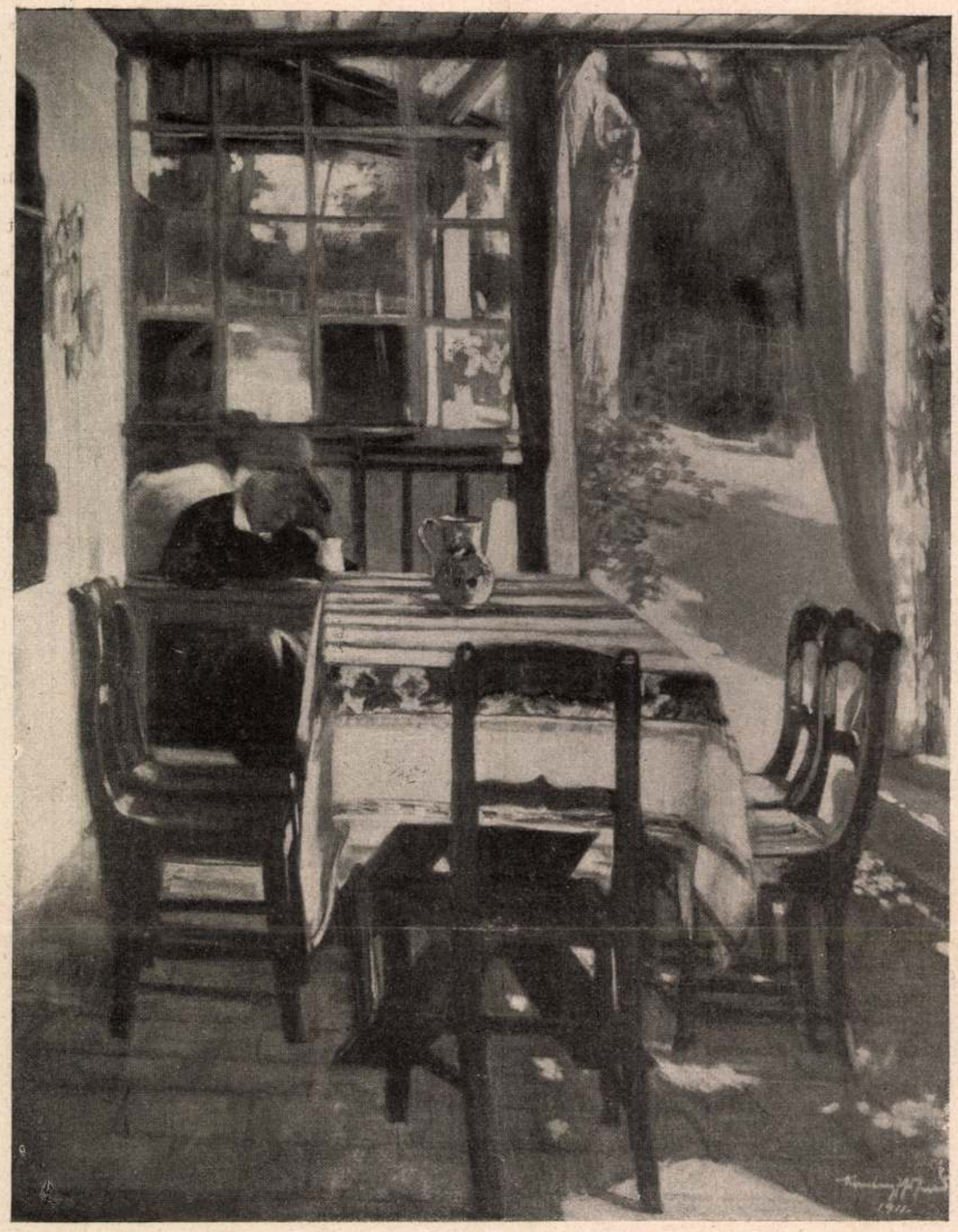

Keményffy Jenő: Csendes délelőtt

Mindenek ébredeznek

Elbeszélés

Irta Tömörkény István

Nem sok állat van a házban, ezt nem lehet mondani, mert csakugyan kevés van belőlük. Két légy telelt át a szobákban, egy nagy légy, meg egy kis légy. Ezek megmaradtak a tavalyiakból magnak. Az udvaron nincsen semmiféle élő lény más, mint fák és bokrok s a pajzstetü az akácfákon, de ezen utóbbiak remélhetőleg elfagytak ezen a hideg télen. A pincében vannak néhány pókok. A pókokat sohasem bántjuk: nem tudom, honnan s honnan nem, de szent állatnak tartjuk a pókokat s az a nézet, hogy ha egy pók a pince boltozatáról finom szálán az ott-tébláboló emberre ereszkedik, ez szerencsét jelent és az bizonyosan nem lehet rossz ember, akit a pók így a látogatásával megtisztel.

De azért a pókok mégsem szaporodnak nagyon. Lehet, hogy a pókság ésszel élő társadalom s nem termel több fogyasztót, mint amennyinek a részére a pincében élelem kinálkozik. Télen ugyan semmi élelmük sincsen, ilyenkor szigorú koplalásban vannak. De nyáron kapnak legyet és szúnyogot. A szúnyogokat nyáron a Tisza sekélyes parti vízeiről befújja a városba a szél s itt, ha esős fölleg fenyeget, a veszedelem elől a pincébe menekülnek. Ott aztán elfogják őket a pókok és nyomorult halált halnak a hálókban. Úgy kell nekik, mert csakugyan haszontalan teremtései az istennek.

Lehet azonban, hogy a pókok azért nem szaporodnak túlságosan, mert a pincében két denevér is lakik. Lehet, hogy a pókokban beállható túltermelés elintézéséről ezek a kis bőrállatok gondoskodnak. Gyönyörű két kicsi jószág. Télen leginkább alszanak, csendben elférvén két tégla között egy zúgban, amelyből kiesett a vakolat. Ha este valaki gyertyával megy le a pincébe, kinyitják a szemüket s a négy kis fényes gömb mint fekete gyémánt ragyog elő a vakolatlyukból.

Különben nem régen laknak itt. Tavaly fedezte föl őket a fiú, aki kiváló kedvelője minden villamos holmi-

Uj Idők. 1912 XVIII. 30. sz.

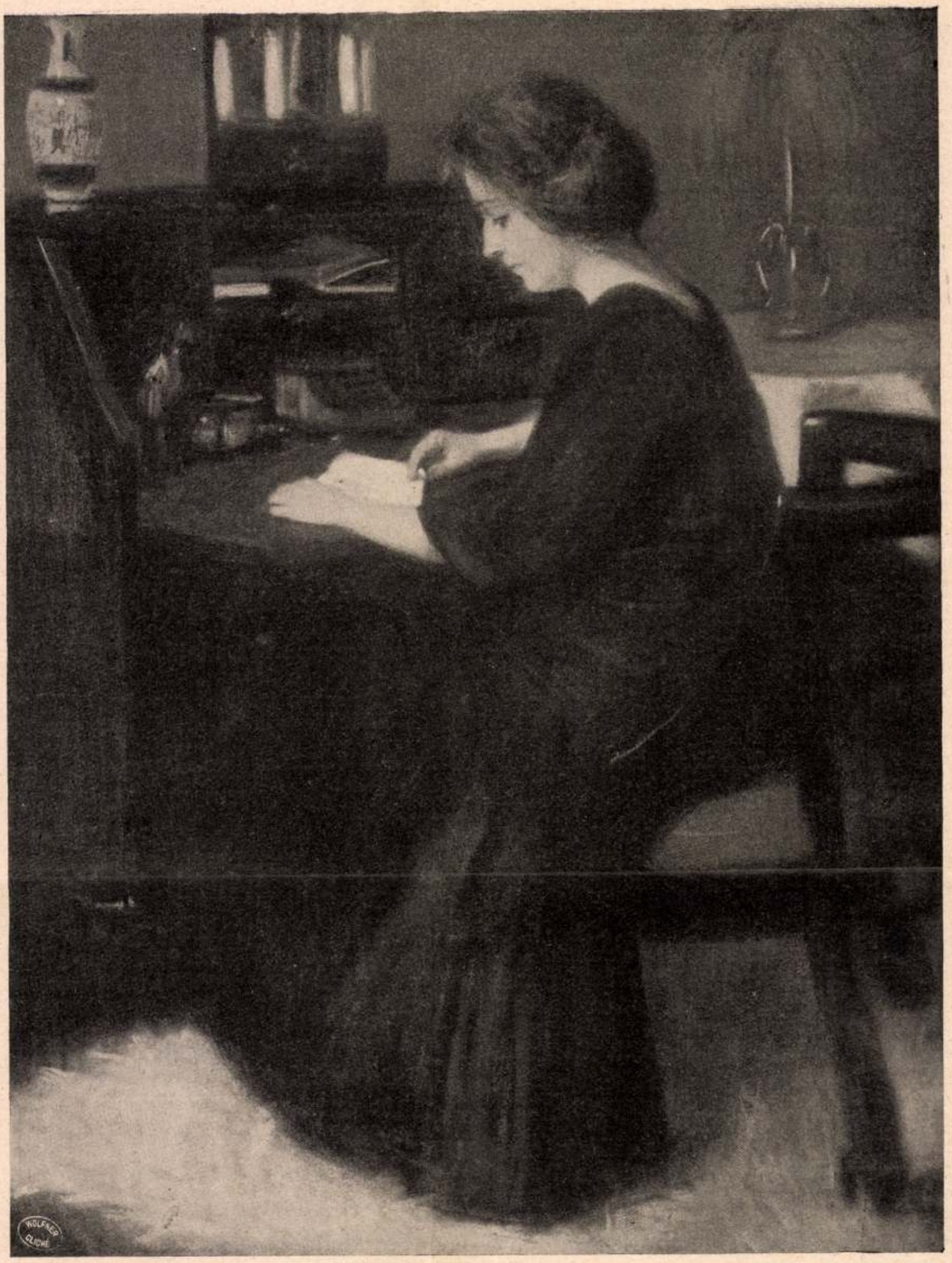

A Műcsarnok tavaszi kiállításából — A Könyves Kálmán jogosításával.

Keményffy Jenő: Iróasztalnál

Libai ügyben

Elbeszélés

Irta Tömörkény István

Mióta a kislutri elmult, az álmoskönyvek sincsenek annyira forgalomban, mint ezeknek előtte. Ugyan a csiziók sem kaphatók már. Szép, vastag könyvek voltak ezek a csiziók, amelyek minden világi tudományról tájékoztatták az embereket. Abban benne voltak a planéták állásaitól kezdve mindenfélék, egészen addig, hogy mikor szokott megbokrosodni a tehén és egyéb udvarbeli állat. Szerelmi tanácsadások is foglaltattak bennük, külön-külön mindenkinek, akár a Vénus, akár a Mars planéta jegye alatt született volna. A Luca székének miként való készítése is ezen tudományos könyvben foglaltatott. Útbaigazított a rontásokról, varázslatokról, továbbá affelől is, hogyha éjféltájban hármas keresztútra ér az ember, az ott tartózkodó boszorkányok, ördögsuplencek és törpék furfangjai ellen miként védekezzék. Mert van olyan törpe, akit egy kicsi skatulyába is bele lehet tenni, de a másik meg olyan, hogy királyi hatalmai vannak.

Az álmoskönyv sem egészen kivetni való. A legjavát Wajdits Ferenc uram betüivel nyomtatták Nagykanizsán; valóságos igazmondás tekintetében leginkább csak ez volt az előljáró (mivelhogy a nyomtatott betüben már azon időben is voltak némi tévedések). A kalendárium után azonnal ez következett. Ennek az igazságaiban pedig benne foglaltatott az is, hogy mi

Uj Idők 1911. 30. sz.

— Nem kell csüggedni. Mondom magának, hogy van egy ötletem, amelyet arra az időre tartogatok, amikor minden kötél szakad . . .

— Itt az idő. Minden kötél elszakadt már . . .

— És ha az ötlet megfelel, elválunk?

— Hogyne!

— Figyeljen ide! Az ötlet szokatlan és meglepő. Az első pillanatban talán kissé fantasztikusan is fog hangzani, de meggyőződésem szerint, ez az egyetlen ötlet, amely még segíthet rajtunk. Hogy az ötletet minősítsem, hát inkább bohózatba való. Hiányzik belőle a komolyság és a józanság, de talán éppen ezért kecsegtet valamelyes eredménnyel.

— Mondja már, — türelmetlenkedett Lenke. — Soha még ilyen hosszu előszót!

— Az ötlet két részből áll. Az első, a komolyabb és józanabb az, hogy utazzunk el Budapestről. Ez több okból okos és hasznos. Először is, mind a ketten fáradtak vagyunk, kimerültek. Három hónap óta meglehetősen izgatott életet élünk, ez a kalandos férjvadászat alaposan megviselte az idegeinket. Egy kicsit pihennünk kell, egy kicsit össze kell szednünk magunkat, hogy a küzdelmet új erővel folytathassuk . . .

— Eddig a dolog helyes.

— Tehát el fogunk utazni.

— Válási nászút, — mondta Lenke mosolyogva.

— Nevezzük annak. De ez az utazás egyebek miatt is fontos. Itt Budapesten mindenki ismer minket, mindenki tudja, hogy férj és feleség vagyunk, ennélfogva minden tervünkben, minden cselekedetünkben meg vagyunk kötve. Idegen helyen, ismeretlen emberek között sokkal szabadabban mozoghatunk . . .

— Még ebben is igaza van.

— No látja! Itt végződik a terv első része, a józan. Most kezdünk letérni a józanság szürke, de kényelmes országútjáról a fantasztikum vadregényes ösvényeire.

— Gyorsan, gyorsan! Térjünk le! . . .

— Tehát: mi elutazunk, külföldre utazunk. Útközben, mindenütt, ahol megfordulunk, egy csomó emberrel fogunk megismerkedni. Olyan emberekkel, akik nem tudják, hogy kik vagyunk és mindenekelőtt nem tudják, hogy férj és feleség vagyunk. Ezt nem is fogják megtudni . . .

— Hogy érti ezt?

— Úgy, hogy egyelőre legalább nem és csak a legvégső esetben fogják megtudni. Csak akkor, amikor esetleg már kenyértörésre kerül a dolog. Addig pedig maga nem úgy fog szerepelni, mint a feleségem, hanem mint . . . mint a leányom.

Nagyot nyeltem. Csakhogy túlestem rajta, csakhogy elmondtam az „ötletemet".

Lenke bámulva nézett rám:

— Ez a maga ötlete?

— Ez. És ha egy kicsit gondolkozik, be fogja ösmerni, hogy nem is olyan rossz. Végre, hála Istennek, maga elég fiatal és karcsu ahhoz, hogy a magamfajta kopasz bácsinak a lánya lehessen. Ezt el fogják nekünk hinni, a dolognak ez a része nem aggályos. Most azután, ha valaki, mondjuk, annyira beleszeret magába, hogy el akarja venni feleségül, utólag még mindig bevallhatjuk neki ezt a jámbor, kis csalást.

— Ezt maga jámbor, kis csalásnak nevezi? — tört ki Lenkéből a fölháborodás. — Hisz' az a legközönségesebb kalandorság!

— Az, — feleltem nemes egyszerüséggel. — A legközönségesebb kalandorság. Maga nevet adott a gyereknek. És mihelyt ebbe a vállalatba beleereszkedünk, maga is, én is, közönséges kalandorok leszünk. De nem vagyunk-e már most is azok? Azok voltunk már akkor, amikor Szerencs Gyuszival kibékültem, amikor Pakrác Tónit meghívtam ebédre, amikor családi tanácsot tartottunk a mamával és Miska bácsival, amikor „Gentry 20" jelige alatt apróhirdettünk és leveleztünk. Azok voltunk abban a pillanatban, amikor egy gyanutlan harmadiknak a megtévesztésére szövetkeztünk. Igaz, hogy a cél, amelyet el akarunk érni, alapjában üdvös, az egész emberiségnek és társadalomnak hasznos. De azért mégis gazság, amit csinálunk. Előre megfontolt szándékkal meg akarunk házasítani valakit, akit ma még nem is ismerünk. Tehát, ha már ravaszkodunk és csalunk, nem szabad olyan kényeseknek lennünk az eszközök megválasztásában. Az apróhirdetés volt az első határozott lépés a kalandorság vadvirággal ékes lejtőjén, most már csússzunk lejebb, annál is inkább, mert a rendelkezésünkre álló eszközök úgysem nagyon előkelők, nagyon mindegy tehát, hogy melyikhez folyamodunk.

Ez az okoskodás félig-meddig meggyőzte Lenkét.

— Jó, jó, — mondta még mindig habozva, — ez mind nagyon szép, illetőleg nagyon csúnya, de mi lesz azután? Mi lesz a vége? Képzeljük el a legjobb esetet, hogy valahol a messze idegenben csakugyan találunk egy könnyen hevülő fiatalembert, aki belém szeret és minden gondolkozás nélkül megkéri öntől a kezemet . . .

— Úgy van, tőlem kell megkérnie. Ennek örülök a legjobban . . .

— És maga mit fog mondani?

— Azt fogom mondani . . . azt fogom mondani . . . nem tudom, hogy mit fogok mondani. Azért említettem, hogy ez inkább bohózat-írói ötlet. Mit tudom én az első fölvonásban, hogy mi fog történni a harmadikban?

Folytatjuk

Dal az endrédi kis bojtárról

„Túl a Tiszán, az endrédi határba,
Levelezik egy nagy hársfa magába.
Hejh endrédi határ öreg hársfája:
Búsulni jár a kis bojtár alája."

Népdal

Járok-kelek fényes, zajos utcákon,
Ezren járnak körülöttem, — nem látom.
Az én lelkem andalogva,
Dalok szárnyán, álmodozva,
Kint bolyong a Tisza-parti pusztákon!

Valahol ott az endrédi határban,
Levelezik egy nagy hársfa magában.
Róla egy dalt dúdolgatván:
Ez a hársfa bólogat rám,
Nagyvárosi, fényes utcák zajában.

S ahol megyek, ahol járok az utcán:
Hársfavirág, hársfalevél borul rám.
Esteledik, alkonyodik,
Gulya, ménes takarodik . . .
— Tengernyi nép jár-kél itt is, az utcán.

S szembe vígan sok ifjú pár jön velem,
Mutogatott boldogsággal, kényesen! . . .
— Hejh, endrédi öreg hársfa,
A kis bojtár búsulása
Boldogabb, mint ez a sok víg szerelem!

Szabolcska Mihály

KEMÉNYFFI JENŐ ZÖLD SZOBA

Művészet 1918. 24. l.

Kemenyffi Jenö

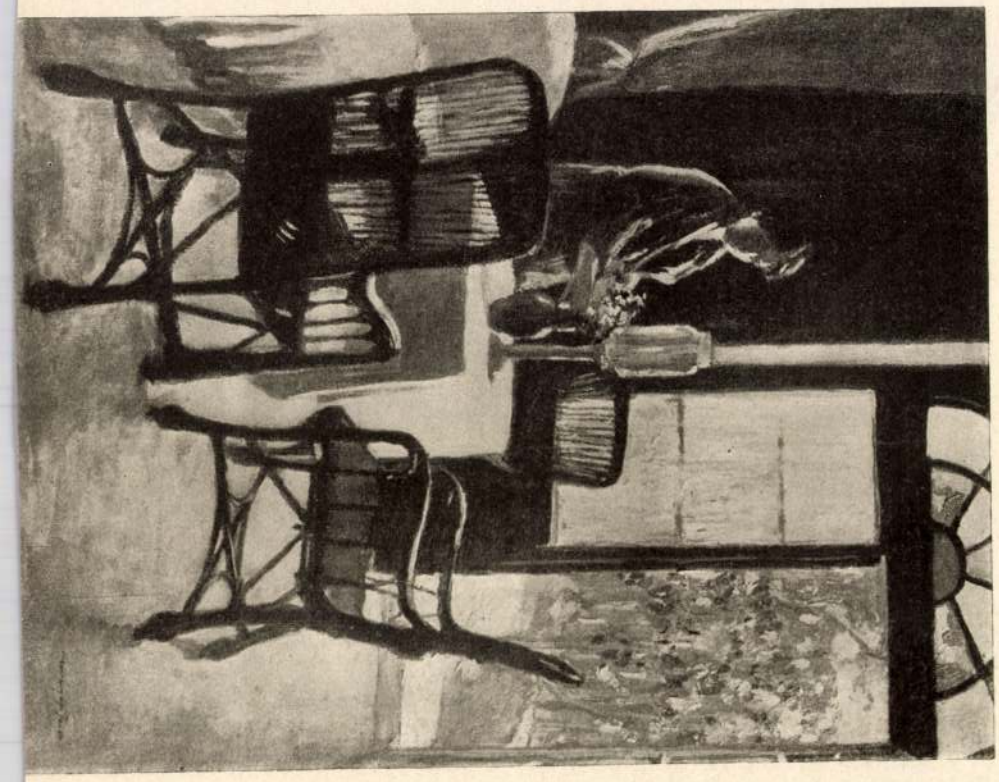

Kerti részlet, Kemenyffi tanú festménye

Művészet 1914. 273. l.

Kemenyffi Jenő

Öreg korában Szombathelyen kapott munkát: a szeminárium egykori könyvtárterme lapos menyezetét díszítette 1791-ben egyik legjelesebb művével: a négy egyházatyával. Éber kritikája szerint az egyházatyák nem tünnek ki nagyszerű, mély jellemzésük által, Dorfmeister művészetének ez nem erős oldala; inkább a jelenségek gazdag, színes, mozgalmas tömegét adja. A mellékalakok nagy száma, érdekes festői volta a főeszköze a művészi hatásnak.

Pár évvel ezután festette ugyancsak Szombathelyen, a székesegyházban a terjedelmes Szent István-oltárt. Éber szerint ez érdekes és jellemző kép, az olajfestés terén ép úgy betetőzése az ő törekvéseinek, mint a szemináriumi menyezetkép a dekoratív művészet terén. A freskó színes, lendületes szélességével aprólékosság, történeti színezetre és képmásszerűségre való törekvés áll szemben.

1793-ban Kiskomáromban festett, ahol a r. kath. templom szentélyét már 1781-ben kifestette volt. Most a hajóra került a sor.

Ezeken kívül vannak még Dorfmeisternek tulajdonított munkák több helyütt (Mohács, Vörösberény stb). Mi itt Éber tanulmányából csak azokat soroltuk fel, amelyeket a szerző teljesen hiteleseknek fogad el.

Az olvasó e kivonatos ismertetésből is látni fogja, mily érdekes egyéniséggel gazdagodik meg művészettörténetünk s mily jellemző bélyeget kap általa a Dunántúl XVIII. századbeli művészete. Dorfmeister megérdemelte azt a kitűnő gondot és elmélyedő tanulmányt, amelyben a szerző részeltette.

Kemenyfi Jenő

1875–1902

l.

Sör Vezető. 303. l.

Kemenyffi Jenő

Ebéd utáni c. képe
repr.

KMTárs. 1910. tav.
kiáll. kat.

Keményffi Jenő festőművész
Feketekávénál
Nemzeti Szalon, 1917-18
Uj Művészcsoport Első Kiállitása
A gödöllői királyi kastély kápolnája
Sárga szalon

23. kép. *Magyar festő, 14*

MAGYAR FESTŐ, 1480 körül

1. *Királyok vonulása*

2. *Királyok vonulása*

Fa, tempera, 60 × 30 + 30 cm.
Az Ipolyi-gyűjteményből.
Festőjük valószínűleg azonos az előbbi mesterével. Ipolyi, Biharvármegye, 127—128. szám. — Gerevich: A régi magyar művészet európai helyzete. Bp. 1924., 24. l.

MAGYAR (?) FESTŐ, 1480 körül

1. *Krisztus az Olajfák hegyén*
(Belső kép.)

2. *Keresztlevétel*
(Külső kép.)

2

Keményffi Jenő festőművész
Verandán olaj
Kertben "
Nemzeti Szalon, 1917-18
Uj Müvészcsoport Első Kiállitása

ta : Madonna Jézussal.

Keményffy Jenő festőművész
Saját arcképe.Olajf.
Férfi arckép.Olajf.
Szegedi Képzőművészeti Egyesület kiállitása
1900 szeptember 16
Gyermek arckép.Olajf.

78/1933

...ie tekintve.

a templom szentélyén és az oratóriumon
ekintve.

a templom szentélyén és a pasztofori-
felé tekintve.

kzata.

ta.

zata.

zata.

árójának részletrajza.

zletrajza.

ának részletrajza.

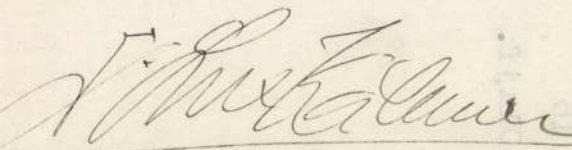

észmérnök, müegyetemi m. tanár.

MDK

Keményffy Jenő sz.p.1875

Karosszékben ülő nő, paszt.

Arad város nyilv. képtárában elhelyezett festmények és rajzok jegyzéke. 38 l.

Keményffy Jenő
Veranda sarkában, olaj

Szegedi Képzőmöv. Egyesület kiáll. 19o7. márc.
9 l.

Kenényffy Jenő
Parasztudvar, olaj

Szegedi Képzőmüv. Egyesület kiáll. 1907. márc. 11 l.

M.D.K.

Keményfy Jenő
festő

Egy képet kéri Ferenczy egy kiállítás sa.

Ferenczy Károly tizennégy levele : Genthon István :

M.M.M. Évkönyve 1952, 1981.

M. DK

KEMÉNYFFY Jenő fertő

öt kicsi lándzsa

Aradi Törtfest. 325., 333. l.

Keményffy Jenő
Vörösberény, olaj

Magyar Képzőművészek Segitő Bizottsága. Művészeti kiállitás, 1914. 4 l.

Jellege: Barokk.

Külseje: Az egész épülete
Néhány kő a plébánia kert
téptorony, félkörives ajt
emeletválasztó párkány,
órapárkány, barokk hagyma
az emeleten volutás fejez
jók. /Mult századi bővité
barokk sekrestye, hajóban
a szentély hátsó falán a
ablak.

Belseje: A hajó három, a s
dett, a mellékhajók ugyanu
zeinek falait vették ki.

Berendezés: A régi főoltá
eleje, a sekrestyében. A m
Mellékoltárok ujak.
Egyszerü rokoko szószék, k

Irodalom: Mocsáry I. 347 l
megye történeti névtára. I

Nep. Szt. János-szobor. A te

Keményffy Jenő

Varrólány, paszt.

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 8 1.

középkori helyén. Körülötte
régi falu, most ugyanitt te
háromszögü oromfalán kőtábl
évet jelzi. A homlokzat el
bejárati ajtó. A déli oldal
három ablak. A szentély a h
végződésü. Nyeregtető cseré
Belseje: Belső bejárati aj
mettás faragással. Belül ké
szentély feletti négyzetek
lás boltozattal. A szentély
meretlen müvésztől, XVIII.
názása, olaj-vászon. Közepe
A fa karzatot két oszlop ho

Irodalom: Borovszky 72 l. -
I.kötet, Vác, 1915, 152 l.

R.kat.harangláb.
A falu közepén, négyzetes a
tetővel. XIX. század eleje.

Keményffy Jenő

Müteremsarok, paszt.

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 1.

nélkül, A hajó barokk dong
sikjaiból emelkedik. A tem
Orgonakarzat a hajó nyugat
nyugszik az egyenesen futó
háromives árkád. A hajó és
magasságu.

Berendezés: Egyetlen oltár
szerint két oltára volt. A
ja a koronát ~~ábrázoló oltá~~
feltámadt Krisztus-szobor,
ka. A templomban egy nagyo

Felszerelés: A sekrestyébe
hegedüformáju, selyemdamas
pad, a XVIII. századból.

Irodalom: Borovszky: Heves
Balogh Ilona: Magyar fator

Harangláb.

Keményffy Jenő

Ebédlő, paszt.
Paraszt udvar, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarossziget kiállítása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 1o 1.

Örökmecses, klasszicista,
Gyertyatartó, a Canonica V
ból csak egy maradt, 75 cm
munka.
Orgona, 18oo után készült.
Keresztelőfülke, a hajó ba
fülke, eredetileg a keresz
faajtócskával ellátva, azo
resztelése.
Két fa-angyal pár, egykor
plébánia padlásán, kb. 18o
Fehér, kevés arannyal. Hos
ve. Romantikus müvek, anti
Irodalom: Mocsáry I. 183 l.
179 l. - Borovszky 81 l.

R.kat.plébánialak.
Jellege: XVIII. század.
A templom homlokzata előtt,
let /3 + 1 szoba/, a templo

Keményffy Jenő

Tornác, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 9 1.

ralista felfogasu faragás
adódó teret drapéria tölt
hiferkednek el ~~rázolások láthatók,~~ amely
kék legjelentékenyebb szo
- az oromzatok és a fiato
e faragványok meglehetőse
vonások alig érzékelhetőe
rész pedig hiányzik. Az a
A faragás technikája a se
tet, amiből arra következ
tásai. (000 rén)

Szószék: kőből épü
rén. XVII. századi, vidék
munka: teste ötszögü, üre
leválasztott két félballu
nyal és szinekkel durván
falazva Verebi György fia
ga vörös kemény mészkő, m

Keményfy Jenő

Folyosó, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarossziget i kiállitása.
XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 9 l.

amelyet csodatevőnek ta
kegyesnek neveztetett.
a gyermek Jézussal. A s
van.

A templomtól bal
egykor három kereszttel
Lépcsője elöl fel, hátu
vérttel ellátott szószé
amely az előbbinél mély
lyet és alkalmas volt m
folyamán megrongálódott
is, amelyhez a hivek er
sen rom.

Az 1789-es Canon
cibóriumot, hat kelyhet

A templommal egyi
helyet gondozó ferences

A Nagybátonyból
szik, a Cserhát legalac
szentélye északnyugatra

Keményffy Jenő

Fasor, paszt.

A Nemzeti Szalon első máramarosszigeti kiállitása.
XXXIII. vidéki kiállitás. 1908. 9 l.

Mátraverebély /Baranyainé

bejárati rész. A főhomlok
támpillér és déli végén k
keskeny csucsives sekrest
ső támpillér után helyezk
mely valószinüleg a XV. s
pa csucsives körtetagozat
letes mérmüves ablakkal.
nak a vállnál keskeny, fi
zatuk van. A belső kapu k
mert puha mészkőből készü
lekoptak, ez a kapu az el
de jóval gazdagabb alakit
tagozatok között szoborfü
taró gyámmal. Ez utóbbi t
is elkkallódtak. Az előcs
következik, majd két támp
gazdag bordás profillal.

Keményffi Jenő

Kertészfiu, olaj

Az aussei templom, olaj

A Nemzeti Szalon első máramarossziget kiállitása.

XXXIII. vidéki kiáll. 1908. 8 1.

14

-Elischer/ 5

= kuvúvritka

sejében a főszentély jobboldalán ülő-
és szobrászati disszel. Tulajdonképen
egymásmellett: egy egyszerü, alacso-
y gazdagabb és magasabb. Az egyszerübb-
sives része teljes, a jobboldali fül-
gabb ülőfülke vágja el. Az egyszerübb
örüli időből származik, az utóbbi pedig
. század végi ülőfülke középoszlopa
rzsü, lábazata egymást átható kristály-
szes, 1500 körüli ülőfülke koronázó-
i, körtetagokkal dus gyámokon nyugszik.
rcsu fiatornyok támaszkodnak, illetőleg
ek tagozatai, amelyek gyámokban foly-
ent oromzat koronázza, amelyeknek emel-
t csucsán elhelyezkedő keresztvirág
oznak, kissé szabadabb, szinte natu-

Keményffy Jenő
Lila szalon, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. kkcs. 12 l.

Keményffy Jenő
Kertben, olaj

Szegedi Képzőműv. Egyesület kiáll. 1907. márc.
15 l.

Keményffy Jenő
Pócsmegyeri szoba, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mücs. 12 l.

Keményffy Jenő
A rektorék szobája, olaj

O.M.K.T. 1918-19. évi kiáll. Mücs. 12 l.

M.D.K.

Kemmingffy Jenő
festő

Karosszékben ülő nő

Aradjegyz. 107 sz. 38 l

Keményffy Jenő
Tanya, olaj

Miesarnok 1904/5. téli kiállítás. 54 l.

Keményffy Jenő

Kertészfiu, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX. vidéki kiáll. 19o7. 5 l.

Nagylóc /Baranyainé/ 3

Egykori Pongrácz-kuria.

Téglalap alaprajzu e
rül lebontották.

Irodalom: Borovszky 89 l.

Keményffy Jenő

Paraszt udvar, olaj

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XXX.vidéki
kiáll. 19o7. 5 l.

Mátraverebély /Baranyai

Két kisméretü barokk sir
egyik a templom nyugati
dicsőség... elmulik. Mi
Csak léked..." Felette
A másik sirkő az orgonak
"HIC IACET FRATER JOSAP
SUS: OB; VI; JULI A; 17
/Azaz Itt nyugszik /Dob
Szent Antal apát rendjé

Irodalom: Mocsáry I. 30
Sz. Mária kegyelem képei
36-39 l. /képe 36 l. utá
felejts, I-186o, 481-484
Mária kegyhelyei Magyar
7o, 71 l./ - Borovszky
kegyhely rövid története

Keményffy Jenő

Fasor, paszt.

A Nemzeti Szalon nyitrai kiállitása. XIV.vidéki kiáll. 1907. 11 l.

Harznas (Ezabó) 2

sarkán egy-egy lépcsős támp
dalával zárul, a sarkokon e
szakaszban egy félkörives a
dalon a szentély hajó melet
négyszögletes, bujtatott rá
jesen tagolatlan, támpillér
nélküli szegmentives ablak.
~~szegmentives~~. Ez az oldal,
későbbi hozzáépités, ekkor
Belseje: A torony alja bejá
a kórusfeljárat. A hajó hár
tagolva ~~választva~~, csehsüvegboltoza
hevederszélességüek. Az ész
széles mellékhajó helyezked
templomhajó bővitéseként ép
az ablakmélyedések /fülkék/
donga és kis csehsüvegbolto
végén bejárat nyilik a sek

Keményffy Jenő
Pócsmegyeri udvar, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-2a. 15 l.

rászatra nem fektett súlyt. Hardy Gáspár páratlan
alig vásárolt jelentékeny plasztikai művet. Gyűjté
e nemű gyűjteményei azonban nem vetekszenek a
és szövetgyűjteményét, s jórészt a híres kölni egyh
vett liturgikus tárgyait lehet kiemelni. Szakszerű
gyűjteményei mellé elsőrendű művészettörténeti s
az alapvető és nagy képes munkákat, figyelemmel
a fontosabb folyóiratokat, előfizetett drága grafikai
közt az Arundel-társaságnak a maga idején fölül
állítható, hogy e szakkönyvtár a nagy külföldi kép
E mellett másirányú műveket felölelő hatalmas
a művészetnek nemcsak a képtár létesítésével, hane
díszítésével is áldozott. Mint nagynevű elődei az
kedvét lelte díszesen miniált kódexekben, mely
magával. Képeit már régi esztergomi székházában
nek hozzáférhető módon állíttatta fel; mikor pedig
palotát, benne öt szobából és egy folyósóból álló k
gyűjteményeinek. A képtár első katalógusát a fí
laghy Ferenc, Simor egykori udvari papja, majd
kanonok és c. püspök készítette; 1878-ban jelent
S ha Maszlaghy sok meghatározását ma fejcsóv
nem volt szorosan vett szakember (nem is tekin

Keményffy Jenő
Sárga szalon, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 15 ~~15~~ 1.

San Marco-gyűjteménnyel. Csernoch Ján
tény Múzeum második fénykorát.

Ipolyi Arnold, a magyar művészettö
zohori plébános kezdett gyűjteni Simorral
Múzeum tervét, melyet Simor prímási s
valósított, s amelynek gyarapítására szánta
Ipolyi műtárgyainak javarészét mint egri l
besztercebányai püspök már nem sokat ál
hímzéseket, kerámiát gyűjtött, s a Borb
nagyváradi püspöki székben már csak rövi
mint a központi szeminárium rektora, a p
sóján állította fel. Egy részét még életében
nak adományozta, megmaradt nagyobb ré
gomi Keresztény Múzeumba közvetlenül
szerencsésen egészíti ki Simorét, elsősorb
olasz festmények sorozatával, s teljesebbé
a nagyértékű gobelinek és szőnyegek, v
Orlai-Petrich, Kovács Mihály, Lotz, Tele
áttekintést ad a XIX. század második fe

A San Marco-gyűjtemény, ugyancs
került a Keresztény Múzeumba. Az Aus

Keményffy Jenő
Fogadószoba, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 15 l.

4. kép. *Kolozsvári Ta*

Keményffy Jenő

Felolvasás, olaj
Reggelinél, olaj
Parasztudvar, olaj
Kertészfiu, olaj

A Nemzeti Szalon első bajai kiállitása.1906. 5 l.

cias autem suas solemnizavit die dominico quo cantatur diuinum officium Jubilate Deo anno supradicto."

4a lap: „Tabula libri pontificalis incipit feliciter . . ."

6a—7a lap: Mise előtti imák, oratiok (egykorú, más kéz írása).

8a lap: „In nomine domini summi et eterni dei nostri Jesu Christi. Incipit Pontificale secundum nouum ordinem sancte Romane ecclesie compositum per sanctissimum patrem dominum Johannem papam XXII." . . .

A lapot gazdag keretdíszítés szegélyezi, amelynek külső és belső szélét széles arany s vékonyabb zöld vonal képezi. A keretdíszítés alsó részében (60 mm magas) középen zöld babérkoszorúban *Filipecz János címere:* aranycirádás fekete alapra festett kék címerpajzsban három, keresztberakott ezüst nyílvessző. A címerpajzs fölött gyöngyökkel kirakott püspöki süveg. A babérkoszorú alól két bőségszaruból ágazódó kék s rózsaszín levelű indák között kúszó gyermekek láthatók. A keretdíszítés külső részében (48 mm széles) ecsetarannyal festett vázák s játszadozó gyermekek között zöldkeretű medaillonban (36×35 mm) zöld pázsiton, virágos kis kerítés előtt szürke *szarvas* pihen. A keretdíszítés felső részében (31 mm magas), középen két putto által tartott medaillonban (18×19 mm) *Krisztus* mellképe, balkezében a világalmával. A keretdíszítés belső részében (25 mm széles) levélgirland között gyermekek. A díszítés alapja arany, pasztelszínű gyöngyökkel teleszórva. Az aranyvázák, rózsaszín s kék levelek

Keményffy Jenő
Kertben, olaj

Téli tárlat. Műcsarnok, 1919-20. 15 l.

M.D.K

Kemenyffy Jenő
festő

254) Építés.
(Somogym. Uur.)

Egyéb kőztallajdonból elvezett műtárgyak jegyzéke.
Budapest, 1952.

17 l.

MDK

Keményffy Jenő, 1875-192o

A fasor

Ernst Múz. aukc. 53.sz. 1936. máj. 17 1.

MDK

Keményfy Jenő

Udvar-részlet, olaj

Szegedi Képzőművészeti Egy. Tavaszi kiáll. 1901.
11 1.

MDK

Keményffi Jenő

Felolvasás, olaj

N.Szal. I. nagykanizsai kiáll. 1906.

2 l.

MDK

Keményffy Jenő

Délutáni munka, olaj

N.Szal. I.magykanizsai kiáll. 1906.

7 l.

M. D. K.

KEMÉNYFFY Jenő festő

1898-ban Nagybányán tartózkodott

Rébé Bp. 1954. 324. l.

Keményffy Katalin

1882/83

Ferkèpzomfoiskèvk

99. l.

Kemenyfy Katalin

nül. Zilahon 1863.

3 polg. Kolozsvárt.

1882/83 I. ~~[illegible]~~ női ontály.

1882/83 II. " "

Hillebrand Jens dr. VII. 147

Kémeri Nagy Imre

Hazatérve Afrikából Nagyváradon állította ki afrikaiak életéből merített képeit

Szabadság

1912. okt. 30.
(Kémeri Nagy Imre képkiállítása.)

U. 428.

6

. ✝ Firenzében 1457. augusztus 19-én.

lágyékát

a akinek

ált, melléből a vér ~~patakzik~~ gorog,
ik ki, ~~és~~ ~~testét~~ fehér lepellel
onya, ~~van, melyre Krisztus~~ lábá-
~~[illegible]~~ A fe-
uhában és sötétzöld palástban
icsfény övezi.

cm.
. Resiminitől 1400 lirán. (630 frt.)
17-én. (279/94.)
12620/95. és 22919/95 min. számot.
és Lotz K. hozzájárultak a vételhez.

diszlik és

szt. János imádkozik piros

Keineri Nagy Imre

festő

U. 428.

Keményffy Jenő

"Uj művészcsoport" cimmel /idézés cikkirótól/ Rózsa Miklós, az egyes művészcsoportok, -a modernek és a "Műcsarnok mesterembeni" között 20 év óta megismétlődő ellentétekről, az egymást követő botrányokról ir. Most változott a helyzet. Egyszeriben békésen megférnek "egy akolban, sőt egy zsüriben: Kernstok -Pentelei, Szinyei - Zala György, Rippl-Rónai - Stettka, Beck Ö. - Róna, s valamennyien Innocenttel. Megszüntek az áthidalhatatlan művészi ellentétek: Zala és Stettka, Róna és ~~Dá~~ Dudits, Basch Árpád és Bruck Miksa, Vedres és Gárdos A., Magyar Mannheimer és Boruth, Tornai és Révész Imre, Bosznay és Keményffy között!! Ezután óva inti a fiatalokat tőlük, akik előbb kihasználják, majd faképnél hagyják őket.

A HÉT, Bp. 1917. dec. 16. XXVIII. évf.5o. sz. 797-798. lap

Keményffy Jenő

"Az átmeneti generációból" megjegyzéssel sorolja fel Tövis azokat a művészeket, akik az ismertebb nevek és a fiatalok között szerepelnek a Műcsarnok kiállitásán: Boruth Andor, Keményffy Jenő, Vesztróczy, Gulácsy L. Czigány Dezső, Burghardt Rezső, Glatter Gyul Rudnay Gyula és br. Hatvany Ferenc.

A HÉT, Bp. 1915. nov. 21.
XXVI. évf. 47. sz. 675-676. lap

Keményffy Jenő

Figyelemre méltó alkotásokkal szerepelnek a régi, szilárd értékű, ismert művészek azon a kiállításon, melyről Tövis számol be "A téli tárlat" címmel a Művészet c. rovatban: Zemplényi Tivadar, Pentelei Molnár János, Keményffy Jenő, Bruck Miksa, Endrey Sándor, Kléh János, Rudnay Gyula, br. Hatvany Ferenc, Vidovszky Béla.

A HÉT, Bp. 1916. nov. 19.
XXVII. évf. 47. sz. 674. lap.

Keményffy Jenő

"Öt kicsi lándzsa" c. kompozíciója Kiss József hires versének szép festői parafrázisa, örvendetes jele annak, hogy ujabban már festőink is olvasnak,- pláne verseket" irja kritikájában Tövis a Műcsarnok kiállitásán szereplő műről.

A HÉT, Bp. 1915. márc. 14.
XXVI. évf. 11. sz. 130. lap.

Kemény ffy

Az eddig elért szinvonalat müvein megtartotta, de nem haladta tul, -irja X.: "A téli tárlat"-ról szóló ismertetésében .

A HÉT, Bp. 1902. dec. 7. XIII. évf.
49. sz. 783-784. lap.

Keményffy

Az anyaföld iránti ragaszkodást dicséri meg müveinél Lázár Béla: "Téli tárlat" c. kritikájának "A magyar tájkép" c. fejezetében, de munkáit külön nem nevezi meg.

Otthon, Bp. 19ol. dec. hó.
18-29. lap

Keményffy

Szigoruan birálja a kiállitáson szereplő művét Lázár Béla: "A tavaszi tárlat"-ról közölt kritikájában, mint irja: a helyes jellemzésre való igyekezésből karikatura válik.

Otthon, Bp. 1900. évf. 6. füzet.
49-60. lap

Keményffy Jenő

Vészi József leánykáját ábrázoló festményével tanujelét adta kitünő és fejlődő tehetségének, mint kritikájában Huba irja "A téli tárlat" cimmel.

A HÉT, Bp. 1900. dec. 2. XI. évf.
48. sz. 770-771. lap.

Keményffy

Boemm Ritta, Markó Ernő, Papp Gábor, Góth Móric, Pörge Gergely művészek munkái szerepelnek a Mücsarnokban rendezett tárlaton, melyet Tövis: "A téli kiállitás" cimmel ismertet, a Müvészet c. rovatban, s a felsoroltakról megállapitja, hogy komolyabb müvészi törekvéseket tapasztal náluk, s igy elvárható volna, hogy más miliőben, kongeniális müvészekkel együtt szerepelhessenek a nagyközönség előtt.

A HÉT, Bp. 1909. nov. 21. XX. évf.
47. sz. 778-779. lap.

KEMÉNYFFY Jenő festő

pályázott 1908-ban a főváros festészeti díjáért

ld. Erdei 1991 79.

gomolygó felhők által jelképez
a vésést végző mester. A jelle
enyhén népies hangulatu, részl
világa, a rézmetszetes ikonok

3/ 7

A liturgia előkészülete, a pros
a lándzsára. Az itt bemutatott
Szépen tagolt nyélből és pengét

Keményfy Jenő

Deák-Ébner Lajos, Udvary Géza és Glatz Oszkár művészeket egy kalap alá vonva, nyilvánit véleményt Gerő Ödön: "Az ünnepi tárlat" c. kritikájában: "képeiken valami irgalmatlan egyformaság ömlik el, vagy legalábbis olyanok, mintha egymásba való átmenetet" képeznének.
A Képzőművészeti Társulat félévszázados fennállásának alkalmából rendezett jubiláris kiállitáson szerepelnek a felsorolt művészek munkái.

A HÉT, Bp. 1911. ápr. 9.
XXII. évf. 15. sz. 239. lap.

Keményffy Jenő

Nyilasy Sándor, Pentelei Molnár és Burghardt Rezső részt vesznek a Nemzeti Szalon tavaszi tárlatán, ahová ugy kerültek be, hogy kiböjtölték a zsürit, s igy festményeiket bemutathatták, melyek a kiállitás jobb és izlésesebb darabjai közé tartoznak, -mint a Müvészet c. rovatban közölt kritika beszámol róluk.

A HÉT, Bp. 1911. juni. 4.
XXII. évf. 23. sz. 375. lap.

KEMÉNYFFY JENŐ, festő

Nemes Marcell ajándékának jelentős része a Műcsarnoki festészet színvonalán alig emelkedik felül.-A nagybányai festészet jellegzetességeit és sajátos vonásait még szá mos kismesternek a gyűjteménybe került munkái tárják föl E mesterek egyike volt:Keményffy Jenő is. 285.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyűjtő Adalékok a magyar műgyűjtés történetéhez 275.old

CUMANIA, III. HISTORIA, Bács-Kiskun Megye Múzeumainak Közleményei, Kecskemét, 1975

KEMÉNYFFI JENŐ, festő

Nemes Marcell 1911-ben 80 képet ajándékozott a Kecskeméti Múzeumnak.-E gyüjtemény jegyzéke:
31-KEMÉNYFFI JENŐ: Interieur alakkal.-Vaszon,olaj.-63+50.cm.-Jelezve jobbra lent:Keményffi Jenő,1910.-Katona József Múzeum Ltsz.:56.40.-21.kép. 298.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyüjtő Adalékok a magyar műgyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

KEMÉNYFFY JENŐ, festő

Nemes Marcell a Kecskeméti Múz.Képtárának megalapitására 1911-ben 79 képet adott a múzeumnak.A gyüjtemény egy része a városi Múz.Képtárának avató kiallitásán került először nagyobb közönség elé/1924.VI.6-X.26/.A gyüjteményből kiállitottak:
KEMÉNYFFY JENŐ: INTERIEUR ALAKKAL, cimü müvét is.
282.old. 31.jegyz

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a mügyüjtő Adalékok a magyar mügyüjtés századeleji történetéhez 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

KEMÉNYFFI JENŐ, festő

Nemes Marcell 1911-ben 80 képet ajándékozott a Kecskeméti Múzeumnak.-E gyüjtemény jegyzéke:
31.-KEMÉNYFFI JENŐ: Interieur-alakkal.-Vászon.olaj. 63+50 cm.-Jelezve jobbra lent:Keményffi Jenő,1910.-Katona József Múzeum Ltsz:56.40.-21.kép.-Fekete repr. 298.old

SÜMEGI GYÖRGY: Nemes Marcell a műgyüjtő.Adalékok a magyar műgyüjtés századeleji történetéhez. 275.old

CUMANIA,III.HISTORIA, Bács-Kiskun Megyei Múzeumok Közleményei, Kecskemét, 1975

Keményffy Jenő

A müvész annak köszönheti erejét, hogy minden festői mondanivalóját igénytelenül és közvetlenül adja elő, mint a "Téli tárlat III." c. beszámolójában Felvinczi Takács Zoltán irja, a kiállitáson szereplő müvészeket és munkáikat ismertetve.

A HÉT, Bp. 1919. febr. 9.
XXX. évf. 6. sz. 9o. lap.

ABDUL HAMID.

Néhány rövid nekrolog, s a trónjavesztett szultán most már végképen elvonult a történelem csöndes birodalmába. A letünt évtizedek szereplőit méltatni most alig van idő. Abdul Hamid emlékénél néhány perczre mégis megállunk. Nemcsak azért, mert nagy tévedései mellett is jelentékeny uralkodó volt, hanem mert a magyar nemzet iránt mindig őszinte barátsággal és szeretettel viseltetett. Ebben a tekintetben régi török hagyományok éltek tovább benne, hagyományok, melyek már a Rákóczi-korszak idején menedéket és testvéri fogadtatást biztosítottak török földön bujdosóinknak. Ki az, ki Rodostó emlékét elfelejtheti?

Nagy barátja volt a magyar nemzetnek Abdul Hamid atyja, Abdul Madsid szultán is, ki 1849-ben, az orosz beavatkozás idején segítségére akart kelni testvér nemzetünknek s már kiadta a parancsot Omer pasának, hogy keljen át hadtestével a Dunán. Stratford Canning, Anglia konstantinápolyi követe akadályozta meg az utolsó pillanatban a nagy eseményt, mely lángba boríthatta volna Európát. Abdul Hamid hét éves gyermek volt akkor s fogékony lelkére nem maradhatott minden hatás nélkül az a szellem, mely atyja udvaránál uralkodott. Még döntőbb hatással volt szimpátiájára az a lelkes mozgalom, mely az orosz-török háború idején, a török nemzet és Abdul Hamid szultán legnagyobb megpróbáltatásának napjaiban, az egész magyar nemzetet nyiltan a török testvérnép pártjára állította. A díszkard, melyet a magyar ifjúság Plevna hősének Konstantinápolyba vitt s a szofták budapesti látogatása feledhetetlen emlékei e napoknak.

Abdul Hamid szultánt mélyen meghatotta magunktartása. Nem is mulasztott el azontúl egy alkalmat sem, hogy ki ne mutassa hozzánk való barátságát. A magyar történelemnek Törökországban lelhető gazdag kútfőit készségesen nyitotta meg történetíróink előtt s Mátyás király könyvtárának maradványaiból tizenkét Korvinát küldött ajándékul a nemzetnek. (Tahir bey, a szultán küldötte Bécsbe, Ferencz József király kezéhez vitte a nemzeti ereklyéket. Arany János egy szójátékkal fejezte ki, hol kellett volna átadni a Korvinákat: «Ta, hier, bey», mondotta tréfásan, a mit komolyan gondolt.)

Ezredévi kiállításunknak volt egy érdekes csoportja, melyet Abdul Hamid szultán küldött fel Konstantinápolyból s állíttatott ki: a török hódoltság idejének harczi emlékei, régi

ABDUL HAMID.

magyar ágyúk, hadiszerek. Ő volt, ki átengedte a nemzetnek Rákóczi, Thököly, Bercsényi és Zrinyi Ilona hamvait. Őszintén örült, ha a magyar nemzettel szemben jelét adhatta rokonérzésének.

Mégis volt egy magyar név, melynek hallatára mindig elborult az arcza: Ha Kállay Benjámin nevét ejtette ki előtte valaki, a szultán mindjárt elfordult, jeléül, hogy Bosznia okkupációjának emléke fájdalmasan és kellemetlenül érinti. Eszébe juttatta ez a név is, mily sok csapás érte őt és Törökországot harmincz s egynéhány évi uralkodása alatt. Az 1877—78-iki orosz háború súlyos veszteséggel végződött. Batum, Karsz orosz birtok, Bolgárország fejedelemség, Keletrumélia autonom tartomány lett s később, 1886-ban egyesültek. Románia és Szerbia fejedelmei, a szultán egykori vazallusai, királyi koronát tettek fejökre, Bosznia és Herczegovina magyar-osztrák kormányzás alá került, Egyiptomot Nagybritannia, Tuniszt Franczia ország vette el tőle. Maczedoniában ismét lázadás dúlt, melylyel tehetetlenül állt szemben Abdul Hamid és kormánya. Kréta szintén autonomiát kapott, Arábia örökké nyugtalanította. Egészen megváltozott a török birodalom képe Abdul Hamid uralkodása alatt, melynek egyetlen fénypontja az 1896. évi győzelmes görög háború volt.

Életének tragédiáját az 1909. év április 27-ikének napja tetőzi be, mikor a török parlament küldöttei tudtára adták, hogy nem uralkodója többé az oszmán birodalomnak. Esszad pasa, a képviselőház tagja, így szólt hozzá:

— Eljöttünk, közölni veled, hogy a nemzet a sejk-ül-iszlám fetvájával megfosztott trónodtól.

Abdul Hamid lényének mindig a félelem volt egyik alapvonása. Esszad pasa szavai rettentő hatással voltak reá. Megrázkódott és görcsös borzadály futott át arczán és egész testén. Kínos hallgatás következett. Aztán megszólalt a szultán:

— S az életem? — kérdezte rekedt hangon.

Esszad pasa így felelt:

— A nemzet nemes és nagylelkű, nem hozott határozatot az életed felől.

Abdul Hamid lehajtotta fejét, aztán újra megszólalt:

— Mindig úgy szokták mondani. S a családom? Együtt akarok maradni vele. Kérem a nemzetet, — folytatta azután esdeklő hangon — hogy a Csiragan-palotát jelölje ki lakóhelyemül. Ott születtem és ott ápoltam harmincz éven át testvérbátyámat, Muradot.

Senki sem válaszolt. A szultán bátorságot merít, gondolkozik, keresi a megfelelő szavakat multjának igazolására.

— Annyi jóval voltam a nép iránt, de a nép azt nem ismerte el. Nem felejtette el a nép már a görög háborút is? Az alkotmány kihirdetése után egy pillanatig sem haboztam, hogy megtartom eskümet s ha akadt néhány alávaló ember, azokat kellett volna megbüntetni. Azt, hogy idegenkedem a vérontástól, nem bizonyítottam-e be azzal, hogy egyetlenegy puskalövést sem tétettem a Jildiz-kioszkból? Nem tagadtam-e meg jóváhagyásomat számos halálos ítélet végrehajtásához? Ha néha-néha mégis hozzájárultam, feltétlen szükségből tettem.

Senki sem felel, hallgat mindenki és Abdul Hamid megérti e némaság szörnyű jelentőségét. Felsóhajt s így kiált:

— Mit tehetek? Allah rendelte így.

E pillanatban sírva fakad az ifjú Abdul Rahim herczeg, Abdul Hamid fia, ki végighallgatta az egész jelenetet egy spanyolfal mögül. Hiába igyekezett visszafojtani könnyeit, behallatszik a terembe zokogása. A szultán egy pillanatig odanéz és szemében megcsillan két nagy könycsepp, talán az első könycseppek életében ... —*a.*

ANGOL FOGOLYTÁBOROKBAN.

— Egy internált magyar festő élményei. —

Itt, Magyarországon az internáltak és hadifoglyok teljesen szabadon járnak-kelnek, mindenki barátságosan viseltetik irántuk és sajnálja őket, mint szerencsétleneket. Mi bizony másként voltunk úgy Málta szigetén, mint Angliában.

Máltán egy régi várba voltunk elszállásolva, két táborba osztva, az úgynevezett Verdala-Barack-ban, a hol szobákban laktunk, itt voltak az előkelőbb foglyok, köztük Müller, a híres német Emden hajó kapitánya tisztjeivel, kik között egy Hohenzollern-herczeg emelte a fogolytársadalom fényét. Szobáink falai négy méter vastagságúak voltak. A másik tábor ugyanehez a várhoz tartozó magaslat volt, cziszternák tetején. Itt sátrakban laktunk. A két tábor alig ötven méter távolságra volt egymástól, de az összeköttetés köztük az első kilencz hónap alatt szigorúan tilos volt, pl. az apa az egyik, a fiú a másik táborban volt, de nem kaptak engedélyt, hogy egymást láthassák, még ha az egyik súlyos beteg volt is. Hirlapokat nem kaptunk, de meg volt engedve az írás. A kantin a sergeant tulajdona volt. (A foglyok közt a rend fentartásával megbízott angol szakaszvezető.) Olasz neve, kitünő humora s még jobb üzleti szelleme volt neki. Ő volt a mi összeköttetésünk a külvilággal. Szállította a megrendeléseinket és hozta a híreket.

Kiváncsian kérdezgettük tőle a háborús híreket. Eleinte ők, már az angolok és franczia győztek, de Giovanni (így hívták a sergeant urat) hamar rájött, hogy ez nem jó taktika, mert a foglyok ilyenkor lehorgasztott fővel, megnyúlt orral jártak-keltek, búslakodtak, de nem ittak. Erre aztán szállított német győzelmi híreket. Persze erre elkezdtek a foglyok vigan iddogálni. Ettől Giovanni vérszemet kapott s a karácsonyra szállította Páris elestének hírét. A szent estén alig volt ember, a ki a Jézus nevét ki tudta volna tisztán mondani; tökrészegre itta magát mindenki. Giovanni nem győzte a söröshordókat csapra ütni s a pezsgős palaczkokat előhordani. Szállította is rövid idő mulva Varsó elestének hírét. Újra hasonló méretű ivás lett a hír hatása. Egyik pénzes fogolynak azonban sikerült megvesztegetni egy másik angol katonát, a ki jó pénzért becsempészett pár angol lapot. Ezekben már teljesen más állt. A muszkák már Debreczen körül jártak, Pestet fenyegették. Eh, mit? Hazudik a *Times*, zúgtuk dühösen, ez csak az angol nép félrevezetésére való. Másnapra azonban olasz lapokat csempészett be a katona. Ezek szerint is a kárpáti szorosokon túl, magyar földön voltak az oroszok. Rettenetesen hatott ránk ez a hír. Tehát mégis igaz. A hangos örömöt halotti némaság váltotta föl. Kétségbeesett arczczal jöttek a bizalmas barátok, a beavatottak, a titokzatos szobába, a hol a vészhíreket tartalmazó ujságok voltak elrejtve. Lázas szemekkel, remegő ajkakkal suttogták: Igaz, hogy vesztünk? Mutassátok a lapot! Nem telt bele tíz percz, az egész tábor tudta a lapok tartalmát. Nagy csend lett egyszerre. Végre egyik elbúsult tengerész odaszólt a szomszédjának: «Fritz! engem megöl a bánat, keserűségemben le akarom inni magamat, nem tartasz velem?» «De igen, — dörmögte Fritz s vele együtt az egész társaság, fél óra alatt tömve volt ismét a sörkantin, nagy buzgalommal ivott mindenki. Giovanni csodálkozva nézte ezt az elkeseredett, komor társaságot, a mely mintha a pokol tüzét kellene eloltania, olyan szorgalmasan öntözte magába a szeszes italt.

Ebben a nedves, hideg, pinczeszerű helyiségben féltem, hogy az egészségem tönkremegy. Még pár hasonlóan gondolkodóval kezdtünk utánajárni, hogyan juthatnánk fel a sátortáborba, a St. Clement's Campra. Egy emberséges orvos segítségével el is értük czélunkat.

A sátortáborban a sánczfalon belül pár méterre volt még a drótkerítés, ezen kívül álltak a fegyveres őrök, minden 25 lépésre egy. Még lent a sánczárokban szintén volt felállítva néhány, szóval jól őriztek. Még is sikerült párnak megszökni. Szigorú büntetés terhe alatt meg volt tiltva a drótkerítéshez közel menni s a kőfalon keresztülnézni. Pedig bármennyire is nézett keresztül az ember, nem látott mást, mint vagy hat toronycsúcsból egy méter hosszú darabot. Ha valaki e pár toronykereszt látásáért felágaskodott és rajtacsípték, kapott érte kétheti szigorított fogságot. Levitték a katonai börtönökbe. A kik e katonai börtönöket, vagyis szigorított fogságot megkóstolták, ezek folyton kerestek újabb alkalmat friss büntetés el-

Veres felvétele.

GRÓF KHUEN HÉDERVÁRY KÁROLY.

— Ülj le, Ervin és ne haragudjál ... Többet nem érintem a tételt, mert látom, hogy kínos neked és mert tudom, hogy úgyis hiábavaló lenne. Majd kisüti az idő, melyikünknek volt igaza ... Most csak azt mondd meg, hová vitessem virágjaidat. S hogy titokban küldöd-e őket, vagy meg akarod magadat nevezni?

— Nem, nem akarom, — mondta Ervin mohón, — annak nem lenne semmi czélja.

— S így mi czélja van? A virágot értem.

Ervin zavarba jött.

— Megírtam neked: Indiába utazom, azok a virágok az én búcsúvirágjaim.

— Helyes, — konstatálta a kis púpos, — azok a virágok búcsúvirágok, egy drága emlék sírjára szántad őket. Úgy-e eltaláltam a gondolatodat?

— Úgy van, Sándor.

— Tehát — folytatta a gnóm — elküldöm a virágot a leánynak, illetve becsempésztetem a szobájába, hogy sejtelme se legyen róla, ki küldte. Ezt akarod?

— Igen ezt.

— Hol van szállva a leány?

— A mi vendégünk, apjával együtt.

— Mikor szokott a leány kimenni?

— Déltájban.

— Rendben van, mire visszatér sétájáról, szobájában lesz a virág. Helyes?

Ervin kezét nyujtotta barátjának.

— Köszönöm, Sándor. Te vagy az egyedüli ember, a ki, *ha akarja*, megért engemet ... Köszönöm.

— Nincs mit — hárította el magáról a báró barátja háláját teljesen megváltozott kedélyes hangon, — ennyivel tartozom neked, többel is, mert te viszont az egyedüli ember vagy, a ki nem tart engem gonosznak vagy legalább is bolondnak. Remélem — terelte át a beszédet a mindennapi élet porondjára, — remélem, megiszol nálunk egy csésze teát, anyám örülni fog.

— Köszönöm — fogadta el Ervin a meghívást — épen édesanyád őméltósága tiszteletére vettem magamra a frakkot.

— Azt jól tetted — s szinte kedvesen nevetett a kis szatir — mama tart az etikettre, azt a világért sem engedi el ... Bejelentselek?

— Kérlek.

A házigazda csöngetett.

Percz mulva becsoszogott az ajtón a szurtos háziszolga.

— Vegyen magára libériát, — parancsolta a gazdája — s az ezüsttálczát is hozza be, névjegyet fog a bárónénak prezentálni.

A vén Cerberus kicsoszogott, meg visszacsoszogott a rendelt habitusban s ezüsttálczával a kezében.

Ervin barátja felszólítására rátette névjegyét.

Öt percz alatt megjárta a szolga a báróné szalonját is.

— A méltóságos asszony szívesen látja mélt.tóságtokat egy csésze theára.

A férfiak felállottak, hogy eleget tegyenek a meghívásnak. Hatalmas, fényes antik bútorokkal, különböző színű brokát-selyemmel bevont garniturákkal, keleti szőnyeggel, gobelinnel s képpel túltömött szalonba léptek.

Hosszú uszályos, világos selyemruhában mélyen kivágott derékban negyvenévesnek látszó, de valójában jóval idősebb dáma fogadta őket, kegyes, leereszkedő sóhajtással, édesen mosolyogva, mint valami rococo-korbeli herczegasszony. Tüneményszerű volt, nemcsak föllépése, a szépsége is. Egész lénye inkább Álomországba illett volna bele, csuda pálmák, lótuszvirágok közé, vörösbrokát aranynyal átszőtt baldachin alá. Szobája miliőjében, ha fényűző volt is az, határozottan deplaszirozottnak tetszett. Hát még a hangja, szava. Érzéki althangon beszélt rég elmult dolgokról, de azzal az élénkséggel, a melylyel a legfrissebb újdonságokat szokás feltálalni. Ha a férfiak akarva vagy akaratlanul a jelen problémáira, vagy eseményeire terelték a társalgást, értelmetlenül nézett maga elé és csudálkozva hallgatott ...

Tébolyodott volt a szegény asszony; a tragikus homály akkor borult az agyára, midőn Sándor fia megszületett: púposan, éktelen arczczal jött a napvilágra. A boldogtalan világszép asszony eleinte nem akarta elhinni, hogy ilyen fiút szült s később, midőn anyai ösztöne rávezette a valóságra: nem magát a tényt szokta meg az agya és lelke, hanem annak ellenkezőjét szuggerálta magába. Hatalmas daliának látta korcs magzatát, előkelőnek, szépnek, olyannak, a milyen az ő gyermekének lennie kell. Egyszóval megtébolyodott szegény. Megtébolyodott s mélyen érző gyermeke lelkét örök időkre keserűvé, emberkerülővé tette a tragédiájával.

Íme, ilyen volt az Ervin gróf egyedüli bizalmas barátja, ilyen az egyetlen miliő, a melyben a fiatal nagyúr otthon érezte magát.

IV. Bimbóhasadás.

— Babette, gyönyörű idő van. Jösz velem a Gellérthegyre?

Borcsi beleegyezőleg mosolygott, de azért nem mert igent mondani, csillogó szemével atyját kérdezte meg, való-e a nagyúr ajánlatát elfogadnia.

A tiszteletes úr azonban elkapta tőle a fejét, illetve belelógatta a tányérjába s minden figyelmét a rajta levő sonkára s pástétomokra fordította.

— Ha apa is jön, örömmel megyek, — válaszolt a leány, látva, hogy atyja kerüli a tekintetét.

— Én a Gellérthegyre! — riadt fel a sonkapusztító öreg úr. — A halálomat akarod, te leány?

Várday elnevette magát.

— Úgy látszik, tiszteletes úr nem szereti a hegyeket.

— Nem, nem ... Jobb a laposon. Repülő gépen utazni s hegyre mászni akkor sem fogok, ha kerget a tatár, az nem becsületes embernek való.

— Nekem ugyan megadta — tréfálkozott a nagyúr — mert én ugyan nekimegyek a hegynek, sőt már röpültem is.

— Ezerszer bocsánatot kérek — kapált vissza tiszteletes úr, — nem úgy értettem, azt akartam mondani, hogy a hegymászás gusztus dolga, én, teszem, igen respektálom a hegyeket.

— Remélem Babette, e tekintetben nem ütött magára ... Elengedi velem Babettet?

— Természetesen, kegyelmes uram, csak kitüntetésnek vehetjük.

— Én meg örömmel megyek — szólt bele Borcsi a tárgyalásba, — épen ma készült el a sétaruhám, egy ennivaló, szemtelen kis kosztüm, a mi czipőmig sem ér le.

— Botrány, — jegyezte meg az apa tréfásan, — nem szégyelled magadat!

Borcsi nyilván csöppet sem szégyelte magát, engedelmet kért, hogy átöltözhessék, aztán kiszaladt. Atyja még mindig ott ült a reggeli theaasztalnál, midőn új kosztümjében visszatért.

— Rendelkezésére állok, kegyelmes úr.

A kislány bokorugrója csakugyan módfelett rövidre sült, a kecske igen kímélte a szövetet, midőn megszabta. Tiszteletes úr megcsóválta a fejét, a gróf ellenben tapsolt.

(Folytatása következik.)

SZERETNÉK HAZAMENNI.

Szeretnék hazamenni,
De nekem nincs hazám,
Egy kezet megcsókolni,
De nekem nincs anyám.

Ablakban könyökölve
Nézni, hogy hull a hó,
Hátul a kályha dörmög,
Az öreg altató.

Bámulni régi képet
Az öreg falakon,
Petőfi írja versét
S mereng a szavakon.

Karácsonyfa tövében
Aranyvasút szalad,
Én még sohasem ültem
Karácsonyfa alatt.

Galamb hogyha lehetnék,
Fényes tollú, fehér,
Erdőn-mezőn ki átszáll
S repülve hazaér:

Szárnyammal megzörgetném
Az alvó ablakot,
Hazajöttem, oh lelkem,
Már ne aludjatok!

Szeretnék hazamenni,
De nekem nincs hazám,
Egy kezet megcsókolni,
De nekem nincs anyám.

Ambrus Balázs.

GRÓF KHUEN HÉDERVÁRY KÁROLY TEMETÉSE.

Kémer Zoltán épitész

Tér és Forma 1970. 100.

Társaszilla

Kemerer Mátyás

kőmives

Sopron

1614. máj. 9. polg. eskü

Házi

MDK

Kémeri Nagy József

Terem a londoni Alexandra Palace-ban, ahol 800 internált aludt. Repr. Rajz.
Máltai internáltak sátortáborából, rajz.Repr.
Sátor belseje Máltán, rajz.Repr.

Vas.Ujs. 1918. 65.évf. 117.l.

Kémeri ref. templom

Klenodiumok leírása
rajzai.

Harang.
Szószék.
Fejfák.

Debreczeni László 1932.
222-226-l.

tot; 's levelem ha csonka, ha hijános is, mindazáltal, úgy tartom, igen hosszú.*

[Eredetije a Szemeretár pótlék-kötetében.]

1727.

Cserey Farkas — Kazinczynak.

Krasznán, 30dik April 810.

Nagy becsü Kedves Barátom!

A Napoleon egybe kelésére irt Epigrammád egésszen el tölte gyönyörüséggel, valami oljan szent, oljan tiszteletes van abba, a melj Nagynak tünteti a szem és szív előtt Napoleont. A théma magába is magasztalt szépségü, annak kifeitése a leg szebb, leg nemessebb izléssel esett, a kötött beszéd mesterséginek pedig remekével készült munka az: ezen Nagyság és Szépség Diadalma úgy characterisálja Napoleont is, hogy tiszteletre kell iránta gerjedni. Nem tudom, Kedves Barátom, azon forró szeretet, meljel irántad viseltetem, — vagy ezen munkába lévő valamelj titkos erő okozza é, de én annak sokszori által olvasásával kezdek meg térni, és szinte az el ragadtatásig hódolni az eő Nagyságának. Barátom, alígha Apostolom nem lészesz, és meg nem térítsz, vagy inkáb homálj háljogát nem húzod le szemeimrűl, mert igaz az, hogy ezen Nagyság Diadalma Nagynak tünteti őtet előmbe, és így minden ellenkező argumentumok mellett is édesülök hozzája, még pedig nem csak azon tekintetbűl, hogy Hive levén fejedelmemnek, a kötelesség illendősége így kivánnya, hanem úgy, a mint a Szivnek szabad és szebb érzései ösztöneitűl kivánhattya, a minden napiságon Diadalmaskodni szokott szent Igasság. A Sipos és Kézy munkáikot is szivbül ohaitanám látni. Nékem a Kulcsár levelei nem járnak, a miolta a mint néked panaszolni fogtam, leveleinek küldésével nem illendően bánt velem, az olta nem jártatom, nagyon leköteleznél tehát, ha valami uton azokat kezembe juttatnád. Hogy a Kézy Munkáját a franczia követnek be nyujtatod, sok tekintetbül igen heljesnek találom — okaimat erre magad is tudod.

---

* Kazinczy a levéltakaró kék papirosra a következő jegyzetet irta: «Szemere Pál Berzsenyi Dániel felől. 1810. Aprilisben. — Berzsenyi másodszor volt Pesten 1813. Máj. 21dikén. — Lássd Helmeczinek levelét de dato Máj. 24d. 1813. — és Vitkovicsét de 29-a Jun. 1813».

Eugenia és Thalie egésségökért ivott 's utána a' társaság; 's Bihari tust rántott. Ez nagyon tetszett Horvát és Vitkovicsnak 's Biharit megajándékozák. — Kölcsey talán most is Sonetti reimről gondolkozik? Mért nem szóll már eggyszer, monda Horvát. No éljenek a' Sonettek! Bihari a' Sonetteknek tust húzott. Berzsenyi, úgy vettem észre, már szemmel tartotta Horvátot, de még nem szólla hozzá. — Bizony csak derék az a' czikkely Kazinczynak levelében, mellyben Sophiejét festi-le. Valóban igen derék!

Berzsenyi: Az Úr is levelez Kazinczyval?

Horvát: Hébe-hóba.

Berzsenyi: 'S ki légyen?

Horváth [!]: Horvát vagyok.

Szemere: A' tigris a' maga bőrét . . .

Vitkovics: Hallgass, irígy! . . . .

Kölcsey. *(mosolyog.)*

Most hosszasan magyarázgatá Vitkovics a' Víg László és Horvát nevezeteket. Berzsenyi mondá, hogy a' Pápai Recensióját olvasá. Amaz Baróti Szabó, Rájnis, Fábchich, Ráth, Kis Jánosról beszélle 's — a' poharak ürültek. Innen Hegyalljai ürmösre invitálá a' társaságot Horvát. Elmentünk hozzá. Mutatta Révai két korbeli levelét, manuscriptumát. Virgíl' szavaira fakadozva olvasta el Semtaviát, 's régiségbeli, magyar nyelv hisztoriájára tartozó gyüjteményeit, Pestről értekezését, Víg Lászlóját, új Philologuszait mutogatta. Két óra felé éjfél után kísértük által Berzsenyit Budára. Ott még eggy két pohár veres bor locsoltatott el. Vitkovics 's vele mindnyájan daloltunk. Mikor látjuk eggymást? kérdezé egyszer Vitkovics Berzsenyit. — «Levelekből látja igazán az ember egymást». Ne féljen az Ur, mig én élek, nem vesznek erőt rajtunk a' Sonettek. Brávó, Vitkovics Úr! nevete Kölcsey a' tréfának. Három óra felé válánk el. Csak eggy kéz szorítás vala, mit Berzsenyi' szobájában való elválásunkkor nyerhettünk. Nem! Csókot kell tőle kapnom, törik-szakad! 'S midőn társaim, Vitkovics és Horvát már az utszán voltak, megöleltem Berzsenyit, 's ajkaink öszveforradtak. Csókkal ereszté el *az utánam jött Kölcseyt is.*

Ime itt vagyon Kazinczym' kívánsága szerént a' tudósítás Berzsenyiről. Ma reggel adá kezembe Vitkovics az Apr. 14d. költ Széphalmi levelet. Hírtelen akartam betölteni a' kedves parancsola-

a' Kávéházban jó lesz megpihennünk». — Oda mentünk. Ő Újságot olvasgatott, én egynehány partiet játszottam, 's elvégezvén játékomat, igen kértem, hogy tegyen olly szerencséssé, 's alázza-meg magát — Jacobi' és Gleim' szava után — az én kis Sanssoucimba. Sok vonogatódzások után engedett kérésemnek 's elvezetém szállásomra. — «Az Úrnak csendes szállása vagyon. Már itten lehet dolgozgatni. Ezek szép könyvek. Ez a' Sulzer Nachtragja Kazinczy ajándéka? Ebben a' kis írásban is: «A' ki tudja, ebben tőlem mit vesz», minő originalis character van! Elnyomja magát az Úr ezzel a' sok Aestheticussal. Nekem ez a' Schaller Aestheticája tetszik. Ne hagyja elfelednem Uraságod, a' theatrumba menvén meg fogom számomra venni.» Mentünk a' theatrumba 's Berzsenyi megvette Schallert.

A' német Ritter-Schauspiel után a' Paradicsomba tértünk be. Ott leltük Vitkovics és Kölcsey barátainkat. Vitkovics első belépteмkor ezt súgá nekem: Itt van Horvát is, de titkon akar lenni, el ne árúld. Ekkor Berzsenyi, Vitkovics, Horvát, Kölcsey 's én asztalt foglaltunk 's leültünk. Alig mondá ki Vitkovics Berzsenyi előtt ezt a' szót: Itt van Bihari, azonnal felkele Berzsenyi 's Vitkovics őtet a' másik szobában hegedűlő Biharihoz vala kéntelen tüstént vezetni. Berzsenyi Biharival sokáig hegedűltetett 's annyira el volt ragadtatva Bihari által, hogy a' más szobában utána várakozókról egészen elfelejtkezett. Vitkovics 's én, a' kik eddig Berzsenyi kedvéért hallgattuk Biharit, megunatkozánk 's visszamentünk társainkhoz 's Berzsenyit egyedül hagytuk Musikásával. Horvát engemet pirongatni kezdett, hogy miért nem vittem el Berzsenyit Virághoz 's más Literátorokhoz; és, hogy miért nem adtam nékie tudtára azt, hogy Berzsenyi már elérkezett? — Végre bejött Berzsenyi 's hegedűltette Biharit. Nekünk vacsorát akart parancsolni: mi már utána voltunk. Ugy láttam, hogy ezért elszomorodott. — «De legalább isznak eggy két pohár bort az Urak? Bort ide! Te pedig Bihari húzd. Énnekem a' muzsika, csak magyar nóta legyen, igen tetszik.» — Nem igen nékem, mondék; 's Vitkovics Kazinczy és Kubinyi között történt anecdotot beszéllett, 's a' beszéd ismét literatúrai lett. Mondá Vitkovics, hogy Kazinczytól épen tegnap kapa levelet, mellyben írja, hogy Berzsenyi már útban van. Ah, ha most közöttünk volna! Ezt sóhajtá-fel eggyszerre mindenikőnk. — Mond el az Atét Pali, így szólla hozzám Horvát 's én elmondám. Mond el már most a' te gonosz Sonettedet is! Horvát és Vitkovics evődni kezdének velem 's a' tréfa tárgya én levék. A' borok megérkeztek. Horváth [!] Kazinczy

csen fundamentum nélkül, 's kérdezém, mit akar értetni az «igen czifrán?» Ő a' magyarázat helyett így szólla: «Az Urnak nagy munkájába került ezeket így összveszedni. Az én Ódáimban hellyel hellyel fordúlnak elő képek 's a' t. Ezután magam kezdettem recenseálni darabomat. — «De miért nem adnak ki az Urak eggy folyó írást? Hiszen azt elkezdeni és folytatni sehol sem lehetne jobban, mint Budán és Pesten. A' mennyire tőlem kitellenék, segíteni fognám igyekezetöket az Uraknak. Higyje el az Úr, Critikai periodicus munkák nélkül nem mehet elő literaturánk.» — Mi örömmel kezdenénk, de költség nincsen hozzá; 's Verlegert hol kapunk most neki? — Három óra felé volt az idő, midőn egymásnak Jó Éjtszakát kívántunk 's elaludtunk.

Más nap (30. Mart.)[1] Kölcsey ágyban lele bennünket. Magamra hánytam ruhámat 's Berzsenyi bennünket reggelire a' (Budai)[2] hét Választó Fejedelmekhez vitt. Ott Kölcsey magával elhozott verseit mutatá Berzsenyinek. — «Az Úrnak szép phantasiáji vannak», ez vala :ájok a' felelet. Innen Pestre mentünk a' Képíróhoz. Két óráig üle nékie Berzsenyi, 's a' fő szerencsésen eltaláltatott.

Ma ismét Berzsenyinek vendégei valának Kölcsey, Szemere, Pesten a' Paradicsom nevű Vendégfogadóban. Mondám Berzsenyinek, hogy már most kétszeresen is Paradicsomban vagyunk 's édesdeden mosolygott. Az ebéd [alatt] ismét a' magyar játékról volt [a' szó] 's a' tegnapi disputatiót folytattuk Kölcseyvel, 's Kölcsey úgy elragadtatott, hogy utoljára a' Nyitzki szavait csapta szemem közé. Azonban Kölcsey nem sokáig múlathatott velünk; neki Juratusi dolgai voltanak; 's mennie kelle. Úgy határoztuk meg Berzsenyi akaratja szerént, hogy a' német theatrumba jőjünk öszve mind Kölcseyvel, mind Vitkoviccsal. Délután én Berzsenyivel holmit vásárolgattam, 's utamban esvén Vitkovics szállása, felszaladtam Vitkovicshoz megmondani, mihez tarthassa ő is magát. Vitkovics nem ígérkezett a' theatrumba, de igen, hogy a' Paradicsomba estve felé theatrum után eljövend Berzsenyivel elvégeztük a' vásárlani valót. Gyerünk, mondám neki, látogassuk meg azokat, kik — mint Kazinczynk szóll — Rokonink Apollóban: keressük meg Horváthot [!], Kultsárt, Fehért és Virágot. «Ő még nekem sok dolgaim vannak. Pihenjünk meg eggy keveset valahol.» — Gyerünk fel Vitkovicshoz, épen útunkban esik. «Ebben

[1] A zárjel közti magyarázat Kazinczy F. jegyzete.
[2] A zárjel közti szó Kazinczy F. jegyzete.

bue. Schiller' munkájit olvasom, 's bizony az ész benne szép gyönyörűséget lél, de hidegen marad szívem magas repűlete mellett.» — Ezt ismét nem merném állítani, felelék Berzsenyinek 's mind a' hárman hazafelé kisértük Budára Berzsenyit. Ott ismét poharak között kezdettünk declamalni. Legelőször Kölcsey teve próbát. Kölcseynek declamatiójával nem volt megelégedve Berzsenyi. Az Úr úgy olvas, mintha nem érzené azt, a' mit olvas, monda nekie Berzsenyi. Azután én és Vitkovics próbáltuk. Velem, de leginkább Vitkovics declamálásával contentalódott. Próbálá maga is Dalát a' Melancholiához, 's Kölcsey nevetett orra alatt, midőn Berzsenyi Hármŏniát, Melanchŏlĭát ejtett kimondásában. Vitkovics még vagy két poharat üríte-ki velem Kazinczy, Berzsenyi és a' Sonettek egészségéért. Éjfél után 2 óra felé volt az idő 's elválni akaránk. Berzsenyi igen marasztott bennünket. Barátimnak dolgok volt 's nem maradhatván, magunkra hagyának kettőnket. Ezeknek elmentek után Berzsenyi Vitkovics és Kölcsey felől kezdett szóllani. Vitkovicsban poétai tűz, poétai vér vagyon. Módja és külsője eléggé mutatja azt. Nem tudom, miket ír, de én úgy tartom és gyanítom, hogy a' Víg és Satyrai darabokra nem fogna lenni alkalmatlan. Ennyit róla Berzsenyi: én Vitkovics' meséjiről tettem emlékezetet. — «Kölcsey sok olvasást tud láttatni, vagy inkább sokfélét. Szép, hogy ő eggy fiatal ifjú-ember, a' görög és francz. literaturát is studírozta. A' Kazinczy' változtatásaira tett jegyzéseiből azt húztam ki, hogy ízlése jól indúlt ízlés, 's fülei szép hangzathoz vannak szoktatva. Kár, hogy nem társaságba való; hogy olly maga-elzárt ember. Munkáji közűl én csak Sonettjét, mellyel Kazinczyt megtisztelé, láthattam: hát az Úr?» — Én olvastam dalait. Az ő írás- vagy dallásmódja, itéletem szerént sokban megeggyez a' Hölty' és Salis' characterével, csak hogy még sok helyeken igen is édeskés. Van dala, mellyben az ÉDES irtóztató-sokszor jön elő; alig van pedig eggy is ollyan, melly a' szendergés, zengzet, nyúgalom, kín, sírhalom' szavaktól üres volna; 's nekem úgy tetszik, hogy a' millyen kecses eggy eggy dala külön, úgy szinte úntató az Egész. Sentimentalismusa homályos 's lágy tüzű. — «De hát az Úr miket dolgozik?» — Én eggyűl eggyig eltéptem minden verseimet. Az nem kár. Most őket nem csak poetai daraboknak, de még verseknek sem ismerem. Azonban a' minap Vidához írtam volt eggy Occasionalét, 's ha tetszik meghallgatni, ezennel elmondom. Elmondatott a' Vers 's Berzsenyi ezt felelé reá: Igen czifra! Elpirúltam ítéletén, mert érzettem, hogy gáncsa nin-

midőn eggy Búcsút A' KEMENES ALJÁTÓL 's t. i. olvashat? Mindaz által sok únszolásai után szót fogadtunk. Ozsonnáztunk 's olvasgattuk munkájit ozsonnázás közben is. — Kevés idő múlva eggy negyedik kopogtata be hozzánk. Aufführoltam Berzsenyinek a' még nékie idegent; 's Vitkovics és Berzsenyi örvendettek egymás látásán. Berzsenyi bort parancsolt. A' pohár én és Vitkovics között forgott. Vitkovics dalolt, 's dalolt Berzsenyi is. A' theatrum' ideje elérkezett. 's oszlanunk kellett. Vitkovics igen hosszan előmondván azt az örömet és szerencsét, mellyet Berzsenyivel való megismerkedése nekie szűlt, bucsúzni kezde Berzsenyitől, 's nyakába borúlván, megcsókolá azt. Berzsenyi mosolygott 's ezt felelé igen igen különös képpel és hanggal: «Megengedjen az Ur, pipa van a' számban, nem csókolhatom meg!» 'S Vitkovics pirúlt; 's mi ollyanok lettünk, mint a' kit leforráznak. — —

A' Magyar theatrum felé mentünkben Színjátszóink felől tudakozódott. Benke, Láng, Murányiné vonattak recensió alá, és Vida' hazafiúságát magasztaltuk. «Be kár, így szólla a' theatrumban, be kár ez a' németekből álló muzsika. Miért nem fogadják meg inkább Biharit?» — A' játéknak vége lett. Berzsenyi, Vitkovics 's én mind az előadással, mind magával a' játékkal meg voltunk némelly részben elégedve: nem Kölcsey semmi tekintetben. Ő ezer meg' ezer hibákat lelt mind a' darabban, mind az eljátszásban; a' szó, minthogy a' Dráma Kotzebueé volt, Kotzebuera fordult 's Kotzebue' érdemeire. Én előttem kiállhatatlanok a' Kotzebue' darabjai, mondá Kölcsey. Miért? kérdezém én és Vitkovics és Berzsenyi. Kölcsey az unitas loci, temporis által hágásával, az érzékeny scenak víggal, nevetségessel való egybe keverésével állott elő, — — sokfelé mentek a' b . . . csek.[1] — Kotzebue után a' német és francz. Dramaturgia jöve fel. Nincs Voltaireja, Racineje, Corneilleje a' németnek. De van e Götheje és Schillerje a' francziának? Ekkor Kölcsey a' német Dramaticusokat nem ismerve, én pedig nem olvasva azokat, a' mellyeket a' francziák írtanak, 's mind a' ketten fél oldalról ítélve a' dolgot, erősen disputálánk. Hijában említé Kölcsey a' francz. Elegantziát, 's én hijában hordtam azokat elő a' francz. Drámák ellen, mellyeket Lessing, Schiller, Jenisch, Falk elég hangosan mondogattanak; eggyikőnk sem engede a' másiknak 's végtére Berzsenyi szóllamlik meg. «Én nem ismérek ollyan Irót, a' ki szívemhez úgy tudna szóllani, mint Kotze-

[1] Az eredetiben is így.

Az ebéd' ideje jelen volt. El akaránk oszlani: Berzsenyi nem eresztett. «Legyünk eggyütt! így szólla, 's a' (Budai) hét Electoroknál (nem Pesti)[1] eggyütt ebédelénk. Az egész ebéd felett Kazinczy felől kérdezősködött; 's kevélykedtem, hogy azokat, a' mellyeket Kazinczyról tudni szerencsém vagyon, Berzsenyivel közölhettem. — Nincs Irónk, a' kinek az a' Magyar nyelve volna, a' melly van Kazinczynak .... «'S magyar szíve!» hozzátevé Berzsenyi. Ekkor a' komoly, kecs, ömledezés felől lett szó. Berzsenyi ezekről tűzzel emlékezett. Jelentettem a' Szerényt is 's Berzsenyinek tetszett az új szó. Kölcsey a' Debreczeniekről mondott eggy anecdotot, melly az vala, hogy a' Debreczeniek, Kazinczynak eggy játékját akarván eljátszatni, megütköztek az új szavakban, 's sok tanakodásaik után végtére arra határozták magokat, hogy az új szókat kitörűlve játszassák el. Majd Kis János leve a' beszéd tárgya. Kist Berzsenyi igen nagy szorgalmú férjfiúnak festette. Literatori beszélgetéseinket eggy Violint-játszó német szakasztotta félbe, a' ki az ebéd mellé egynehány nótákat húzott. Épen arra emlékeztettem Berzsenyit, hogy Virágot jó lenne meglátogatni, minthogy nem messze lakik, midőn Berzsenyi a' német musikussal meg nem elégedve azt kérdé tőlünk: Itt van e most Bihari? Ugyan hol lehetne megkapnunk? Azt estve megkaphatjuk, ha tetszik. Most ebéd után Virágot látogassuk meg. — «'S hol szokott Bihari muzsikálni?» — — —

Dél után a' Portrait-mahlerhez vezettük Pesten. Megalkudott; — vagy inkább egyszerre megígérte azt, a' mit ez kért. — 'S leűle neki. A' festőnek értésére adtam, hogy a' Múzsák és Grátziák kedveltje az, a' kit másol. A' festő munkájához fogott 's más fél óra alatt elkészítette az első rajzot. — Berzsenyi magyar mentében van festve. Csak a' legfelső gomb van begombolva; lógganak a' többiek. Berzsenyinek csak az nem tetszett, hogy felemelt fővel van rajzolva. Ez, úgymond, Kommendánsnak való, nem eggy Rekruta-Irónak, mint én vagyok.

Innen holmit vásárlottunk vele, 's Budára tértünk 's ismét a' gyönyörű verseket olvasgattuk. Hijában kínálgata bennünket Somogyi perecczel és Salámival. Kinek jutna eszébe az ozsonna akkor.

Révai hagyott maga után követőt Horvátban, Szabó Dávid Batsányiban lelt Védelmezőt, Kazinczy Szemerét hagyja maga után; íme én, csak én maradok holtom után követő nélkül.» Szemere Pál szájából Széphalmon Aug. 2d. 1813. Kultsár így Helmeczy előtt sopánkodott. — Kazinczy F. későbbi jegyzete.

[1] A zárjel közti toldalékok Kazinczy F. jegyzetei.

Szemere Ur már talán Fiscalis? Nem? Tehát csak a' literaturának él?» Ezen beszédek alatt szállására értünk. «Tessék az Uraknak, eggy kis Somogyi perecz vagy Szalámi.» Köszöntük 's reggeliztünk. — «Kis Istvánnál is voltam ma. Verseim nyomtatását ő rá bízom. De a' munkát újra kell leírnom, mert Kazinczy sok ollyan változást is tett benne, mellyet nem fogadhatok el. Imhol van: lássák az Urak! — Miért legyen a' nyögdécsel-ből nyögdell? Somogyban élnek a' szökdécsel, lökdécsel, bukdácsol szavakkal 's miért nem volna a' nyögdécsel jó?» De nem olly szép, mint a' nyögdell. — «Miért?» — Kazinczy Dajkájában édeskésnek mondja a' nyögdécselést 's a' t. — «Hát ezt: Callirhoe parTJAIN, miért parTIDON?» — Hogy ne reimozzon a' VirányAIN-nal, melly szenvedhetetlen. «Van rá példa a' Római Poétákban is.» — De ha szép e? — «Miért hű szívemnek és nem hív szíveink' verését?» A' hIV szÍV hangok miatt. — «Az Örömhöz írt dal Kazinczynak nem tetszett, pedig ez nekem kedves darabom. Mondják meg az Urak, mit látott ebben Kazinczy? Az Urak, a' mint látom, jobban ismérik őtet nálam(nál). Miért ellensége Kazinczy a' Duna mellyéki szavaknak? Én némellyeket meg hagyok belőlök munkámban, mint p. o. ezt: pirholagos.» — 'S mit teszen ez? — «piros hólagos-t jelent.» — Ez disztelenîteni fogná az igen igen szép gyűjteményt. — — Kölcseynek még több változtatásokat mutata Berzsenyi; 's én, míg ők tanakodtak azokon, egynehány darabokat olvasgaték magamban, 's csudálkoztam Berzsenyin és Versein. Melly érzés, melly nyelv, melly ízlettel választott tárgyak! Az Egész, melly culturát lehellő műv az! Melly pálya az, mellyet Berzsenyi fut! Utána! Utána! Hallám a' Szép' Geniusának szavát, 's a' vetélkedés' lángja megcsapott. Hijában. Soha sem fogom én őt követhetni. Belső manierja melly külömbféle, 's melly szerencsével dolgozva mindenik. Sentimentalismusa nincsen talán olly forró, mint a' Daykáé, legalább a' Titkos Bú-nak párját Berzsenyiben nem találtam; de nem is olly homályos, mint Kölcseynké. Ódáji pedig! Bizony Virág első Lyricusunk; de ha bír e azzal a' nyelvvel, a' mellyel Berzsenyi? Kár, hogy Berzsenyi a' Ráday-verselésre nem adta magát. Ohajtanám hogy Ramlerjének *hallásával* bírjon, 's olly kész legyen elfogadni a' hálát érdemlő szép tanácsot, mint az, a' kit a' Triász kis Kazinczianernek* nevez. — —

* Kis Kazinczianer alatt Szemerét értik Pesten. — 1813-ban Kulcsár István így sóhajtozgatott: «*Már én csak ugyan eggy szerencsétlen ember vagyok;* —

tám meg Kölcseyvel. Az Udvaron állott Kocsisa. Itthon van e az Úr? vala legelső szavam, 's elszomorodtam, midőn ez Nincsen-nel felele. Kérdezte Kend, meddig múlat? — «Ej, no a' kőbe! Azt biz è feledtem. De csak ide fordúlt nem messze. Várják eggy darabég az Urak.» — Mi vártuk, vártuk 's Berzsenyi nem jött. Ekkor ismét kérdezősködni kezdettem kocsisától, 's félvén attól, hogy Berzsenyivel szemben nem lehetek, örvendettem csak annak is, a' mit róla ettől hallhattam. — — «Miklán lakunk mi Uram, laknak még ott több uraságok is. A' köznép pápistaságból áll. Az evangelikus Urak a' szomszéd helségbe járnak templomba. Igen ám, az Uram ő Kigyelme házas. Van derék két fija 's eggy lánkája. Hogy azt kérdi az Ur, ha víg e? Elég víg; pedig sem maga, sem felesége soha bort vagy pálinkát nem iszik. Az olvasásban legtöbb mulatságot talál. Az éjtszaka is sokáig fönnolvasott.» — Ezen beszélgetések alatt sem érkezett a' mi jövendő barátunk 's mi haza felé tértünk. — A' hídon ballagánk 's Berzsenyiről beszélgeténk épen, midőn a' tegnap előtt estve Berzsenyinek általam vélt alacsony termetű Magyar velünk szemközbe jő. Imhol van Berzsenyink, mondék én 's Kölcsey nevetett. Valóban kedvem volna megszóllítani minden esetre, hogy ki légyen. Ez alatt a' Budára sietö messzire haladt tőlünk. Én nem maradhaték valamelly titkos ihletéstől, visszaszaladtam 's megszóllítám az idegent. Követem Uraságodat, az Úr nem Tekintetes Berzsenyi Úr? «Az vagyok. S az Úr?» Én Szemere Pál. Mind a' ketten elmondottuk az első találkozás szerencsés örvendésének czerimoniáját, 's az alatt intettem Kölcseynek, 's ő közénk jött. Millyen vala elfogódása Berzsenyinek, kitetszik ezen legelső szavaiból hozzám: «Úgy kerestettem az Urat, mint a' tűt: hét forintomba került, míg megtalálhattam.» Ekkor Kölcsey felé fordúlt: «Kazinczy az Úrról igen szépen emlékezett; olvastam Sonettjét. No jőjenek-vissza az Urak. — Nevetnem kell, hogy Szemere Úr rám esmért; de nem csudálkozom; a' Somogyi falunlakót könnyű kiesmérni. Nem de? — Én most a' Könyvárosoktól jövök. Az a' csomó, mellyet ez az utánunk jövő német hoz, Schiller, Matthisson, Plutarch, Montesquieu 's egyebekből áll. — Igaz! köszönöm Szemere Urnak a' küldött Holmit és Recensiót. A' Holmin szúnyókálni kezdtem az estve, 's abba hagytam olvasását; de a' Recensión végig mentem. Nem tudják az Urak, kinek tollából folyt az? Vallyon nem a' Kazinczyéból e?» Nem tudjuk Tekintetes Uram. — «Hagyják az Urak azt a' Tekintetes titulust. Én szegény nemes-ember vagyok 's nem vágyok arra —

nál volt letéve. Oda igazítottam a' levelet hozott németet. Ez Vitkoviccsal jöve vissza. Nem mehetvén keresztül Budára, levelet írék Berzsenyinek; 's kedveskedtem nékie az Uj Holmi' II. Csomójával és az I. Csomó' Recensiójával 's megígérém, hogy holnap dél előtt, ha a' híd kész leend, tiszteletére fogok lenni.

Felvirradott az óhajtott holnapi (28. Mart.)[1] nap, 's íme most juta eszembe, hogy fogadásomat nem fogom megtarthatni, mert Kultsárhoz ígérkeztem ebédre. Azonban nyugtalanságaim között lassan lassan eltölt a' reggel, el végtére az ebéd ideje is. Minden haladék nélkül futottam Kultsártól Vitkovicshoz. Ez Kölcseyvel eggyütt várakozék reám; 's elindulánk a' híd felé. Az még sem vala készen: de már eresztettek azon fő Uraságok, kik a' Palatinus' társaságába által siettek. Mi közéjök loptuk magunkat 's szerencsésen által indulánk. Temérdek nép várakozott a' Budai részen. Ha nincsen e ezek között a' rég várt Berzsenyi? Kérdém több ízben magamtól és barátimtól, 's szemeim mindenfelé keresték a' *német*' festése után *kis kövér magyart*. Ha nem Ő e az ott? Vagy ez imitt? Avagy amaz ottan, ha nem Berzsenyi e az? Barátim mosolyogtak gyermekes nyugtalanságomon, 's elértünk a' Lúd vendégfogadóhoz, hol Berzsenyi szállva volt. Kérdeztük Berzsenyit, 's a' Kellner a' Nro 8ba igazított bennünket. Az bé volt zárva. Vitkovics papirost kért 's reá ólommal ezt írta: Tekintetes Berzsenyi Dániel Ur tiszteletére Vitkovics, Szemere és Kölcsey. Barátim Pestnek vették utjokat: én szülőjim' látogatásokra indultam.

Másfél órát múlatván itt, által mentem én is 's Kölcseyvel találkozám; 's kedvünk jött ismét megkeresni Berzsenyit. Hijában. Csak kocsisát találtuk. Ezzel beszédnek eredtem 's tudakozám, mint van öltözve Ura? — «Szürkés színű köpönyegben, bárányprémes kalpagban, osztán meg'....» Veres nadrágban nem de? «Nem, Uram. Az úton kék nadrágot láttam ő Kigyelmén. De hiszen van ám ő Kigyelmének több nadrágja.» Nem ő tehát még is, a' kit én Berzsenyinek gondoltam tegnap. Meddig mulat itt? — «Biz Uram már azt nem tôm». — Holnap még nem mengyen el? «Nám mondom, Uram, hogy nem tôm.» Tiszteljük. Holnap dél előtt tiszteletére fogunk lenni.

Más nap' (29. Martz.)[2] 10 órakor már harmad ízben látoga-

[1] A zárjel közti toldalék Kazinczy F. jegyzete.
[2] A zárjel közötti két szó Kazinczy F. jegyzete.

mellyre most felelek; 's lássa, hogy az, a' kinek nagy tetteit ő csudálni fogja, millyen volt már gyenge esztendeiben is. Kevély vagyok a' Mélt. Báró barátságában, 's úgy hiszem, hogy hitem meg nem csal.

Prof. Sipos és Kézy Urak gyönyörű Deák verseket küldének nékem a' tudva levő czélra. Azokat első postával küldöm-meg a' Mélt. Úrnak. Olly fáradt vagyok derekamban és karomban, csak gyógyuló egésséggel bírván, hogy tovább nem írhatok. —

Csak azt az eggyet engedje mondanom a' Mélt. Báró, hogy a' nagy Megholt' képének újra metszetését azért projektáltam, mert illetlen, hogy a' kezemben való (melly különben parancsolatjára volna) itt is nyomtattassék. Az annyi mintha ócska és más által hordott ruhában paradírozna valaki.

Csókolja a' Mélt. Báró nevemben és a' legszivesebb tisztelettel Ő Nagyságának kezeit 's ajánljon engemet és feleségemet 's gyermekeimet megbecsülhetetlen kegyességeibe, felőlem pedig méltóztassék elhinni, hogy nincs ember, a' ki mind Zsibót, mind a' Mélt. Urat szívesebben szerethesse, tisztelhesse 's becsülhesse.

A Mélt. Bárónak

Széphalom 26. Apr. 1810. alázatos szolgája
Kazinczy Ferencz mpr.

Kérem a' Mélt. Bárót, Pataky Mózes Urat idvezelje nevemben, és újítsa-meg kérésemet.

[Eredetije a b. Wesselényi Miklós görcsöni levéltárában.]

1725.

Vitkovics Mihály — Kazinczynak.

Kazinczy Ferenczнek
Vitkovits Mihály
barátságos Idvezletét.

Szeretett Aszszonyámnak a múlt hétfőn történt halála igen elkedvetlenített. Még most is szemzenek könnyeim, forró könnyeim a hozzám minduntalan mutatott Anyai Gondviselésének, és nagy szeretetének háláló elgondolására. Jó, Okos Anya volt ő. Nyugodgyanak békével szent Hamvai! —

Ezen búsító történet miatt nem tellyesíthettem az utolsó Levelemben tett igéretemet, hogy Berzsenyit leirom. Azonban Szemerénk

Leveled' közlésére tűzbe jött, 's Kedvelttednek Leirásában felváltott engemet. A mi itten irva vagyon Berzsenyirűl,[1] szórúl szóra igaz. Igazb tükröt nem küldhettünk Berzsenyit látni kivánságodnak, és őt tudni szomjazásodnak frissítőbb Forrást. Ha még tökélletesen eltaláltt képe szemed eleibe kerűl, egészen látni 's tudni fogod őt. — Dajkád Versei az Universitás' betűivel fognak nyomtattatni, 's minden Meghagyásod szerint marad meg. Számodra két hét előtt eggy Tsomót küldöttem Sáros Patakra. Ird meg, vetted e? A kivánt papirost első alkalommal elküldöm. Minnyáján tisztelünk. —

Légy egészséges Tieiddel együtt, és élly soká.

Pesten Aprilisnek 28ikán 1810.

Klopstockod már megérkezett. Kézy Úr Verseit hozzám hozta Egenberger. Akarja é még a Szerző nyomtatni? Ird meg.

Leveledet 12 nap után kaptam kezembe!

[Eredetije a m. tud. Akadémia könyvtárában: M. Irod. Lev. 4-r. 133. sz.]

1726.

Szemere Pál — Kazinczynak.

Pest, April. 27d. 1810.[2]

BERZSENYIRŐL

KAZINCZINAK

Szemere Pál.

«*Bizodalmas nagy jó Uram! Azon kis Csomót, mellyet az én*
«*nevem alatt Kazinczy Ur, Uraságodhoz küldött, kérem méltóztas-*
«*son ezen embernek által adni. Sajnálom egyéb eránt, hogy a' Duna*
«*miatt az Úrnak személlyesen tiszteletére nem mehetek 's követem*
«*ezen Kellner Cancellariában készült levélért. —*

«*A' legszívesebb tisztelettel vagyok 's maradok Uraságodnak*
«*Buda 27. Marti. — 810. alázatos szolgája Ber'senyi Dániel mk.*»

Pest, April 27d. 1810.

Martius 27dike vala azon nevezetes nap, melly Berzsenyinek Budára érkeztét tudtomra adá. A' kivánt Csomó Vitkovics barátunk-

[1] L. a következő levelet.

[2] A kelet Kazinczy F. keze írása.

Kazinczy Ferenc levelezése
VII. K. Bpest 1896.

Kemerling

vesti festő

Kazinczy Ferenc levelezése
VII. k. Bpest 1896. 362,
402, 586. l

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

KIADÁSÁBAN MEGJELENTEK:

Kazinczy Ferencz levelezése. Közzéteszi dr. **Váczy János.** I. kötet. 1763—1789. Ára 5 frt. II. kötet. 1790—1802. Ára 6 frt. III. kötet. 1803—1805. Ára 5 frt. IV. kötet. 1806. jan. 1.—1807. apr. 30. Ára 5 frt. V. kötet. 1807. máj. 1.—1808. junius 30. Ára 5 frt. VI. kötet. 1808. jul. 1.—1809. szept. 30. Ára 5 frt.

Szabó Károly. Régi magyar könyvtár. Az 1531—1711-ig megjelent magyar nyomtatványok könyvészeti kézikönyve. Lex 8°. XIV és 751 l. 1879. Ára 4 frt.

— Ugyanaz II. kötet: Az 1473-tól 1711-ig megjelent nem-magyar nyelvü hazai nyomtatványok könyvészeti kézikönyve. Lex. 8°. XI és 755 l. 1885. Ára 4 frt 50 kr.

Szabó Károly és **Hellebrant Árpád. Régi magyar könyvtár.** III. kötet. Első rész. Magyar szerzőktől külföldön 1480-tól 1711-ig megjelent nem-magyar nyelvü nyomtatványoknak könyvészeti kézikönyve. Lex. 8°. VIII és 800 l. 1896. Ára 5 frt.

Irodalomtörténeti Emlékek. I. kötet. Két magyarországi iró a XV. századból: Andreas Pannonicus és Nicolaus de Mirabilibus. Ára 3 frt 50 kr. II. kötet. Aurelius Brandolinus. Ludovi-

Urat; — ez az ember engem igen gyakran megbotránkoztatott már abban, hogy jónak nézte azokat, a' kiket én igen rosszaknak nem hittem, hanem tudtam; — hogy mint eshessék az meg, különben nem hittem, hanem úgy, hogy a' tiszteletre legméltóbb ember jelenlétében a' rosszak is a' jók szinébe öltöznek. És úgy, hogy az igen tudós ember a' rossz könyvben is magát olvassa. Nekem Sombori nem poetám, noha mint embert nagyon becsülöm (azt kivévén, hogy házánál valamit tart, a' mit tartani annak, ki magát becsüli, nem illik). A' hozzá írt Óda eggy igen kedves virágocska, a' második strofát már tudom, pedig én nem hamar kapok meg valamit, az a' sebesség igen szép, Horatz lebegett Prof. Úr előtt ott, a' hol Pindarust festi.

Az «Ártatlanságot» öszve hasonlítottam előbbi exemplarjával, hogy minden változtatás okára reá akadhassak, ötöt így is, lett így ötöt is; Magyar Országon ezt minden Ditrocheusnak fogja olvasni. Ezen felyül abban külömböz szokásunk az Erdélyitől, hogy mi el nem szakasztjuk in verbis compositis a' verbumtól a' particulát, melly Erdélyben nem vétek; — öltözik úgy fel, nálunk úgy öltözik-fel; nagy por támadt ezért Révai és Szabó Dávid között, 's egész Magyar Ország Révai részén van, sokat nyerne poesisunk ha a' szókat bátrabban rakhatnók rendre, Klopstock azt merte, 's ki felelhet érte, hogy nállunk is nem fog a' dolog, — a' görög és deák versificatio azért könnyebb mint a' miénk.

Én a' szokás által nem engedtetem magamat arra ragadtatni, hogy a' se és sem, ba és ban közt külömbséget ne tegyek. Hadnagy Fazekas, ki maga is ír verseket, és Debreczeni fi, és lakos, és így infallibilis, mint a' Pápa Romában, ezt nekem tagadta, 's azt kérdezte, jól van é mondva: a' házban van? 's rosszul é a' házba van? De a' grammaticai villongás veszedelmes dolog, a' legjóbb írók példája sanctionál, nem a' szokás. A' Wesselényire írt Oda felséges. Prof. Kézy Urat tisztelem. —

Ajánlom magam becses barátságába

örök tisztelője
Kazinczy Ferencz.

[Megjelent az 1846-ki lipcsei kiadásban.]

1707.

Kazinczy — Rumy Károly Györgynek.

11. Apr. 1810.

Mein theuerster Freund!

Hier alle Hefte, die ich von Ihnen habe. Es bleiben nur dreye noch in meinen Händen, nähmlich die Hefte May, Jun. Oct. 1804. Wäre ich nicht so lange krank gewesen, so würde ich jetzt auch diese zurückgeschickt haben. Unendlichen Dank für Ihre Mittheilung; ich habe aus ihnen viel gelernt, vieles ausgeschrieben. —

Die 6 f. für Schlütters und Meissners Sallust lege ich bey, sammt dem Brief Kästners an Sipos. Vergessen Sie nicht, die schon gebetene Anzahl der Abdrücke aufzutragen. Ihr exemplar des Magazins behalte ich nach Ihrem gütigen Verlangen, und danke Ihnen nicht bloss um das Geschenk, sondern auch um die Herausgabe dieses schätzbaren Werkes. Gott erhalte Sie lange, und gebe Ihnen Kraft und Muth das Gute auch weiterhin zu befördern. Ich umarme Sie mit Freundschaft und der innigsten Hochachtung.

[Eredetije a m. tud. Akadémia könyvtárában: M. Irod. Lev. 4r. 208. sz.]

1708.

Vitkovics Mihály — Kazinczynak.

Kazinczy Ferencznek
Vitkovits Mihály
szives Idvezletét!

Dajka Verseinek kiadattatása felől az elmúlt héten Póstán írtam Te hozzád. Nem kétlem, már eddig olvastad Levelemet. Abban jelentém Ber'senyinek itt voltát: de mind azt, a mit róla mostan tudok, egészen leírni egy külön Levelet kíván. Minthogy pedig ezen mostani alkalom siet, hogy üstöke kezembűl ki ne sikamlyék, Ber'senyiről máskor értekezem. Azt még is fel kell ide jegyeznem, hogy számodra a legforróbb készséggel lefestette magát, Kemerling nevű Pesti Ifiú Festő által. De képet úgy eltalálva látni, mint ez vagyon, ritkaság. Ugyan ez a' Festő Kedveltednek kimettszettésére egy Várban lakozó Ehrenreich Mettszőt ajánla, kinek kimettszett Tihanyiját itten küldöm mutatóúl. Tihanyi tsak ugyan nints eltalálva a Mett-

Kazinczy Ferenc levelezése.
VII. K. Pest 1896.

Itten szükséges egy folyamodását Triásodnak Te Hozzád, Preseséhez leírni:

Engedgy meg, 's ne magyarázd balra, Nagy Férjfiu! ha a Triás két esztendő olta többre nem nevekedhetik. A Triás ebben hibásnak nem érzi magát, annál inkább vétkesnek nem. Hagyd ezt a pitzinyó Társaságot kénnyeként nőni. Közöttünk sok a Titok, sok a szabadság, sok az ollyan tzél, melly első látásra hiúnak és paradoxumnak látszik főképpen a Nagy Scholasticusok előtt. Ezen Folyamodást barátságos belső Meghitséggel utasittya a Triás a Te Kabinettodba. Az a Triás, a ki Tégedet imádni, szeretni tud, és Méltán!

Ráth Mátyás Győrött meghalálozott. Institoris Regéidbűl tsak húsz példányt adhatott által Kisnek. Még egy kérést:

Irj nekünk, és ne tekints a Mi röstségünkre. Légy Senecai Beneficiumú, a ki azt állittya: Beneficium non est dare et accipere, sed dare et perdere.

A Te Leveled, Barátságunk' Szentségére vallom, Nagy Beneficium nekem, nagy oskolám! Élly szerentsésen Tieiddel eggyütt.

Pesten Aprilisnak 12ikén 1810.

[Eredetije a m. tud. Akadémia könyvtárában: M. Irod. Lev. 4-r. 133. sz.]

1709.

Pataky Mózes — Kazinczynak.

Méltóságos Ur

Nagy tiszteletet érdemlett Férjfiú!

Méltóságod nagy bötsű[1] levelét e' holnap 9én alázatoson tiszteltem; bennem vetett bizodalmát igyekszem meg érdemleni. Válaszom három Napot késett, első tekintetre azt gondolván, hogy Mlsgod kérésének egy két Nap alatt eleget tehetek: de a' Mlsgod bennem vetett bizodalma, characterem, és maga a' dolog Szentsége leg tisztább igazságot kívánnak; bizonyos kút Főkből szándékozván tehát merítni, másokat is meg kellett e' végre keresnem. — A' Kútfők im ezek:

A' Familiai Kriptán talált Epitaphiumok és más Inscriptiok.

[1] Pataky az *ő ű* hangokat *ö ü*-vel jelzi.

szetben. Ez a Mester a Te Johni Portraitodat majmolta, a mint is Nekem és Szemerének kivallotta. De majmolása, ugy látom, igen nagy Majmolás. Ha voxolsz Rá, úgy mettszettetni fogjuk általa. — Száz forintot kér munkájáért. —

Errűl tudósits Bennűnket, valamint Dajkának nyomtatásárúl is. Mert mi a Szépben, sőt mindenben köz meggyőződéssel azt imádkozzuk Te Néked: Légyen a Te akaratod!

Itt küldök Holmi Apróságokat, vagy tán jobban mondhatni, apróságos holmit. — Ezek között a Czinkeség legtöbb. Czinke is bővségesen elkapta a Mastixokat. De nem érdemlette e meg mind Isten, mind ember előtt? Ez a Deák Grammatikát tanitó mennyit árt Literaturánknak Professorságával, az szörnyűség. Hét Hallgatója volt, és a' Mastixok' olvastával mind a Hét oda hagyta. Examene sem lehetett. Annyibúl haszon, hogy Ifiainkat el nem mételyesíti; de bezzeg kár, szörnyű kár, hogy az ide minden felől tanúlni jövő Német, Tót, Rátz, Oláh Ifiak nyelvűnkben tanúlatlanok maradnak. A Magyar születésűek pedig, főkép a bársony ágyakbúl valók elkedvetlenednek Nyelvünket tanúlni. — Adgyon verejtékes számot Istenünknek az, a ki Bétsben Illy Nem-Éneklő Madarakat ajánl azon felűl is Politicai szabdalásba vett Literaturánknak! — Sír a betsületesen érzőnek szive és nyögtön nyög, illyeseket nyilván tapasztalni kínteleníttetvén. Forr Epém ezeket írtomban, és felhagyok méltó panaszimmal. —

Szemerének Vidához írtt Verse holnap utánra készen lesz. Első Póstával megkapod. A Kiadása pompás azzal is, hogy Holitzky Professor Úr, a ki Tégedet barátságosan tiszteltet általam, Németre forditotta. Ma ezen Versek miatt a Várban Szemerével ballagván, összeakadtunk Versegivel. Megösmértettem vele Palinkat. A nyáron többször eljárunk hozzá. Költseit is elfogom oda vezetni. Ez az Ifiú gyakor Látogatóm, minthogy szomszédom is. Őtet ajánlton ajánlod a Triásodba. De ő sörényen vonakodik attúl, és azt declarálta palam, Manifeste, Solenniter, hogy semmi kedve a Triásba bejutni. Ő lássa, mit nyer vonakodásával. Ebben, a mint látszik, sokat összeolvasott Ifiúban igen nagy mértékben meg vagyon a Világtúl való különözés, és ama Universalismus. — A mi fitogtatatlan practicai philosophiánkat, a mi jó kedvünket, és, desipere in Loco-nkat futtya, kárhoztattya az ő nőtelen Theoriája. Mind ezek mellett a Triás őtet forrón öleli, tiszteli tudományát, és, ama legtanúltabb Orvosra, az Időre bizza az ő purgamáját. —

Kemerling festő

XIX. sz. eleje.

KEMERLING, FESTŐ. Sem Wurzbach, sem Nagler nem ismeri. Egyedül Kazinczy ír róla. Vitkovics említi ugyanis, hogy Berzsenyi Dániel lefesteté magát, Kemerling nevű pesti iffiu Festő által. De a képet úgy eltalálva látni, mint ez vagyon, ritkaság. Ugyan ez a Festő kedvelted neve kimettszettetésére egy várban lakozó Ehrenreich Mettszőt ajánla", ki száz forintot kért munkájáért. Szemere Pál is ír e festőről Kazinczynak: „Délután a Portrait-mahlerhez vezettük Pesten (Berzsenyit). Megalkudott; — vagy inkább egyszerre megigérte azt, a mit ez kért. — S leüle neki. A' festőnek értésére adtam, hogy a Múzsák és a Grátziák kegyeltje az, a kit másol. A festő munkájához fogott s másfél óra alatt elkészítette az első rajzot. Berzsenyi magyar mentében van festve. Csak a legfelsőbb gomb van begombolva". Más adatunk e festőről nincs. —127.

Művészet, 1904. 272.

Kemerling

KEMERLING, FESTŐ. Sem Wurzbach, sem Nagler nem ismeri. Egyedül Kazinczy ír róla. Vitkovics említi ugyanis, hogy Berzsenyi Dániel lefesteté magát, Kemerling nevű pesti iffiu Festő által. De a képet úgy eltalálva látni, mint ez vagyon, ritkaság. Ugyan ez a Festő kedvelted neve kimettszettetésére egy várban lakozó Ehrenreich Mettszőt ajánla", ki száz forintot kért munkájáért. Szemere Pál is ír e festőről Kazinczynak: „Délután a Portrait-mahlerhez vezettük Pesten (Berzsenyit). Megalkudott; — vagy inkább egyszerre megigérte azt, a mit ez kért. — S leüle neki. A' festőnek értésére adtam, hogy a Múzsák és a Grátziák kegyeltje az, a kit másol. A festő munkájához fogott s másfél óra alatt elkészítette az első rajzot. Berzsenyi magyar mentében van festve. Csak a legfelsőbb gomb van begombolva". Más adatunk e festőről nincs. —127.

Művészet 1904. 272. l.

Kemerling, festő

Művészet, III., 1904. 272.

Adatok művészetünk történetéhez

~~Ehrenreich S. A.~~

~~rejm.~~

~~Muvészeti Lexikon~~

~~204. B~~

Kemerling

pesti ifjú festő

dicsér ettel emliti egy arcképet

Kazinczy Ferenc

Berzsenyi arcképéről van szó.

Kazinczy F. levelezése. VII. k. Bp. 1896. 362, 363. l.

Sodronyzománcz III. 87.

Hadsereg.

A várfalon innen egy ó
ábrázolva, a középtérben rob
épületek közül torony válik

Kaiserth
OESTERRE
Mineur

Szines kny., mér.

140-91-9

Kemerling

Stab IV. 121.

Kaergling 2.

Füger Fr. H.: Herkules i6
(613), 2129 (288).

Kemerling

München 1904. 272

Kemerling, festő

19. sz.

III. 272.

Kémery Sándor

butorterverő

1919–20

Éimisk 1930. 84. l.

Köpüs balta, füles. bronsból TV. 116.

Kemesei ref. templom

Famennyezet, kemesei ref. templomé

VIII. 161

Mur és Kut-Est

Kemsei faharang-
torony

Rep.
Baloghfatornyok

2. n. Kej

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Rothermere-utca 12. III. 2.

Kemesei ref. templom

Kemesei ref. templom famennyezete

Mur és Kit. VIII. 161.

Ést

Kemkei Éva művészettörténész

A villányi szobrász Alkotótelep műszaki vezetője most tolmácsként kísérte el Rómába a három pécsi szobrászművészt – Rétfalvi Sándort, Trischler Ferencet és Kigyós Sándort, – tanulmányútjukra.

Pécsi szobrászok Rómában.

1981. I. 2. URH 22.15 | V. J. |

Kemm

pesti festőmester

l.

Tanulmányok Bp

multjából. III.

96. l.

Csontvár, zsugorított VI. 168.

Kemmel György

ötvös

belép 1635. febr. 22

irod + 1658. szept. 15.

Gy. Brassó Erd. Muz.

382.

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása.

Engedé

.....

a műhelyfőnök
alá

8. sorsz. Műhelyi min'a

Kemmel Georg

ötvös

1635-58

lásd

Gyárfás Brassó 319

.....nevü munkás igazolta

.....

a művezető aláírása.

ezem:

.....

y helyettesének
a.

Endrényi Imre, Szeged.

Kemmel Gerg

ötvös

1635

laid

Gyárfás Brassó 108

Kemel Georg

ötvös

1635. mesterré lett.

1658. meghalt.

BRASSO
RE. 21.

Kemmel Tanós

ötvös

Brassó

laid

&

Simon

aussabert

Kemmel Martin

ötvös

irod XVIII. sz

G. Branó. Száradok

239

Jelentem, hogy .....

távolmaradását.

Tudomásul vette:

.....

az osztályfőnök aláírása

Engedé

.....

a műhelyfőnök v
alá

8. sorsz. Műhelyi minta.

Kemmel Wolff

ötvös

irod

G. Brassó: Századok

236

1621. cehm.
1622 "
1627 "

.....*mühely.*

lyfőnökség!

...év.....hó.....n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

e .....számu .....

iztam.

... évi ..... hó .....

.....

sajátkezü aláirás és munkásszám.

Kemmel Wolff

ötvös

irod

G. Brassó. Háradok

236

1617 ichm.
1618 "

..... nevü munkás igazolta

a művezető aláírása.

ezem:

helyettesének

ndrényi Imre, Szeged.

Kemmel Wolf

Ötvös 1593

lásd

Gyárfás Brassó 98

Farkas
Kemmel Wolf

otvos

+ 1629. apr. 17.

ind

G. Brasso Erd. Mur

386

..... nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláirása.

lyezem:

.....

vagy helyettesének
irása.

— Endrényi Imre, Szeged.

Kemmel Wolf

ötvös

1617. előtt céhmester
1629 meghalt.

BRASSO
RE. 20.l

Wolff Kemmel

ötvös Brassó

irod

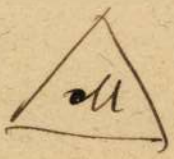

20 l.

Kemmel Farkas

(Wolff Kemmel).

ötvös.

1622. jún. 27. idősb céhmesterrel választják meg a brassói ötvösök.

A brassói ötvös céh vagyonjegyzéke.

Ballagi Aladár: Kecskeméti W. Péter ötvös-könyve. Bpest. 1884. 16. l.

M. Kir. Adóhivatal

S.-A.-Ujhely 1904 év dec. hó tén

12231. Szabó

Fejegy változó ill.
szftökönyv 695/75 lapjan
904 XII - 12

Szabó

24090 Községi nyomda Budapest.

Kemmel Márton

ötv.

l.

Kőmagyötvj.

201. sz.

M | N | O | P | Q | R | S | Sz | T | U | V | W | X

18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

VIII IX X XI XII

Sz.:

Zalaszentgrót Sz.:

	Tartozik	Követel	X	Egyenleg
	42·70			
	2·40		T.	45·1
		45·10		—
	46·10			
		46·10		

TOLNAI NÉPÚJSÁG
1997. szeptember 11., csütörtök

KEMP ZSUZSA

Raku és pasztell: összeillő páros

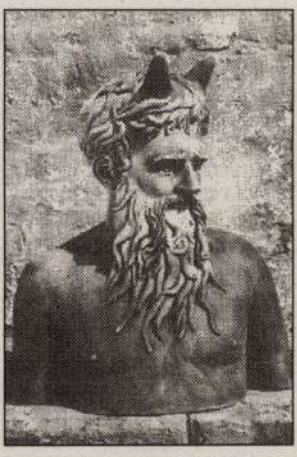

Két alkotó egymástól látszólag elütő műveiből nyílt kiállítás tegnap a Tamási Galériában. A festő *Kemp Zsuzsa* pasztellképeit, a keramikus *Bercsényi Miklós* rakukerámiáit hozta el a tamási közönségnek. Mindketten tagjai a Parázs Képző- és Iparművészeti Egyesületnek, és – persze ettől függetlenül –, mindketten alámerülnek a mítoszok világába, erre invitálva a tárlatlátogatót is.

Bercsényi Miklós szerint a raku mindig meglepetéseket, titkokat rejt. Lényege, hogy hogy nemcsak befogni, irányítani kell az elemeket, hanem hagyni, hogy ők is részesei legyenek az alkotásnak. Művei – a Sámános tál-, a Barlangmintás tál-sorozat –, a kollektív mítoszokat idézik, a barlangrajzok, a finnugor mitológia világát, a tárlatot megnyitó Adorjáni Endre szavai szerint egy tiszta emberi élet iránti vágyat kifejezve. (Képünkön Mózes című mellszobra).

A szintén keramikusnak tanult Kemp Zsuzsa a pasztellkréta mellett kötött ki. Képei, bár néhány közülük tájat ábrázol, mégsem tájképek, a város iránti vonzalom, nosztalgia sugárzik belőlük. A pasztellszínek visszafogott hangulata a művész magánmítoszaival ötvöződik. Művei saját bevallása szerint összefüggéseket keresnek, azokat, amelyben az ember meghatározható.

(–h –c)

Ta
1997. szeptember 11

Környezetvédelmi egyesület alakul

Tamási természeti, környezeti és tárgyi értékeinek felkutatását, bemutatását, megóvását, ember és környezet összhangjának megteremtését tűzi ki céljául az a független környezetvédelmi társadalmi szervezet, amely ma este hat órakor alakul meg a városi könyvtárban. Az egyesület alapítói várják a csatlakozni kívánó tamási polgárokat.

A helyi környezetvédelemhez kapcsolódó hír, hogy szeptember 17-én Tamásiba látogatnak az angol Know How Alap szakértői. A tamási környéki területfejlesztési társulás pályázatot nyújtott be a Környezetgazdálkodási Intézethez egy, a Know How Found által finanszírozott helyi környezeti állapotfelmérés elvégzéséhez. A szakértők tíz magyar települést tekintenek meg, és választják ki azt a négyet, amely a támogatásra érdemes.

Ötven éves a gimnázium

Két napos rendezvénnyel ünnepli október 17-én és 18-án a Béri Balogh Ádám Gimnázium alapításának ötvenedik évfordulóját. Október 17-én az alma mater mai diákjainak rendeznek előadásokat, vetélkedőket, amelyre meghívást kapnak vendégdiákok is. Október 18-án, a művelődési központban rendezendő emlékműsor dr. Kelemen Endre, a gimnázium egykori tanulója, a Budapesti Tanítóképző Főiskola főigazgatója mond ünnepi beszédet, és felavatják az új iskolazászlót. A Tamási Galériában kiállítás nyílik Heinrich Rudolf, a gimnázium alapító igazgatójának festményeiből, és bemutatják a szintén a Béri Balogh Ádám Gimnáziumban tanult Lippai Tamás grafikáit is. Az alkalomból a gimnázium jubile-

Kemmel Mátyás

ötvös

1626 előtt céhmester

1631. meghalt.

BRASSO
RE. 20.1

Kemmel Mathes

ötvös

† 1631. dec. 20.

. irod

Gy. Brassó Erd. Múz

384

.....nevü munkás igazolta

.....

a müvezető aláírása.

yezem:

.....

gy helyettesének
ása.

– Endrényi Imre, Szeged.

Kemmel Mathes

ötvös 1589

László

Gyárfás Brassó 98

Kemmel Mathes

ötvös

irod

G. Brassó. Szárádok

236.

1627 cehm.
1628 "
1631 "

..... *műhely.*

őnökség!

..... hó..... n történő kifize-

..... indokából személyesen meg nem

..... számu .....

i ..... hó .....

.....

sajátkezű aláirás és munkásszám.

Gemmel Mátyás

ötvös

1631. jul. 7. a brassói ötvösök idősb céhmesternek választják.

A brassai ötvös céh ered. vagyonjegyzéke. 1631.

Ballagi Aladár: Kecskeméti W. Péter ötvöskönyvl. Bpest. 1884. 16.

Aronos Kemmel Mátyás sal

Ó. k. oddivatal Budapest
Érk. 05 JUN 16

3919 b

1905

Akkordi illetmenyek
nemfej tökönyvének
214 lapján feljegyezve
1905 VI/16

Kérem vinni

28021 KÖZSÉGI NYOMDA, BUDAPEST, VI., VÁCZI KÖRÚT 61.

Kempelen Ágoston

l.

a Pesti Városházán

1937. 11. n. 16-án

FŐHERCEGI UDVARTARTÁS
ALCSÚT.

19 30

Nagyságos

express

13
131

Dr. Szentiványi Gyula
festőművész urnak

Budapest

Városliget
Szépművészeti muzeum

Ajánlott
Alcsut
922

Express
ajánlva

Kempelen Ágoston

l.

A Pesti Városhára

1938. 2. n. 20. l.

retélytárs. Bemutató a Nemzeti színház-
an. *Palágyi* Lajos ... 13
zerelem tudománya. *Sz. Z.* ... 44
rom bemutató ... 53
llgatnak a húrok. Párisi levél. *Fráter* Aladár ... 93
djárat a remekművek ellen (képekkel). *Fráter* Aladár ... 72
nházi bemutatók. *Palágyi* Lajos ... 114
egénység országából. *B. M.* ... 146
rlequin. A farsang történetéből. *Zsoldos* Benő ... 152
liána». *Kereszty* István ... 153
gyarok a nagy vizen (képekkel). *Tonelli* Sándor ... 173
villamos kocsi és a modern élet. *Németh* József ... 185
bespierre. Sardou drámája. *Palágyi* ajos ... 194
Medvevadászat Betlérben (képekkel). *Merkó* Miklós ... 974

9. Vegyes kisebb czikkek és közlemények.

Híres végrendeletek ... 126
Egy munkásegyesület kitüntetése (képekkel) 408
Aki gazdagabb Rockefellernél ... 696
A koppanó-játék (képekkel) ... 992

10. Állandó rovatok.

A hétről. — Női munka és divat. — Irodalom és művészet. — Szerkesztői mondanivalók. Egyveleg. — Sakkjáték. — Képtalány.

Kempelen Agoston

Műszaki tanácsnok

l.

A Pesti Városháza

1936. 12. n. 28 l

Az időegységenkénti tüzelőanyag mennyiségét vagy

				56,25	Meleg prim.	levegő

A beállított súlyok az egyes fordulatoknál nagyjából a mótor ¾, ½ és ¼ terhelésének feleltek meg.

A kisérleti eredmények alapján rajzoltuk fel a *2., 3., 4., 5. és 6. ábrán* látható görbéket.

A kisérletekből levonható következtetések.

A kisérleti eredményekből a következők olvashatók ki.

Amint az előrelátható volt, a hideg és meleg fölevegővel végzett kisérleti eredmények között nincsen lényeges különbség. A mótor szívócsöve pontelőmele-

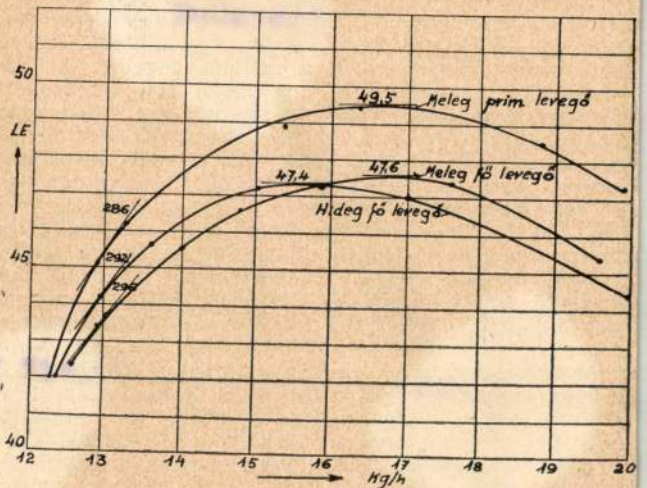

3. ábra. 1200 fordulatnak megfelelő Hubendik-görbék

Kempelen Ágoston

d.

A Pesti Városház
1938. 10 sz. 8. l.

FRANKLIN-TÁRSU

EST
TÁRSULAT
ÉS KÖNYVNYOMDA

Kompolthy Ágoston

műszaki főtanácsos

1.

A Pesti Vámház

1936.7-8.sz.

15.1-

tervrajzainál

RICHTER rajzeszközt

használnak.

E. O. Richter & Co.

Chemnitz

Magyarországi képviselet: VETŐ BÉLA Budapest,

V., Klotild-u. 16. T: 112—838

MDK

Kemmer Ervin ép.

Közp.Orvos Tud. Int.

Felszabadult Bp. művészete N.Gal. 1960

Kemmer, Martin, asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztaloslegények jegyzéke: "Kemmer Martin, Freyberg, Szilézia, 1681 v.82". 117.old. 13.jegyz

Batári Ferno: Asztaloslegények Győrött a XVII.században - Adatok Győr város asztalosművességének történetéhez 93.old

Arrabona, 9, - Xantus János Máz. Győr, 1967
A Győri Máz. Évkönyve

Martin Kemmer, asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből, 1681-től: "Martin Kemmer von freiberg aus Schlösien, dischler gesell". 104.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században Adatok Győr város asztalosmivességének történetéhez 93.old

Arrabona, 9.-Kantus János Múz, Győr, 1967.-A Győri Múz. Évkönyve

Kempel

Lab I. 112

IV. 91

Kempel

l.

LykaMagyműI800-50

114.480.l

1, idom.

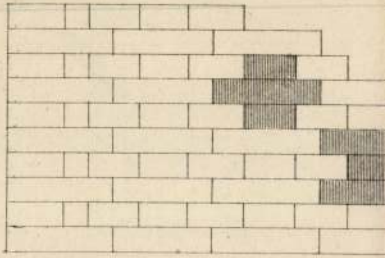

3, idom

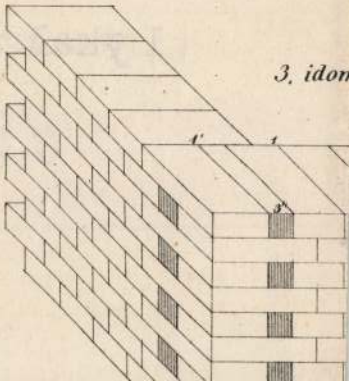

Kempel József
nobrász
Pozsonyból, 1783-ban
iratkozott be.

lása
Fleischer Bécs 57. l.

Tergovest.

A középtérben balra van a
melyet ostromolnak, az előtérb
ra köti le figyelmünket, a hát
üzik, a hegyek fölött két égi
irata:

ABRIS DER BELEGERVNG TERGO
VON SIBENBVRGN GESCHEHEN

Fa hová egy sas repül

magyarázó szövegének kezdete:
G. Der Adler so in des Si

Rm., mér. a rl.

M.D.K.

KEMPEL József szobrász
Pozsonyból

1783-ban irathozott be a bécsi Képző-
művészeti Akadémiára

Aggházy: Barokk szobrászat... Bn. 1959.
I.223l

Kempelen Ágoston

mérnok

az 1930-as években
a stéhesfőváros város-
rendezési és magas-
építési ügyosztályanak
vezetője volt.

1938. a farkasréti temető-
ben ~~bucsúztatta~~
hivatali elődjét,
aki 1938 pinics
Közepén halt meg

...ban már 1892–1895-ben
legyen szabad emlékeztetnem
az Aradvármegyében levő va-
Krisztus-képére (rajza Márki,
, melynek eldeszkázáról annak
elött) intézkedni méltóztatott,
ezzel meg lehetett-e azt védni

Mély tisztelettel
Dr Márki Sándor
lev. tag.

...ból ezt a kísérő levelet ki-
...ím meg és tudakozottságomért

LAKOS LAJOS

Cs. és királyi udv. szállító.

TAKARÉKTŰZHELY-GYÁROS BUDAPESTEN

GYÁR: VIII., BEZERÉDY-U. 8. — IRODA ÉS RAKTÁR: IV., VÁCI-UTCA 40. SZ. (Irányi-utca sarkán.)

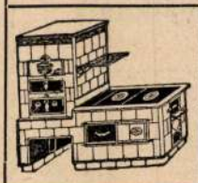

KÉSZÍT ÉS RAKTÁRON TART: TAKARÉKTŰZHELYEKET MINDEN ALAKBAN ÉS KIVITELBEN.

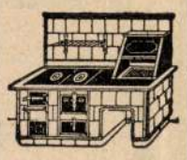

◆◆ Kárpitos és díszítő ◆◆

HEGYESI J. JÓZSEF

IX, FERENC-KÖRÚT 26. SZÁM.

Tapezierer u. Decorateur

MENTES GYULA

épület és bútorasztalos-mester

BUDAPEST, VIII. KER., SALÉTROM-UTCA 10.

Készít egyes bútorokat, pontosan végez javítási munkákat.

ZALABAY GÁBOR

MŰASZTALOS-MESTER ✕ BUDAPEST, IX., LÓNYAY-U. 36. ELVÁLLAL TELJES LAKBERENDEZÉSEKET ADOTT VAGY SAJÁT TERV SZERINT, A LEGEGYSZERŰBBTŐL A LEGFINOMABB KIVITELIG.

KRASZKÓ JENŐ

MŰBÚTOR-ASZTALOS

Budapest, VIII., Nap-utca 31.

KÉSZÍT IPARMŰVÉSZETI BÚTOROKAT ÉS TELJES LAKBERENDEZÉSEKET.

VIRÁG ÉS HOROVITZ

cinkografiai műintézet rajz- :: műteremmel kapcsolatban ::

BUDAPEST, VIII. KER., VAS-UTCA 7. SZÁM.

A legpontosabb szállítás előnyös árak mellett. :: Telefon 66—42.

Készítenek mindennemű kliséket vonal és autotipia-rendszerben. Speciálisták mindenféle árjegyzék-klisékben, melyek rajzai saját rajzműtermünkben :: készülnek.

PÉNZKÖLCSÖNT

minden összegben kaphatnak **állami, városi** és egyéb **tisztviselők, katonatisztek, kereskedők** 6—7% mellett úgy rövid időre, mint 10, 12, 15 és 20 éves **törlesztésre.** — **Katonatiszti óvadékra** szerzek 10 nap alatt kölcsönt, továbbá **birtokokra és házakra** I. és II-dik betáblázásra 20 nap alatt **legolcsóbb napi kamatláb mellett!** Bővebb felvilágosítással szolgál:

KAUFMANN KÁLMÁN :: hat. eng. bankbizományi üzlete :: BUDAPEST, VII., IZABELLA-UTCA 35.

MLAKA JÁNOS

KÁRPÍTOS ÉS DÍSZÍTŐ

BUDAPEST, VI., CSENGERY-U. 30.

JUTÁNYOSAN VÉGEZ A KÁRPÍTOS ÉS DÍSZÍTŐ SZAKMÁBA VÁGÓ MINDENNEMŰ MUNKÁT, ANGOL BŐRBÚTOROKAT, VALAMINT JAVÍTÁSOKAT.

SCHÖPPE ALAJOS

fa-mozaik és intarzia vállalata.

Nagyban és kicsinyben készít fa-mozaikot és intarziát.

BUDAPEST

IX. KER., RÁDAY (SOROKSÁRI)-UTCA 26. SZÁM, ÉS IX., TOMPA-UTCA 30. SZ.

Scherer Sándor

mű- és bútorasztalos-mester

BUDAPEST

VI. KER., Ó-UTCA 6. SZÁM.

(November 1-től VII., Király-utca 3.)

KEMPELEN BÉLA

családtörténeti (genealógiai) irodája és cimerfestészeti műintézete

BUDAPEST, VI., Teréz-Körut 37.

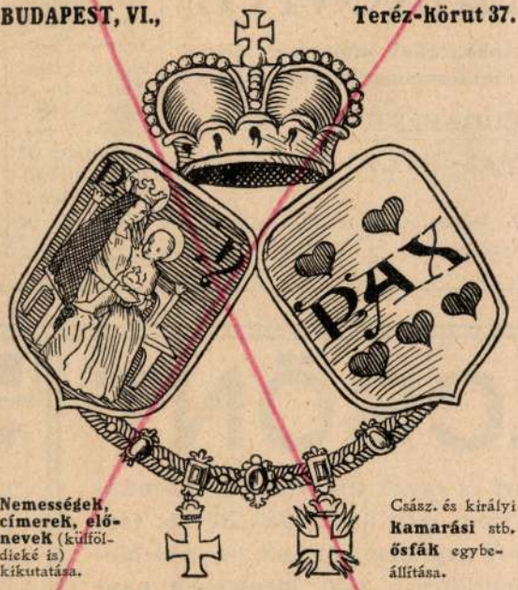

Nemességek, címerek, előnevek (külföldiekké is) kikutatása.

Cász. és királyi **kamarási** stb. **ősfák** egybeállítása.

Minden **nemesi ügy** (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elintézése. — **Címereknek** (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímezése papirra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, csontra, bronzra, márványra stb. **Családfák, ősfák,** családi **Krónikák** megszerkesztése és megfestése. **Reklámplakátok, meghívók** stb. tervezése és elkészítése. — Mindennemű **dekoratív** munkálat teljesítése.

Fehérnemű. Menyasszonyi kelengyék.

Kunz József és Társa

cs. és kir. udv. szállítók, szerb kir. udv. szállítók

BUDAPEST, V., BÉCSI-UTCA ÉS DEÁK FERENC UTCA SAROK.

Alapítva 1802-ben.

Vászon, asztalnemű, kész fehérnemű, függöny, ágytakaró, úri és női divat.

RADÓCZ JÁNOS

műasztalos

BUDAPEST, VIII., CONTI-UTCA 30.

(a József-körút, Rákóczi-téri vásárcsarnok közvetlen háta megett).

Telefon: 97—28.